

Kallelse till möte för utbildningsnämnden 2023

Tid: 2023-03-07 , **Kl:** 19:00

Plats: Stange plan 2 Kommunhuset Munkhättevägen 45 Tumba

- Kl:18.00-18.30 Gruppmöten för nämnden
- Kl:18.30-19.00 Fika och frågestund för allmänheten
- Kl: 19.00 Nämnd

Ordförande: Aday Bethkinne (KD)

Sekreterare: Björn Andersson

Ärenden:

		Dnr:
1.	Utbildningsdirektören informerar	
	Ärende för beslut	
2.	Upphandlingsärenden 2023	UN/2023:00074
3.	Verksamhetsberättelse 2022	UN/2023:00085
4.	Verksamhetsplaner 2023	UN/2023:00084
5.	Kvalitetsrapport hälso-och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse	UN/2023:00086
6.	Uppföljning av internkontroll 2022	UN/2022:00598
7.	Utbildningsnämndens internkontrollplan 2023	UN/2022:00599
8.	Regler för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg	UN/2022:00488
9.	Godkännande av enskild pedagogisk omsorg, Labolina	UN/2023:00042
10.	Redovisning av delegationsbeslut mars	UN/2023:00011
11.	Redovisning av anmälningsärenden mars	UN/2023:00014

Upphandlingsärenden 2023

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden har tagit del av upphandlingsplan 2023 och lägger denna till handlingarna.
2. Utbildningsnämnden beslutar att upphandlingsstrategi ska beslutas av nämnden för upphandling av bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem.
3. Utbildningsnämnden beslutar att genomföra upphandlingarna bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem samt läromedel för det fall att de överskrider utbildningsdirektörens delegation.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar. Nämnderna ges möjlighet att välja ut upphandlingar med ökad insyn och beslutar under året om upphandlingsstrategier för dessa upphandlingar.

Det finns en aktuell strategisk upphandling där nämnden kan ha intresse av ökad politisk insyn genom beslut av upphandlingsstrategi, bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem.

Två upphandlingar väntas överskrida utbildningsdirektörens delegation:

- Bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem
- Läromedel

Referens*Peter Norén**peter.noren@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Upphandlingsärenden 2023

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden har tagit del av upphandlingsplan 2023 och lägger denna till handlingarna.
2. Utbildningsnämnden beslutar att upphandlingsstrategi ska beslutas av nämnden för upphandling av bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem.
3. Utbildningsnämnden beslutar att genomföra upphandlingarna bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem samt läromedel för det fall att de överskrider utbildningsdirektörens delegation.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar. Nämnderna ges möjlighet att välja ut upphandlingar med ökad insyn och beslutar under året om upphandlingsstrategier för dessa upphandlingar.

Det finns en aktuell strategisk upphandling där nämnden kan ha intresse av ökad politisk insyn genom beslut av upphandlingsstrategi, bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem.

Två upphandlingar väntas överskrida utbildningsdirektörens delegation:

- Bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem
- Läromedel

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2020 om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar i Botkyrka kommun. Som en del i detta arbete får utbildningsnämnden ta del av upphandlingsplanen för innevarande år, detta för att ge nämnden möjlighet till bättre insyn i upphandlingsarbetet.

Nämnden har möjlighet att besluta om vilka strategiskt viktiga upphandlingar som nämnden önskar ha ökad insyn i under det kommande verksamhetsåret. Som utgångspunkt för vad som är en strategiskt viktig upphandling tas utgångspunkt i ekonomiskt värde eller påverkan för Botkyrkaborna.

För de fall det finns prioriterade strategiska upphandlingar kan nämnden fatta beslut om att godkänna upphandlingsstrategier. Upphandlingsstrategin är ett beslutsdokument tidigt i upphandlingsarbetet där behov- och marknadsanalys sammanfattas tillsammans med förslag till hur upphandlingen ska genomföras (upphandlingsförfarande, anbudsområden, kravställning och utvärderingsmodell mm).

Upphandlingsplan 2023

Under hösten 2022 har en samlad upphandlingsplan för kommande verksamhetsår tagits fram av upphandlingsenheten i samverkan med samtliga förvaltningar.

Nedan redovisas de upphandlingar som är specifika för utbildningsnämnden. Kommungemensamma upphandlingar som avser mer än en nämnd hanteras i kommunstyrelsen och kommer alltså inte att hanteras i de övriga nämnderna.

Tabell. Upphandlingar som rör utbildningsnämnden 2023.

UPPHANDLING	KATEGORI	PLANERAD ANNONSERING	PROCESS	PRIORITERING	EK. VÄRDE
Kurator	Sociala tjänster	Andra kvartalet	Planerad	C Låg prioritet	4 000 000 kr
Vaccin barnvaccinationsprogrammet (ADDA)	Sociala tjänster		Planerad	C Låg prioritet	
Bemanning lärarvikarier, försk, grundsk, fritids	Utbildning	Fjärde kvartalet	Planerad	A Strategisk	60 000 000 kr
Läromedel (ADDA)	Utbildning		Planerad	B Normal	35 000 000 kr

Det finns en aktuell strategisk upphandling där nämnden kan ha intresse av ökad politisk insyn genom beslut av upphandlingsstrategi, bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem.

Två upphandlingar väntas överskrida utbildningsdirektörens delegation:

- Bemanning lärarvikarier, förskola, grundskola och fritidshem
- Läromedel (avropas via nationellt ramavtal ADDA)

För dessa upphandlingar måste nämnden fatta beslut att genomföra upphandlingen, vilket omfattar att starta upphandling, fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Besluten bedöms medföra ekonomiska konsekvenser, avrop på ramavtal belastar berörd verksamhets driftsbudget.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Peter Norén
Upphandlingschef

Expedieras

Upphandlingsenheten, kommunstyrelseförvaltningen

Verksamhetsberättelse 2022

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att överskottet avseende kompetensfonden på 1,1 miljoner kronor överförs till 2023.
3. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapporterna 2022 och lägger dem till handlingarna.
4. Utbildningsnämnden har tagit del av åiterrapporteringen om fler vuxna i skolan och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen är nämndens sista uppföljning för året och ska ge en samlad berättelse av det år som gått. I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden det ekonomiska utfallet, vilka resultat som uppnåtts i verksamheten under året (måluppfyllelse), personalredovisning samt betydelsefulla händelser i övrigt.

Nämnden bedömer måluppfyllelsen vad gäller barn och elevers lärande/kunskapsresultat fortfarande som godtagbar givet de utmaningar som pandemin förde med sig. Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgjorde 1,9 procent av budgetomslutningen.

Referens

Susanne Ståhlberg
Susanne.stahlberg@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2022

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att överskottet avseende kompetensfonden på 1,1 miljoner kronor överförs till 2023.
3. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapporterna 2022 och lägger dem till handlingarna.
4. Utbildningsnämnden har tagit del av återrapporteringen om fler vuxna i skolan och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen är nämndens sista uppföljning för året och ska ge en samlad berättelse av det år som gått. I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden det ekonomiska utfallet, vilka resultat som uppnåtts i verksamheten under året (måluppfyllelse), personalredovisning samt betydelsefulla händelser i övrigt.

Nämnden bedömer måluppfyllelsen vad gäller barn och elevers lärande/kunskapsresultat fortfarande som godtagbar givet de utmaningar som pandemin förde med sig. Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgjorde 1,9 procent av budgetomslutningen.

Ärendet

Verksamhetsberättelsen är nämndens sista uppföljning för året och ska ge en samlad berättelse av det år som gått. I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden det ekonomiska utfallet, vilka resultat som uppnåtts i verksamheten under året (måluppfyllelse), personalredovisning samt

betydelsefulla händelser i övrigt.

Måluppfyllelse

Nämnden bedömer måluppfyllelsen vad gäller barn och elevers lärande/kunskapsresultat fortfarande som godtagbar givet de utmaningar som pandemin förde med sig. I Botkyrka har pandemin haft en ojämn inverkan på kommunens förskolor och skolor. Precis som på nationell nivå har resultatet i åk 9 sjunkit under 2022. Modellberäknat värde visade dock att eleverna i Botkyrkas skolor har presterat betydligt bättre än förväntat.

Gymnasieskolans examensgrad och genomsnittliga betygspoäng ökat. En ökning kan konstateras i hela riket men framträder tydligare i Botkyrkas gymnasieskolor. För barn och elever i de yngre åldrarna behöver effekterna av pandemin på språkutvecklingen följas eftersom dessa effekter kan komma att bli synliga under deras senare skolår. Det är viktigast för de barn som inte har gått i förskola och för barn som växer upp i områden med socioekonomiska utmaningar.

Ekonomi

Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgjorde 1,9 procent av budgetomslutningen. De bakomliggande orsakerna till överskottet rapporterades redan vid årets första helårsprognos. Större delen av överskottet, 43 miljoner kronor, kan förklaras av lägre befolkningsutveckling i förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar. Det är cirka 250 färre förskolebarn och 230 färre grundskoleelever än förväntat enligt befolkningsprognosen.

Majoriteten av förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolorna i egenregi redovisade en ekonomi i balans vid årets slut. Det var ett fåtal enheter som lämnade ett underskott och har fortsatta ekonomiska utmaningar.

För verksamhetsområdena redovisades ett gemensamt överskott på 10 miljoner kronor som till största delen berodde på att årets medel för fri frukost i grundskolan inte nyttjats fullt ut. Antalet serverade frukostar har dock ökat under året. För förskolans och gymnasieskolans verksamhetsområden redovisades mindre överskott.

För central förvaltning redovisades ett mindre underskott till följd av nedskrivningar av investeringar, bland annat Borgskolan.

Nämnden hade för 2022 en investeringsbudget på 31 miljoner kronor som omfattade fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Sammanlagt redovisades ett överskott på 15 miljoner kronor främst till följd av

förskjutningar i tidplaner för byggprojekt.

Förslag till ombudgetering av kompetensfonden 2022

Utbildningsnämnden beviljades knappt 5,9 miljoner kronor från kompetensfonden 2022. Samtliga medel har inte kunnat nyttjats under året. Den främsta orsaken till det är att medarbetare inte deltagit i utbildningar i den omfattning som förväntats.

Förvaltningen föreslår att nämnden begär att överskottet på 1,1 miljoner kronor överförs till 2023 för att:

- Öka andelen utbildade barnskötare genom barnskötarutbildningen som sker i samarbete med Skyttbrinks gymnasium. Under 2023 kommer en ny utbildningsomgång att starta. Beräknad kostnad är 390 000 kronor.
- Genomföra uppdragsutbildning till specialistbarnskötare. Inom förskolan finns ett behov av utbildade specialistbarnskötare med kompetens inom funktionsvariationer. En uppdragsutbildning planeras för att stärka kompetensen inom detta område. Beräknad kostnad är 270 000 kronor. Till detta kan vikariekostnader tillkomma.
- Kartlägga svenska språket i grundskolan i syfte att identifiera medarbetare som behöver stärka sina kunskaper i svenska. Förväntad kostnad är 250 000 kronor. Till detta kan vikariekostnader tillkomma.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar). Bakgrunden är ett ökat behov av kompetens för att möta barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, både inom grund- och gymnasiesärskolan samt i särskilda undervisningsgrupper. Beräknad kostnad är 135 000 kronor. Till detta kan vikariekostnader tillkomma.

Återrapportering fler vuxna i skolan

Satsningen på fler vuxna i skolan som gjordes under 2022 (10 miljoner kronor) har lett till positiva effekter på flera av de grundskolor som fick ta del av medlen. Nämnden fattade beslut om att insatserna skulle vara kopplade till skolans arbete med trygghet. Medlen har fördelats till 11 grundskolor och skolorna har anställt fler kuratorer och lärare mot fritidshem (se bilaga om återrapportering av satsningen).

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Besluten bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Beslut avseende ombudgetering av medel från kompetensfonden medför dock ett tillskott till nämndens budget 2023.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Mats Öberg
Tf. Ekonomichef

Bilagor

- Bilaga 1 Verksamhetsberättelse utbildningsnämnden 2022
- Bilaga 2 Kvalitetsrapport förskola 2022
- Bilaga 3 Kvalitetsrapport grundskola 2022
- Bilaga 4 Kvalitetsrapport gymnasieskola 2022
- Bilaga 5 Investeringsprojekt 2022 Fleråriga
- Bilaga 6 Investeringsprojekt 2022 Ettåriga
- Bilaga 7 Återrapporteringen om fler vuxna i skolan
- Bilaga 8 Fri frukost i grundskolan

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsberättelse 2022

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	MÅLUPPFÖLJNING OCH ANALYS	5
	OMRÅDE 1 - BOTKYRKABORNA HAR EGENMAKT	5
	OMRÅDE 2 - BOTKYRKABORNA ÄR TRYGGA	16
	OMRÅDE 3 - BOTKYRKABOR HAR ÖKAD LIVSKVALITET	19
	OMRÅDE 4 - KOMMUNENS ORGANISATION	21
3	BETYDELSEFULLA HÄNDELSE	28
4	EKONOMISK UPPFÖLJNING OCH ANALYS	29
4.1	DRIFTUPPFÖLJNING	29
4.2	INVESTERINGSUPPFÖLJNING	40
5	VOLYMER OCH NYCKELTAL 2022	41
6	PERSONALREDOVISNING	43
6.1	PERSONALSTRUKTUR	43
6.2	ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA	46
6.3	KOMPETENSUTVECKLING	48

1 Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Intäkter (+)	2 886,3	3 050,9	3 084,1	-33,2
Kostnader (-)	-5 583,2	-5 782,8	-5 868,1	85,4
Netto (+/-)	-2 696,9	-2 731,8	-2 784,0	52,2
Nettoinvesteringar (+/-)	-11,9	-15,5	-30,7	15,2

Att notera: Driftbudget inkluderar tilläggsbudget avseende Kompetensfond 2022 UBO §25, Skolmiljard KS §33, tilläggsmedel avseende lokalrelaterade kostnader KS § 126 samt 0,7 miljoner kronor överfört från 2021 avseende Kompetensfond. Investeringsbudget inkluderar 1,5 miljoner kronor som ombudgeterats från 2021.

Sammanfattning måluppfyllelse

Nämnden bedömer måluppfyllelsen vad gäller barn och elevers lärande/kunskapsresultat fortfarande som godtagbar givet de utmaningar som pandemin förde med sig. Skolverket konstaterar i sin slutrapport att pandemin förstärkt befintliga utmaningar i skolsystemet, framför allt kopplat till likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag (Skolverket 2022). I Botkyrka har pandemin haft en ojämn inverkan på kommunens förskolor och skolor. Precis som på nationell nivå har resultaten i åk 9 sjunkit under 2022. Modellberäknat värde visade dock att eleverna i Botkyrkas skolor i likhet med tidigare år har presterat betydligt bättre än förväntat.

Trots de utmaningar pandemin förde med sig har gymnasieskolans examensgrad och genomsnittliga betygspoäng ökat. En ökning kan konstateras i hela riket men framträder tydligare i Botkyrkas gymnasieskolor.

För barn och elever i de yngre åldrarna behöver effekterna av pandemin framför allt på språkutvecklingen följas eftersom dessa effekter kan komma att bli synliga under deras senare skolar. Det är viktigast för de barn som inte har gått i förskola och för barn som växer upp i områden med socioekonomiska utmaningar. Nämnden behöver ha fokus på det kompensatoriska uppdraget (det vill säga att kompensera för barns och elevers olika förutsättningar) och att öka inskrivningsgraden i förskolan.

Satsningen på fler vuxna i skolan som gjordes under 2022 har lett till positiva effekter på flera av de grundskolor som fick ta del av medlen. Nämnden fattade beslut om att insatserna skulle vara kopplade till skolans arbete med trygghet. På 20 av 22 grundskolor upplevde minst 90 procent av eleverna att de är trygga i skolan.

Sammanfattning ekonomisk analys

Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgjorde 1,9 procent av budgetomslutningen. De bakomliggande orsakerna till överskottet rapporterades redan vid årets första helårsprognos. Större delen av överskottet, 43 miljoner kronor, kan förklaras av lägre befolkningsutveckling i förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar. Det är cirka 250 färre förskolebarn och 260 färre grundskoleelever än förväntat enligt befolkningsprognosen.

Majoriteten av förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolorna i egenregi redovisade en ekonomi i balans vid årets slut. Det var ett fåtal enheter som lämnade ett underskott och har fortsatta ekonomiska utmaningar.

För verksamhetsområdena redovisades ett gemensamt överskott på 10 miljoner kronor som till största delen berodde på att årets medel för fri frukost i grundskolan inte nyttjats fullt ut. Antalet serverade frukostar har dock ökat under året. För förskolans och gymnasieskolans verksamhetsområden redovisades mindre överskott.

För central förvaltning redovisades ett mindre underskott till följd av nedskrivningar av investeringar, bland annat Borgskolan.

Nämnden hade för 2022 en investeringsbudget på 31 miljoner kronor som omfattade fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Sammanlagt redovisades ett överskott på 15 miljoner kronor främst till följd av förskjutningar i tidplaner för byggprojekt.

Sammanfattning av personalredovisningen

Antalet årsarbetare har minskat succesivt de senaste åren. Antalet årsarbetare räknas fram genom den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade omräknat till heltidsanställningar.

Sjukfrånvaron i förvaltningen minskade något 2022 jämfört med åren 2021 och 2020, vilka präglades av pandemin, men är högre än 2019. Sjukfrånvaro kortare än 90 dagar har minskat medan långtidssjukfrånvaron har ökat.

Medarbetarundersökningens HME (hållbart medarbetarengagemang) för förvaltningen minskade något jämfört med 2021 men är på en fortsatt hög nivå.

Utbildningsnämnden har fortsatt arbetet för att höja kompetensen och andelen behörig personal genom behörighetsgivande och kompetenshöjande insatser. Exempelvis genom högskolekurser och utbildningar för blivande förskollärare, lärare i fritidshem och speciallärare samt utbildningar för att obehöriga lärare ska få behörighet. Nämnden genomförde också barnskötarutbildning i egen regi samt språkutbildning tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Inom samtliga skolformer med undantag för grundsärskola har behörigheten hos personalen ökat de senaste åren. Satsningen på att ge stöd till medarbetare som genomgår behörighetsgivande utbildningar bedöms vara en bidragande orsak. Detta är tillsammans med rekrytering av legitimerade och behöriga medarbetare de avgörande faktorerna för att öka behörigheten hos förvaltningens anställda.

2 Måluppföljning och analys

Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt

Analys

Utbildningsnämnden bedömer sammantaget att måluppfyllelsen på målområdet är godtagbar trots att vissa mål inte har uppnåtts. Grundskolans betygsresultat har succesivt gått ned under pandemin. Även på nationell nivå kan en nedgång i betygsresultat konstateras 2022. I gymnasieskolan har den genomsnittliga betygspoängen och andelen elever som tagit examen ökat.

Under året har flera insatser genomförts för att bidra till måluppfyllelsen för område 1, exempelvis satsning på fler vuxna i skolan, språkutvecklande insatser och mindre barngrupper i förskolan. De genomförda insatserna bedöms i viss mån kompensera för barns och elevers varierande socioekonomiska förutsättningar och pandemins negativa effekter på kunskapsutvecklingen.

Verksamhetsområde förskola har under 2022 arbetat aktivt med ett språk- och kunskapsutvecklande arbete, bland annat i samarbete med Ifous. De har även arbetat med att utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet. I årets enkät till pedagogisk personal uppger hela 97 procent av de svarande att det pågår ett aktivt arbete med detta på den förskola där de arbetar. Bedömningen är att arbetet har bidragit till att förbättra förutsättningarna för måluppfyllelse på området. Inom förskolan har behov identifierats avseende mätbara data och möjligheten till uppföljning av resultat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet kommer att fortgå under 2023.

Möjligheterna att motverka skolsegregationen genom åtgärder inom nämndens område är begränsade eftersom bostadssegregationen är omfattande i Botkyrka. Nämndens åtgärder handlar bland annat om att öka attraktiviteten på kommunens förskolor och skolor samt att genom kompensatoriska åtgärder begränsa skolsegregationens negativa konsekvenser. Det sker bland annat genom att minska den pedagogiska segregationen, exempelvis i form av att öka andelen legitimerade och behöriga medarbetare på förskolor och skolor i områden med socioekonomiska utmaningar. Under året har även en översyn av den socioekonomiska styrningen i resursfördelningsmodellen genomförts. Effekterna av insatserna kommer att följas under de kommande åren.

Skolsegregationen i gymnasieskolan hänger nära samman med elevernas val av program. En översyn av gymnasieskolans organisation och programstruktur har påbörjats och beräknas bli klar under 2023.

Förvaltningens kompetensförsörjningsplan är en viktig del i arbetet med att säkerställa kompetensförsörjningen, öka andelen legitimerade och behöriga medarbetare samt åstadkomma en mer likvärdig utbildning mellan stadsdelar och enheter. I planen lyfts insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare, att rekrytera rätt kompetens och vidareutveckling av befintliga medarbetare. Förvaltningen har en tydlig strategi att fortbilda personal bland annat genom behörighetsgivande utbildningar. Inom samtliga skolformer med undantag för grundsärskola har behörigheten de senaste åren ökat. Satsningen på behörighetsgivande utbildningar bedöms vara en bidragande

orsak.

Positiva iakttagelser

Inom förskolan har det genomförts en insats som syftar till att öka samtliga pedagogers förmåga att använda högläsning vilket har bidragit till ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Arbetet har lett till en ökad medvetenhet hos förskolans pedagoger avseende betydelsen av högläsning för barns språkutveckling.

En positiv utveckling kan konstateras avseende resultaten i åk 6, andelen elever med godkända betyg i alla ämnen ökade från 57 procent 2021 till 62 procent 2022. Utfallet avviker från den nationella nivån där resultaten har gått ner. Särskilt bra är utfallet avseende engelska och matematik, i engelska var resultatet för åk 6 bland de 25 procent bästa i Sverige. Grundskolorna har under läsåret 2021/22 fokuserat på tidiga insatser och på kunskapsresultaten i åk 6, vilket förefaller ha gett resultat.

Gymnasieskolans resultat ligger över riksgenomsnittet både vad gäller examensgrad och genomsnittlig betygspoäng. På Tumba gymnasium uppnådde 100 procent av eleverna examen både på högskoleförberedande- och yrkesprogram. Övriga gymnasieskolor höjde sitt resultat.

Förbättringsområden

Modellberäknade värden som tar hänsyn till elevernas socioekonomiska förutsättningar visade att eleverna i Botkyrkas grundskolor har presterat bättre än förväntat. Kunskapsresultaten i åk 9 har dock sjunkit. Pandemin kan antas ha haft inverkan på elevernas kunskapsutveckling i Botkyrka, precis som på nationell nivå. Resultatutvecklingen i framför allt grundskolan är därför ett förbättringsområde.

Förskolan är av stor betydelse för den fortsatta skolgången. Förskoleklasskartläggningarna visar att de som inte har tillräckliga kunskaper i svenska och matematik är barn som inte gått i förskola och barn i områden med socioekonomiska utmaningar. Inskrivningsgraden i Botkyrkas förskolor ligger kvar på en för låg nivå. Under året har åtgärder vidtagits för att fler barn ska gå i förskola och det arbetet kommer att fortsätta under 2023. Det är också viktigt att höja närvaron för barn som redan är inskrivna.

Pedagogisk segregation, det vill säga att andelen legitimerad och behörig personal skiljer sig mellan förskolor/skolor och stadsdelar, är fortsatt ett prioriterat område. Alla medarbetare inom förskola och skola ska ha rätt utbildning och kompetens, framför allt i yrkesroller som kräver legitimation och behörighet. Utöver utbildnings- och kompetenskrav vid rekrytering är nämndens behörighetsgivande och kompetensutvecklande insatser för medarbetare avgörande för att barn och elever ska få undervisning av legitimerade förskollärare och lärare. För att säkerställa att medarbetare har tillräcklig kompetens i det svenska språket sker fortsatt kompetensutveckling inom nämndens verksamheter.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:1 Botkyrkas elever har höga meritvärden i årskurs 9

Nämndens mål: Botkyrkas elever har höga meritvärden i årskurs 9

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar. Antalet grundskolor med genomsnittligt meritvärde under riksgenomsnittet har minskat. Utfallet avseende meritvärde i åk 9 på kommunnivå har dock försämrats jämfört med tidigare år. Modellberäknat värde, där hänsyn tas till elevernas socioekonomiska bakgrundsfaktorer, visar däremot att eleverna presterade 8 procentenheter högre än förväntat. Det finns skolor som höjde sitt meritvärde jämfört med 2021; Fittjaskolan, Storstretskolan, Tunaskolan, Trädgårdstadskolan och Falkberskolan.

På nationell nivå har det konstaterats att pandemin påverkat undervisningens kvalitet och inneburit svårigheter avseende bedömning och betygssättning vilket har medfört en nedgång i resultaten 2022. Under pandemin genomfördes inte nationella prov i de högre årskurserna och det ledde till en generösare betygssättning. Nationella prov återinfördes under 2022 och betygen stämmer nu sannolikt bättre överens med elevers kunskaper (Skolverket 2022). Det kan antas att nedgången i meritvärde i Botkyrka har samma orsaker.

Trots att antalet grundskolor som har ett meritvärde under riksgenomsnittet har minskat kan det konstateras att likvärdigheten fortfarande är en utmaning. Det är stora skillnader i utfall mellan kommunens grundskolor. Under 2022 var det genomsnittliga meritvärdet för Trädgårdsstadsskolan 260 och för Karsby International School 176.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 i Botkyrkas kommunala grundskolor ökar.	T: 226 P: 213 F: 239	T: 225 P: 217 F: 233	T: 224 P: 216 F: 232	Ökar	T: 220 P: 212 F: 227
Antal kommunala grundskolor med genomsnittligt meritvärde under riksgenomsnittet minskar.	6 av 14	8 av 14	9 av 14	Minskar	8 av 14

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:2 Botkyrkas barn och elever får en god och likvärdig utbildning

Nämndens mål: Alla barn och elever möter en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i inkluderande lärmiljöer

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar. Förskolor och skolor har arbetat aktivt med ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt under 2022. Språkutvecklande arbetssätt är viktigt för att

alla barn och elever oavsett språklig bakgrund ska utveckla språket i alla ämnen vilket främjar lärande (Skolverket 2016).

Förskolan

Utfallet för förskolan (kartläggning i förskoleklass) visar att det har skett en försämring avseende andelen barn som riskerade att inte nå kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk jämfört med 2021 (men en förbättring jämfört med 2020). Pojkar stod för hela försämringen om tre procentenheter; pojkarnas resultat försämrades med fem procentenheter medan flickornas förbättrades med två procentenheter. Det finns även utmaningar avseende likvärdighet i barns språkkunskaper i kommunens förskolor. En större andel elever i förskoleklass i områden med socioekonomiska utmaningar har sämre språkkunskaper. Andelen som visade indikation på att inte nå målen var tre gånger högre i Hallunda/Norsborg jämfört med Tullinge.

Skolverket konstaterar att den höga personalfrånvaron under pandemin i kombination med att barn har varit borta mycket från förskolan har lett till negativa konsekvenser för barns lärande. Barns långvariga frånvaro ökade mest på förskolor där en hög andel av barnen har utländsk bakgrund, vilket bedöms ha påverkat deras språkutveckling negativt (Skolverket 2022). Botkyrka har under pandemin haft en hög frånvaro bland barn och personal i förskolan vilket kan ha påverkat utfallet kartläggningen de senaste åren.

Svarsfrekvensen för vårdnadshavarenkäten i förskolan 2022 var för låg för att resultatet ska kunna användas på en aggregerad nivå. Därför redovisas inget utfall och måluppfyllelsen går inte att bedöma avseende om vårdnadshavare upplever att deras barn får det stöd de behöver. På de förskoleenheter som hade hög svarsfrekvens kan utfallet analyseras och användas i förbättringsarbetet.

Måttet avseende likvärdighet i Botkyrkas kommunala förskolor bedöms utifrån en sammanvägning av SKR:s nationella indikatorer; personaltäthet, andel legitimerade förskollärare, förskollärartäthet och gruppstorlek. Måttet är nytt för 2022 och det saknas därför utfall för tidigare år. Utfallet har ännu inte beräknats för 2022.

Grundskolan

Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen låg på ungefär samma nivå som föregående år men med en svagt nedåtgående trend de senaste åren. Även andelen elever som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram minskade under 2022. Det kan antas att pandemin har påverkat utfallen för godkänt betyg i alla ämnen och behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.

En positiv utveckling är att antal skolor där minst 80 procent av eleverna blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökade. Modellberäknat värde visade också att eleverna i Botkyrkas grundskolor har presterat bättre än förväntat. Behörigheten till yrkesprogram på gymnasieskolan var 8 procentenheter högre än förväntat och andelen elever som uppnådde betyg i samtliga ämnen var 5 procentenheter högre.

Av kommunens 22 grundskolor uppnådde 9 målsättningen om att 75 procent av eleverna upplever arbetsfokus (studiero) under lektionerna. Det genomsnittliga utfallet var relativt högt, 72 procent av

eleverna upplevde att de kunde arbeta i lugn och ro på lektionerna. Skillnaden mellan flickor och pojkar har minskat jämfört med 2021. Utfallet av enkäten till pedagogisk personal visar att 94 procent av pedagogerna upplevde att eleverna hade möjlighet till arbetsfokus.

Utfallet av elevenkäten visar att endast 8 grundskolor nådde upp till målsättningen om att minst 95 procent av eleverna uppger att lärarna förväntar sig att de ska nå kunskapskraven. Det är en försämring jämfört med 2021.

Grundsärskolan

Andel elever i grundsärskolan som uppnår kunskapskraven i alla ämnen har ökat till 100 procent. Måttet omfattar dock endast det fåtal elever som begärt att få betyg under 2022.

Andel elever i grundsärskolan som uppger att det är arbetsro i klassrummet var 45 procent 2022. Det är dock inte möjligt att jämföra utfallet med tidigare år eftersom det endast var de elever som läser ämnen i grundsärskolan som besvarade enkäten 2022. Elevenkäten ger därför inte en heltäckande bild av arbetsron i grundsärskolan och förvaltningen ser över möjligheterna att även följa upp upplevelsen hos elever som läser ämnesområden.

Gymnasieskolan

I gymnasieskolan har andelen elever som tagit examen och den genomsnittliga betygspoängen ökat. Under 2022 tog i genomsnitt 88,5 procent av de elever som läste yrkesförberedande program examen inom tre år. Det var 2 av 4 gymnasieskolor som uppnådde målsättningen om att 80 procent av eleverna har tagit examen inom tre år, en ökning jämfört med 2021.

För de högskoleförberedande programmen var det i genomsnitt 96,5 procent som tog examen inom tre år. Samtliga gymnasieskolor uppnådde målsättningen om att minst 75 procent av eleverna har tagit examen inom tre år, en ökning jämfört med 2021.

Det finns fortsatt skillnader mellan programtyper och skolor avseende elevernas förutsättningar vilket ställer krav på kompensatoriska insatser.

Ingen av gymnasieskolorna nådde upp till målsättningen att minst 65 procent av eleverna har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna. Arbetsfokus har sjunkit från i genomsnitt 60 procent under 2021 till 53 procent under 2022 enligt utfallet av elevenkäten för år 2.

Gymnasiesärskolan

Av de elever som läste ämnen i gymnasiesärskolan uppnådde samtliga fullständigt betyg. Arbete pågår för att bättre kunna följa samtliga elevers utveckling och lärande. Andel elever som upplever att de har möjlighet till arbetsro har ökat från 62 procent 2021 till 65 procent 2022.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala grundskolor som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar	T:83,4 % P:81,7 % F:85,1 %	T:82,7 % P:82,3 % F:83,2 %	T:83,4 % P:81,8 % F:85,1 %	Ökar	T:81,4% P:80,5% F:82,3 %
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala grundskolor med godkänt betyg i alla ämnen efter årskurs 9 ökar	T:70,1 % P:69,3 % F:70,2 %	T:69 % P:70,5 % F:64,5 %	T:69,4 % P:67,5 % F:71,5 %	Ökar	T:68,2 % P:67,9 % F:68,7 %
Andel (%) elever i förskoleklass som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav i svenska och svenska som andraspråk som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3 minskar	T:14 % P:15,9 % F:11,7 %	T:23 % P:27 % F:17 %	T:18,5 % P:22 % F:19 %	Minskar	T:22 % P:27 % F:17 %
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor uppger minst 75 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna	10 av 22	10 av 22	10 av 22	Ökar	9 av 22
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala grundsärskola som uppnår kunskapskraven i alla ämnen ökar	-	80%	68%	80%	100%
Verksamheten vid Botkyrkas kommunala förskolor är likvärdig utifrån SKR:s nationella indikatorer	-	-	-	Nytt mått 2022	Uträkning pågår
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor har minst 80% av eleverna på yrkesprogram tagit examen inom tre år	1 av 2	2 av 4	1 av 4	Ökar	2 av 4
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor har minst 75% av eleverna på högskoleförberedande program tagit examen inom tre år	2 av 3	3 av 3	2 av 3	Ökar	2 av 3
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor uppger minst 65 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna	-	0 av 4	0 av 4	Ökar	0 av 4
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor uppger minst 95 % av eleverna att lärarna förväntar sig att de ska nå kunskapskraven	15 av 22	14 av 22	14 av 22	Ökar	8 av 22
På samtliga Botkyrkas kommunala förskolor uppger minst 90 % av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver	-	-	93%	ökar	-
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor är minst 80% behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exklusive nyanlända)	8 av 14	11 av 14	10 av 14	Ökar	12 av 14
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala gymnasiesärskola som får fullständigt betyg ska öka	-	-	-	Ökar	100 %
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala grundsärskola som uppger att det är arbetsro i klassrummet ska öka	63%	80 %	68 %	Ökar	45 %
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala gymnasiesärskola som uppger att de har möjlighet till arbetsro ska öka	65%	61 %	62 %	Ökar	65 %

Nämndens mål: Botkyrka har en skolstruktur som motverkar skolsegregationen och mildrar dess effekter

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar. Skolsegregationen mätt på stadsdelsnivå har inte förändrats nämnvärt sedan 2021. Segregationen på stadsdelsnivå är större i grundskolan än i förskolan. Bedömningen är att detta främst beror på att närhetsprincipen väger tyngre i förskolan än i grundskolan. Resursstarka familjer väljer i större utsträckning en grundskoleplacering utanför sin stadsdel.

Inom förskolan var skillnaden mellan stadsdelen med högst andel barn med utländsk bakgrund (Alby) och stadsdelen med lägst andel (Tullinge) cirka 60 procentenheter. För andelen nyanlända barn var skillnaden mellan högst andel (Fittja) och lägst andel (Tullinge) sju procentenheter. För andelen barn vars vårdnadshavare har eftergymnasial utbildning var skillnaden mellan stadsdelen med högst andel (Tullinge) och den med lägst (Fittja) cirka 30 procentenheter.

Inom grundskolan var skillnaden mellan stadsdelen med högst andel elever med utländsk bakgrund (Alby) och stadsdelen med lägst andel (Tullinge) cirka 64 procentenheter. För andelen nyanlända var skillnaden mellan högst andel (Fittja) och lägst andel (Tullinge) drygt 14 procentenheter (dubbelt så stor skillnad som i förskolan). För andelen barn vars vårdnadshavare har eftergymnasial utbildning var skillnaden mellan stadsdelen med högst andel (Tullinge) och den med lägst andel (Fittja) cirka 41 procentenheter.

Förskolan

Flera förskolor uppnådde målet om minst 30 procent legitimerade förskollärare, en starkt uppåtgående trend. Genomsnittet för samtliga förskolor var 27 procent. Skillnader kvarstår mellan förskolor i olika stadsdelar, vilket innebär att det fortfarande finns en pedagogisk segregation.

Pedagogiska relationer har betydelse för barns lärande och utveckling. För att arbetet med pedagogiska relationer ska kunna hålla hög kvalitet är personalens kompetens och utbildningsnivå en viktig faktor. Nämnden avser att under de kommande åren sträva efter en högre andel förskollärare, särskilt i förskolor med stora socioekonomiska utmaningar.

Förskolans mångåriga arbete med att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna på alla förskolor har bidragit till en mer likvärdig utbildning på alla förskolor.

Grundskolan och grundsärskolan

Den pedagogiska segregationen är fortsatt stor även i grundskolan. Andelen legitimerade och behöriga lärare är i flera fall lägre i skolor med socioekonomiska utmaningar. Endast 7 av 22 grundskolor når målsättningen om minst 75 procent legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne som de undervisar i. Genomsnittet för samtliga grundskolor var 65,6 procent, vilket är en förbättring jämfört med tidigare år. Andelen lärare med legitimation är dock högre. Inom grundsärskolan var i genomsnitt endast 5,1 procent av lärarna legitimerade och behöriga i minst ett ämne. Det var en försämring jämfört med 2021.

Förvaltningen har arbetat med att identifiera hinder för att höja legitimations- och behörighetsgraden. Under det senaste året har rekryteringsläget förbättrats för flera av skolorna på så sätt att de har fått fler legitimerade och behöriga sökande till utannonserade tjänster.

Den socioekonomiska resursfördelningen till skolor bidrar till att förbättra förutsättningarna för en ökad likvärdighet. Resurserna kan exempelvis användas till personalförstärkningar. För att förbättra

arbetsmiljön och arbetsvillkor för lärare i skolor i områden med socioekonomiska utmaningar har statsbidrag riktats till skolor för att bland annat stärka kompetensutveckling och avlasta lärares administration.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

I gymnasieskolan är andelen legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne som de undervisar i hög, tre av fyra gymnasieskolor når upp till målsättningen om minst 85 procent. Genomsnittet för samtliga gymnasieskolor var 86,4 procent vilket är högre än genomsnittet i riket. Andelen lärare med legitimation är dock högre. I gymnasiesärskolan har andelen legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne ökat markant de senaste åren.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Samtliga Botkyrkas kommunala förskolor har minst 30% legitimerade förskollärare	6 av 44	17 av 44	20 av 44	Ökar	26 av 44
Samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor har minst 75% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett undervisande ämne	6 av 22	5 av 22	7 av 22	Ökar	7 av 22
Andel (%) lärare i Botkyrkas kommunala grundsärskola som är legitimerade och behöriga i minst ett undervisande ämne	-	4,7 %	8,7%	Ökar	5,1%
Samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett undervisande ämne	-	2 av 4	2 av 4	Ökar	3 av 4
Andel (%) lärare i Botkyrkas kommunala gymnasiesärskola som är legitimerade och har behörighet i minst ett undervisande ämne	8%	11 %	9 %	30 %	36 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:3 Det finns attraktiva skolor och förskolor i kommunens alla stadsdelar

Nämndens mål: Det finns attraktiva skolor och förskolor i kommunens alla stadsdelar

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar. Måluppfyllelsen ligger på ungefär samma nivå som tidigare år.

Förskolan

Utbildningsnämnden har som målsättning att andelen inskrivna barn i Botkyrkas förskolor ska vara minst 90 procent i samtliga stadsdelar. Den genomsnittliga inskrivningsgraden 1–5 år låg på samma nivå under 2022 som 2021 och nådde inte upp till målsättningen. Den genomsnittliga inskrivningsgraden i förskolan var 85,2 procent med variationer på 13 procentenheter mellan stadsdelen med högst (Tullinge) och lägst (Alby) inskrivningsgrad. Inskrivningsgraden för barn 3–5 år var 91,4 procent och för barn 1–2 år var den 68,8 procent. Jämförelse med 2019 och 2020 är inte möjlig då inskrivningsgraden beräknades på ett annat sätt.

Förskolans inskrivningsgrad har sannolikt påverkats av pandemin på så sätt att vårdnadshavare kan

ha avvaktat med att placeras sina barn i förskola eller har haft andra möjligheter att kombinera arbets- och familjeliv.

Svarsfrekvensen för vårdnadshavarenkäten 2022 var för låg för att resultatet ska kunna användas på en aggregerad nivå. Därför redovisas inget utfall för vårdnadshavarnas genomsnittliga nöjdhet och måluppfyllelsen går inte att bedöma. På de förskoleenheter som hade hög svarsfrekvens kan utfallet analyseras och användas i förbättringsarbetet.

Grundskolan

Under 2022 gjorde 99 procent av sexåringarna ett aktivt skolval. Av dessa påbörjade 83,3 procent sin studiegång (förskoleklass) i sin stadsdel. Utfallet går inte att jämföra med tidigare år på grund av olika beräkningsmetoder. Av eleverna som började förskoleklass erbjöds 92 procent sitt förstahandsval.

Elevernas genomsnittliga nöjdhet har ökat från indexvärdet 64 under 2021 till 65 under 2022. Nöjdheten har legat på ungefär samma nivå de senaste fyra åren. Variationen är fortfarande stor mellan skolor men kan inte kopplas till stadsdelar.

Gymnasieskolan

Elevernas genomsnittliga nöjdhet i gymnasieskolan minskade något 2022 jämfört med föregående år. De områden som eleverna är minst nöjda med är i vilken utsträckning de kan påverka innehåll och upplägg av undervisningen.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala grundskolor som väljer att påbörja sin studiegång (förskoleklass) i sin stadsdel	85 %	84 %	89 %	Ökar	83,3 %
Andel (%) inskrivna barn i Botkyrkas kommunala förskolor ska vara minst 90% i samtliga stadsdelar	-	-	85,2 %	Ökar	85,2 %
Elevernas genomsnittliga nöjdhet ska öka i Botkyrkas kommunala grundskolor (Nöjd elev index)	61	68	64	Ökar	65
Elevernas genomsnittliga nöjdhet ska öka i Botkyrkas kommunala gymnasieskolor (Nöjd elev index)	-	68	70	Ökar	67
Vårdnadshavarnas genomsnittliga nöjdhet ska öka i Botkyrkas kommunala förskolor (Nöjd kund index)	-	-	70	Ökar	-

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:5 Kommunens arbetsmarknadsinsatser leder till fler Botkyrkabor i arbete (KF)

Nämndens mål: Botkyrka ger eleverna stöd för att göra väl genomtänkta utbildnings- och yrkesval

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Utbildningssystemets och arbetsmarknadens ökade komplexitet försvårar elevernas överblick över studievalens betydelse för framtiden. Det är inte alla elever som har tillräckliga förutsättningar för att göra väl underbyggda framtidsval, till exempel gymnasie- och yrkesval. En likvärdig studie- och yrkesvägledning som hjälper elever att få syn på fler möjliga framtidsvägar är därför viktigt, bland annat för att förhindra avbrott, avhopp och omval under studietiden i gymnasieskolan.

Grundskolan

Under 2022 var den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen i grundskolan på samma nivå som under 2021 men har varierat över tid. I utfallet från elevenkäten är eleverna i stort nöjda med studie- och yrkesvägledningen men det kan konstateras att det finns utvecklingsområden avseende frågor som rör arbetsliv och studier. Andelen pojkar som ger positiva svar är lägre än andelen flickor, 68 procent jämfört med 77 procent.

Insatser för att förbättra likvärdigheten mellan skolor och kvaliteten vad gäller att öka andel studie- och yrkesvägledare (SYV) har resulterat att det finns fler SYV på grundskolorna. Studie- och yrkesvägledning handlar också om att ha en helhetssyn där hela skolan arbetar utifrån detta perspektiv. Samtliga skolor har en SYV-plan som följs upp av förvaltningen.

För grundsärskolan finns inget utfall och det är därför inte möjligt att bedöma måluppfyllelsen. I enkäten för grundsärskolan finns frågan ”I min klass har vi träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan” vilket inte riktigt mäter nöjdhet med studie- och yrkesvägledningen. Utfallet visar att 45 procent svarade ”ja” 2022. Det är en nedgång med nio procentenheter jämfört med utfallet innan pandemin, men fem procentenheter bättre än 2021.

Gymnasieskolan

Den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen i gymnasieskolan har ökat något över tid, men ligger på en relativt låg nivå. Utfallet i Botkyrkas kommunala gymnasieskolor är dock bättre än genomsnittet i länet. Andelen elever i åk 2 som upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasieskolan är 48 procent, jämfört med länets 44 procent.

Det finns skillnader mellan pojkar och flickor avseende nöjdhet med studie- och yrkesvägledningen. I Botkyrkas kommunala gymnasieskolor uppger 57 procent av pojkarna i åk 2 att de är nöjda, jämfört med endast 40 procent av flickorna. Även i åk 1 är andelen nöjda elever högre i gruppen pojkar.

Upplevelsen hos elever på gymnasiesärskolan har förbättrats jämfört med 2021 men ligger på en lägre nivå än 2020 och 2019.

Antalet felval är svårt att mäta och av den anledningen mäts antalet omval där elever byter huvudman. Antalet elever som gjort ett omval och bytt huvudman under 2022 uppgick till 83 elever, varav 57 elever på introduktionsprogram. Av de elever som påbörjade sin

gymnasieutbildning på nationellt program höstterminen 2019 fullföljde drygt 90 procent utbildningen med examen eller studiebevis om 2 500 poäng inom tre år.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen ökar i Botkyrkas kommunala skolor					
Grundskolan	77 %	83 %	80 %	Ökar	80 %
Grundsärskolan	-	-	-	Ökar	-
Gymnasieskolan	43 %	45 %	44 %	Ökar	48 %
Gymnasiesärskolan	88 %	96 %	68 %	Ökar	77 %
Antalet felval i Botkyrkas kommunala gymnasieskola ska minska	-	-	-	Minskar	83

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Nämndens mål: På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i utbildningen

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Grundskolan

I grundskolan har antalet grundskolor där minst 85 procent av eleverna anser att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan ökat men har varierat över tid. I grundsärskolan ligger utfallet kvar på samma nivå som 2021. Det finns stora skillnader i hur elever uppfattar definitionen av delaktighet och inflytande. Skolorna beskriver vikten av att lyfta begreppsförklaringar i den övergripande undervisningen.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Ingen av de fyra gymnasieskolorna nådde under 2022 upp till målet om att minst 75 procent av eleverna upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt. Utfallet är oförändrat sedan 2020. Det är skillnader mellan gymnasieskolorna när det gäller elevernas upplevelse av att deras synpunkter tas till vara. Utfallen ligger på mellan 40 och 50 procent och elever i åk 1 var generellt sett mer nöjda än elever i åk 2.

I gymnasiesärskolan har resultatet förbättrats och är tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Eleverna i Botkyrkas grundsärskolor uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	-	-	72 %	Ökar	72 %
Eleverna i Botkyrkas gymnasiesärskola uppger att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt	79 %	75 %	67 %	Ökar	75 %
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor uppger minst 85 % av eleverna att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	12 av 22	14 av 22	11 av 22	Ökar	12 av 22
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor uppger minst 75 % av eleverna att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt	-	0 av 4	0 av 4	Ökar	0 av 4

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunen som organisation

Nämndens mål: Botkyrkaborna har förtroende för utbildningsförvaltningens verksamheter

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Det systematiska kvalitetsarbetet genomsyrar nämndens styrkedja på samtliga nivåer. En god struktur ger goda förutsättningar för att öka kvaliteten i arbetet och därmed öka medborgarnas förtroende för utbildningsförvaltningens verksamheter.

Medborgarenkäten genomfördes i juni 2022 och utfallet för nämndens verksamhetsområden ligger på ungefär på samma höga nivå som 2018 och 2020. Medborgarnas förtroende för kommunens förskolor och skolor varierar något mellan skolformerna, förskolan och gymnasieskolan har marginellt bättre utfall än grundskolan.

Mått	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Graden av nöjdhet ökar (NKI)						
Förskola (medelvärde 1–5)	3,6	-	3,7	-	Ökar	3,7
Grundskola (medelvärde 1–5)	3,3	-	3,5	-	Ökar	3,4
Gymnasieskola (medelvärde 1–5)	3,4	-	3,6	-	Ökar	3,6

Område 2 - Botkyrkaborna är trygga

Analys

Sammantaget bedömer utbildningsnämnden att måluppfyllelsen är godtagbar. En stor andel av eleverna i grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan uppger att de känner sig trygga i skolan. Måluppfyllelsen avseende gymnasieskolan har dock försämrats sedan föregående år.

Flera insatser har gjorts för att bidra till måluppfyllelsen inom område 2. Värdegrundsarbetet styrs av skollag och läroplaner och är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. Samtliga verksamhetsområden har ett strategiskt och systematiskt arbete gällande det förebyggande och främjande arbetet i syfte att uppnå en hög grad av trygghet och en god studiemiljö.

Det våldsförebyggande arbetet har fortsatt under 2022 i grundskolorna som har arbetat kontinuerligt med insatser kopplade till Tåget, Mentors in Violence Prevention (MVP) och andra evidensbaserade metoder. Utbildningsförvaltningen och våldpreventivt centrum har förstärkt sin samverkan, vilket bidragit till justeringar i det våldspreventiva arbetet och nya inriktningar som har haft positiv inverkan. Ett exempel på detta är att grundsärskolan har kommit i gång med en anpassad modell av Tåget. Flera grundskolor har även kompletterat kompetensen i hedersrelaterat våld och förtryck.

Under året har insatser genomförts för att öka medvetenheten hos samtliga medarbetare i förskolor och skolor både vad gäller att rapportera och utreda kränkande behandling. Detta är en viktig del i trygghetsarbetet och utvecklingen är positiv.

En viktig aspekt i trygghetsarbetet är goda pedagogiska relationer mellan pedagoger och barn/elever. Samtliga verksamhetsområden har arbetat för att utveckla de pedagogiska relationerna.

Positiva iakttagelser

En positiv iakttagelse avseende trygghetsarbetet i förskolan är att medvetenheten om kränkningar har ökat. Antalet anmälningar har ökat från en låg nivå och samtliga anmälningar har blivit utredda. Ett välfungerande arbete med kränkningar bidrar långsiktigt till en tryggare miljö för barnen. Uppföljningen av inrapporterade kränkningar ger riktning för det förebyggande arbetet.

Satsningen på fler vuxna i skolan som gjordes under 2022 har lett till positiva effekter på flera av de grundskolor som fick ta del av medlen. Nämnden fattade beslut om att insatserna skulle vara kopplade till skolans arbete med trygghet. Medlen fördelades till 11 grundskolor och medförde att skolorna kunde anställa fler kuratorer och lärare mot fritidshem (se bilaga om återrapportering av satsningen).

Förbättringsområden

Under 2022 ökade antalet kränkingsanmälningar i alla skolformer. Det är sannolikt en effekt av ett skärpt och utvecklat arbete med rutiner och gemensamma förhållningssätt, snarare än en faktisk ökning av antalet kränkningar i förskolor och skolor. En viss underrapportering är fortfarande trolig inom samtliga skolformer. Det gäller framför allt vissa områden, såsom sexuella trakasserier och nätkränkningar samt inom vissa årskurser. Det kan konstateras att förbättringsarbetet behöver fortgå. Under 2023 kommer insatserna att riktas mot de utvecklingsområden som identifierats.

Det finns en variation mellan grundskolor avseende det främjande och förebyggande arbetet för trygghet. Samtliga skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete men på några skolor behöver arbetssätten utvecklas. Det finns flera goda exempel där regelbundna möten mellan pedagoger och elevhälsans kompetenser används som forum för att öka samsynen och samarbetet mellan årskurser/arbetslag på skolan. De goda exemplen bör spridas till andra skolenheter.

All personal i förskolan ska inom ramen för det våldsförebyggande arbetet delta i utbildningen ”Våldsprevention i förskolan”. Uppföljning visar att det behövs en tydligare struktur kring denna kompetenshöjande insats framöver.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga

Nämndens mål: Barn, elever och medarbetare är trygga i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Förskolan

Förskolornas arbete med trygghet följs bland annat upp genom lärmiljömatrisen. För att ge rätt förutsättningar att skapa trygghet för barnen organiserar sig förskolorna i mindre sammanhang där personalen får möjlighet att möta och förstå varje barn socialt, emotionellt och kognitivt. Samtliga kommunala förskolor organiserar verksamheten så att barnen får möjlighet att vara uppdelade i mindre sammanhang under merparten av dagen.

Svarsfrekvensen för vårdnadshavarenkäten 2022 var för låg för att resultatet ska kunna användas på en aggregerad nivå. Därför redovisas inget utfall och måluppfyllelsen går inte att bedöma. På de förskoleenheter som hade hög svarsfrekvens kan utfallet analyseras och användas i förbättringsarbetet.

Grundskolan och grundsärskolan

Utfallet avseende trygghet i elevenkäten för grundskolan har förbättrats jämfört med föregående år vilket är positivt. På nästan alla grundskolor uppger minst 90 procent att de känner sig trygga på sin skola. En förklaring till det goda resultatet är användningen av modellen Tryggbas-inventeringar. Modellen används på majoriteten av kommunens grundskolor för att säkerställa att alla elever har en vuxen som de känner sig trygga att vända sig till under skoldagen. Om skolan identifierar en elev som uppger att den inte har någon trygg relation med en vuxen görs en plan för hur detta ska åtgärdas. Detta relationsskapande arbete uppges ha stor betydelse för trygghet och studiero på skolorna.

Utfallet för grundsärskolan har sjunkit något men ligger på ungefär samma höga nivå som föregående år. Grundsärskolan arbetar dagligen med att diskutera elevbemötande och förhållningssätt vilket är viktigt för elevernas trygghet. Ett respektfullt och professionellt bemötande är av särskilt stor vikt i denna skolform då eleverna ofta har begränsad kommunikationsförmåga.

Utfallet för grundsärskolan omfattar endast elever som läser ämnen. Förvaltningen fortsätter att se över möjligheten att även mäta tryggheten för de elever som läser ämnesområden. Det har påbörjats ett samarbete med forskare på KTH där digitala möjligheter kan ge förutsättningar för att ge dessa elever möjlighet till ökad inflytande och delaktighet framledes.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Utfallet för gymnasieskolan har försämrats jämfört med 2021. Trots att nämnden inte når målet för gymnasieskolan 2022 visar enkätresultat för elever och pedagogisk personal att upplevelsen av en trygg skoltillvaro är relativt hög. I genomsnitt upplevde 81 procent av eleverna att de var trygga i

skolan.

I enkäterna ställs även andra frågor som relaterar till elevernas trygghet, bland annat förekomsten av kränkningar och möjligheten att få vara sig själv. Utfallen på dessa frågor är till viss del sämre. Det är viktigt att följa gymnasieskolornas arbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet.

Utfallet för gymnasiesärskolan ligger på ungefär samma relativt höga nivå som föregående år. I Botkyrkas gymnasiesärskola är det små elevgrupper där eleverna är i nära kontakt med personal under hela skoldagen vilket kan bidra till upplevelsen av trygghet.

Medarbetare

Utfallet avseende medarbetarnas upplevda trygghet ligger på ungefär samma nivå som tidigare år.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Elever i Botkyrkas kommunala grundsärskolor känner sig trygga i skolan	-	91 %	92 %	Ökar	91 %
Elever i Botkyrkas kommunala gymnasiesärskola känner sig trygga i skolan	88 %	88 %	81 %	Ökar	81 %
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor uppger minst 90 % av eleverna att de känner sig trygga	18 av 22	20 av 22	18 av 22	Ökar	20 av 22
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor uppger minst 90 % av eleverna att de känner sig trygga	-	1 av 4	1 av 4	Ökar	0 av 4
På samtliga Botkyrkas kommunala förskolor uppger minst 95 % av vårdnadshavarna att deras barn är trygga i förskolan	-	-	27 av 44	Ökar	-
Medarbetare i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor känner sig trygga på jobbet	-	-	84%	Ökar	83%

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:3 Botkyrkaborna trivs i kommunen

Nämndens mål: Samma som 1:3

Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet

Sammantaget bedömer utbildningsnämnden att måluppfyllelsen är godtagbar. Barns och elevers hälsa tycks ha förbättrats något men elevers nöjdhet med fritidshemmen har minskat något.

För att bidra till god hälsa har utbildningsnämnden under 2022 fattat beslut om riktlinjer för rörelse och hälsa i grundskolan och grundsärskolan. Riktlinjerna syftar bland annat till att öka medvetenheten om betydelsen av rörelse och hälsa för inlärning och ett hälsosamt liv på kort och lång sikt. De syftar också till att öka likvärdigheten mellan kommunens grundskolor. Grundskolan arbetar aktivt på olika sätt för att öka elevernas rörelseglädje samt psykosociala och fysiska hälsa.

Hälsa och välbefinnande är även ett viktigt uppdrag för förskolan. Förskolan ska bland annat

erbjuda möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och på så sätt skapa rörelseglädje. Arbetet följs upp i förskolans lärmiljömatrix.

Fritidshemmen stimulerar till lärande. Grundskolans fritidshem är integrerade i den ordinarie skolverksamheten och de samarbetar med lärarna i åk F-3. Många fritidshem erbjuder läxhjälp och har högläsning inplanerat som återkommande aktivitet. Fritidshemmen är också en viktig del i att barn och unga i Botkyrka har en aktiv fritid. Många grundskolor i kommunen samarbetar med föreningslivet för att ge elever ökade möjligheter att prova på olika fysiska aktiviteter. Det bidrar till rörelseglädje och en känsla av den sammanhållning som idrott kan ge. I vissa stadsdelar är detta en del av det kompensatoriska uppdraget.

Positiva iakttagelser

Alla fritidshem utom ett har under 2022 deltagit i den kommungemensamma insatsen ”Läsa äger” där feriearbetande ungdomar har läst med eleverna och verkat som läsande förebilder. Syftet med insatsen är att öka läsförmågan och läslusten hos elever i förskoleklass till åk 3. Arbetet startades 2018 och fortsätter som en del av verksamheterna. Fritidshemmen har även arbetat aktivt med rörelseaktiviteter för eleverna.

Förbättringsområden

Fritidshemmen bedriver i stort en verksamhet som skapar möjligheter till andra sociala möten och gruppkonstellationer än de som eleverna upplever på lektionerna. I Botkyrka har inskrivningsgraden i fritidshem sjunkit de senaste åren och är lägre i de norra stadsdelarna. För att förbättra måluppfyllelsen på området är det viktigt att arbeta för att fler elever får ta del av den verksamhet som fritidshemmen erbjuder. Fritidshemmen fyller en viktig kompensatorisk funktion efter den ordinarie skoldagens slut. Det pågår en statlig utredning om allmänt fritidshem, vilket innebär att det delvis kommer att bli kostnadsfritt. Det kommer sannolikt att bidra till att inskrivningsgraden ökar.

Ökad trygghet i fritidshemmen är också ett förbättringsområde. I elevenkäten uppger drygt en fjärdedel av eleverna att de inte känner sig trygga i fritidshemmet.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 3:2 Botkyrkas barn och unga har en aktiv fritid

Nämndens mål: Fritidshemmen i Botkyrka erbjuder en meningsfull fritid och stimulerar eleverna till att lära tillsammans

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Utfallet avseende nöjdhet med de kommunala fritidshemmen har försämrats något jämfört med 2021. Skolornas beskrivningar av fritidshemmen visar till stora delar en välplanerad verksamhet med tydligt syfte och innehåll. De har fokus på lekar i olika gruppkonstellationer, tydliga aktiviteter, demokratiövningar och lästräning. Pedagogerna får även möjlighet att gå relevanta utbildningar. Insatser behövs dock för att öka likvärdigheten mellan fritidshemmen, både vad gäller innehåll i verksamheten och behörighet hos pedagoger.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Graden av upplevd nöjdhet med de kommunala fritidshemmen ökar	79 %	83 %	80 %	Ökar	78 %

Nämndens mål: Barn och elever i Botkyrkas kommunala skolor har en god hälsa

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Utfallet avseende barns och elevers hälsa har förbättrats något jämfört med föregående år. Måttet omfattar andel elever med övervikt, andel elever som inte deltar på idrottslektioner varje vecka och andel elever med psykisk ohälsa. En möjlig förklaring till förbättringen är att restriktionerna kopplade till pandemin har upphävts. Det har ökat skolornas möjligheter att erbjuda en mer varierad skoldag och eleverna har återigen kunnat delta i aktiviteter utanför skolan.

För att tidigt upptäcka problem med hälsa är bland annat närvarande vuxna och stöd från elevhälsan viktiga faktorer. Det är även viktigt att arbetet för en likvärdig elevhälsa fortsätter.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Andelen barn och elever i Botkyrkas kommunala skolor som har en god hälsa ökar	-	-	2,3	Ökar	3

Område 4 - Kommunens organisation

Sammantaget bedömer utbildningsnämnden att måluppfyllelsen är godtagbar.

Nämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre befolkningsutveckling i förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar. Under 2022 har arbetet för att säkerställa ekonomistyrning genom hela styrkedjan fortsatt. De senaste åren har präglats av finansiering av engångskaraktär. Det är av största vikt att verksamheten har en robust finansiering över tid då den största delen av resurserna finansierar personal.

Medarbetarundersökningen som genomfördes under oktober 2022 visar att hållbart medarbetarengagemang (HME) varierar mellan utbildningsnämndens olika verksamheter. Förskolan och grundskolan har gått tillbaka något jämfört med 2021, främst är det området motivation som minskat. Gymnasieskolan ligger på samma nivå. Förvaltningens resultat både avseende HME och totalindex är lägre än för kommunen som helhet.

Det varierar något mellan skolformerna i vilken utsträckning barn och elever upplevs få möjlighet att utveckla förmågan att möta det framtida digitala samhället. Utvecklingen går dock åt rätt håll inom samtliga verksamhetsområden. Digitaliseringen har blivit en naturlig del av grundskolans och gymnasieskolans undervisningspraktik, vilket bekräftas både i elevenkäten och i enkäten till

pedagogisk personal. Lärdomar från tiden med distansundervisning har bidragit till mer variation och bredd i undervisningen.

Personalomsättningen var lägre under pandemin, men har ökat något igen under 2022 precis som på nationell nivå. Andelen medarbetare som slutar och lämnar kommunen (externa avgångar) har ökat något jämfört med 2020 och 2021 och är i nivå med 2019. Det är svårt att rekrytera legitimerade lärare vilket är en av orsakerna till det höga antalet visstidsanställningar. Enligt skollagen krävs legitimation för tillsvidareanställning som förskollärare eller lärare. Det finns ett fortsatt behov av att rekrytera behörig och legitimerad personal.

Frisknärvaron i förvaltningen har ökat med 0,2 procentenheter jämfört med 2021 och 1,6 procentenheter jämfört med 2020. Trots att restriktionerna kopplade till pandemin har upphävts är frisknärvaron lägre än året före pandemin.

Positiva iakttagelser

Genom en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet 2022 identifierades enheter med ekonomiska utmaningar. För att ytterligare stärka ekonomistyrningen har förvaltningen tydliggjort vikten av en ekonomi i balans och mer systematik i arbetet med åtgärdsplaner. Detta tillsammans med täta möten inom respektive verksamhetsområde har fått effekten att de flesta enheterna har en ekonomi i balans vilket underlättar för enheter att fortsätta klara resultatmålen.

Medarbetare inom utbildningsnämndens ansvarsområde upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål, att arbetsplatsens mål följs upp och att det finns tydliga förväntningar i arbetet.

Målet om att matsvinnet i utbildningsförvaltningens måltidsverksamhet minskar har uppnåtts.

Under 2022 minskade matsvinnet markant, från 60 g/ätande 2021 till 45 g/ätande 2022.

Utbildningsinsatser för måltidspersonal, engagemang hos måltidspersonal, informationskampanjer och en matsvinnstävling bedöms ha bidragit till detta.

Förbättringsområden

Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med den proaktiva ekonomistyrningen och skapa långsiktiga robusta förutsättningar. Tillsammans med verksamheterna behöver ytterligare åtgärder tas fram som skapar ekonomisk hållbarhet över tid, bland annat behöver kompetenssatsningar genomföras för att öka förståelsen för hur ekonomistyrningen kan kopplas till verksamhetsutveckling. Dessutom behöver omvärldsbevakning ske avseende förändrade finansieringsförutsättningar för att ge verksamheterna bättre framförhållning.

Pandemin bedöms ha haft påverkan på flera av områdets mål. Det gäller främst frisknärvaro, hållbart medarbetarindex och personalomsättning. Det är viktigt att fortsatt följa utvecklingen, inte minst jämfört med åren före pandemin. Fortsatt arbete för att öka frisknärvaron krävs, exempelvis inom ramen för HÖK-21 (partsgemensamt samarbete för att bland annat utveckla arbetsmiljön) samt med stöd från HR-funktioner inom utbildningsförvaltningen och

kommunstyrelseförvaltningen.¹

Trots att klimatavtrycket vid inköp av livsmedel för 2022 minskade jämfört med 2021 är utfallet långt ifrån målet för 2025 om att 1,8 CO₂/kg. ska nås. Servering av mer växtbaserade måltider är en viktig del i att minska klimatavtrycket. Fortsatt arbete krävs för att öka kunskapen vid val av livsmedel och medvetenheten om vikten av omställning till mer växtbaserade måltider samt att få matgästerna att acceptera en mer växtbaserad kost.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv

Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen har en resurseffektiv organisation

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som god.

Klimatavtryck

Utfallet för klimatavtryck vid inköp av livsmedel minskade under 2022 men ligger i linje med tidigare år. Servering av mer växtbaserade måltider är en viktig del i att minska klimatavtrycket. Fortsatt arbete krävs för att öka kunskapen vid val av livsmedel och medvetenheten om vikten av omställning till mer växtbaserade måltider samt att få matgästerna att acceptera en mer växtbaserad kost.

Andel ekologiska livsmedel

Andelen ekologiska livsmedel i utbildningsförvaltningens måltidsverksamheter minskade något under 2022, till 39 procent jämfört med 40 procent 2021. Bedömningen är att de ökade livsmedelskostnaderna tros vara orsaken till minskningen. De ekonomiska utmaningarna de kommande åren bedöms försvåra möjligheten att nå målsättningen om att andelen ekologiska livsmedel i utbildningsförvaltningens måltidsverksamheter ska vara 45 procent 2025.

Matsvinn

Under 2022 minskade matsvinnet i utbildningsförvaltningens måltidsverksamhet markant. Utbildningsinsatser för måltidspersonal, engagemang hos måltidspersonal, informationskampanjer och en matsvinnstävling bedöms ha bidragit till detta.

Miljö för miljömässig hållbarhet i förskolan

Under 2022 har det skett en förbättring avseende miljömässig hållbarhet i förskolan. Fler förskolor uppnår nivån god i kartläggningen, det finns dock variationer mellan förskoleenheter och förskolor.

¹ Inom ramen för kollektivavtalet HÖK 21 mellan Sveriges kommuner och regioner och Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund sker på central och lokal nivå samarbete kring kompetensförsörjning och huvudområdena arbetstid, arbetsorganisation, arbetsmiljö och lönebildning. Till exempel har ett APT-material som rör arbetsmiljö, friskfaktorer, arbetsbelastning, arbetstider och prioriteringar tagits fram liksom en checklista inför schemaläggning.

Andel resurser som går till undervisning

Utfallet avseende andelen resurser som går till undervisning och omsorg/elevhälsa har varierat över tid. Under 2022 skedde en ökning inom grundskola och gymnasieskola jämfört med 2021. Inom förskolan låg utfallet för 2022 i linje med utfallen de senaste två åren. Förändringarna har dock inte kunnat säkerställas då ny ekonomimodell med nya verksamhetskoder infördes 2022.

I målet andel av resurser som går till undervisning och omsorg/elevhälsa ingår inte kostnader för administration, måltider samt lokalrelaterade kostnader. Posterna för lokalrelaterade kostnader är störst, vilka utgör 24 procent för förskolan, 18 procent för grundskolan och 20 procent för gymnasieskolan.

Budgetavvikelse

Nämnden redovisar ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör cirka 1,87 procent av nämndens omslutning. Det sammanlagda överskottet beror främst på lägre befolkningsutveckling i förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar.

Prognosavvikelse

Vid delårsrapportering 1 per april månad bedömdes ett överskott i storleksordningen 35 miljoner kronor. Den förbättrade helårsprognosen jämfört med delårsrapportering per april utgör en avvikelse på med 0,62 procent och innebär att målsättningen uppnåddes.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Utbildningsförvaltningens klimatavtryck vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar	2,2	2,3	2,4	Minskar	2,3
Andel (%) ekologiska livsmedel i utbildningsförvaltningens måltidsverksamhet ökar	-	42 %	40 %	Ökar	39 %
Matsvinnet i utbildningsförvaltningens måltidsverksamhet minskar	-	-	60 g	Minskar	45 g
Samtliga Botkyrkas kommunala förskolor har uppnått nivån God, när det gäller Miljö för miljömässig hållbarhet	-	-	27 av 44	Ökar	30 av 44
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och omsorg för förskola	-	67 %	68 %	Ökar	67 %
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och elevhälsa för grundskola	-	73 %	73 %	Ökar	75 %
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och elevhälsa för gymnasieskola	-	67 %	70 %	Ökar	71%
Utbildningsnämndens nettoutfall är inom beslutad budgetram (%)	-2,2 %	0,9 %	0,5 %	0 %	1,9 %
Utbildningsnämndens prognos vid delårsrapport 1 avviker från årsutfallet med max 1 %	-1,5 %	1,4 %	1,0 %	0 %	0,6 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra

Nämndens mål: Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag

-

Analys

Nämnden kan inte bedöma måluppfyllelsen eftersom utfall för målet saknas. Målet går inte att följa upp då den kommungemensamma enkät som låg till grund för måttet inte längre genomförs. Detta mått har i mål- och budget 2023 ersatts med annat mått för att följa chefers förutsättningar.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Chefernas nöjdhet med förvaltningens stödprocesser ska öka	-	-	-	Ökar	-

Nämndens mål: Botkyrkas kommunala förskolor och skolor är konkurrenskraftiga som arbetsgivare och har en hållbar personalförsörjning

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som godtagbar.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang och totalindex

Utfallet för hållbart medarbetarengagemang (HME) försämrades något jämfört med 2021. Framför allt var det området motivation som minskade. Gruppen chefer hade ett något högre resultat än gruppen medarbetare. Verksamhetsområdena förskola respektive grundskola hade båda ett något lägre resultat än 2021 men ligger kvar på en hög nivå. Utfallet för gymnasieskolan var oförändrat.

Även utfallet för totalindex, som är den det sammanfattande resultatet för samtliga frågor i enkäten, var något lägre än 2021, men ligger i linje med resultatet de senaste åren.

Förvaltningens resultat både avseende HME och totalindex är lägre än för kommunen som helhet.

De styrkor som framkommer i enkäten är att medarbetare upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål, att arbetsplatsens mål följs upp och att det finns tydliga förväntningar i arbetet. De områden som medarbetare upplever minst positivt avser frågorna om att hinna med sina arbetsuppgifter, möjlighet att påverka arbetstider och schema samt möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder.

Frisknärvaro

Frisknärvaron ökade under 2022 jämfört med 2021 och 2020. Trots att restriktioner kopplade till pandemin har upphävts var frisknärvaron 2022 lägre än före pandemin.

Sjukfrånvaro kortare än 90 dagar har minskat medan långtidssjukfrånvaron har ökat. Utvecklingen avseende långtidssjukfrånvaro skulle kunna ha orsaker kopplade till pandemin med fler längre sjukskrivningar.

Personalomsättning

Personalomsättningen ökade något under 2022 efter att ha legat på en lägre nivå under pandemin, samma trend kan konstateras på nationell nivå. Andelen medarbetare som slutar och lämnar kommunen (externa avgångar) ökade något 2022 jämfört med 2021 och är i nivå med 2019.

Andelen externa nyrekryteringar har åter ökat från att under pandemin ha varit relativt låg. En bidragande orsak till den ökade personalrörligheten både vad gäller nyrekryteringar och avgångar utanför kommunen kan vara att den osäkerhet som pandemin innebar har minskat och fler är benägna att röra sig utanför den egna organisationen.

En låg personalomsättning bidrar till en stabil verksamhet med möjlighet till kontinuitet för barn och elever.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) i utbildningsförvaltningen ska öka	80	78	T:79 M:80 K:79	Ökar	T:78 M:78 K:78
Frisknärvaron för medarbetare i utbildningsförvaltningen ska öka	93 %	T:91 % M:95 % K:90 %	T:92 % M:95 % K:92 %	Ökar	T:92 % M:95 % K:92 %
Totalindex från medarbetarundersökningen ska öka	-	70	72	Ökar	71
Personalomsättningen (antal avslutade under året i % av antalet anställda) minskar	11,3 %	8,3 %	9,5 %	Minskar	10,3 %
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) minskar	14,7 %	7 %	5,6 %	Minskar	10,8 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt

Nämndens mål: Barn och elever i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor har förmågan att möta det framtida digitala samhället

Analys

Nämnden bedömer måluppfyllelsen som god.

Samtliga verksamhetsområden har goda förutsättningar för att bedriva digital undervisning. Både förskolan och grundskolan har ökat sin digitala didaktiska förmåga jämfört med 2021. I gymnasieskolan uppnår återigen samtliga skolor målsättningen. Utveckling gällande användning av digitala verktyg i undervisningen och i kommunikation är en positiv effekt av arbetssätt som utvecklats under pandemin.

Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
På samtliga Botkyrkas kommunala förskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	-	-	7 av 44	Ökar	11 av 44
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	-	-	13 av 22	Ökar	19 av 22
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	-	-	4 av 4	Ökar	4 av 4

3 Betydelsefulla händelser

Året har präglats av oro i omvärlden, vilket har påverkat kommunens barn, elever och vårdnadshavare. Kriget i Ukraina med höjda elpriser och stigande inflation som följd har bland annat medfört att många familjer har en sämre hushållsekonomi. I utbildningsnämndens verksamheter har detta märkts av till exempel genom att personal ställs inför svåra samtal med elever om oron för familjesituationen och händelser i omvärlden.

Fri frukost infördes för samtliga elever i åk F-9 under året. Det har stor betydelse för många elever att få starta dagen på ett bra sätt med en näringsriktig frukost. Satsningen är en kompensatorisk åtgärd och har haft ännu större betydelse för enskilda elever med tanke på den ekonomiska situation många familjer befinner sig i nu. Antalet serverade frukostar har ökat successivt under året.

Sedan våren 2022 klassas covid-19 inte längre som en allmänfarlig sjukdom. Verksamheterna har tidigare gjort stora anpassningar men har nu återgått till ett nytt normalläge med nya kunskaper och erfarenheter. Skolnärvaro och närundervisning gynnar elevernas kunskapsutveckling (Skolinspektionen 2022). Den tillfälliga skollagstiftning som gällde kopplat till covid-19 har upphävts och möjligheterna till distansundervisning har därmed tagits bort.

Nämnden har under året fattat flera beslut inom skolstrukturområdet vilket kommer att få positiva effekter i verksamheterna. Exempelvis ska ett antal små förskolor i gamla lokaler avvecklas för att minska överkapaciteten av platser och ge barnen bättre lärmiljöer. I samband med besluten har samråd skett med vårdnadshavare, personal och fackliga representanter. Besluten har tagits emot väl och flytt till nya förskolor kommer att ske stegvis under kommande år. Planeringen av den nya Eleonoraskolan i Hallunda/Norsborg och ombyggnation av Tullinge gymnasium pågår, men det har under året blivit vissa förseningar i projekten.

Inskrivningsgraden i förskolan har varit ett utvecklingsområde under 2022 och nämnden fattade beslut om en plan för ökad inskrivningsgrad. Den uppsökande verksamheten startade under hösten 2022 och ytterligare insatser kommer att ske från och med 2023. Planen omfattar bland annat olika informationsinsatser och samarbete med andra förvaltningar och externa aktörer.

4 Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftuppföljning

Analys

Nämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgjorde 1,9 procent av budgetomslutningen.

Utfall per verksamhet

I tabellen nedan redovisas ekonomin per verksamhet i enlighet med indelning av fördelade medel från kommunfullmäktige. I redovisningen per verksamhet ingår utfall och prognos från finansieringen samt från respektive verksamhetsområde.

Tabell: Utfall och prognos per verksamhet i enlighet med indelning av fördelade medel från kommunfullmäktige (belopp i tkr).

	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Budget- avvikelse 2022
NÄMND					
Intäkter	600	600	600	601	1
Kostnader	-1 110	-1 204	-1 200	-1 197	3
Netto	-510	-604	-600	-596	5
LEDNING OCH ADMINISTRATION					
Intäkter	89 124	99 141	101 627	103 560	1 933
Kostnader	-172 338	-197 643	-208 573	-197 791	10 783
Netto	-83 214	-98 502	-106 947	-94 231	12 716
FÖRSKOLA					
Intäkter	840 906	817 398	859 466	825 018	-34 448
Kostnader	-1 513 451	-1 467 962	-1 545 070	-1 486 116	58 954
Netto	-672 545	-650 564	-685 603	-661 098	24 505
FRITIDSCHEM					
Intäkter	138 179	131 789	136 119	132 617	-3 502
Kostnader	-205 080	-199 024	-212 599	-201 671	10 928
Netto	-66 900	-67 235	-76 480	-69 054	7 427
FÖRSKOLEKLASS					
Intäkter	59 778	59 823	59 246	60 173	928
Kostnader	-111 081	-104 191	-119 932	-102 145	17 787
Netto	-51 303	-44 367	-60 687	-41 972	18 715
GRUNDSKOLA					
Intäkter	1 133 140	1 186 594	1 305 490	1 302 900	-2 590
Kostnader	-2 375 801	-2 484 028	-2 603 851	-2 619 946	-16 095
Netto	-1 242 661	-1 297 435	-1 298 361	-1 317 046	-18 685
GRUNDSÄRSKOLA					
Intäkter	84 001	84 972	104 409	106 580	2 171
Kostnader	-172 819	-172 579	-203 951	-196 149	7 801
Netto	-88 818	-87 607	-99 541	-89 569	9 972
GYMNASIESKOLA					
Intäkter	451 267	469 480	470 362	475 204	4 842
Kostnader	-844 689	-872 829	-875 190	-884 289	-9 099
Netto	-393 422	-403 349	-404 828	-409 085	-4 257

GYMNASIESÄRSKOLA					
Intäkter	34 728	36 562	46 811	44 265	-2 547
Kostnader	-81 632	-83 772	-97 775	-93 461	4 314
Netto	-46 904	-47 211	-50 964	-49 197	1 767
TOTALT					
Intäkter	2 831 723	2 886 359	3 084 129	3 050 918	-33 212
Kostnader	-5 478 003	-5 583 231	-5 868 141	-5 782 766	85 375
Netto	-2 646 280	-2 696 872	-2 784 012	-2 731 848	52 164

Analys enligt budgetansvar

För nämnden redovisas den ekonomiska analysen enligt budgetansvar. I tabellen nedan redovisas ekonomin per ansvarsområde i enlighet med förvaltningens organisation.

Utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 52 miljoner kronor:

- Större delen av överskottet, 43 miljoner kronor, beror på en lägre befolkningsutveckling i förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar. Det var cirka 250 färre förskolebarn och 260 färre grundskoleelever än förväntat i budget.
- Majoriteten av förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolorna i egenregi redovisade en ekonomi i balans vid årets slut. Det var ett fåtal enheter som lämnade underskott och har fortsatta ekonomiska utmaningar.
- För verksamhetsområdena redovisades ett gemensamt överskott på 10 miljoner kronor som till största delen beror på att årets medel för fri frukost i grundskolan inte nyttjats fullt ut. Under året har cirka 200 000 frukostar serverats med en successiv ökning under året. Ett överskott redovisades även inom grundskolans myndighetsutövning kopplat till extra ordinära insatser för elever i behov av särskilt stöd. För förskolans och gymnasieskolans verksamhetsområden redovisades mindre överskott.
- För central förvaltning redovisades en mindre avvikelse till följd av nedskrivningar av investeringar, bland annat Borgskolan.

Tabell: Budgetavvikelse per ansvarsområde i enlighet med förvaltningens organisation (belopp i mkr). Notera: Grundskolan omfattar förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola.

	Budget- avvikelse 2022 (mkr)
Totalt	52,2
Förvaltning	-1,1
Nämnd, Ledning och stöd	5,2
Lokalrelaterat	-6,3
Finansiering	43,4
Förskola	23,2
Grundskola	20,9
Gymnasieskola	-0,7
Verksamhetsområden, totalt	9,7
Förskola	0,2
Grundskola	9,0
Gymnasieskola	0,5

Prognosavvikelse

Nämnden har under 2022 bedömt att ett överskott kommer att redovisas vid årets slut:

- I delårsrapport 1 bedömdes ett överskott på 35 miljoner kronor. Överskottet var volymrelaterat och avsåg färre förskolebarn och elever i grundskolans lägre årskurser. För övriga delar bedömdes ingen budgetavvikelse. Det bedömda överskottet utgjorde 1,3 procent av budgetomslutningen.
- I delårsrapport 2 bedömdes att överskottet skulle öka till cirka 49 miljoner kronor. Orsakerna till överskottet var de samma som i delårsrapport 1. Prognosförändringen inom verksamhetsområdena bedömdes främst vara relaterad till grundskolan och ej nyttjade medel för frukost. Det bedömda överskottet utgjorde 1,75 procent av budgetomslutningen.

Tabell: Årets budgetavvikelse jämfört med prognostiserat för helåret i samband med delårsrapport 1 samt delårsrapport 2. (belopp i mkr).

	Budgetavvikelse delår 1 2022 (mkr)	Budgetavvikelse delår 2 2022 (mkr)	Budgetavvikelse 2022 (mkr)
Totalt	35,0	48,6	52,2
Förvaltning	0	3,9	-1,1
Nämnd, Ledning och stöd	0	4,8	5,2
Lokalrelaterat	0	-0,9	-6,3
Finansiering	35,0	39,1	43,4
Förskola	20,0	22,5	23,2
Grundskola	15,0	15,3	20,9
Gymnasieskola	0,0	1,4	-0,7
Verksamhetsområden:	0	5,5	9,7
Egenregi	-1,4	2,5	5,2
Myndighetsutövning	1,4	3,0	4,4
Förskola	0,0	0,0	0,2
Egenregi	-0,4	-0,6	-0,4
Myndighetsutövning	0,4	0,6	0,5
Grundskola	0,0	6,9	9,0
Egenregi	-1,1	5,0	5,1
Myndighetsutövning	1,0	1,9	3,9
Gymnasieskola	0,0	-1,4	0,5
Egenregi	0,0	-1,9	0,5
Myndighetsutövning	0,0	0,5	0,0

Jämförelser med prognos per delår 2

Prognosavvikelsen, det vill säga skillnaden mellan bedömning i delårsrapport 2 och helårsutfall 2022, är 3,4 miljoner kronor vilket motsvarar 0,12 procent av budgetomslutningen.

- För central förvaltning redovisades en prognosförsämring på 5 miljoner kronor. Skillnaden återfinns inom lokalrelaterade kostnader och avser bland annat nedskrivningar av investeringar.
- Inom finansieringen redovisades en prognosförbättring med 4 miljoner kronor. För helåret 2022 blev utfallet ytterligare färre förskolebarn och grundskoleelever än enligt bedömningar

vid läsårsstart. För gymnasieskolan blev utfallet 20 fler elever och högre snittpris än förväntat.

- Verksamhetsområde förskola har under hela året bedömts klara verksamheten inom ram.
- Verksamhetsområde grundskola redovisade en prognosförbättring med 2 miljoner kronor. Det är främst inom myndighetsutövningen som avvikelser återfinns och avser både antal externa placeringar och kostnadsnivån.
- Verksamhetsområde gymnasieskola redovisade en prognosförbättring med 2 miljoner kronor. Detta beror främst på att S:t Botvids gymnasium beräknades redovisa större underskott. De har nu en ekonomi i balans till följd av fler inskrivna elever och återhållsamhet när det gäller inköp till skolan.

Förvaltningen har i tidigare rapporteringar lyft flertalet osäkra delar som påverkar det ekonomiska utfallet, både på kostnads- och intäktssidan.

- Bedömningar av barn- och elevantal är centralt i prognosberäkningarna. I samband med delårsrapporten är höstterminens bedömning av inskrivna förskolebarn, grundskolelever samt gymnasieelever preliminär. Vid detta tillfälle pågår registrering av det nya läsårets barn och elever och fortlöpande inlämnas uppgifter från andra kommuner och friskolor. Även val av huvudman påverkar ekonomin och för gymnasieskolan påverkar dessutom val av gymnasieprogram då prisbilden varierar.
- Bedömningar av statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket påverkar. Sammanlagt tilldelas nämnden i storleksordningen 200 miljoner kronor i statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket. Förvaltningen har under året inväntat beslut från Skolverket avseende ansökningar av statsbidrag 2022 samt beslut om återredovisningar av 2021 års bidrag. I december lämnades sent beslut om statsbidrag för mindre barngrupper höstterminen 2021 på 11 miljoner kronor. Skolverket avslög i våras förvaltningens ansökan om vårterminens statsbidrag för karriärtjänster. Lägre intäkter har hanterats utan budgetavvikelse. Grundskolor och gymnasieskolor påverkas inte av detta. Fortsatt råder eftersläpning avseende beslut på ansökningar hos Migrationsverket. Inga beslut avseende ansökningar för 2022 har lämnats.

Gemensamma funktioner på förvaltningen

Totalt sett redovisades ett underskott på 1,1 miljoner kronor för central förvaltning:

- Central förvaltning redovisade ett överskott på 5,2 miljoner kronor. Det beror främst på lägre personalkostnader till följd av vakanser som uppstått under rekryteringstiden. Överskott redovisades även till följd av lägre kostnader än förväntat vid upphandling av ny lärplattform.
- Nämnden har haft oförutsedda lokalrelaterade kostnader såsom vattenskador, evakueringar, inköp av kolfilter efter branden i Kassmyra och tillkommande hyror. Nämnden redovisade ett överskott på kapitalkostnader till följd av förskjutningar i byggtidplaner. Flertalet nedskrivningar av investeringar är genomförda, sammanlagt 1,8 miljoner kronor. För lokalrelaterade kostnader redovisades ett totalt underskott på 6,3 miljoner kronor.

Finansiering och volymer

Ett överskott på cirka 43 miljoner kronor redovisades till följd av färre barn och elever än förväntat inom samtliga skolformer, främst avseende färre förskolebarn och elever i grundskolans yngre åldrar. Utgångspunkt i budgetplaneringen är befolkningsprognosen per åldersintervall och det är mot denna som inskrivna barn och elever avviker.

- För förskolan redovisades ett överskott på 23 miljoner kronor till följd av cirka 250 färre barn än förväntat i budget. Det kan konstateras att antalet barn i åldern 1–3 år är färre per årskull än barn i åldern 4–6 år. Till följd av färre inskrivna barn redovisades ett underskott avseende förskoleavgifterna på 1,7 miljoner kronor.
- För grundskolan redovisades ett överskott på cirka 20 miljoner kronor främst till följd av cirka 260 färre grundskoleelever än förväntat i budget. Även i förskoleklass och fritidshem var det färre elever än prognostiserat. Elever i grundsärskolan var något fler än förväntat.
- För gymnasieskolan redovisades ett underskott på 0,7 miljoner kronor. Inom gymnasieskolan var volymavvikelsen marginell. Elever i egenregion inklusive inpendlare från annan kommun var färre än förväntat i budget. Friskolor hade fler inskrivna Botkyrkaelever än förväntat och med högre snittpris.
- Under året var antalet nyanlända barn och elever färre än förväntat, störst avvikelse var det inom förskolan. Sammanlagt blev överskottet 1,8 miljoner och ingår i budgetavvikelserna ovan.
- Antalet asylsökande barn och elever blev lägre än förväntat och underskott på statsbidragsintäkter från Migrationsverket på 1,5 miljoner kronor redovisades. Underskottet ingår i budgetavvikelserna ovan. Migrationsverket har ännu inte fattat beslut avseende ansökningar för höstterminen 2021 och 2022.

Verksamhetsområdena förskola, grundskola och gymnasieskola

Majoriteten av förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolorna i egenregion uppvisade ekonomi i balans vid årets slut. Det finns ett fåtal enheter inom förskolan och grundskolan som redovisade underskott. Nedan återfinns beskrivningar om respektive verksamhetsområde och särskilda delar som avser flera eller samtliga verksamhetsområden.

Verksamhetsområde förskola

Förskolans verksamhetsområde redovisade en ekonomi i balans.

Verksamhetsområdets största utmaning under året har varit den minskade efterfrågan på platser. Antalet placerade barn har varit färre än förväntat i samtliga stadsdelar varav Tumba drabbats hårdast. Detta har inneburit krav på förändringsarbete för att anpassa verksamheterna efter förutsättningarna. Samtliga förskoleenheter har tagit fram åtgärder för en effektivare organisation och bättre balans mellan närvarande barn och personalstyrka.

Majoriteten av förskoleenheterna redovisade en ekonomi i balans. Åtta enheter redovisade överskott eller en ekonomi i balans. Resterande fyra förskoleenheter har de största ekonomiska utmaningarna:

- Alby västra redovisade ett underskott som beror på en fortsatt låg efterfrågan och där organisationen inte anpassats fullt ut till de nya förutsättningarna. Även flytt och ombyggnation av förskolorna i området påverkar ekonomin negativt.

- Tullinge södra, Tullinge norra och Tumba södra har flera mindre förskolor. Det medför utmaningar i att anpassa personalstyrkan då grundbemanning behövs för att klara öppettider samt att garantera en trygg och säker arbetsmiljö för barn och pedagoger.

Verksamhetsområde grundskola

Grundskolans verksamhetsområde redovisade ett överskott på 9 miljoner kronor. Den huvudsakliga orsaken till överskottet beror på att medel för fri frukost inte nyttjats fullt ut, vilket medförde ett överskott på 6 miljoner kronor. Antalet serverade frukostar har ökat under året.

Majoriteten av enheterna redovisade en ekonomi i balans. Det var två enheter som avslutade året med större underskott, Karsby International School och Språkcentrum.

- Sedan höstterminsstarten har Karsby International School haft ett minskat elevunderlag. Under hösten har åtgärder genomförts för att få skolans ekonomi i balans.
- Språkcentrum har en stor utmaning i förändringar i vilka språk som efterfrågas. Det medför bland annat personalomställningar då några språk avvecklas och andra språk kräver nyanställningar.

Myndighetsutövning avseende extraordinära insatser för elever i behov av särskilt stöd, det vill säga placeringar i kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper och hos annan huvudman, redovisade ett överskott på 4 miljoner kronor. Nämnden har haft ett pågående åtgärdsarbete med målsättningen att erbjuda fler elever placering i egen regi och minska antalet externa placeringar där så är lämpligt. Nämnden bedömer att åtgärderna har fått effekt. I samband med åtgärdsarbetet tog nämnden höjd för eventuell ökning av interna kostnader i budget 2022 vilket till största delen förklarar överskottet. För placeringar hos annan huvudman redovisades även lägre snittkostnad per elev än beräknat i budget.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Gymnasieskolans verksamhetsområde redovisade ett överskott på 0,5 miljoner kronor.

Tre skolor hade en ekonomi i balans eller ett mindre överskott. Skyttbrinks gymnasium hade ett mindre underskott på 0,5 miljoner kronor som främst beror på strukturella utmaningar.

Statsbidrag har påverkat årets resultat

De senaste åren har präglats av finansiering av engångskaraktär, exempelvis statens ersättning för den korta sjukfrånvaron. I resultatet ingår även statsbidrag från tidigare år som förstärker ekonomin. Nämnden har under året inväntat beslut från Skolverket avseende ansökningar om statsbidrag 2022 och beslut om återredovisningar av statsbidrag 2021.

Ökade livsmedelspriser

Under 2022 har osäkerheten kring ökade livsmedelskostnader varit hög. Jämfört mot budget redovisades vid årets slut en kostnadsökning med 1 miljon kronor. Färre förskolebarn och insatser mot matsvinn motverkade högre kostnader för livsmedel inom nämndens verksamheter. Nämnden bedömde i höstas en total kostnadsökning på cirka 6 miljoner kronor till följd av ökade livsmedelspriser.

Tabell: Utfall livsmedelskostnader 2019 till 2022, total samt per barn/elev

Livsmedelskostnader 2019-2022											
(TKR)	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Kostnad/ elev 2019	Kostnad/ elev 2020	Kostnad/ elev 2021	Kostnad/ elev 2022	Ökning 2019/2022	Ökning 2020/2022	Ökning 2021/2022
Förskola	-17 341	-13 912	-13 911	-15 178	-3 520 kr	-2 983 kr	-3 171 kr	-3 550 kr	1%	19%	12%
Grundskola	-31 154	-26 994	-26 906	-32 349	-3 110 kr	-2 679 kr	-2 683 kr	-3 221 kr	4%	20%	20%
Gymnasieskola	-7 918	-5 209	-6 382	-8 653	-2 877 kr	-1 867 kr	-2 260 kr	-3 085 kr	7%	65%	37%
Summa	-56 413	-46 115	-47 198	-56 180	-9 507 kr	-7 529 kr	-8 113 kr	-9 857 kr	4%	31%	21%

Livsmedelskostnaderna 2022 var 9 miljoner kronor högre jämfört med 2021. I detta ingår volymökning och införandet av fri frukost. Kostnadsökningen per elev var 1 744 kr (21 procent). Under pandemin sänkte den höga frånvaron bland barn och elever de totala livsmedelskostnaderna, vilket är en trolig orsak till att kostnaderna 2022 ligger i nivå med 2019. Även inflationen har påverkat utfallet.

Enligt kommunens avtal med upphandlade livsmedelsleverantörer har dessa rätt att göra prisjusteringar fyra gånger per år. Avtalade leverantörer har höjt priserna vid samtliga av de fyra prisjusteringstillfällena (februari, maj, augusti och november).

Skolmiljarden

Kommunen beviljades 14,7 miljoner kronor från Skolmiljarden, vilket var högre än förväntat i samband med budgetarbetet. Tillkommande 3 miljoner kronor fördelades till gymnasieskolorna. Utbildningsnämnden beslutade i samband med mål och internbudget 2022 om inriktning för medlen.

Medlen har finansierat fortsättning av satsningar som påbörjades 2021 med anledning av pandemin.

- Grundskolan har tilldelats 8 miljoner kronor varav 4,8 miljoner kronor till egenregin. Medlen har finansierat studiehandleddning, lovskola och digitala kuratorer. Av de tilldelade medlen är 1,4 miljoner ej nyttjade till följd av färre lovskolor än planerat.
- Gymnasieskolan har tilldelats 6,8 miljoner kronor varav 4,6 miljoner kronor till egenregin. Medlen har finansierat personalförstärkning som exempelvis fältassistenter, elevassistenter och specialpedagoger samt extra IT-stöd. Medel har även använts till inköp av läromedel, marknadsföring och kompetensutveckling.

Pandemins påverkan på sjukfrånvaron

Kostnaderna för sjukfrånvaron har även under 2022 varit hög och låg totalt sett på samma nivå som 2021. Nämndens kostnader för korttidssjukfrånvaron uppgick under 2022 till 41 miljoner kronor inklusive sociala avgifter, jämfört med cirka 35 miljoner kronor årligen före pandemin.

Tabell: Utfall kostnader sjukfrånvaro dag 2–14, inklusive sociala avgifter (PO-pålägg). Belopp i mkr.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalvärden	-35,3	-35,9	-34,3	-51,1	-42,1	-41,2
Central förvaltning	-1,6	-0,9	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
Förskola	-14,3	-13,7	-12,4	-20,2	-17,3	-15,6
Grundskola	-16,8	-18,3	-18,1	-27,5	-21,4	-21,4
Gymnasieskola	-2,6	-3,1	-3,3	-3,1	-3,0	-3,7

Statsbidrag för korttidssjukfrånvaron med anledning av pandemin

Kommunerna har med anledning av pandemin fått statsbidrag för kostnadsökningen avseende sjukfrånvaro. I samband med budgetarbetet för 2022 fanns inga beslut om fortsättning av reformen och den avslutades i mars 2022. Nämnden har tilldelats 10,5 miljoner kronor i statsbidrag för årets första tre månader. Intäkterna var högre än förväntat och ligger i nivå med inledningen på pandemin.

Tabell: Inbetalt statsbidrag åren 2020 till 2022. Nivåerna för statsbidraget har varierat mellan åren.

Statsbidrag (mkr)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Antal månader:	8 månader	7 månader	3 månader
Förskola	12,5	5,6	3,8
Grundskola	17,7	6,6	5,5
Gymnasium	1,6	0,8	1,0
Central förvaltning	0,2	0,1	0,1
Totalt	32,0	13,1	10,5

Fri frukost i grundskolan

Nämnden har beviljats 13 miljoner kronor under 2022 för att ge alla elever i grundskolan möjlighet att äta gratis frukost. Av dessa medel fördelades 10 miljoner kronor till kommunala skolor och 3 miljoner kronor till fristående utförare.

Under 2022 har cirka 200 000 frukostar serverats med en successiv ökning under året och högst antal under årets sista månader. Lägst antal serverades under tredje kvartalet, vilket omfattar sommarlovet. Totalt sett har 4 miljoner kronor av tilldelade medel nyttjats, 6 miljoner kronor redovisas som överskott.

Andelen elever som äter frukost i skolan skiljer sig mellan stadsdelarna. Högsta andelen återfinns i Alby och Hallunda/Norsborg med 11 procent och lägst andel i Tullinge med 4 procent. I samtliga stadsdelar har det skett en ökning under det fjärde kvartalet. Mer information återfinns i bilaga 8.

Tabell. Antal och andel elever som äter frukost per område.

	Genomsnittligt antal frukostar/dag					Andel elever som äter frukost				
	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	2022	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	2022
Alby	133	116	92	137	119	12%	11%	8%	12%	11%
Fittja	74	60	53	107	73	6%	5%	4%	9%	6%
Hallunda/Norsborg	197	147	182	239	191	11%	8%	11%	14%	11%
Tullinge	118	135	118	167	134	4%	4%	4%	5%	4%
Tumba	257	231	188	333	251	8%	7%	6%	10%	7%
Totalt	778	688	633	983	768	7%	7%	6%	9%	7%

Intäkter och kostnadsanalys

Budgetavvikelse

Tabell. Periodens resultat på kontonivå (budgetavvikelse). Belopp i tkr.

	Utfall	Budget	Avvikelse	%	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Taxor och avgifter	106 143	105 045	1 098	1,0%	påverkas av volym
Externa hyror	1 777	0	1 777	-	-
Försäljning	191 457	186 558	4 899	2,6%	påverkas av volym
Bidrag	252 160	251 398	762	0,3%	-
Övriga intäkter	7 819	8 277	-458	-5,5%	-
Interna intäkter, resursfördelning	2 491 561	2 532 851	-41 290	-1,6%	påverkas av volym
Summa intäkter	3 050 918	3 084 129	-33 212	-1,1%	
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 727 330	-1 769 630	42 300	2,4%	påverkas av volym
Varor	-150 713	-118 221	-32 493	-27,5%	
Köp av verks.	-825 369	-839 471	14 102	1,7%	påverkas av volym
Externa lokalyror	-389 602	-385 046	-4 556	-1,2%	-
Övriga kostnader	-180 986	-153 801	-27 185	-17,7%	-
Interna kostnader, resursfördelning	-2 490 631	-2 553 707	63 076	2,5%	påverkas av volym
Kapitalkostnader	-16 611	-17 759	1 148	6,5%	påverkas av investeringar
Summa kostnader	-5 781 242	-5 837 635	56 393	1,0%	
Finansiella poster	-1 524	-30 507	28 983	95,0%	påverkas av budgetpost 2022
Netto	-2 731 848	-2 784 012	52 164	1,87%	

Det ackumulerade resultatet för 2022 uppvisar ett överskott på 52 miljoner kronor jämfört med budget. Budgetavvikelsen utgör 1,87 procent av budgetomslutningen. Flertalet poster som personalkostnader, köp av verksamhet och interna kostnader påverkas av förändringar i barn- och elevantal jämfört med planerat i budget.

Intäkter, lägre än förväntat i budget med 1,1 procent, underskott 33 miljoner kronor:

- Nivån på pedagogiska måltider och lärarluncher är högre än förväntat i budget.
- Försäljning av verksamhet är högre än förväntat i budget till följd av fler inpendlande elever. Här redovisas även Språkcentrums ökade försäljning av studiehandledning.
- Statsbidrag är i balans med budget, men det är många underliggande delar som ingår. Positiv avvikelse redovisas för det pandemirelaterade statsbidraget för den korta sjukfrånvaron, vilket inte var känt när budget beräknades. För vissa statsbidrag lämnades sena beslut från Skolverket, vilket påverkar möjligheterna att nyttja medlen. Som en försiktighetsåtgärd har förvaltningen reserverat bidrag om återbetalningskrav uppstår. Till följd av färre asylsökande redovisas lägre bidrag från Migrationsverket då det varit färre asylsökande.
- För interna intäkter redovisas en negativ budgetavvikelse. Nivån på interna intäkter är lägre då barn- och elevantal i förskolan och grundskolan varit lägre än förväntat i budget. Andra avvikelser har uppstått när budget och utfall inte ligger redovisat i samma kontogrupp.

Kostnader inkluderat finansiella poster, lägre än förväntat i budget med 1,5 procent, överskott 85 miljoner kronor:

- För personalkostnaderna redovisas lägre kostnader jämfört med budget totalt sett. Förskolan

står för 80 procent av avvikelsen till följd av anpassad organisation till färre barnantal. Andra verksamheter har vakanser och försenade rekryteringar.

- Underskott redovisas för varor. I detta ingår inköp av varor som finansierats av tillfälliga bidrag. Här ingår även livsmedel med mindre budgetavvikelse (-1 mkr). Kostnadsökningen till följd av den höga inflationen motverkas av färre barn och elever än budgeterat.
- Positiv avvikelse redovisas för köp av verksamhet (14 mkr), främst beroende på färre utpendlare i förskola och grundskola.
- Negativ avvikelse redovisas för övriga kostnader där kostnader för inhyrd personal står för den största avvikelsen. Här ingår även fastighetskostnader för skador och ombyggnad till en högre nivå än planerat i budget.
- Positiv avvikelse redovisas för interna kostnader. Förklaras främst av färre barn i förskola och lägre elevantal i grundskolan, vilket ligger på Finansieringen. Andra avvikelser uppstår när budget och utfall inte ligger redovisat i samma kontogrupp.
- Överskottet på kapitalkostnader har uppstått till följd av försenade byggplaner.
- Den positiva avvikelsen avseende finansiella kostnader beror på ofördelade medel i budget och avser exempelvis medel för Fri Frukost, Tryggare skola. Under året har medlen delats till berörda skolor. Nyttjandet redovisas som personal eller inköp av varor.

Jämförelse föregående år

Tabell. Periodens utfall jämfört med föregående år på kontonivå. Belopp i tkr.

	2022	2021	Förändr.	%	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Taxor och avgifter	106 143	100 817	5 325	5,3%	påverkas av volym o taxa
Externa hyror	1 777	1 726	51	2,9%	-
Försäljning	191 457	184 879	6 578	3,6%	påverkas av volym
Bidrag	252 160	247 523	4 637	1,9%	
Övriga intäkter	7 819	7 823	-4	0,0%	-
Interna intäkter, resursfördelning	2 491 561	2 343 590	147 972	6,3%	påverkas av volym
Summa intäkter	3 050 918	2 886 359	164 559	5,7%	
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 727 330	-1 702 386	-24 944	-1,5%	påverkas av volym
Varor	-150 713	-152 952	2 238	1,5%	periodisering
Köp av verks.	-825 369	-810 149	-15 220	-1,9%	påverkas av volym
Externa lokallhyror	-389 602	-375 842	-13 760	3,7%	-
Bidrag och transfereringar	-15	-183	168	91,8%	-
Övriga kostnader	-180 986	-178 581	-2 390	-1,3%	-
Interna kostnader, resursfördelning	-2 490 631	-2 346 091	-144 540	-6,2%	påverkas av volym
Kapitalkostnader	-16 611	-15 550	-1 062	-6,8%	påverkas av investeringar
Summa kostnader	-5 781 242	-5 581 734	-199 508	-3,6%	
Finansiella poster	-1 524	-1 497	-27	-1,8%	påverkas av investeringar
Netto	-2 731 848	-2 696 872	-34 976	-1,3%	

Nettoförändringen mellan åren är cirka 35 miljoner kronor högre jämfört med 2021. Ökningen motsvarar 1,3 procent. Skillnaderna mellan åren påverkas främst av förändringar i barn- och elevantal. Detta gäller för kostnadsposterna personalkostnader, köp av verksamhet och interna kostnader för resursfördelning. Kostnadsposterna påverkas även av löneöversyn samt uppräknings av resursfördelningen. Även intäktssidan påverkas av volymförändringar samt uppräknings mellan åren.

Intäktsidan har ökat med 5,7 procent mellan åren, främst till följd av nedanstående;

- För taxor och avgifter redovisas en ökning mot föregående år. Indexeringen av maxtaxan för förskola och fritidshem innebär ökade avgiftsintäkter mellan åren. Högre intäkter 2022 redovisas för pedagogiska måltider och lärarluncher.
- Antalet inpendlare är fler i de flesta verksamheter och högre snittintäkter per barn och elev redovisas som högre försäljningsintäkter. Det är även högre försäljning av studiehandledning.
- Statsbidragen varierar mellan åren med ett högre utfall i år. Utfördelning av gamla statsbidrag redovisas som en ökning i år. Statens ersättning av sjuklönekostnaderna är lägre 2022 (-2,6 mkr). Även AMS-bidraget är lägre.
- Ökningen av interna intäkter (och motsvarande interna kostnader) beror på ändrat sätt att bokföra myndighetsutövning avseende barn och elever med behov av särskilt stöd. Detta har ingen nettoeffekt på resultatet då intäkt och kostnad är lika stor. Ökningen mellan åren inkluderar uppräknad barn-, elev- och programpeng.

Kostnadssidan har ökat med 3,6 procent mellan åren, främst till följd av nedanstående:

- Personalkostnaderna ligger högre 2022 och inkluderar årlig löneöversyn från april. I detta inkluderas effekterna av personalförändringar till följd av åtgärdsplaner för ekonomi i balans.
- Köp av verksamhet har ökat till följd av volym- och prisökning mellan åren.
- Hyreskostnaderna påverkas av årlig uppräknings och upprustade lokaler.
- För varor och övriga kostnader redovisas sammantaget ingen förändring jämfört med föregående år. Det är dock stora rörelser på underliggande delar. It-funktionskostnader har sjunkit med 50 procent enligt ny finansieringsmodell. Livsmedelskostnaderna har ökat per barn/elev. Arbetet med att motverka matsvinn motverkar kostnadsökningen.
- Interna kostnader har motsvarande ökning som redovisas för interna intäkter och beror till största delen på ändrat sätt att bokföra myndighetsutövning, se ovan.
- Jämförelse mellan åren avseende kapitalkostnader och finansiella poster påverkas av nedskrivningar av investeringar samt aktiveringen av kapitalkostnader för genomförda investeringar under året.

4.2 Investeringsuppföljning

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Fleråriga projekt (6-projekt)	-5,9	-18,2	12,3
Årliga projekt (3-projekt)	-9,6	-12,5	2,9
Totalt	-15,5	-30,7	15,2

Analys

Investeringar, fleråriga och ettåriga projekt

Nämnden hade för 2022 en investeringsbudget på 31 miljoner kronor som omfattar fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Nämnden redovisade ett överskott på totalt 15 miljoner kronor.

Investeringsbudgeten för fleråriga investeringsprojekt uppgick till 18 miljoner kronor för inventarieinköp. Dessa inköp är tidsmässigt beroende av färdigställande av förskolor och skolor. Till följd av förskjutningar i tidplaner för byggprojekt redovisades ett överskott på 12 miljoner kronor. En del av förskjutningarna berodde på att barn- och elevunderlaget inte var tillräckligt. Nya lokalbehov hanteras i förvaltningens lokalbehovsplan som uppdateras årligen.

Överskottet förklaras av:

- Större delen av överskottet uppstod till följd av förskjutningar i tidplaner för byggprojekt, vilket innebär att avsatt budget inte nyttjats fullt ut. Avvikelserna avser förskolan Posthagen i Fittja, förskolan Anemonen i Hallunda/Norsborg, förskolan Ametisten och Björkhaga skola i Tumba samt förskolan Ensta (Vinterskogen) i Vårsta/Tumba.
- Överskott uppstod när en majoritet av beställda inventarierna till Banslättskolans paviljonger i Tullinge och förskolan Vega i Riksten/Tullinge inte kunnat levereras 2022. Kompletterande inköp kommer att göras under våren 2023.
- I samband med anpassning till grundskolelokaler av f.d. förskolan Myrstacken i Tullinge har endast hälften av de budgeterade inventariemedlen nyttjats.

Investeringsbudget för ettåriga investeringsprojekt uppgick till 12,5 miljoner kronor, varav 1,5 miljoner kronor ombudgeterades från 2021. Pandemin har medfört en viss eftersläpning i investeringarna. Utifrån eftersläpningen har prioritering av de mest nödvändiga investeringarna genomförts. Av den anledningen redovisades ett överskott på 3 miljoner kronor. En ny budgeteringsmodell för år 2023 kommer att innebära en mer träffsäker investeringsbudget jämfört med tidigare år.

5 Volymer och nyckeltal 2022

Nämnden finansierar dels utbildning i egen regi dels utbildning för barn/elever som är folkbokförda i Botkyrka, men har valt en annan huvudman. Nämnden får intäkter från andra kommuner för barn/elever som går i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor och är folkbokförda i annan kommun.

Kommunens befolkningsprognos ligger till grund för volymerna i budgeten. Antalet inskrivna barn och elever i samtliga skolformer följs upp varje månad. Det kan konstateras att volymavvikelser fanns inom samtliga skolformer 2022.

Tabell. Volymutveckling i respektive skolform.

Antal barn/ elever folkbokförda i Botkyrka						
	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse Bu/Utf 2022
Förskola	5 556	5 382	5 165	5 320	5 070	-251
Fritidshem	4 539	4 355	4 309	4 399	4 393	-6
Förskoleklass	1 270	1 280	1 259	1 248	1 220	-28
Grundskola	11 034	11 229	11 341	11 771	11 538	-233
Grundsärskola	199	212	221	226	235	9
Gymnasieskola	3 547	3 612	3 687	3 694	3 681	-14
Gymnasiesärskola	101	107	110	118	113	-5
Summa	26 244	26 178	26 093	26 775	26 248	-527

Tabell. Volymer i respektive skolform och regiform 2022.

Volymer	Folkbokförda barn/elever (budgetfinansiering)				Barn/elever - asyl mm (finansiering statsbidrag)				Fr andr kom.	Totalt
	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Egen-regin
Förskola	4 223	815	32	5 070	13	6	0	18	42	4 277
Fritidshem	3 526	797	71	4 393	35	2	2	38	65	3 625
Förskoleklass	984	221	16	1 220	12	1	1	13	20	1 016
Grundskola	8 487	2 747	305	11 538	124	9	3	135	289	8 899
Grundsärskola	225	7	3	235	3	0	0	3	3	230
Gymnasieskola	1 320	1 289	1 072	3 681	55	3	6	64	1356	2 731
Gymnasiesärskola	61	26	27	113	0	0	0	0	14	74
Summa	18 824	5 900	1 524	26 248	241	19	11	270	1787	20 851

Tabell. Utveckling val av regiform.

		Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Förskola	Kommunala enheter	88%	85%	84%	83%
	Fristående enheter	12%	14%	16%	16%
	Annan kommun	1%	1%	1%	1%
Fritidshem	Kommunala enheter	85%	84%	81%	80%
	Fristående enheter	14%	15%	18%	18%
	Annan kommun	2%	1%	2%	2%
Förskoleklass	Kommunala enheter	84%	83%	81%	81%
	Fristående enheter	15%	16%	18%	18%
	Annan kommun	1%	1%	1%	1%
Grundskola	Kommunala enheter	76%	75%	74%	74%
	Fristående enheter	21%	22%	23%	24%
	Annan kommun	3%	3%	3%	3%
Grundsärskola	Kommunala enheter	89%	89%	89%	96%
	Fristående enheter	11%	9%	10%	3%
	Annan kommun	1%	1%	0%	1%
Gymnasieskola	Kommunala enheter	39%	39%	37%	36%
	Fristående enheter	33%	32%	34%	35%
	Annan kommun	28%	29%	29%	29%
Gymnasiesärskola	Kommunala enheter	61%	58%	53%	54%
	Fristående enheter	14%	25%	25%	23%
	Annan kommun	25%	17%	22%	24%
Summa	Kommunala enheter	75%	74%	72%	72%
	Fristående enheter	19%	20%	22%	22%
	Annan kommun	6%	6%	6%	6%

Tabell. Nyckeltal, belopp i tkr per barn/elev.

	Kostnad per barn och elev folkbokfört i Botkyrka				
	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall 2022
Förskola	-121,3	-125,0	-125,9	-128,9	-130,4
Fritidshem	-13,6	-15,4	-15,6	-17,4	-15,7
Förskoleklass	-37,2	-40,1	-35,2	-48,6	-34,4
Grundskola	-111,0	-110,7	-114,4	-110,3	-114,2
Grundsärskola	-418,8	-413,7	-390,2	-433,1	-374,0
Gymnasieskola	-111,4	-108,9	-109,4	-109,6	-111,1
Gymnasiesärskola	-463,7	-438,4	-429,2	-449,7	-451,9

6 Personalredovisning

6.1 Personalstruktur

Analys

Antalet årsarbetare har minskat successivt de senaste åren. Antalet årsarbetare räknas fram genom den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade omräknat till heltidsanställningar.² Antalet timavlönade har ökat något under 2022 även om siffran är relativt oförändrad jämfört med 2021.

Antalet anställda var i stort sett oförändrat jämfört med 2021 men lägre än 2020.³ Kategorin antal anställda i tabellen nedan visar individer som är anställda oavsett anställningsform.

Andelen tillsvidareanställda av de med månadslön är fortsatt 88 procent vilket är en positiv utveckling över tid. Högre andel kvinnor än män är tillsvidareanställda (90 procent jämfört med 83 procent).

Tabell. Anställningsförhållanden

		2019	2020	2021	2022
Årsarbetare	Totalvärden	3191	2982	2928	2917
	Kvinna	2533	2329	2280	2282
	Man	659	654	648	636
Årsarbetare tillsvidare	Totalvärden	2722	2511	2488	2486
	Kvinna	2199	1998	1972	1972
	Man	523	515	518	515
Årsarbetare timavlönade	Totalvärden	-	85	108	111
	Kvinna	-	66	83	87
	Man	-	19	25	24
Antal anställda	Totalvärden	3295	3413	3372	3379
	Kvinna	2611	2696	2654	2664
	Man	684	716	718	715
Antal tillsvidare	Totalvärden	2787	2800	2764	2753
	Kvinna	2248	2258	2217	2204
	Man	539	542	547	548
Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade	Totalvärden	84%	87%	88%	88%
	Kvinna	86%	88%	90%	90%
	Man	78%	80%	83%	83%

Gymnasieskolan har ökat både antalet anställda och antalet årsarbetare. Grundskolan har ökat antalet anställda men minskat antalet årsarbetare. Förskolan har minskat både antalet anställda och antalet årsarbetare till följd av färre inskrivna barn.

² Årsarbetare anger hur många anställda förvaltningen skulle ha haft om den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade summerades till heltidsanställningar.

³ Snittmått på alla anställda som någon gång under året har fått lön och timavlönade som har jobbat en eller fler timmar/12

Tabell. Antal anställda och årsarbetare per verksamhetsområde.

		2019	2020	2021	2022
Förskola	Antal anställda	1114	1158	1118	1092
	Kvinna	1071	1113	1073	1052
	Man	43	45	45	40
	Antal tillsvidareanställda	977	974	946	930
	Årsarbetare	1098	991	950	937
Grundskola	Antal anställda	1733	1820	1814	1837
	Kvinna	1254	1314	1313	1337
	Man	480	506	501	500
	Antal tillsvidareanställda	1397	1431	1416	1416
	Årsarbetare	1661	1593	1572	1568
Gymnasieskola	Antal anställda	380	384	385	396
	Kvinna	238	237	234	238
	Man	143	147	151	159
	Antal tillsvidareanställda	345	348	353	357
	Årsarbetare	364	353	357	363

Tabell. Åldersstruktur.

Åldersstruktur	År	2019	2020	2021	2022
Årsarbetare	Totalvärde	3191	2982	2928	2917
Årsarbetare <=29	Andel	15%	13%	12%	12%
Årsarbetare 30–49	Andel	53%	53%	53%	54%
Årsarbetare 50–59	Andel	22%	23%	24%	24%
Årsarbetare >=60	Andel	10%	11%	11%	10%
Medelålder	Totalvärde	43	44	44	44

Heltid som norm

För medarbetare inom Kommunals avtalsområde pågår inom kommunen arbetet med heltid som norm. Syftet är att kunna erbjuda heltidstjänstgöring till alla som önskar. I en kartläggning från november 2022 identifierades 62 tillsvidareanställda med deltidsanställning inom Kommunals avtalsområde. Av dessa anmälde 16 intresse att arbeta heltid. Fyra medarbetare har erbjudits att gå upp i tid men de har tackat nej. Flera enheter har under året gjort neddragningar inom Kommunals avtalsområde vilket medfört att det blivit svårare att möjliggöra högre sysselsättningsgrad.

Andel medarbetare och chefer med utländsk bakgrund

Uppgifter om andel personal med utländsk bakgrund hämtas från SCB. Med utländsk bakgrund avses utrikes födda och inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Med chef avses i SCB:s statistik chef med fullt chefsansvar, det vill säga verksamhets-, ekonomi- och personalansvar.

Tabell. Andel medarbetare och chefer med utländsk bakgrund.

Mått	2019	2020	2021	2022
Andel anställda med utländsk bakgrund	53	53	55	56
Kvinnor	55	55	57	57
Män	48	48	50	49
Andel chefer med utländsk bakgrund	19	18	19	16

Av förvaltningens medarbetare hade 56 procent utländsk bakgrund 2022 vilket innebär en fortsatt ökning. För chefer var motsvarande siffra 16 procent vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Inkluderas biträdande rektorer, intendenten och kockar med arbetsledaransvar var siffran 28 procent.

Utbildningsförvaltningen har en något lägre andel anställda och chefer med utländsk bakgrund jämfört med kommunen som helhet. Av de anställda inom kommunen hade 61 procent utländsk bakgrund 2022 och av cheferna var det 27 procent. Kommunen har som mål att sammansättningen av medarbetare ska spegla kommunens befolkning sett till utländsk bakgrund.

Personalomsättning

En låg personalomsättning bidrar till en stabil verksamhet med möjlighet till kontinuitet för barn och elever. Andel medarbetare som slutar och lämnar kommunen (externa avgångar) har ökat något jämfört med 2021 och är i nivå med 2019. Andelen externa nyrekryteringar har åter ökat från att under pandemin varit relativt låg. En bidragande orsak till den ökade personalrörligheten både vad gäller nyrekryteringar och avgångar utanför kommunen kan vara att den osäkerhet som pandemin innebar har minskat och fler är benägna att röra sig utanför den egna organisationen. Samma utveckling kan konstateras i hela kommunen.

Den åldersgrupp där flest medarbetare rekryterats externt är medarbetare under 29 år. Störst andel avgångar kan konstateras bland äldre medarbetare, bland annat med anledning av pensionsavgångar.

De personalgrupper som har haft störst personalomsättning avseende externa avgångar är speciallärare/specialpedagoger, skolsköterskor, lärare i grundskolans åk 7–9, studie- och yrkesvägledare samt kuratorer.

Tabell: Personalomsättning

		2019	2020	2021	2022
Andel externa rekryteringar	Totalvärdet	14,7%	7%	5,6%	10,8%
	<=29	33,4%	16,3%	14,4%	23,2%
	30–49	15,4%	7,0%	5,2%	11,7%
	50–59	9,3%	5,1%	4,4%	6,0%
	>=60	2,6%	0,7%	3,2%	5,1%
Andel externa avgångar	Totalvärdet	11,3%	8,3%	9,5%	10,3%
	<=29	10,3%	9,4%	9,3%	9,2%
	30–49	10,2%	7,1%	6,9%	9,8%
	50–59	9,1%	5,7%	7,0%	6,8%
	>=60	23,8%	19,9%	26,9%	23,1%

Personalomsättningen för de olika verksamhetsområdena varierar. Andelen externa avgångar har ökat inom samtliga verksamhetsområden. För förskolan har andelen externa avgångar varit relativt konstant de senaste åren. För grundskolan var andelen externa avgångar något högre än 2021 men lägre än 2019. För gymnasieskolan har andelen externa avgångar kontinuerligt ökat de senaste fyra åren.

Andelen externt rekryterade har nästan fördubblats inom förskolan och grundskolan jämfört med 2021. Dock är andel rekryteringar inom förskolan och grundskolan fortsatt lägre än 2019.

Tabell: Personalomsättning per verksamhetsområde

Personalomsättning per verksamhetsområde		2019	2020	2021	2022
Förskola	Andel externa rekryteringar	11,5%	3,5%	3,9%	7,5%
	Andel externa avgångar	8,8%	8,3%	7,5%	8,2%
Grundskola	Andel externa rekryteringar	17,9%	9,4%	6,5%	12,7%
	Andel externa avgångar	13,8%	8,1%	10,8%	11,4%
Gymnasieskola	Andel externa rekryteringar	11,5%	6,7%	7,3%	10,0%
	Andel externa avgångar	7,2%	7,9%	8,7%	9,4%

6.2 Arbetsmiljö och hälsa

Analys

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat något jämfört med 2021 och 2020, men är högre än 2019. Sjukfrånvaro kortare än 90 dagar har minskat medan långtidssjukfrånvaron har ökat. Utvecklingen avseende långtidssjukfrånvaron skulle kunna ha orsaker kopplade till pandemin med fler längre sjukskrivningar. Mäns sjukfrånvaro har ökat samtidigt som kvinnors har minskat något.

Sjukfrånvaron inom utbildningsförvaltningen var högre än för kommunen som helhet. Kommunens sammantagna sjukfrånvaro var 6,9 procent under 2022.

Tabell. Sjukfrånvaro utbildningsförvaltningen.

	2019	2020	2021	2022
Total Sjukfrånvaro %	6,9 %	9,1 %	7,7 %	7,5%
% Dag 1–14	3,3 %	5,2 %	4,2 %	3,9%
% Dag 15–90	1,6 %	1,8 %	1,5 %	1,4%
% Dag>=91	1,9 %	2,1 %	1,9 %	2,2%
Kvinnor i % av arbetad tid	7,6 %	10,0 %	8,3 %	8,1%
Män i % av arbetad tid	4,2 %	5,1 %	4,7 %	5,3%

Sjukfrånvaron har minskat inom både förskola och grundskola jämfört med 2021 men var fortfarande högre än 2019. Inom gymnasieskolan var sjukfrånvaron något högre 2022 jämfört med 2021 och 2020, men lägre än 2019. Inom gymnasieskolan har korttidssjukfrånvaron ökat något medan den minskat inom övriga verksamhetsområden.

Tabell: Sjukfrånvaro per skolform

Förskola	2019	2020	2021	2022
Total Sjukfrånvaro %	9,5 %	12,1 %	10,6 %	10,3%
% Dag 1-14	4,4 %	6,7 %	5,7 %	5,1%
% Dag 15-90	2,4 %	2,5 %	2,0 %	2,1%
% Dag >=91	2,8 %	3,0 %	2,9 %	3,2%
Grundskola				
Total Sjukfrånvaro %	5,7 %	8,0 %	6,6 %	6,5%
% Dag 1-14	3,0 %	4,8 %	3,7 %	3,6%
% Dag 15-90	1,2 %	1,5 %	1,3 %	1,1%
% Dag >=91	1,5 %	1,7 %	1,5 %	1,8%
Gymnasieskola				
Total Sjukfrånvaro %	4,8 %	4,4 %	4,3 %	4,5%
% Dag 1-14	2,3 %	2,5 %	2,5 %	2,7%
% Dag 15-90	1,0 %	1,0 %	0,7 %	0,9%
% Dag >=91	1,5 %	0,9 %	1,0 %	0,9%

Medarbetarundersökning

Utfallet för hållbart medarbetarengagemang (HME) försämrades något jämfört med 2021. Framför allt var det området motivation som minskade. Gruppen chefer hade ett något högre resultat än gruppen medarbetare. Verksamhetsområdena förskola respektive grundskola hade båda ett något lägre resultat än 2021 men ligger kvar på en hög nivå. Utfallet för gymnasieskolan var oförändrat.

De styrkor som framkommer i enkäten är att medarbetare upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål, att arbetsplatsens mål följs upp och att det finns tydliga förväntningar i arbetet. De områden som medarbetare upplever minst positivt avser frågorna om att hinna med sina arbetsuppgifter, möjlighet att påverka arbetstider och schema samt möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder.

Även utfallet för totalindex, som är den det sammanfattande resultatet för samtliga frågor i enkäten, var något lägre än 2021, men ligger i linje med resultatet de senaste åren.

Förvaltningens resultat både avseende HME och totalindex är lägre än för kommunen som helhet.

Svarsfrekvensen är fortsatt hög och ligger på 85 procent. Detta kan jämföras med 83 procent 2020 och 87 procent 2021.

Tabell: HME - Hållbart medarbetarengagemang per verksamhetsområde.

	2019	2020	2021	2022
UF total	80	78	79	78
Central förvaltning	78	76	75	74
VO Förskola	79	74	78	77
VO Grundskola	80	81	80	79
VO Gymnasieskola	82	80	78	78

Anmälda arbetsskador

Sammanställningar av inträffade olycksfall och tillbud används som underlag för analys och åtgärder i verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete. Varje verksamhetsområde gör varje vår en egen analys som sammanställs och redovisas för nämnd.

Antalet anmälda riskobservationer, tillbud och olycksfall minskade 2022 jämfört med 2021.

Tabell. Anmälda arbetsskador.

	2019	2020	2021	2022
Riskobservation	69	111	63	60
Tillbud*	439	370	456	423
Olycksfall	374	344	373	355
Total	882	825	892	838

* Med tillbud avses händelser som hade kunnat leda till olycksfall.

Antal medarbetare per chef

Kommunfullmäktige beslutade i mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022 (KS/2018:192) att införa ett riktvärde där första linjens chefer ansvarar för högst omkring 30 medarbetare. Högst omkring 30 medarbetare tolkas i praktiken som högst 34 medarbetare. I tabellen nedan redovisas antalet chefer som har 35 eller fler tillsvidareanställda medarbetare.

Jämfört med 2021 har antalet chefer med fler än 34 medarbetare ökat inom både verksamhetsområde förskola och verksamhetsområde grundskola. Inom flera verksamheter finns dock olika interna stödfunktioner för chefer, exempelvis intendenten. Effektiviseringar har medfört större enheter och färre biträdande rektorer. Inom central förvaltning och verksamhetsområde gymnasieskola har samtliga chefer färre än 35 medarbetare.

Tabell. Antal chefer med fler än 35 medarbetare per verksamhetsområde.

Verksamhetsområde	2020	2021	2022
Central förvaltning	0	0	0
VO Förskola	5	1	6
VO Grundskola	6	8	17
VO Gymnasieskola	0	0	0

6.3 Kompetensutveckling

Analys

Behörighetsgivande utbildningar

Ett antal kompetensutvecklingsinsatser har genomförts under 2022. Huvudsakligen har dessa avsett legitimations- och behörighetsgivande utbildningar som syftar till att öka andelen legitimerad och behörig personal. Exempel på utbildningar är erfarenhetsbaserade utbildningar till förskollärare eller grundlärare mot fritidshem, speciallärar- och specialpedagogutbildning samt lärarlyftet för komplettering av behörighet i ämnen man undervisar i men där behörighet saknas. Utbildningsinsatserna finansieras med stöd av statsbidrag och medel ur kommunens

kompetensfond. Inom samtliga skolformer med undantag för grundsärskola har behörigheten ökat de senaste åren. Satsningen på att ge stöd till medarbetare som genomgår behörighetsgivande utbildningar bedöms vara en bidragande orsak. Kompetensutvecklingsinsatserna är tillsammans med rekrytering av legitimerade och behöriga medarbetare de avgörande faktorerna för att öka behörigheten.

Barnskötarutbildning och utbildning i svenska språket för medarbetare

Det genomförs interna utbildningsinsatser för att utbilda fler barnskötare och höja kompetensen i svenska. Under 2022 har 13 medarbetare avslutat sin utbildning till barnskötare. I december utexaminerades 14 medarbetare som genomgått utbildningen i svenska. Språkutbildningen har skett i samverkan med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Båda utbildningarna har finansierats med medel från omställningsfonden och med stöd av statsbidrag eller kompetensfond.

Övriga kompetensutvecklingsinsatser

Respektive verksamhetsområde har under 2022 genomfört ett antal större kompetensutvecklingsinsatser, exempelvis hållbart arbetsliv och hållbart ledarskap för skolledare i grundskolan. Utöver dessa sker löpande kompetensutveckling för medarbetare liksom kollegialt lärande i det dagliga arbetet.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2022

Förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	4
2.1 Samverkan och ansvar	4
2.1.1 Förskola och hem (Förskola).....	4
Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.	5
2.1.2 Övergång och samverkan (Förskola).....	6
Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.....	7
Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....	8
2.1.3 Rektorns ansvar (Förskola).....	8
Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.....	9
2.2 Värden.....	10
2.2.1 Normer och värden (Förskola).....	10
Varje barn är tryggt i förskolan.....	14
Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas.....	16
2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Förskola).....	17
På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.....	19
2.3 Lärande.....	19
2.3.1 Omsorg, utveckling och lärande (Förskola).....	19
På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....	22
Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.....	25
2.3.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Förskola)	27
Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande	28
2.3.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Förskola).....	29
Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen	31
2.4 Övriga	32
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	32
Att förskolornas klimatpåverkan minskar.....	33
Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.....	33
Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning	34
Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa.....	35
3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	36
3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	36
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	37

1 Inledning

Under senare delen av 2022 har coronapandemin succesivt klingat av, vilket haft betydelse även för förskolans verksamhet. Året inleddes med hög frånvaro på grund av sjukdom hos både barn och medarbetare, men under året har sjukdomsfallen minskat och verksamheten i förskolan återgått till förutsättningar som kan liknas vid de innan pandemin. Rent konkret har det exempelvis inneburit att förskolorna i högre grad kan bedriva undervisning både inomhus och utomhus igen.

Under 2022 har arbete som syftar till att öka inskrivningsgraden i förskolan intensifierats. Det finns tydligt forskningsstöd för att deltagande i förskola är gynnsamt för fortsatt utbildning, och nya lagkrav kring direktinskrivning i förskola och uppsökande verksamhet har också bidragit till ett fördjupat arbete kring inskrivningsgrad.

Föregående år lades mycket energi på att förstärka vetenskaplig grund i de utvecklingsarbete som pågår på förskolorna. Ett arbete som även syftade till att stärka likvärdigheten emellan förskolorna genom utveckling av gemensamt professionsspråk och en mer enhetlig vetenskaplig utgångspunkt. Under 2022 har detta arbete fortgått och som exempel kan nämnas de forskningscirkel som pågått kring förståelsen för begreppet pedagogiska relationer. Ett andra steg i det arbetet, som innebär att lärdomar från forskningscirkeln implementeras i konkret undervisning, har nu inletts. Under året togs även beslut om att förskolan i Botkyrka ska ingå i Ifous treåriga forsknings- och utvecklingsprogram kring språkutveckling i förskola.

Ytterligare exempel på språkutvecklande arbete utifrån vetenskaplig grund är den metodik som utvecklats i samarbete med Södertörns högskola, som flertalet förskolor numera aktivt använder i sin undervisning. Samarbetet med Södertörns högskola har också resulterat i en bok där metodiken beskrivs, något som bidrar till att lärdomar från Botkyrkas kan spridas även utanför kommunen.

Det har nu gått drygt tre år sedan förskolans omorganisering, och under denna period har de biträdande rektorernas betydelse för en välfungerande styrkedja blivit allt tydligare. Biträdande rektor är operativ ledare och en viktig länk för en sammanhållen styrkedja. Under året har nätverk för biträdande rektorer etablerats och denna grupp har också under året varit involverade i pågående utvecklingsinsatser på aggregerad nivå. Som exempel kan nämnas revideringen av förskolans riktlinjer för språkutvecklande arbete samt utvecklingen av en modell som ska göra det möjligt att följa effekter av förskolans undervisning.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Förskola och hem (Förskola)

Det har över tid varit en relativt låg andel vårdnadshavare som besvarat vårdnadshavarenkäten. Under 2020 togs beslut om att enbart skicka enkäten till de vårdnadshavare vars barn är två respektive fyra år gamla. Insatsen ledde dock inte till ökad svarsfrekvens 2020.

Under 2020 beslutades också att endast förskoleenheter med en svarsfrekvens på över 50% ska få ut ett resultat av vårdnadshavarenkäten. Beslutet grundade sig på generaliserbarhet och validitet.

Inför 2021 års enkätutskick vidtogs vidare insatser, vilket visade sig ge god effekt. 2021 var det 62% av vårdnadshavarna som besvarade enkäten. Årets svarsfrekvens har igen resulterat i att verksamhetsområdet förskola inte har ett resultat på aggregerad nivå. För att ett enkätresultat ska kunna generaliseras till att gälla hela målgruppen behöver svarsfrekvensen nå minst 60% eller mer (Moore, 2000), området nådde inte denna gräns. De förskolor som nådde gränsen om 50% svarsfrekvens fått ett resultat att analysera vidare. Svarsfrekvenser mellan 50 - 60% ska hanteras med försiktighet eftersom resultaten då har för stor statistisk osäkerhet (Moore, 2000).

Det är svårt att veta vilken roll varje specifik insats spelat i arbetet för att höja svarsfrekvensen på vårdnadshavarenkäten. Troligen är det en kombination av flera olika insatser som skulle ha kunnat bidra till bättre resultat. Förvaltningen fortsätter se över hur vårdnadshavarenkäten ska genomföras framledes.

Då vårdnadshavarenkäten i år inte kan beräknas i analysen blir förskolans lärmiljömatris än viktigare i analysarbete på aggregerat- såväl på enhetsnivå. Lärmiljömatrisen är en viktig del i förskolans utvärdering gällande barnens utveckling och lärande samt förskolans värdegrundsarbete och samverkan med vårdnadshavare. Tillsammans utvärderar samtliga pedagoger verksamheten utifrån matrisens olika delar och bedömer hur de har tillrättat lärande och utveckling i styrda undervisningsaktiviteter, i rutinsituationer såväl som i barnens lek.

Antalet klagomål från vårdnadshavare som når utbildningsförvaltningen kan också säga något om hur det nära samarbetet med vårdnadshavare fungerar på förskolorna. Antalet klagomål har följts upp på förvaltningsnivå vid ett tidigare tillfälle. Det är svårt att uttala sig om någon trend vid så begränsad uppföljningshistorik. Vi kan dock konstatera att antalet klagomål som når förvaltningen är fortsatt låg, vilket indikerar att nära, förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare till hög del förekommer på förskolorna.

Samtidigt som förskoleenheterna arbetar med att utveckla formella forum för vårdnadshavarsamverkan så visar utbildningsförvaltningens sammanställning kring föräldraengagemang (UN/2021:00673) att rektorer i både förskola och grundskola anser att den dagliga informella kontakten är den viktigaste för att öka vårdnadshavares engagemang. Även kunskapsöversikten *"Språkutvecklande förskola"*, som Botkyrka under 2021 sammanställt tillsammans med Ifous och ett antal andra skolhuvudmän, visar att vårdnadshavares engagemang i förskolan har betydelse för barnens språkutveckling. Flera källor pekar således på att den informella kontakten med vårdnadshavare är viktig, samtidigt saknas i dagsläget indikatorer som gör det möjligt att följa hur denna informella kontakt utvecklas över tid. Förskolerektorerna har därför fått i uppdrag att fundera över hur vi på ett likvärdigt sätt skulle kunna följa denna betydelsefulla aspekt av samverkan.

Några förskoleenheter har under en begränsad tid kartlagt karaktären på den dagliga, informella kontakten med vårdnadshavarna. På vissa förskolor har det bidragit till att synliggöra exempelvis vilka

vårdnadshavare som får mycket respektive lite tid samt att samtalen i hög utsträckning handlar om omsorgsrelaterade frågor. Resultaten ses som intressanta och det vore värdefullt om fler förskolor skulle kunna omfattas framöver.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån genomförd analys:

- Utveckla metoder som gör det möjligt att på ett likvärdigt sätt följa upp den dagliga, informella kontakten med vårdnadshavare.
- Utveckla formella forum för vårdnadshavarsamverkan där det analoga och digitala på ett konstruktivt och ändamålsenligt sätt samspekar.

Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel vårdnadshavare som besvarar vårdnadshavarenkäten	62 %	60 %	De insatser som initierades under 2021 hade god effekt på andelen svarande. Enkäten kommer genomföras även i slutet av 2022.
Vårdnadshavares upplevelse av att kunna framföra synpunkter på verksamheten	87 %	90 %	Även vid tidpunkten för denna uppföljning (december 21) är det rimligt att anta att pandemin kan ha haft inverkan på svaret
Vårdnadshavares upplevelse av att erbjudas möjligheter till att delta i samråd	73 %	90 %	resultatet har gått upp jämfört med föregående mätperiod. Möjligen kan det bero på de digitala forumen för samverkan som utvecklats under pandemin
Antalet klagomål från vårdnadshavare som inkommer till förvaltningens synpunktshantering	15	15	Fortsatt lågt antal klagomål som når förvaltningen

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Se över möjligheterna till att utveckla digitala forum för vårdnadshavarsamverkan	Insatsen förväntas leda till att fler vårdnadshavare får möjlighet att delta i samverkan med förskolan	Flertalet ledningsteam ger uttryck för att de efter pandemin kommer låta det analoga och det digitala samverka i högre utsträckning än innan pandemin. Vissa digitala samverkansformer som vidtogs under pandemin har fungerat så bra att man överväger att ha kvar dem, samtidigt som flera rektorer uttrycker att det finns en längtan hos vårdnadshavarna efter

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			fysiska möten på förskolan.
	Ge vårdnadshavarna återkoppling på resultatet av vårdnadshavarenkäten	Insatsen förväntas leda till att vårdnadshavarna blir mer delaktiga i förskolans systematiska kvalitetsarbete.	Flertalet förskoleenheter uppger i kvalitetsuppföljning i april 2022 att de genomfört denna insats. De som ännu inte gjort så har en tydlig plan för när och hur det ska göras. Insatsen betraktas därför som avslutad. Inget ledningsteam uppger att det vid återkopplingen till VH framkommit frågor/funderingar som överraskat/förvånat vilket möjligen tyder på att dialogen mella nVH och förskola är välfungerande
	Säkerställ att det finns en systematik kring hur den dagliga, informella kontakten med vårdnadshavare följs upp	Insatsen förväntas leda till ökat föräldraengagemang	Samtliga förskoleenheter har börjat fundera kring hur denna uppföljning skulle kunna göras och om det är så att den kanske redan finns (utan att man tänkt så mycket på den). Som exempel kan nämnas att vissa förskolor har tagit ställning för att använda viss retorik i samband med VH kontakt. Andra enheter har utvecklat verktyg för detta ändamål, t ex VH-barometer

2.1.2 Övergång och samverkan (Förskola)

Föregående år uppgav 40% av rektorerna att de inte hade förutsättningar att arbeta på ett tillfredställande sätt med övergångar till andra skolformer. Detta år är motsvarande siffra drygt 60% (sammanslaget resultat av fråga 11 och 12 i checklista för rektorers ansvar).

Det kan konstateras att övergångar mellan skolformerna är ett fortsatt utvecklingsarbete. Samtidigt visar forskning (Ackesjö, 2014) att barn genomgår många övergångar redan under sin tid i förskolan, och att barnen ser det som bekymmersamt att de vid dessa tillfällen behöver anpassa sig till nya sociala sammanhang och hitta vänner i de nya gruppkonstellationerna. Dessa interna övergångar, inom skolformen förskola, har inte i lika stor omfattning varit i fokus för analys.

Föregående år startades därför ett arbete inom verksamhetsområdet som syftade till att flytta fokus gentemot de interna övergångarna, och belysa det arbete som sker på förskolorna. Genom kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter framgår att praktiska förutsättningar i form av exempelvis byggnaders utformningar har stor betydelse för hur de interna övergångarna organiseras. De interna övergångarna präglas stundtals av normativa inslag där det finns en rutin och en organisation kring övergångar, men där dessa inte varit föremål för granskning. De pedagogiska ställningstagande som interna övergångar utgår ifrån är ibland diffusa. Vanligen finns en grundläggande pedagogisk tanke kring interna övergångar, men denna tanke tenderar ibland att bli perifer och inom området kan därför

vidare insatser eventuellt behövas. Enheter där den pedagogiska tanken hålls levande genom övergångsprocesserna ger uttryck för att detta hjälper dem i de fall ett övergångsbeslut ifrågasätts av exempelvis vårdnadshavare. Inom verksamhetsområde förskola behöver således resonemang kring de interna övergångarna fortgå, samtidigt är det angeläget att även de övergångar som sker mellan förskola och förskoleklass framöver blir mer likvärdiga.

Under året har verksamhetsområdets stödteam arbetat med att tydliggöra en struktur för när de deltar vid trepartsamtal inför övergången till skola. Stödteamet anser att detta tidigare kunnat ske på godtyckliga grunder och som ett led i att öka likvärdigheten arbetar de nu för att hitta en tydlig struktur för när de deltar. Antalet samtal där stödteamet deltar är relativt konstant över tid, och det rör sig om uppemot tjugo övergångssamtal per år. Pågående arbete har bidragit till att synliggöra kategorier där diskussioner gällande stödteamets deltagande vanligen uppstår. Det har också blivit tydligt att de trepartsamtal där stödteamet deltar ofta har föregåtts av en lång process, vilket innebär att kontakt mellan vårdnadshavare, personal och specialpedagog redan hunnit etableras när det är dags för trepartsamtal. Sammanfattningsvis kan konstateras att pågående insats bidragit till att tydliggöra de områden där bekymmer vanligen uppstår, och att det fortsatta arbetet handlar om att tydliggöra en struktur för just dessa områden.

Ytterligare ett område som behöver belysas framgent är arbetet som pågår för att öka servicegraden i förskolan. I detta arbete är samverkan med andra aktörer särskilt betydelsefull eftersom det är svårt för förskolan allena att nå de vårdnadshavare som, av olika anledningar, inte placerar sina barn i förskola. Inom detta område pågår insatser, exempelvis inom ramen för Kraftsamling och nästkommande uppföljningsperiod behöver effekterna av dessa insatser följas upp och analyseras.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån genomförd analys:

- Fortsätta att belysa de interna övergångar som sker inom förskolan.
- Se över effekterna av de insatser som initierats i syfte att öka servicegraden i förskola

Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Rektorernas bedömning av de samarbetsformer med förskoleklass som utvecklas för att stödja barnens utveckling och lärande	8	10	Något bättre resultat än föregående mätperiod, men likvärdigt ett fortsatt utvecklingsområde
Rektorernas bedömning av den samverkan med förskoleklassen som sker i syfte att skapa samsyn och ett förtroendefullt samarbete.	7	10	Fortsatt utvecklingsområde

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Tydliggör en struktur för när stödteamet medverkar vid trepartsamtal	Insatsen förväntas leda till att stödteamets tid används på ett effekt sätt	Insatsen har än så länge (21/3) lett till att områden som återkommande är problematiska har ringats in. Fortsatt arbete pågår för att tydliggöra strukturer kopplade till dessa definierade områden.

Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Tydliggör vilka pedagogiska ställningstaganden som förskoleenhetens organisation för interna övergångar utgår från.	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds genomtänkta övergångar under sin tid på förskolan	Fortsatt arbete behövs för att borrar djupare i begreppet "pedagogiskt ställningstagande". Vi behöver också se om det finns normativa förgivet taganden kopplade till de interna övergångarna.

2.1.3 Rektorns ansvar (Förskola)

Under föregående år pågick insatser som syftade till att tydliggöra styrkedjan, framför allt gentemot de biträdande rektorerna, som har viktiga operativa roller på förskolorna. Under 2021 infördes till exempel nätverk för biträdande rektorer, som leds av pedagogisk samordnare från verksamhetsstöd. Nätverket har mottagits positivt och biträdande rektorer från samtliga tolv förskoleenheter deltar.

Ytterligare en insats som syftar till att både öka transparensen och tydliggöra styrkedjan är säkerställandet av att biträdande rektorer har tillgång till kommunens verktyg för systematiskt kvalitetsarbete (Stratsys). Under våren 2022 har en översyn genomförts, och samtliga biträdande rektorer givits tillgång till Stratsys. Vissa biträdande rektorer har i kvalitetsuppföljningar gett uttryck för att deras arbete värderas genom flera indikatorer, men att det inte är så många indikatorer där de själva får bistå med sitt perspektiv. I kvalitetsarbetet strävar verksamhetsområdet efter en bredd av indikatorer som belyser flera olika perspektiv, och framöver kan biträdande rektorer behöva mer utrymme i indikatorerna.

Under senaste treårsperioden har det systematiska kvalitetsarbetet delvis fått en annan struktur, som konkret inneburit att uppföljning numera sker löpande över året. Ytterligare insatser som tillkommit är resultatdialoger som komplement till kvalitetsdialogerna. Nytt för detta år är satsningen på analysdag under senare delen av vårterminen. Analysdagens syfte är att följa upp de resultat som studerats under resultatdialogen i februari. Förhoppningen är att dessa forum ska hjälpa rektorerna i det systematiska kvalitetsarbetet och även bidra till att arbetsmiljö, ekonomi samt kvalitet vävs samman på ett tydligare sätt.

De indikatorer som analysen under detta målområde utgår från kan i hög grad kopplas till checklistan för rektorer. Genom checklistan framgår att 10 av 12 rektorer ger uttryck för att barnskötare, förskollärare samt vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet. Samtliga rektorer menar

också att förskollärare har förutsättningar att ansvara för undervisningen.

Till detta år har checklistan kompletterats med två frågor som ska synliggöra förutsättningarna för pedagogiskt ledarskap genom styrkedjan. Samtliga rektorer menar att det finns förutsättningar för biträdande rektorer att vara operativa pedagogiska ledare och 11 av 12 menar att de själva har förutsättningar att hantera uppdraget som pedagogiska ledare.

Sammantaget kan konstateras att checklistan indikerar goda förutsättningar för barns utbildning och undervisning eftersom förskollärare har möjlighet att ansvara för undervisningen, biträdande rektorer har möjlighet att vara operativ pedagogisk ledare och rektorer har möjlighet att vara den pedagogiska ledare som skollagen föreskriver. Parallellt med detta goda indikatorutfall ger rektorerna uttryck för att det är svårt, och till viss del problematiskt, att besvara checklistans komplexa frågeställningar genom givna svarsalternativ (ja eller nej). Det blir därför viktigt att väva in andra indikatorer, så som exempelvis enkäten till pedagogisk personal, i analysen samt följa upp resultatet i dialog där en mer nyanserad bild av framgångsfaktorer och utmaningar i det pedagogiska ledarskapet förhoppningsvis kan fångas upp. Framöver kan det även bli aktuellt att anpassa checklistans svarsalternativ så att de bättre återspeglar komplexiteten.

En indikator som kompletterar checklistan är medarbetarenkäten, där 75% av rektorerna ger uttryck för att det är ett bra samarbete på deras arbetsplats. Möjligen visar denna siffra att styrkedjan kan bli än tydligare, även om det är svårt att definiera exakt vad svaret i enkäten återspeglar. Emedan medarbetarenkäten besvaras anonymt är checklistan ett verktyg där svaren kan härledas till respektive rektor vilket möjligen har viss betydelse för utfallet. Att dokumentation i förskola kan användas för marknadsföring eller för att ge verksamheten god publicitet är känt (se t ex Löfdahl & Pérez Prieto, 2009), men om indikatorerna inte återspeglar ett faktiskt läge blir de oanvändbara i den vidare planeringen. Vad nyansskillnaderna i utfallen av checklistan respektive medarbetarenkäten står för blir därför angeläget att vidare undersöka.

En insats som initierats till detta år är att rektorerna ska ges kontinuerliga möjligheter att diskutera pedagogiska frågor i mindre grupper. Denna insats har hitintills innefattat diskussioner på rektorsmöten och vid de återkommande skolledarkonferenserna. Inför fortsatt arbete behöver rektorernas upplevelser av dessa forum fångas upp för att fortsatta insatser ska kunna formas utifrån deras behov och önskemål.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån genomförd analys:

- Fortsätta utveckla arbetet med transparens och kontinuerlig återkoppling till förskoleenheternas ledningsteam, samt öka förståelsen för vilket samarbete rektorerna avsett när de besvarat medarbetarenkäten.
- Inventera rektorernas upplevelser av de forum för pedagogiska diskussioner som initierats under året.
- Utveckla svarsalternativen i checklistan till rektorer
- Utveckla indikatorer som fångar upp biträdande rektorers perspektiv

Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen rektor som instämmer helt eller delvis i medarbetarenkätens frågan; "På min arbetsplats har vi ett bra samarbete"	75	90	Indikator utgår från och med 2021 från endast en fråga i enkäten. Tidigare år har resultatet varit en sammanställning av tre frågeställningar. Detta kan

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
			ha påverkan på årets utfall jämfört med tidigare års.
Rektorernas bedömning av om barnskötare, förskollärare, övrig personal samt barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet.	10	11	Indikatorn ger ett relativt positivt utfall. Intressant resultat att väga mot VH-enkät samt enkät till pedagogisk personal
Antal frågor i checklistan där samtliga rektorer svarar "Ja"	7	13	Indikatorn når inte upp till satt mål. Möjligen bör målbilden justeras till kommande år

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Analysera svar från medarbetarenkät	Att kvalitetssäkra att rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	Svaren från medarbetarenkäten är intressanta att analysera i relation till andra indikatorer, så som exempelvis checklistan
	Ge rektorerna kontinuerliga möjligheter till att diskutera pedagogiska frågor i mindre grupp,	Insatsen förväntas leda till att rektorerna i dialog med andra utvecklar sitt pedagogiska ledarskap	Skolledarkonferenserna planeras alltid så att det ska finnas utrymme för pedagogiska diskussioner i olika grupper. Vid dessa tillfällen deltar både rektorer och biträdande rektorer. Även analysdagarna i slutet av vårterminen innefattar tid till pedagogiska diskussioner. Rektorernas upplevelser av nuvarande sammanhang behöver samlas in och tas med i fortsatt arbete.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Förskola)

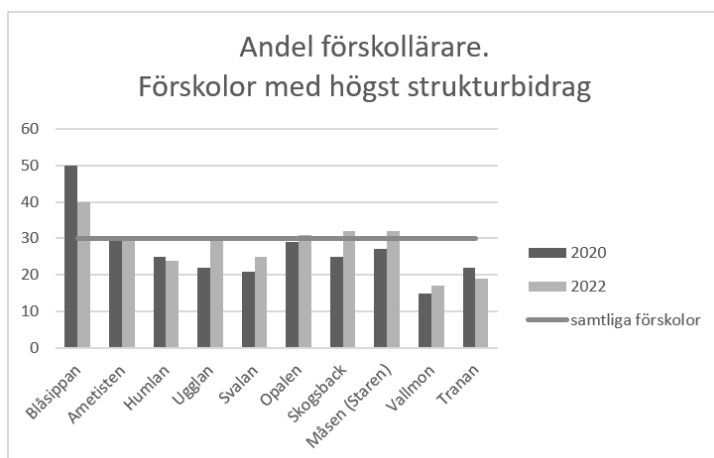

Under 2020 tog SKR (Sveriges kommuner och regioner) för första gången fram nationellt jämförbara indikatorer för kvalitet i förskola. Dessa indikatorer är tre till antalet och utgår från strukturella förutsättningar som möjliggör att pedagogiska relationer kan hålla hög kvalitet. Pedagogiska relationer handlar i grunden om att förstå, och att göra sig förstådd, både emotionellt, socialt och kognitivt. Dessa relationer har genom forskning visat sig vara betydelsefulla för barnets fortsatta utbildning, främst för att det bidrar till att barnet därigenom ges känslan av duglighet och av att vara en individ som har verktyg till att lära sig (Persson, 2021). Verksamhetsområde förskola har under senare år genomfört flera kompetensutvecklande insatser för att öka medvetenheten om de pedagogiska relationernas betydelse. I årets enkät till pedagogisk personal uppger också hela 97% av de svarande att det pågår ett aktivt arbete med att utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet på den förskola där de arbetar.

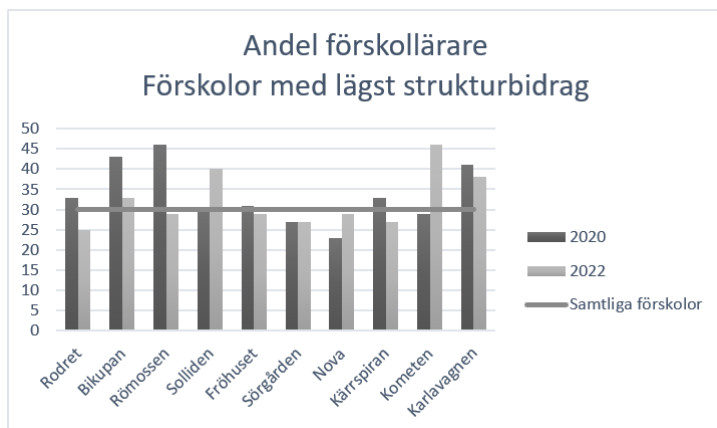
De pedagogiska relationerna gynnas av mindre sammanhang där personalen ges möjlighet till att möta och förstå varje barn socialt, emotionellt och kognitivt. Det tycks inte vara barngruppens storlek som har störst betydelse i detta avseende, utan det handlar främst om personalens förmåga och möjligheter till att dela upp barnen i mindre sammanhang under dagen. Rektorererna uppger att man arbetar på detta sätt, och på samtliga 44 kommunala förskolor får barnen kontinuerligt möjlighet att vara uppdelade i dessa mindre sammanhang under merparten av dagen. Vissa ledningsteam utmanar också förståelsen för begreppet mindre sammanhang och menar att barn främst behöver få vara i meningsfulla sammanhang, vilket ibland kanske kan innebära att ett större sammanhang är att föredra. Flera ledningsteam uppger att uppdelning av barngruppen är ett arbetssätt som fått karaktären av självklarhet, även om vissa också påpekar att detta arbetssätt kan utvecklas ytterligare i exempelvis rutinsituationer. Sammanfattningsvis kan konstateras att barn i Botkyrkas förskolor tycks ha goda möjligheter till att vara i såväl mindre som meningsfulla sammanhang under sin dag på förskolan.

Ytterligare en parameter med betydelse för att pedagogiska relationer ska kunna hålla hög kvalitet är personalens kompetens och utbildningsnivå (Vetenskapsrådet, 2015). Personalens utbildningsnivå, mäts nationellt genom andelen legitimerade förskollärare. Botkyrka strävar efter att minst 30% av personalen i förskolan ska ha förskollärarlegitimation, och detta år nås målet på aggregerad nivå. Det innebär en ökning med tre procentenheter jämfört med 2021, vilket i sig är positivt. Det kvarstår dock skillnader mellan förskolor, vilket kan ha betydelse för utbildningens likvärdighet. Denna aspekt blir än mer tydligt när förskolans kompensatoriska uppdrag vägs in i helhetsbilden. Det kompensatoriska uppdraget innebär i korthet att förskolor i socioekonomiskt utsatta områden kan behöva ha högre utfall på indikatorer kopplade till strukturella förutsättningar för kvalitet än förskolor i mer socioekonomiskt stabila områden för att nå likvärdig kvalitet. Tabell 1 och 2 synliggör andelen förskollärare på de tio förskolor i kommunen som har högst respektive lägst struktur tillägg.

Tabell 1

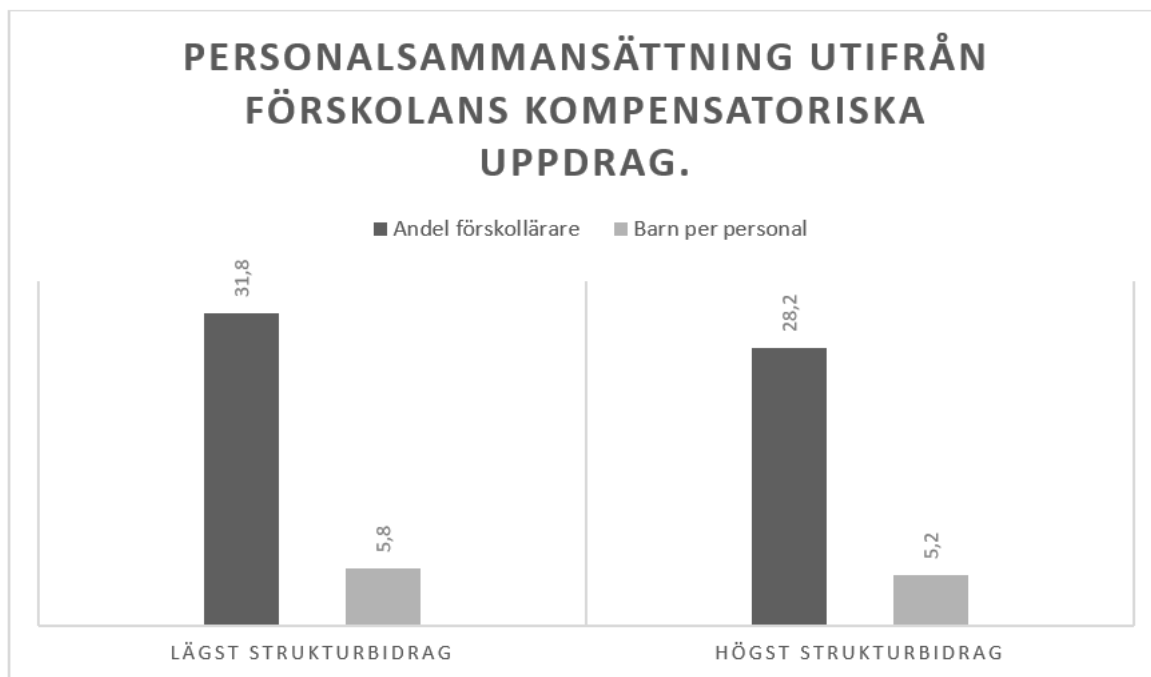
Tabell 2:

En positiv förskjutning gällande andelen förskollärare har mellan åren 2020 och 2022 skett i de socioekonomiskt utsatta förskolorna, men det är fortfarande en högre andel förskollärare i de förskolor som ligger i kommunens mer socioekonomiskt starka områden. Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag borde tabellutfallet snarare signalera det motsatta, dvs andelen förskollärare bör vara högre i förskolor med högst struktur tillägg.

Tabell 3, nedan, visar en sammanställning av andelen förskollärare i de tio förskolor med högst respektive lägst strukturbidrag. I tabellen adderas även uppgifter om antal personal per barn inom respektive kategori.

Tabell 3

Till viss del kan utfallet kopplas till att förskolorna med lägre strukturbidrag har färre anställda per barn, vilket indirekt bidrar till att förskollärartätheten framträder som högre. Det är dock tveksamt om skillnaderna är så markanta att det kompensatoriska uppdraget kan avses vara uppfyllt. Orsaker som

kan förklara varför förskolor i utsatta områden har lägre andel förskollärare än de i mer socioekonomiskt stabila områden behöver framöver utredas för att insatser som långsiktigt främjar likvärdigheten ska kunna sättas in.

Ytterligare en indikator som antas säga något om barns trygghet och förskolans arbete med normer och värden är andelen utredda kränkingsärenden. Föregående år var det 84% av de inrapporterade ärendena som hade utretts och detta år har siffran ökat till 100%. Det positiva utfallet tros bero på ökad vana vid systemet men också på att denna parameter numera kontinuerligt följs upp under året i samband med verksamhetsuppföljning. Det är naturligtvis glädjande att samtliga inrapporterade fall har utretts, men det låga antalet inrapporterade ärenden signalerar samtidigt en oro för ett troligt mörkertal.

Tidigare har detta mörkertal förklarats genom att förskolornas ledningsteam uppgett att personalen inte haft kännedom om det system vari misstänkta kränkningar ska rapporteras. Under 2021 fick därför alla förskoleenheter i uppdrag att informera om systemet för kränkingsärenden, DF-respons. Insatsen har fortgått även 2022 och detta år uppger rektorer på 11 av de totalt 12 förskoleenheterna att personalen löpande fått information om systemet för kränkingsanmälningar. Rektorer menar också att personalen numera vet var de ska rapportera misstänkta kränkningar. En redogörelse som korrelerar ganska väl med svar i enkät till pedagogisk personal, där drygt 60% av personalen uppger att de känner till systemet för misstänkta kränkingsärenden. 88% av den pedagogiska personal som besvarat ovan nämnd enkät uppger också att det på deras arbetsplats finns en samsyn kring vad en kränkning är och kring hur de ska agera om ett barn blir illa behandlat/kränkt.

Parallellt med dessa positiva utfall uppger 25% av den pedagogiska personalen att det hänt att barn, under senaste året, utsatts för kränkningar på den förskola där de arbetar. Detta samtidigt som det totala antalet anmälda kränkingsärenden under 2021 uppgår till 33 st. Dessa siffror förstärker resonemanget kring ett troligt mörkertal.

Den låga inrapporterings-siffran tycks, utifrån enkätutfallet, inte bero på vare sig bristande kunskap om systemet eller bristande kunskap kring vad kränkningar i förskola kan vara.

Slutsatsen som dras av flertalet ledningsteam är att det är systemet i sig som skrämmer, och orsaker till denna upplevelse behöver utredas framöver. I sammanhanget är det värt att tillägga att de frågeställningar som hjälpt till att synliggöra problematiken är nya i enkäten från och med 2022. Detta är således inte en problematik som har uppstått nu. Den har troligen funnits tidigare också, men har då inte gått att följa på aggregerad nivå. Att vi nu har underlag för att synliggöra denna problematik får ses som ett framsteg, men det kvarstår arbete för att komma till rätta med troligt mörkertal.

Ytterligare en indikator som följs upp för första gången 2022 är andel personal som genomfört utbildningen ”*Våldsprevention i förskolan*”. Indikatorn visar att det behövs en tydligare struktur kring denna kompetenshöjande insats framöver. I likhet med resonemanget i stycket ovan, beror detta troligen inte heller på att problemen uppstått nu utan snarare på att vi tidigare saknat verktyg för att följa detta på aggregerad nivå.

Prioriterade utvecklingsområden

- Arbeta för ökad likvärdighet utifrån det kompensatoriska uppdraget
- Arbeta med att hitta orsaker till varför misstänkta kränkningar inte anmäls i därför avsett system
- Tydliggöra strukturen kring utbildningen ”*Våldsprevention i förskolan*”

Varje barn är tryggt i förskolan.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Inrapporterade kränkningsärenden i DF-respons	100 %	90 %	Samtliga inrapporterade ärenden har hanterats på alla förskoleenheter. Vårt att notera att antalet inrapporterade ärenden är lågt. Totalt 33 ärenden under 2021 för samtliga förskolor.
Vårdnadshavares upplevelse av barnens trygghet		95 %	
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån barnen erbjuds en lugn och trygg tillvaro i förskolan	94 %	90 %	är lugn och trygg samma sak? Kan frågan behöva justeras tills nästa enkätutskick
Rektors bedömning av att trygghetsvandring genomförs minst en gång per år på förskolan	41	44	De tre fsk där detta inte blivit gjort är alla inom samma enhet
Andel personal som genomgått och erhållit diplom från utbildningspaketet "Våldsprevention i förskola"	35	90	flera ledningsteam ger uttryck för organisatoriska bekymmer. tex så har det inte funnits platser för de som önskat gå. det har varit svårt att veta huruvida ett diplom har erhållits mm. Följ upp i början av juni 2023? Ge rektorena möjlighet att justera siffran. Reflektion från avstämning med specialpedagogisk samordnare 10 juni. På enheterna nedan ska spec. ped samordnare kontrollera siffrorna ytterligare. Alby V- högt? Tumba Ö- låg siffra? Tumba S- Högt? Tullinge S- högt?

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Säkerställ att all personal har kännedom om systemen för incidentrapportering (KIA) samt systemet för hantering av	Insatsen förväntas leda till att rapportering i därför avsedda system sker, vilket i sin tur bidrar till att mönster som har betydelse för	11 av 12 förskoleenheter uppger att denna insats är avslutad. Flertalet berättar att de har en rutin för att säkerställa att personalen kontinuerligt får information

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	kränkingsärenden (DF-respons)	trygghet kan framträda på aggregerad nivå.	om DF och KIA, t ex under APT. 56% av personalen uppger i enkäten till pedagogisk personal att de har kännedom om DF. till detta kan adderas den andel som svarat "vet ej" eftersom det troligen är ett uttryck för att man känner till systemet men inte vet om alla i personalen gör det. Den sammanlagda siffran blir då 85%, vilket stämmer väl överens med rektoreernas redogörelse för denna insats.
✓	Genomför trygghetsvandring i enlighet med vad som anges i "Riktlinjer för trygghet i förskolan"	Insatsen förväntas leda till att synliggöra barns perspektiv på hur de upplever förskolans miljöer i förhållande till trygghet	I indikatorn som kopplas till denna insats uppger 11 av 12 att trygghetsvandringar genomförs på förskolorna. Eftersom det säkerställts att även den tolfte enheten kommer genomför trygghetsvandringar på samtliga förskolor under hösten ka ninsatsen klarmarkeras.
✗	Möjliggör för personalen att delta i utbildningspaketet om våldsprevention i förskola	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med goda kunskaper om våld och kränkningar	Flera enheter har haft ambition att anmäla personal, men det har funnits ont om platser på utbildningen vilket i kombination med andra organisatoriska svårigheter gör att insatsen även på verksamhetsområdesnivå får betraktas som avslutad med avvikelse. Insats framöver blir att se över strukturen kring utbildningspaketet
▶	Sträva efter att biträdande rektorer i högre utsträckning deltar i fortbildningsinsatser anordnade av stödteamet	Insatsen förväntas leda till att kunskaper utifrån fortbildningen tydligare består över tid.	Stödteamet uppger 22/4 att de bygger in det i utmaningar, samt att de har en plan på gång för större deltagande
✓	Se över hur kraftsamling kan vävas samman med övrigt trygghetsfrämjande arbete	Insatsen förväntas leda till effektivare organisation och en tydligare stöd- och kommunikationskedja i förhållande till trygghetsarbetet	Arbetsgrupperna är igång. Uppföljning sker löpande Lsg, Kraftsamling.
✗	Genomföra kompetensutvecklande insatser i form av workshops med fokus på trakasserier i förskola	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas ledningsteam får ökade kunskaper om trakasserier	Insatsen har inte genomförts Följs upp på avstämning kvalitet/fsk under maj/juni 2022

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Ta fram relevanta uppföljningsfrågor till fortbildningsinsatserna; "Utmaningar i förskolan" och "ABC i förskolan"	Insatsen, som genomförs av stödteamet, förväntas leda till att det finns underlag som gör det möjligt att på ett mer tydligt sätt följa effekterna av de olika fortbildningsinsatserna	Återrapportering från stödteamet 22/4 Utmaningar pågår, ABC har vi tagit fram och testat, men har inte hunnit utvärdera klart, dessutom var det en liten grupp, så vi behöver testa mer.

Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antal förskolor där ledningsteamet bedömer att barn ges möjlighet att vara i mindre sammanhang under merparten av sin förskoledag	44	44	Tullinge C behöver justera sina siffror.
Andel förskollärare	30	30	
Personaltäthet	5,6	6	Utfallet baserat på 11 fsk-enheter. Saknas Tullinge C (26/4)
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån förskolan arbetar med begreppet pedagogiska relationer	97 %	90 %	Vissa ledningsteam ger uttryck för att andelen positiva svar är högre än deras upplevelse av personalens förståelse för begreppet
Antal barnhälsomöten som genomförs i enlighet med gällande rutiner	72	72	Samtliga enheter uppger att denna rutin fungerar bra. Alla barnhälsomöten har genomförts på samtliga enheter. Ledningsteamet uppger att det beror på att rutinen är tydlig samt att de inte är organisatörer utan blir kallade, enligt en välkänd struktur.
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar uppdelning i små grupper	22,9	22,5	Utfall på 11 enheter Alby V framräknat genom 3x15/2

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Se över möjligheterna till att minska barngruppernas storlek	Insatsen förväntas leda till att antalet barn i grupperna blir färre	Flertalet ledningsteam beskriver att de arbetar med att minska barngruppens storlek främst genom att

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			dela upp befintlig barngrupp i mindre sammanhang. Detta eftersom ekonomin inte tillåter ett lägre barnantal. 10 av 12 enheter betraktar denna insats som avslutad (2/4)
✓	Genomföra forskningscirkel för förskollärare i syfte att öka förståelsen för pedagogiska relationer samt hur det arbetet kan bidra till expanderat lärande.	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, socialt och emotionellt	5 av totalt 6 träffar har genomförts under vt-22. Den sista träffen är planerad till 5/5. Insatsen betraktas därför som avslutad.
▶	Genomföra kompetensutveckling för barnskötare utifrån begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, socialt och emotionellt	Denna insats har inte genomförts under vårterminen 2022. Insatsen förlängs till ht-2022
✗	Se över möjligheterna för barnskötare inom enheten att delta i kompetensutveckling kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter barnskötare med kompetens att stötta dem kognitivt, emotionellt och socialt	Flertalet enheter betraktar denna insats som avslutad med motiveringen att personalen deltagit vid föreläsning med Sven Persson. Utifrån utfallet i enkät till pedagogisk personal så anser 97% att man aktivt arbetar för att utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet. En enhet har pausat insatsen
✓	Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns fjärde rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar uppdelning i mindre grupper.	

2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Förskola)

Under 2020 introducerades riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola. Riktlinjerna innehåller en matris som gör det möjligt att följa varje miljöns utveckling över tid, samt även enskilda parametrar inom varje specifik miljö. Under detta läroplansområde användes delar av matrisen första gången under 2021, för att bedöma förekomsten av delaktighet i förskolornas lärmiljöer.

Indikatorn visade då att delaktigheten bedömdes vara relativt god, något som också hade varit verksamhetsområdets förväntning. Parallellt med det goda indikatorutfallet uppgav flera ledningsteam att de kunde se ett mönster av att arbetslag med högre kompetens tenderade att värdera delaktigheten

som lägre. Att den faktiska siffran i ett bedömningsunderlag bör hanteras med ett visst mått av försiktighet, då utfallet kan vara kopplat just till bedömarens kunskap inom området, är något som tidigare visat sig till exempel vid framtagandet av bedömningsverktyget Ecers (se t ex; Sheridan, Pramling Samuelsson & Johansson, 2009).

Med bakgrund av förra årets erfarenhet har den del av matrisen som berör delaktighet preciserats till detta år. För att i någon mån utmana förståelsen för vad reell delaktighet kan innebära för förskolebarn ska delaktigheten analyseras med stöd av Harts delaktighetsstege.

Vad delaktighet för förskolebarn kan innebära är komplext, och det kan också skilja sig åt beroende på exempelvis barnets ålder och mognad. Harts delaktighetsstege används för att problematisera och utmana förgivet-taganden kring delaktighet. Flera ledningsteam uppger att det behövs lång tid för att förstå materialet, men att stegen är en bra utgångspunkt för diskussioner kring delaktighet. Under 2022 har 11 av 12 förskoleenheter aktivt arbetat med att skapa förståelse för Harts delaktighetsstege på sina förskolor. Detta arbete har bland annat resulterat i att man inom vissa förskoleenheter börjat ifrågasätta hur barn och verksamhet framställs i förskolans sociala medier.

Förhoppningen är att Harts delaktighetsstege ska bidra till ökad förståelse för delaktighet i förskolan, något som utifrån resonemanget i stycke två skulle kunna innebära ett lägre utfall i matrisen. Föregående år bedömde siffran för delaktighet i förskolans lärmiljöer till 18,9 på en skala från 7,5 till 30. Under 2022 landade den aggregerade bedömningen på 23,3. Om det goda utfallet är ett uttryck för att delaktigheten faktiskt ökat i de olika lärmiljöerna behöver framgent följas upp i samtal med personal och med förskolornas ledningsteam.

Samtalen är viktiga eftersom matrisen enbart hjälper oss att få *en* bild av barns delaktighet. Denna bild skulle, utöver samtal, behöva kompletteras med ytterligare indikatorer som förmår att bredda och nyansera den bild som matrisen ger.

Nytt för detta år är att de särskilda undervisningsgrupper som finns på några förskolor i kommunen explicit framträder i förskoleenheternas analys för detta målområde.

En förskoleenhet beskriver att det finns goda förutsättningar till delaktighet i den särskilda undervisningsgruppen eftersom det i denna grupp är färre barn än i förskolans övriga grupper. Till detta adderas en tydlig struktur som bidrar till att den redan lilla gruppen ofta delas upp i ännu mindre konstellationer, vilket gör att personalen har goda möjligheter att lyssna till varje barn. Något som i sin tur antas leda till hög delaktighet eftersom personalen därigenom lättare kan fånga upp barnens önskemål.

Övriga förskoleenheter med särskilda undervisningsgrupper kopplar i hög grad delaktighet till inkludering. Det resonemanget tycks då utgå från att delaktigheten på aktuell förskola är hög, eftersom inkluderingen antas leda till ökad delaktighet. Två av enheterna kopplar explicit denna delaktighet till matsituationer och till förskolans gemensamma matsal. Möjligen är det ett uttryck för rumslig inkludering, och framöver kan det vara intressant att studera hur förekomsten av delaktighet ter sig i dessa sammanhang jämfört med andra sammanhang under dagen för barn i de särskilda undervisningsgrupperna.

Utvecklingsområden

- Utveckla indikatorer som gör det möjligt att följa fler aspekter av delaktighet på aggregerad nivå.

På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Förskolepersonalens bedömning av den delaktighet som förekommer i förskolans pedagogiska lärmiljöer	22	22,5	Alby Västras underlag har räknats om utifrån följande: $3,7 \times 15/2 = 27,7$

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Skapa förståelse för Harts delaktighetsstege på samtliga förskolor inom förskoleenheten	Insatsen förväntas bidra till att utveckla ett gemensamt yrkesspråk för att prata om delaktighet	Flertalet enheter uppger att de arbetar med denna insats, men att det är ett arbete som tar tid. 5 enheter har ännu inte avslutat insatsen pga av detta. En enhet har pausat insatsen
	Beskriv i analysen av detta läroplansområde hur ni arbetar med delaktighet i den särskilda undervisningsgruppen	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Tre av fyra har kopplat delaktighet till rumslig inkludering. Ingen enhet har lyft perspektivet i analysen
	Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns första rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat med hjälp av Harts delaktighetsstege.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån delaktighet förekommer i förskolornas olika lärmiljöer	

2.3 Lärande

2.3.1 Omsorg, utveckling och lärande (Förskola)

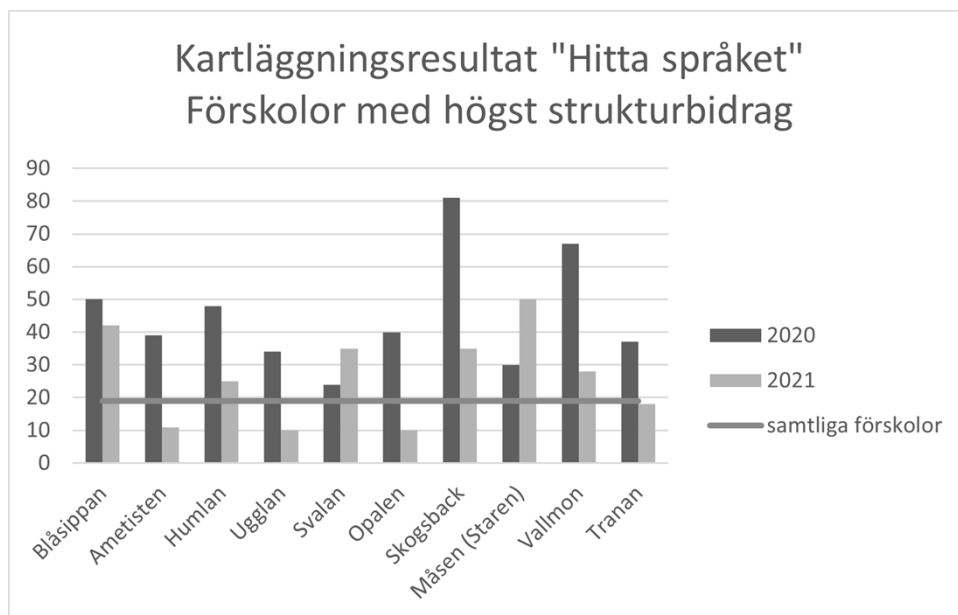

För tredje året i rad är det möjligt att synliggöra hur barn som gått i Botkyrkas kommunala förskolor rustas för fortsatt utbildning genom att följa resultatet för den nationella kartläggningen i förskoleklass. Det görs genom att resultatet för varje enskild elev kopplas till den förskola där eleven tidigare gått. Utfallet för 2022 visar att det har skett en försämring avseende andelen barn som riskerade att inte nå kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk jämfört med 2021. Resultatet för pojkar var sämre, en ökning med fem procentenheter, jämfört med resultatet för flickor, en minskning med två procentenheter. Det finns även utmaningar avseende likvärdighet i barns språkkunskaper i kommunens förskolor. En större andel elever i förskoleklass i områden med socioekonomiska utmaningar har sämre språkkunskaper jämfört med elever i exempelvis Tullinge. Emedan det kartläggningsresultat som mäter kunskaper i svenska varierat under åren har utfallet som mäter grundläggande matematisk förståelse varit mer stabilt. Varför det ser ut så behöver fortsatt analyseras, men eftersom samtliga förskoleenheter uppger att de under 2021 och 2022 främst fokuserat sin undervisning gentemot språkutveckling väcker det vissa funderingar. En förklaring till utfallet skulle kunna vara att det i vissa

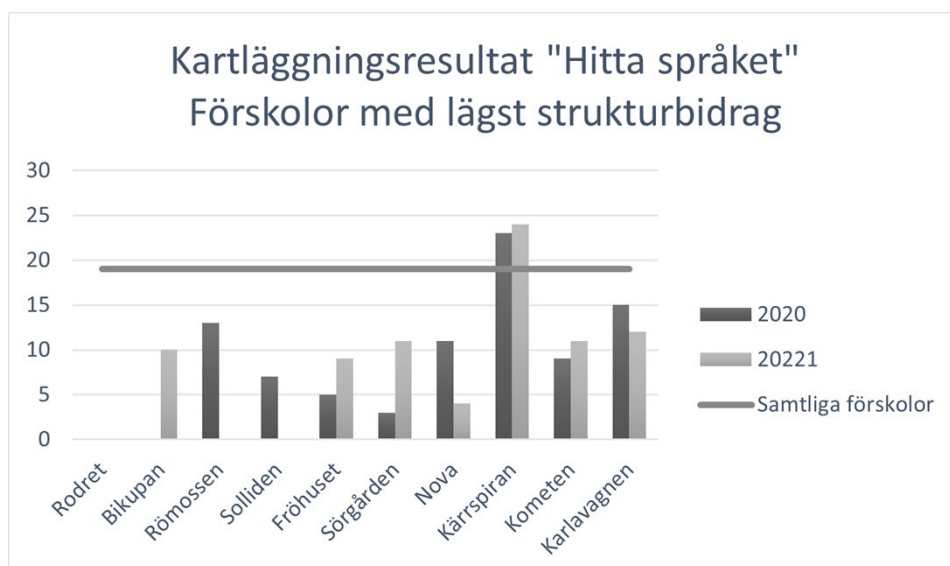
områden är en hög andel barn som inte har svenska som förstaspråk, vilket i sin tur kan antas ha betydelse för resultatet i svenska. Samtidigt beskriver flertalet ledningsteam att även kartläggningen i matematik bygger på att barnet har förstått vad som efterfrågas, och att kunskaper i svenska således behövs även där.

Eftersom barn lär sig språk även när de inte är i förskolan är det svårt att definiera vilka kunskaper som kan härledas till förskolans undervisning och vilka kunskaper barnet kan ha skaffat sig i andra sammanhang. Forskning visar att förskolans utbildning har störst betydelse för barn från resurssvaga hem (SOU 2020:67, Vetenskapsrådet, 2015) och det är därför intressant att jämföra resultaten för förskolor med snarlika socioekonomiska förutsättningar. I tabell 1 och 2 nedan synliggörs kartläggningsresultatet för de tio förskolor som har högst respektive lägst strukturbidrag i kommunen. Högt strukturbidrag innebär att förskolan har större socioekonomiska utmaningar.

Tabell 1

Tabell 2

Tabellerna visar att det är en betydligt högre andel barn från områden med socioekonomiska utmaningar som visar indikation på att inte nå de kunskapskrav som ställs i årskurs 1 respektive 3. En trolig förklaring till utfallet är att fler av dessa barn inte har svenska som modersmål samt att det är vanligare att barn i områden med socioekonomiska utmaningar börjar senare i förskolan. Ur ett likvärdighetsperspektiv är det bekymmersamt att barn har skilda kunskapsförutsättningar redan när de börjar skolan. Samtidigt visar tabellerna en positiv trend för åtta av förskolorna i tabell 1. Denna trend inte är lika tydlig i tabell 2, där syns en positiv trend för endast fyra av de tio förskolorna. Varför det ser ut så behöver fortsatt analyseras, men det kan noteras att till exempel förskolorna i Tumba Östra (som samtliga finns representerade i tabell 1) har en starkt positiv utveckling jämfört med föregående mätperiod. Även Alby Östra förskoleenhet visar på en positiv utveckling. Analys pågår om dessa förskoleenheter bedrivit språkutvecklande undervisning på ett sätt som varit särskilt gynnsamt för utfallet eller om det finns andra faktorer som spelar in.

Exempelvis kan det konstateras att fler barn än tidigare undantogs från kartläggningen vid den senaste mätningen, vilket möjligen kan ha haft betydelse för årets utfall. En slutsats som dras när kartlägningsresultatet analyseras är att det framöver behövs en tydligare samverkan med förskoleklassen kring dessa frågor. Det finns fortfarande frågetecken kring orsak och verkan, vilket i sin tur gör det svårt att avgöra vilka insatser som kan behöva prioriteras framöver.

Det behövs även fler indikatorer som fokuseras gentemot den undervisning som bedrivs förskolan. I nuläget tenderar kartlägningsresultatet att få ett stort utrymme, eftersom det är det enda måttet som kan relateras till den undervisning som skett innan barnen börjar grundskolan. Arbeta för att ta fram indikatorer som kan komplettera kartlägningsresultatet pågår. Det finns behov av att tydligare kunna följa *vilken* undervisning som bedrivs i förskolorna samt *om* denna undervisning leder till att barn utvecklas och lär utifrån läroplanens intentioner.

Parallellt kan konstateras att såväl vårdnadshavare som pedagogisk personal beskriver förskolans undervisning som välfungerande. En tydlig positiv förflyttning har skett, framför allt avseende vårdnadshavarnas upplevelse. I den senaste mätningen uppgav 93 procent av vårdnadshavarna att deras barn får det stöd de behöver för att kunna delta i förskolans undervisning, vilket är en ökning med 31 procentenheter jämfört med 2019.

Under året har arbete pågått för att i högre omfattning inkludera stödteamets insatser i verksamhetsområdets systematiska kvalitetsarbete. Detsamma gäller insatser som genomförs av naturpedagogisk samordnare. Det är sedan tidigare känt att båda dessa funktioners stöd varit uppskattat på förskolorna men arbetet har bidragit till att tydligare definiera vad som fungerar bra, och vad som eventuellt behöver utvecklas framöver. Exempelvis har det framkommit att det finns femåringar i de särskilda undervisningsgrupperna som inte fått möjlighet att delta i naturskolans undervisning. Synliggörandet av detta underlättar planeringen av framtida insatser.

I föregående års kvalitetsrapport fördes ett resonemang kring förskolornas lärmiljöer inomhus respektive utomhus. Under 2021 följdes enbart lärmiljöerna utomhus upp med hjälp av matrisen för pedagogiska lärmiljöer. I år har både inomhus- och utomhusmiljöerna följts upp med hjälp av matrisen. Hypotesen var att den sammanlagda bedömningen skulle öka när resultatet även inkluderade lärmiljöer inomhus. Detta eftersom personalen uppger att de inre lärmiljöerna är mer stimulerande än de yttre. I enkäten till pedagogisk personal uppger 99 procent av de svarande att barnen har tillgång till utvecklande och stimulerande lärmiljöer inomhus. Motsvarande siffra för utomhusmiljöerna är 77 procent. Diskrepansen mellan förskolans inre och yttre miljöer såg snarlik ut även vid den mätning som genomfördes under 2021. Det är därför intressant att resultatet för den sammantagna bedömningen, av både inre och yttre lärmiljöer, har sjunkit något jämfört med föregående år. Den ursprungliga hypotesen visade sig inte stämma. Fortsatt analys krävs för att ta reda på orsaker till detta. Det har också blivit tydligt att den aggregerade uppföljningen av lärmiljömatrisen kan behöva justeras.

Detta eftersom resultatet nu redogörs för på en så pass övergripande nivå att det kan bli svårt att dra relevanta slutsatser utifrån underlaget. Till kommande år är det därför angeläget att säkerställa en något mer nyanserad återrapportering av lärmiljömatrixens resultat för respektive förskoleenhet.

Prioriterade utvecklingsområden

- Utveckla samarbetet med förskoleklassen kring kartlägningsresultatet
- Utveckla indikatorer som gör det möjligt att följa effekterna av den undervisning som bedrivs i förskolan
- Säkerställ att samtliga femåringar får möjlighet att delta i naturskolans undervisning
- Utveckla återrapporteringen av lärmiljömatrixens resultat på aggregerad nivå.

På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket"	17 %	15 %	En något positiv utveckling jämfört med föregående år. Det har dock kommit signaler från grundskolan om att det 2021 varit fler elever än tidigare som inte genomfört kartläggningen. Möjligen kan det ha haft inverkan på årets utfall.
Personalens bedömning av i vilken mån barnen tycker att undervisningen är meningsfull.	96	90	Ökning jämfört med föregående år. Värt att notera att förra året var utfallet en sammanslagning av tre olika svar.
Vårdnadshavares upplevelse av att deras barn får det stöd det behöver för att kunna delta i verksamheten	93 %	90 %	Även detta indikatorutfall ökar jämfört med föregående år. Såväl VH som personal tycker således att undervisningen i högre grad anpassas efter barnens behov och/eller intressen
Förskollärares upplevelse av att biträdande rektor stödjer dem i planeringen för en mer kvalitativ undervisning	71 %	60 %	Stor positiv utveckling, möjligen ett utfall av att delarna i styrkedjan blivit tydligare och att den nya organisationen nu etablerats
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån skolverkets bedömningsmaterial "Hitta matematiken"	15	15	Svagt positiv trend, men även i detta indikatorutfall behöver hänsyn tas till att fler elever 2021 inte genomförde kartläggningen.
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutveckling	22,8	22,5	Baserat på resultat från 11 förskoleenheter (9/8 2022)
Andel 5-åringar på respektive förskoleenhet som fått ta del av	92,6	80	I stort sett samtliga uppger att alla femåringar blir inbjudna att delta. Vid direkt

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
naturskolans undervisning			fråga så framgår det dock att 5-åringar på två av de särskilda undervisningsgrupperna exkluderas. Rektorena uppger också att det har varit svårt att veta exakt hur många femåringar som faktiskt deltog. Till kommande år ska Helena skicka ut ett mail till biträdande rektorer där det står hur många barn som har deltagit från respektive förskola. Detta för att utfallet ska bli mer exakt framöver. Till kommande år ska det även adderas hur många pedagoger från respektive förskola som deltar under naturskoledagarna.
Rektorernas bedömning av om utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver	10	12	Intressant att sätta i relation till indikatorutfall ovan

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Se över möjligheterna till att implementera lagerord som underlag i det språkutvecklande arbetet	Insatsen förväntas leda till att förskolebarn tillägnar sig ett nyanserat språk samt utvecklar intresse för svenska språket	11 av 12 förskoleenheter uppger att de arbetar med lagerord i varierande utsträckning. Vissa berättar att de använder beteckningen "mål-ord" men att innebörden bedöms vara snarlik.
✗	Ge rektorerna i förskolan återkoppling på den analys av förskoleklasskartläggningen som genomförts i grundskolan.	Insatsen förväntas leda till fördjupad förståelse för de utmaningar i de språkutvecklande arbetet som barnen möter när de blir elever i grundskolan.	Insatsen har inte genomförts pga vakanta tjänster på kvalitetsstöd (controller mot grundskola)
✓	Se över möjligheterna att använda Polyglutt som verktyg i det språkutvecklande arbetet inom förskoleenheten	Insatsen förväntas leda till ökade möjligheter till språkutveckling samt till ökad samverkan med barns vårdnadshavare i förskolans språkutvecklande arbete	Samtliga 12 förskoleenheter uppger att de använder Polyglutt. Flera uppger dock att verktygets användningsområden behöver tydliggöras och att det annars finns en risk för att polyglutt används som "barnvakt". Vissa enheter har kopplat arbetet med polyglutt till språkdomäner, och dessa enheter tycks ha

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			ett mer systematiskt användande av Polyglutt både i undervisningen och i samarbetet med vårdnadshavarna. flera enheter uppger att de gärna vill ta del av underlag som visar om, och i vilken omfattning, vårdnadshavare loggar in på kontot hemifrån
✓	Ta fram temalådor till utemiljön i syfte att utveckla undervisningen utomhus.	Insatsen förväntas leda till att personal i förskolan får nya idéer om hur undervisning utomhus kan bedrivas. Det i sin tur förväntas leda till mer kvalitativ utbildning.	På varje fsk ska det finnas 2 pedagoger som ansvarar för en låda var (en för yngre barn och en för äldre). Opalen har genomfört utbildning kring lådan (pilot). Under vt-22 har lådan utprovats med hjälp av representanter från verksamheten, och stommen är klar (juni 22) Till hösten har tid bokats för att introducera materialet med 12 fsk.
✓	Se över möjligheterna till att delta i Ifous-initierat projekt kring språkutveckling i förskola	Insatsen förväntas leda till fördjupade kunskaper om hur språkutveckling i förskola kan bedrivas	Beslut om att delta i Ifous-programmet med två utvecklingsgrupper.
▶	Revidera "Riktlinjer för flerspråkighet i förskolan"	Insatsen förväntas leda till att riktlinjen i högre utsträckning täcker samtliga aspekter av det språkutvecklande arbetet som pågår	Arbete pågår. Biträdande rektorer har gjorts delaktiga under ws 24/5. Rektorer har gjorts delaktiga under rektorsmöte 31/5. Stödteamet har gjorts delaktiga 2/6. Rektorer har fått ge respons på ett första utkast den 23/8. Nämnden ska ta beslut om de reviderade riktlinjerna under november och riktlinjerna ska börja gälla januari 2023.
✓	Genomför språkutvecklande insatser för 3-5 åringar utifrån de direktiv som angetts för "Stadsbidrag bättre språk"	Insatsen förväntas leda till fördjupade språkkunskaper för barn i tre till femårsåldern	samtliga enheter uppger att de genomfört dessa insatser. Intressant resonemang om arbetsglädje kopplad till denna insats
✓	Se över möjligheterna till att utveckla bibliotek på förskolorna genom att starta ett pilotprojekt	Insatsen förväntas leda till att förskola och hem i högre utsträckning samverkar i det språkutvecklande arbetet	I dialog med rektorer togs beslut om en reviderad insats. Insatsen ska följas upp framöver och ev.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			återkomma i reviderad form och då vända sig till främst vårdnadshavare
	Genomför de kompetensutvecklande insatser som planerats för. (anges i den text som finns under läroplansområde 2:2)	Insatsen förväntas leda till att personal i förskola får fördjupade kunskaper i hur de kan arbeta språkutvecklande, vilket i sin tur förväntas bidra till barns förutsättningar till språkutveckling	<i>3. Utbildning kopplad till förskoleklassens kartläggningsverktyg genomförd av stödteamets logoped -nej</i> <i>6. Utbildning i lekens betydelse för de yngsta förskolebarnen, genomförs av stödteamets specialped.</i>
	Erbjuda utbildning till barnskötare för fast anställd personal som saknar denna behörighet	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med relevant utbildning för uppdraget	
	Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns andra rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar språkutveckling	

Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Förskolepersonalens bedömning av lärmiljöernas utformning inomhus och utomhus	28,3	30	Blir detta utfall för övergripande för att säga oss något om lärmiljöerna? Föregående år mättes enbart utomhusmiljöerna. Eftersom inomhusmiljöerna generellt upplevs som mer välfungerande (baserat på utfall i enkät till pedagogisk personal) så borde bedömningen detta år nått ett högre resultat än föregående år. Så är inte fallet, vad kan det bero på? Resultatet baseras på 9 förskoleenheters inrapporterade underlag (9/8 2022)
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån de pedagogiska lärmiljöerna gynnar kreativitet	20,1	22,5	Baserat på underlag från 11 förskoleenheter (9/8 2022)
Förskolepersonalens bedömning av i vilken	20,9	18	Baserat på 11 förskoleenheter (9/8 2022)

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
mån tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet förekommer i förskolans lärmiljöer			

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Ge personalen förutsättningar till att genomföra matrisen för pedagogiska lärmiljöer	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds kvalitativa lärmiljöer	
✓	Erbjuda workshop som syftar till att ge biträdande rektorer kunskap om hur de kan stötta förskolans personal i arbetet med lärmiljömatrisen	Insatsen förväntas leda till att förskolans personal får stöd i arbetet med matrisen	WS genomförd 17 mars
▶	Ta fram relevanta uppföljningsfrågor till fortbildningsinsatserna; "Autism", "TAKK" och "Förskolans yngsta barn".	Insatsen, som genomförs av stödteamet, förväntas leda till att det finns underlag som gör det möjligt att på ett mer tydligt sätt följa effekterna av de olika fortbildningsinsatserna	
✓	Beskriv i analysen av hur ni arbetar för att inkludera den särskilda undervisningsgruppen i förskolans lärmiljöer ute och inne	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Samtliga 4 enheter har nämnt inkluderingsarbetet som pågår i den särskilda undervisningsgruppen. Tre har beskrivit arbetet i kommentarrutan som är kopplad till insatsen, men endast en enhet har beskrivit detta i sin analystext. Två enheter uppger att inkludering är ett utvecklingsområde. En enhet är organiserad så att den särskilda undervisningsgruppen är inkluderad i en befintlig grupp, och på denna enhet fungerar inkluderingen väl. På den fjärde enheten pågår ett samarbete med andra avdelningar utifrån en inkluderingstanke.
✓	Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns tolfte rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna innehåller tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet	

2.3.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Förskola)

Under de senaste åren har det pågått ett arbete för att ta fram uppföljningsbara indikatorer med relevans för förskola. Parallellt har insatser som syftar till att öka medvetenheten kring framtagna indikatorer genomförts, exempelvis genom de resultatdialoger som initierades under 2021 och som har genomförts även under 2022. Detta år har dialogerna även kompletterats med en analysdag i början av juni i syfte att följa upp de åtaganden som formulerades i samband med resultatdialogerna.

Det fortsatta arbetet behöver fokuseras mot att framtagna indikatorer också blir en mer naturlig del av enheternas systematiska kvalitetsarbete samt att dess utfall i högre utsträckning utgör grund för analyserna.

I likhet med föregående år ser vi att statusmarkeringar inte alltid tycks utgå från indikatorutfall för respektive målområde. Till exempel så förekommer det att statusmarkeringen sätts innan indikatorutfallen är kända. På frågan om vad som då leder rektorerna i deras bedömning svarar de vanligen att det är något som de hör eller något som de ser, antingen när de samtalar med personal eller när de befinner sig i verksamheten, som utgör grund för deras bedömning. En fråga i sammanhanget är om detta tillvägagångssätt riskerar att leda till subjektiva bedömningar eller om de snarare ska betraktas som uttryck för en professionskunskap som inte låter sig fångas genom mätbara indikatorer.

Matrisen för pedagogiska lärmiljöer används detta år för andra gången i det uppföljande arbetet. Detta år kan skillnader i hanteringen av denna indikator skönjas mellan olika förskoleenheter. Vissa enheter ger uttryck för att matrisen blivit inkluderad i det systematiska kvalitetsarbetet medan andra enheter har svårare att få matrisen levande på förskolorna. Detta år utgör matrisen indikator utifrån fyra olika parametrar samtidigt som även den samlade siffran för miljöerna inomhus- och utomhus följs upp. Det sammanslagna resultatet landade på 28,3. Möjligen är detta utfall så övergripande att det är svårt att dra slutsatser utifrån resultatet på aggregerad nivå. Hur matrisen används behöver ses över till kommande års arbetsplan. Tills dess behöver även matrisens utfall också bli enklare för rektorerna att räkna samman och hantera.

Under 2022 följer verksamhetsområde förskola upp i vilken mån förskoleenheternas planerade insatser för systematiskt kvalitetsarbete genomförs. Glädjande nog kan det konstateras att den planering (årshjul) som skapas i början av året också genomförs på samtliga 44 förskolor. Värt att notera är att både ledningsteam som lyckats göra matrisen till en levande del av sitt uppföljningsarbete och ledningsteam som uttryckt att detta är svårt uppger att planeringen är välfungerande och genomförbar. Utfallet korrelerar relativt väl med den pedagogiska personalens uppfattning, 84 procent uppger att det finns förutsättningar för gemensamt arbete att utveckla undervisningen på förskolan.

Under året har det även blivit tydligt att stödinsatser kan behövas i samband med att rektorerna tar fram enheternas arbetsplaner. Under åren 2020, 2021 och 2022 har arbete med att ta fram mätbara indikatorer pågått. Stödet har under denna period främst riktats gentemot hur indikatorutfallen kan användas i analysarbetet. Eftersom det vid kvalitetsuppföljningar framträder att målbilden stundtals blir en efterkonstruktion kan stödet framöver behöva justeras och omfördelas över året.

I stort sett samtliga rektorer ger uttryck för att de önskar en långsiktighet i det systematiska kvalitetsarbetet samt att de behöver fördjupa arbetet gentemot aktuella mål snarare än att rikta fokus mot nya målområden.

Prioriterade utvecklingsområden:

- Justera stödinsatser kopplade till det systematiska kvalitetsarbetet och eventuellt omfördela dem utifrån årshjulet.
- Arbeta för ökad långsiktighet i det systematiska kvalitetsarbetet till exempel genom att även

framgent utgå från att pedagogiska relationer är kvalitetens brännpunkt. Ambitionen är således att hålla fast vid de övergripande mål som redan finns för respektive tema.

- Göra det lättare för rektorerna att sammanställa matrisen för pedagogiska lärmiljöer

Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Insatser som återfinns i verksamhetsområdets årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskoleenheter	52	52	Under början av 2022 drabbades förskolorna hårt av pandemin. Av den anledningen slogs tema S&A ihop med tema Värden för 9 av de totalt 12 förskoleenheterna. fram tills 27/6 har 38 insatser genomförts. fördelat enligt följande; Resultatdialoger: 12 st (tänkt 4st) Kvalitetsuppföljning tema Samverkan och ansvar: 3 st (tänkt 12st) Kvalitetsuppföljning tema Värden: 12 st (tänkt 12st) Kvalitetsuppföljning tema Lärande: 11 st (tänkt 12st) Återstår 12 (+2) kvalitetsdialoger under hösten
Insatser som återfinns i förskoleenhetens årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskolor	44	44	Siffran för en enhet saknas 27/6. Övriga har muntligt rapporterat att detta fungerar väl (även om inte alla siffror kommit in i Stratsys ännu)
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån det finns förutsättningar för gemensamt arbete att utveckla undervisningen på förskolan	84 %	75 %	Är utfallet ett uttryck för att strukturen kring planeringstiden fungerar?

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utveckla en modell där olika undervisningsmetoder kopplas till effekter för barns lärande	Insatsen förväntas leda till expanderat lärande i arbetslagen samt till att möjliggöra effekter av undervisning som kan följas genom styrkedjan.	Pågående arbete, där processen kommer fortgå under 2023
	Utveckla förståelsen för begreppet pedagogiska	Insatsen förväntas leda till att förskolornas	Flertalet ledningsteam uppger att de arbetar aktivt

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	relationer genom att i analys särskilja de tre stöden åt (kognitivt, socialt och emotionellt).	dokumentation innefattar fler aspekter med betydelse för barns utveckling och lärande och att dessa aspekter genom dokumentationen synliggörs och blir föremål för systematisk uppföljning, utvärdering och utveckling	med detta. De som ännu inte hunnit påbörja arbetet med att förstå begreppet pedagogiska relationer på ett djupare plan ska påbörja det arbetet till hösten. Möjligen kan begreppen inkluderas i det verktyg som redogörs för i insatsen ovan
✓	Planera för ett hållbart årshjul där hänsyn tas till de tre temauppföljningarna.	Insatsen förväntas leda till ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete som i högre omfattning tar avstamp i det arbete som genomförs av personalen på förskolorna	På kvalitetsuppföljningar tema Lärande ger ledningsteamerna uttryck för att de har ett fungerande årshjul. Samtidigt uppger flera att det är svårt att hinna sammanställa matrisen. Det syns ett mönster av att enheter som lyckats inkludera de verksamhetsövergripande indikatorerna i sitt årshjul har lättare att hinna med t ex matrisen.
✗	Genomför en inventering av vad som tar tid från förskolepersonal och ledningsteam i arbetet med utvärdering, uppföljning och utveckling	Insatsen förväntas leda till en mer effektiv användning av den tid som läggs på utvärdering, uppföljning och utveckling.	Under året har arbete pågått som bidragit till att insatsen ska justeras framöver
✗	Se över möjligheterna till att anordna stor APT två gånger årligen	Insatsen förväntas leda till ökad förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet	Insatsen har inte genomförts eftersom det framgått att rektorerna behöver disponera all APT-tid. Kanske går det att genomföra insatsen som en större inspirationsdag som omfattar samtlig personal(?) Dessa idéer tas med tills kommande år.

2.3.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Förskola)

Föregående år uppgav endast 58 procent av förskollärarna att de under året haft planeringstid i enlighet med nämndbeslutet om 15 min per barn och vecka. I kvalitetsrapporten 2021 fördes ett resonemang om denna siffra möjligen kunde relateras till pandemin och den höga sjukfrånvaro som då drabbade förskolorna. Resultatet för 2022 pekar på att pandemin kan ha varit en trolig orsak till det låga utfallet. Detta år uppger 75 procent av förskollärarna att de har planeringstid i enlighet med nämndbeslutet, vilket innebär en ökning med 18 procentenheter. Flera ledningsteam uppger dessutom att utfallet bör vara än högre, då de anser att förskollärarna har planeringstid i enlighet med nämndbeslutet. Bristande information kring vad som ingår i denna tid beskrivs vara en orsak till att indikatorutfallet inte är ännu högre. En hypotes som möjligen tyder på att kommunikation kring planeringstid är en relevant insats

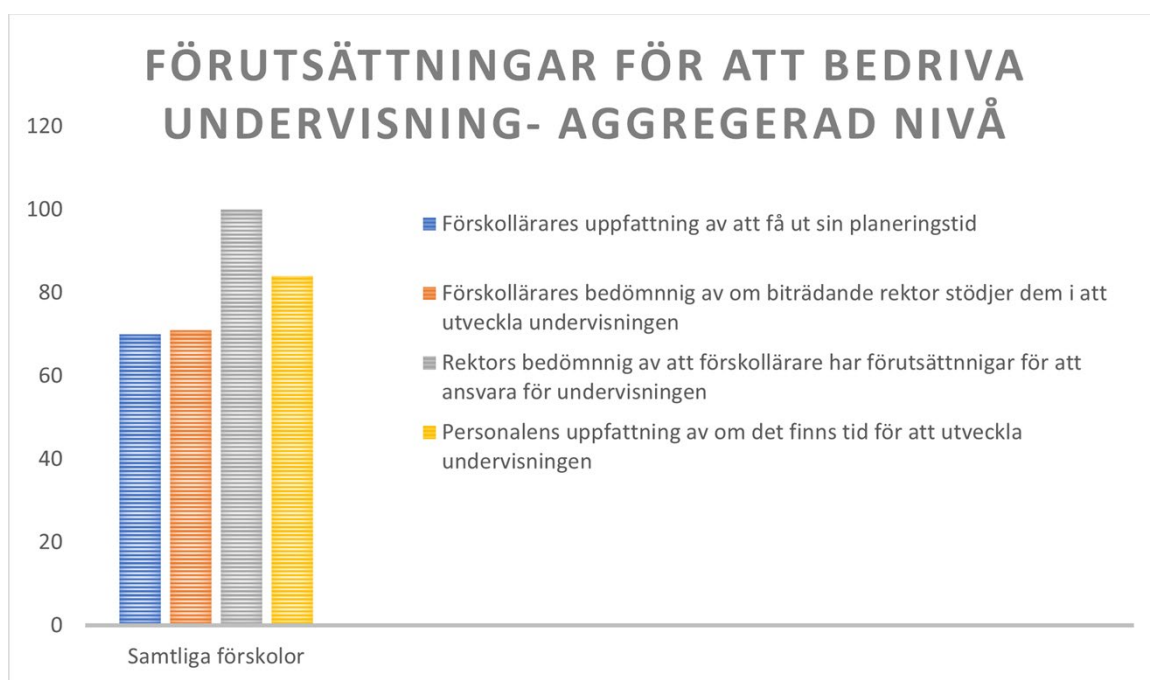
framöver.

Överlag visar olika indikatorutfall att förskollärarna intar en mer kritisk hållning till de förutsättningarna som finns för att bedriva och utveckla undervisning än vad till exempel barnskötare och rektorer gör.

Tabell 3 nedan visar förskollärares uppfattning av planeringstid samt om biträdande rektor stödjer dem i att utveckla undervisningen. Vidare visar tabellen hela personalstyrkans uppfattning av om det finns tid för att utveckla undervisningen samt rektors uppfattning av om förskollärarna har förutsättningar att ansvara för undervisningen.

Tabellen visar att förskollärarna i lägre utsträckning än övrig pedagogisk personal och rektorer uttrycker att detta fungerar tillfredställande.

Tabell 3

Orsaker som kan förklara varför förskollärarna i högre utsträckning uttrycker att förutsättningarna till att bedriva undervisning brister behöver undersökas närmare. Möjligen återspeglar svaren att förskollärarna har höga krav på sig själva. I så fall bör insatsen vara att bistå förskollärarna i konstruktionen av en rimlig målbild. I samtal med arbetslag framträder hög arbetsbelastning som ett bekymmer. En hypotes är att undervisningsbegreppet, som fortfarande är relativt nytt i förskolan, bidragit till en kravbild som ibland kan vara svår att bemöta. Om denna hypotes stämmer blir det i vidare arbete viktigt med insatser som syftar till att minska den upplevda arbetsbelastningen. I sammanhanget bör även upplevda krav i förhållande till dokumentation belysas.

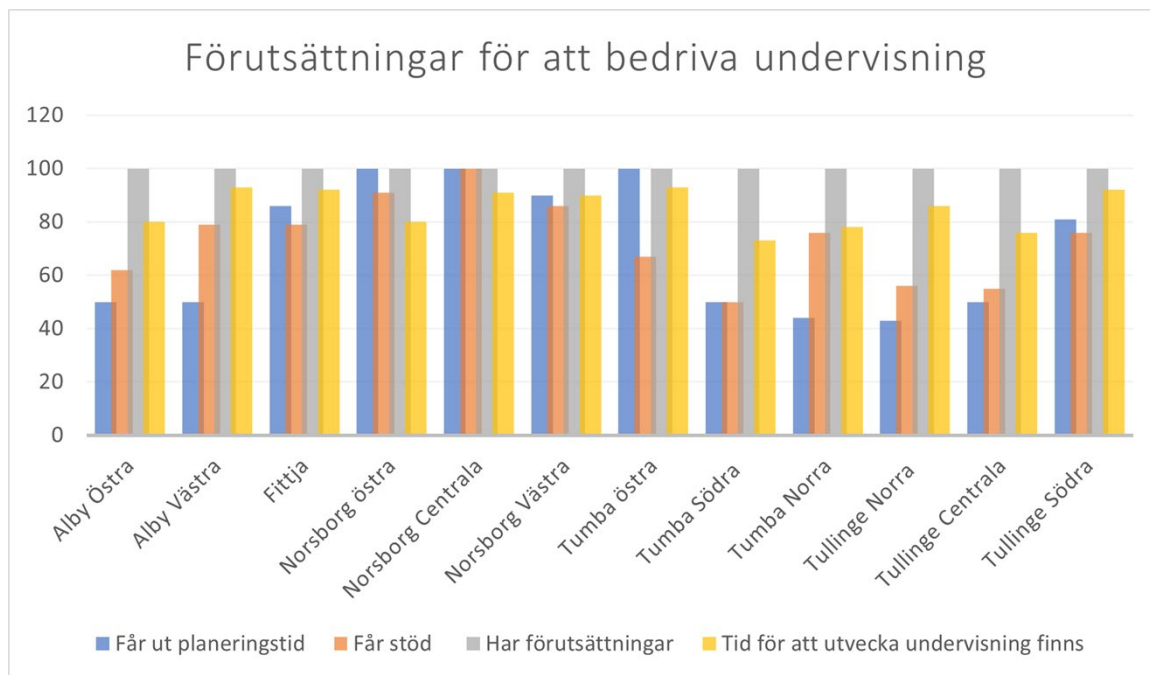
Under 2022 genomförde SKR för första gången en nationell enkät till förskollärare. Resultatet från denna enkät har inte presenterats ännu. Utifrån resonemanget ovan ska det dock bli intressant att jämföra svaren från kommunens förskollärare med förskollärare från andra kommuner. Kanske har förskollärare generellt höga krav på den egna professionen, eller så visar utfallet att det finns en spridning.

Även inom Botkyrka visar enkätsvaren att kravbilden tycks variera. I tabell 4 nedan synliggörs samma

underlag som i tabell 3 ovan, men där är svaren kopplade till respektive förskoleenhet. Som synes finns det förskoleenheter inom kommunen vars resultat tyder på samstämmighet. Inom Norsborg centrala förskoleenhet syns exempelvis inga motsättningar mellan förskollärarnas och övriga funktioners uppfattningar, emedan motsättningar framträder tydligt inom andra förskoleenheter.

Vad denna spridning beror på vet vi i dagsläget inte. Möjligen kan en del av förklaringen ligga i ett behov av ökad tydlighet kring vilka aktiviteter som ingår i förskollärarnas planeringstid. Denna förklaringsmodell bör dock inte gå att applicera på den uppfattning som övrig pedagogisk personal ger uttryck för, varpå frågan kan behöva utredas närmare.

Tabell 4

(I likhet med tabell 3 visar den blå och orange stapeln förskollärarnas upplevelse, den gråa stapeln visar rektorernas uppfattning och den gula stapeln markerar den pedagogiska personalens upplevelse)

Prioriterade utvecklingsområden

- Undersöka orsaker till varför förskollärarnas bild av givna förutsättningar är mer negativ än kollegors och lednings.
- Genomföra insatser som syftar till minskad arbetsbelastning och ökad arbetsglädje

Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Varje förskollärare har planeringstid i enlighet med nämndbeslut om planeringstid för förskollärare.	75	90	Inte lika högt utfall som i indikatorn där hela personalgruppens upplevelse mäts. Vad kan det vara uttryck för?
Rektorernas bedömning av i vilken mån förskollärare ges förutsättningar att	12	10	Även detta ett utfall som indikerar att strukturen kring planeringstid fungerar? En reflektion i sammanhanget är att de som ger uttryck för

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
ansvara för undervisningen			visst missnöje är förskollärarna.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Erbjuda förskollärare att delta i forskningscirkel kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att djupare förståelse för begreppet pedagogiska relationer, samt bidra till att utveckla modellen för expanderat lärande i arbetslagen	Under sex tillfällen har de förskollärare som deltagit i forskningscirkeln träffats vt-22. Fem gånger digitalt och en gång i kommunhuset. Sven Persson har lett forskningscirkeln. Utvärdering har genomförts vid sista tillfället. Den visar att cirkelarna bla bidragit till att utveckla ett professionsspråk, ge metoder i form av t ex micro-macrolupp och aktions-cykel. Har även bidragit till vidgad förståelse för vad emotionellt, kognitivt och socialt stöd i praktiken innebär.
✓	Utveckla biträdande rektors möjligheter att vara nära, operativa ledare som vägleder förskollärarna i deras arbete.	Insatsen förväntas leda till att biträdande rektorer i än högre utsträckning kan vägleda och utmana förskollärarna i syfte att öka utbildningens kvalitet	Flertalet ledningsteam beskriver sin strävan efter att biträdande rektorer ska kunna vara operativa ledare. Framgångsfaktorer tycks vara en god planering där verksamhetsnära aktiviteter planeras för och tidsätts. Vissa ledningsteam ger uttryck för att även biträdande rektors förutsättningar för att kunna vara operativ och nära bör vägas in i resonemanget. Flera ledningsteam uppger att det är svårt att klarmarkera denna insats då detta ständigt behöver återerövas.

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Under rubriken ”Övriga kommunala mål och åtaganden” döljer sig ett antal mått av skiftande karaktär. Gemensamt för samtliga är dock att dess utfall kan kopplas till konsekvenser efter pandemi. Troligen kan måttet som redogör för förskolans inskrivningsgrad ha fortsatt påverkats av pandemin utifrån att vårdnadshavare under rådande omständigheter avvaktat med att placeras sina barn i förskolan samt ges andra möjligheter att kombinera arbets- och familjeliv. Där kan även arbetslöshet med koppling till

pandemin ha spelat roll för indikatorns utfall. Enligt rapporten "Fler barn i förskolan- för bättre språkutveckling i svenska" (SOU 2020:67) har vårdnadshavares förvärvsarbete ett tydligt samband med att deras barn går i förskola, vilket inte är så konstigt eftersom vårdnadshavare då har behov av omsorg under den tid som de arbetar. Det saknas dock forskning som befäster orsakssambandet, dvs avstår vårdnadshavare från att placera sina barn i förskolan för att de saknar arbete eller avstår de från arbete för att de inte vill placera sina barn i förskolan. Detta är ett område där empiriska studier saknas, men eftersom det kan konstateras att barns skolgång gynnas av att de gått i förskola är de angeläget att inskrivningsgraden ökar. Det har påbörjats flera insatser för att öka inskrivningsgraden i förskola och fler insatser kommer ske under kommande verksamhetsår. Detta omfattar insatser på både huvudmannanivå och enhetsnivå. Arbetet är en viktig del i det kompensatoriska uppdraget eftersom förskolan har stor potential att kompensera för skillnader i barns uppväxtvillkor. Under hösten 2022 kommer en kampanj med information till vårdnadshavare som inte har sina barn i förskolan. Informationen kommer även att finnas tillgänglig på ställen där kommunen möter barnfamiljer, till exempel medborgarcenter. På enhetsnivå pågår andra insatser för att höja inskrivningsgraden, som exempel kan nämnas att skolorna i Fittja pratar med vårdnadshavare om yngre syskons deltagande i förskolan. Vidare planerar rektorerna att genomföra öppet hus på vissa utvalda förskolor i respektive stadsdel.

De mått som mäter frisknärvaro är tämligen oförändrade. Detta är ett fortsatt prioriterat område att fokusera på hälsofrämjande arbete, höja frisknärvaron och vara en attraktiv arbetsgivare.

Den indikator som mäter i vilken mån lärmiljöerna utomhus inbjuder till rörelse signalerar att det gynnat barns möjligheter till rörelse men att detta behöver fortsatt utvecklas. Behovet av att utveckla lärmiljö för rörelse kan också kopplas till att Botkyrka ligger i topp när det gäller barn fetma.

Prioriterade utvecklingsområde

- att öka inskrivningsgraden

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Följa upp hur medel för socioekonomisk tilldelning använts	Att förskolan blir likvärdig. Det innebär bland annat att utbildningen ska uppväga skillnader i barns och elevers bakgrund och förutsättningar.	

Att förskolornas klimatpåverkan minskar

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Matsvinn	68,21	75	Målet är satt för att matsvinnet ska minska. Det har skett genom en ökad medvetenhet.

Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Servicegraden i kommunens stadsdelar	85,2	90	Värdet mäter servicegraden för barn 1–5 år. Siffran hämtad i oktober 2022. Allmän förskola startar vid 3 års ålder varpå åldersintervallet kan behöva

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
			justeras framöver. Inskrivningsgraden för barn 3–5 år är under oktober 2022 92,7%
Nöjdhetsindex från vårdnadshavarenkäten			

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Informationskampanj med kommunikationsteamet	Öka servicegraden	
	Omvärldsspana	Att öka kunskapen i hur vi kan arbeta i att öka servicegraden.	

Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Frisknärvaron för medarbetare ska öka (%).	90,27	91	Avser perioden januari till oktober 2022 sjukfrånvaron är i princip oförändrad på totalen från föregående år.
Personalomsättningen (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska (%)			Siffran räknas fram efter årets slut, och underlag för 2022 saknas därför. Mätperioden bör justeras inför kommande år
Antal barnskötare med särskilt utvecklingsansvar ska öka	5	5	

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utbildning till barnskötare för fast anställda barnskötare utan behörighet	Säkerställa att tillsvidareanställd personal har behörig utbildning.	
	Barnskötare med särskilt utvecklingsansvar	Möjliggöra karriärmöjlighet för särskilt skickliga barnskötare och medverka till att behålla barnskötare med högkompetens.	
	Utreda rollen förskollärare med särskilt utvecklingsansvar	Undersöka om rollen förskollärare med särskilt utvecklingsansvar kan vara ett tillägg för att skapa hög kvalitet och vara en del i att vara en attraktiv arbetsgivare.	

Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån lärmiljöer utomhus inbjuder till rörelse	32,9	30	Målet, som är satt till 30, baseras på bedömningsskalan i matris för lärmiljöer utomhus. En bedömning över 30 är att betrakta som god utifrån verktygets uppbyggnad. Framtaget resultat baseras på 11 enheters rapportering (29/8)

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Genomför en bedömning av lärmiljö som gynnar rörelse i matris 2A i Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat	Insatsen förväntas leda till att barn får tillgång till både planerad och spontan rörelse i förskolans lärmiljöer utomhus	

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Genom rektorernas skriftliga återrapportering på detta område framträder vissa mönster.

Ett första mönster är att problem kopplade till den socioekonomiska tilldelningen beskrivs. Till exempel uppges de ekonomiska förstärkningar som den socioekonomiska tilldelningen bidrar till "ätas upp" av andra regelverk som begränsar ekonomiskt. Främst är det ekonomiska förutsättningar kopplade till barnens vistelsetider som uppges bidra till ett nollsummespel där den socioekonomiska tilldelningen behöver vägas gentemot andel 25-timmars barn. Annan problematik som lyfts i redogörelserna är avsaknad av socioekonomisk tilldelning, vilket bidrar till att möjligheter till förstärkningar ses som begränsade inom vissa förskoleenheter.

Ett andra mönster som framträder är att socioekonomisk tilldelning bidrar till spetskompetens, till exempel i form av utvecklingsledare. Det är också flera rektorer som uppger en önskan om att den socioekonomiska tilldelningen ska kunna bidra till att de framöver ska kunna anställa spetskompetens i form av specialpedagog inom den egna enheten.

Ett tredje mönster är att flera rektorer nämner att socioekonomisk tilldelning har bidragit i det språkutvecklande arbetet. Då både i form av kompetensutveckling, inköp av material och för att kunna hålla nere antalet barn i undervisningsgrupperna.

På aggregerad nivå blir det framöver betydelsefullt med djupare analys av de problemområden som ses kopplade till den socioekonomiska tilldelningen. Detta för att säkerställa antagandena och i förlängningen minska problembilden.

Prioriterade utvecklingsområden

- Undersöka den problembild kring socioekonomisk tilldelning som rektorerna lyfter, dvs hur slår tilldelningen för respektive förskoleenhet samt hur kan tilldelningen förstås i relation till 25-timmars regeln.

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Under 2023 behöver verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Detta arbete koncentreras till fyra specifika områden, vilka presenteras nedan.

1. Språkutvecklande arbete

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan. Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2023 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Det arbetet innefattar flera olika parametrar så som;

- Att de reviderade riktlinjerna för språkutveckling i förskolan strategiskt och operativt börjar användas i förskolorna
- Ökad förståelse för hur förskolan kan arbeta språkutvecklande i förhållande till förskoleklassens kartläggningsmaterial.
- Deltagande i Ifous programmet *Språkutvecklande förskola* och därigenom utveckla kunskaper kring språkutvecklande arbete i förskola ytterligare
- Fortsatt spridning av goda exempel från samarbetet med Södertörns högskola (Push-projektet)

2. Utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet

Under senare år har verksamhetsområde förskola arbetat för att etablera en fördjupad förståelse för begreppet pedagogiska relationer. Arbetet har bland annat inneburit att all pedagogisk personal fått fortbildning, att diskussion kring begreppet har pågått under kvalitetsdialoger, att forskningscirklar har genomförts och att biträdande rektorer har fått fortbildning i hur de kan stödja personalen i arbetet med pedagogiska relationer. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

- Förståelsen för hur goda vårdnadshavarkontakter kan etableras med hjälp av pedagogiska relationer utvecklas.
- Arbete med att följa upp och utvärdera de pedagogiska relationernas betydelse för genomförd undervisning påbörjas.

3. Ökad jämförbarhet och uppföljningsbarhet

Under 2023 behöver arbetet med att ta fram jämförbara och uppföljningsbara indikatorer fortgå. Indikatorer som gör det möjligt att följa effekter av genomförd undervisning genom styrkedjan har tidigare saknats, men under 2023 kommer ett stöd för uppföljning och utvärdering av genomförd undervisning initieras av verksamhetsområde förskola. Utvärderingen förväntas bidra till att ge en mer mångfacetterad bild av den undervisning som sker i förskola. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

- Stödmaterialet för uppföljning och utvärdering prövas på samtliga nivåer i styrkedjan
- Verkyget för systematiskt kvalitetsarbete (Stratsys) utvecklas så att det blir lättare för rektorer och verksamhetschef att följa upp de indikatorer som bygger på rapportering från enskilda förskolor.

4. Öka inskrivningsgraden

De prioriterade områden som beskrivs ovan kommer endast gynna de barn som regelbundet vistas i förskolan. En förutsättning för att förskolan ska verka kompensatoriskt är att barnen är där, varpå ökad inskrivningsgrad är ett prioriterat utvecklingsområde, och i det arbetet är samarbete med andra aktörer

och förvaltningar angeläget. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

- Förmedla en positiv bild av förskola till de familjer med barn i förskoleåldern som i dagsläget inte har sina barn placerade i förskola, bland annat genom att utveckla förskolans tillgänglighet för dessa familjer.
- Säkerställa att de lagkrav som formulerats med bakgrund av SOU 2020:67 (*Fler barn i förskolan-för bättre språkutveckling i svenska*) genomförs.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2022

Grundskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens huvudområden	6
2.1 Samverkan och ansvar	6
2.1.1 Skola och hem (gsk)	6
Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)	6
Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål	6
2.1.2 Övergång och samverkan (gsk)	7
Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar	7
Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer	8
2.1.3 Skolan och omvärlden (gsk)	9
Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval	9
2.1.4 Rektorns ansvar (gsk)	10
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system	10
Rektorsgruppen har en stabil sammansättning	11
Rektorena verkar som pedagogiska ledare	12
Skolledarna upplever att de har förutsättningar att leda sina skolor både i förhållande till arbets- och utvecklingsorganisation	13
2.1.5 Skola och hem (gsär)	14
Alla sarskolor ska ha en utvecklad dialog med vårdnadshavare	14
2.1.6 Övergång och samverkan (gsär)	14
2.1.7 Skolan och omvärlden (gsär)	15
Alla elever inom grundsarskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet	15
2.1.8 Rektorns ansvar (gsär)	15
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system	15
2.2 Värden	16
2.2.1 Normer och värden (gsk)	16
Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen	16
Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen	17
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero	19
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk)	20
Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara	20
Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen	21
2.2.3 Normer och värden (gsär)	21
Grundsarskolorna ska erbjuda eleverna och medarbetarna en trygg miljö	21
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär)	22
Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen	22
2.3 Lärande	23
2.3.1 Kunskaper (gsk)	23

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över riksnittet, ska öka	24
Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande.....	25
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag.....	26
Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan.....	26
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken	28
Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro	29
Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten	30
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	30
Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	31
2.3.2 Bedömning och betyg (gsk).....	32
Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas	32
Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten.....	33
2.3.3 Kunskaper (gsär).....	34
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	34
Alla grundsärskolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	34
Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan.....	35
2.3.4 Bedömning och betyg (gsär).....	35
Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan	36
2.4 Övriga	36
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	36
Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande	37
Vårdnadshavare och elever ska ha ett högt förtroende för grundskolans verksamhet.....	37
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	37
Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel	38
Behöriga medarbetare stannar över tid.....	39
Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar.....	39
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa.....	40
Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor.....	41
3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	43
3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	43
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	43
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	44

1 Inledning

Skolåret 2022 präglades inledningsvis fortfarande av pandemin. Två skolår med stora utmaningar kopplade till pandemin har inneburit påverkan på verksamheten. Skolledningarna och skolpersonalen har under stark press upprätthållit uppdraget att tillförsäkra eleverna en trygg och kunskapsutvecklande skolmiljö. Under pandemin fortsatte utvecklingsarbetet för kvalitativ och likvärdig utbildning för samtliga elever i Botkyrkas grund- och grundsärskolor, om än i långsammare takt, helt i linje med regeringens och skolmyndigheternas uppmaning. Under vårterminen 2022 kunde utvecklingsarbete både i rektorsgruppen och på skolorna ta ny fart.

Vid de uppföljningar som gjordes under pandemin kunde vi se att skolorna uppgav att de lyckades väl med att följa timplanen, den lagstadgade undervisningstiden. Däremot ser vi att pandemin kan vara orsak till de sviktande meritvärdena för åk 9.

Efter analyser och diskussioner har fyra utvecklingsområden tagits fram som kommer att prägla de närmaste åren, 2022-2025. De prioriterade utvecklingsområdena har stark koppling till grundskolans resultatutveckling och kultur där varje elevs kunskapsutveckling står i fokus.

Prioriterade utvecklingsområden:

Nyanländas lärande

Specialpedagogik

Skolnärvaro

Kvalitet i undervisningen

Organisation för likvärdighet

Alla Botkyrkas skolor ska vara rustade för att ge eleverna god undervisning och möjlighet att lyckas i livet. Utbildningsförvaltningens principer för skolstruktur är följande:

1. Organisering i större enheter
2. Helhetsperspektiv med årskurs F-9
3. Verka för en blandad elevsammansättning i skolorna
4. Begränsa överkapaciteten på förskole- och skolplatser

Botkyrka kommun har 22 grundskolor som är indelade i 15 rektorsområden där även 8 grundsärskolor och 11 särskilda undervisningsgrupper ingår. Inom verksamhetsområdet finns också Språkcentrum som organiserar mottagande av nyanlända, modersmålsundervisning och studiehandledning samt Verksamhetsstöd för stöd och utveckling av grundskolorna. Verksamhetsområdet leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, med stöd av en biträdande verksamhetschef och en grundskolesamordnare.

2020 omorganiserades verksamheten i syfte att skapa större enheter med bättre möjligheter att bygga starka skolorganisationer och för att kunna dra stordriftsfördelar budgetmässigt. Förvaltningen gör en uppföljning av effekterna avseende omorganisationen under vintern 2022-2023.

Det systematiska kvalitetsarbetet sker i tre teman, samverkan och ansvar, normer och värden och tema lärande som delas upp under året. Arbetet syftar till att skolorna och förvaltningen aktivt utvärderar verksamheten och utvecklar områden som uppmärksammas i analysen. Programmet Stratsys används i arbetet och användarkompetensen har ökat sedan införandet vilket lett till bättre rapporter. Fortsatt arbete med detta kommer ske framöver. I år har förvaltningen genomfört kvalitetsdialoger ledda av kvalitetsstöd med verksamhetsområdets ledning närvarande på samtliga grundskolor i kommunen som ett komplement till den skriftliga rapporten. Ett gemensamt utvecklingsområde för majoriteten av skolorna är att betygsättningen avviker i för hög grad i jämförelse med nationella proven vilket

föranleder en insats med handlingsplan från kvalitetsstöds sida som påbörjats i november 2022.

Vid kvalitetsdialogerna har förvaltningen sett välskötta skolmiljöer och engagerade skollädaingar. Något som framträtt tydligare på plats än i rapporterna är flera skolors arbete med ”mobilfri skola” som innebär att eleverna lämnar in telefonen vid skoldagens början och hämtar den vid skoldagens slut. Skolor rapporterar om att det sker färre konflikter under skoldagen då mindre kränkningar sker på nätet och eleverna umgås mer med varandra. Elever rapporterar dessutom om att de fått bättre koncentrationsförmåga på lektionerna som en följd av minskad mobilanvändning.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Skola och hem (gsk)

Vårdnadshavarenkäten genomförs i november vartannat läsår men svarfrekvensen var i år för låg för att resultaten ska kunna användas för utvärdering. Vi uppmärksammar däremot att den digitala lärplattformen blir ett allt viktigare verktyg för samverkan mellan skola och hem.

Trots att pandemin har medfört svårigheter för skolorna att samverka fysiskt med hemmet har de ändå, genom en mängd olika tillvägagångssätt, hittat nya former för samverkan. Digitala medier har spelat en stor roll men även fysiska möten utomhus har genomförts

Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)

Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)

Analys

Under höstterminen 2021 hölls de flesta föräldramöten och föräldraråd digitalt. Några skolor ställde in sina planerade fysiska föräldramöten, då de fick signaler om att vårdnadshavarna inte skulle vilja delta på grund av rådande smittspridning. I stället skickades skriftlig information ut till hemmen. I socioekonomiskt starkare områden har de digitala föräldramötena varit välbesökta men det blev inte lika mycket dialog som vid fysiska möten. Läsåret 22-23 kommer fler skolor erbjuda både digitala och fysiska utvecklingssamtal för att underlätta genomförandet. Många vårdnadshavare har uppskattat att samtalen kunnat ske utan att de fysisk behövt ta sig till skolan. Pedagogerna har upplevt att de digitala samtalen många gånger får bättre struktur och tydligare fokus på lärandet än när man ses fysiskt.

Generell information till vårdnadshavare finns på skolornas hemsidor. Information om elevernas frånvaro, arbetsuppgifter och kunskapsutveckling förmedlas genom utbildningsförvaltningens gemensamma lärplattform Vklass. Information kommer också genom veckobrev från lärarna. Alla vårdnadshavare läser inte med säkerhet i Vklass så flera skolor skriver ut informationen och skickar hem med eleverna. Den dagliga kontakten med vårdnadshavare vid lämning och hämtning av barn har varit extra viktig under pandemin.

Under höstterminen 2022 har vi åter igen gjort en vårdnadshavarenkät som skickats ut till vårdnadshavarna via sms. Flera påminnelser har skickats ut till skolor och vårdnadshavare och vi ser att svarsfrekvensen är för låg för att data ska kunna användas. Vi behöver hitta andra sätt att fånga vårdnadshavarnas upplevelse av egna barnets skola. Indikatorn tas bort för 2023.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Vårdnadshavares upplevelse av delaktighet genom samråd			Svarsfrekvens ej tillräcklig

Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål

Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål

Analys

Skolorna anser att klagomål hanteras skyndsamt. Rutinerna är väl kända på skolorna och repeteras på

arbetsplatsträffar.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Arbete med processen för klagomålshantering	Fler synpunkter och klagomål ska besvaras och bemötas på ett konstruktivt sätt.	Förvaltningens kvalitetsstöd hanterar alla klagomål skyndsamt.

2.1.2 Övergång och samverkan (gsk)

Förvaltningen arbetade tillsammans med skolledare från både förskola och grundskola under läsåret 21-22 med att ta fram kommungemensamma riktlinjer för övergångar mellan förskola och grundskola och dessa förväntades vara klara innan läsåret 2022/23. Dessvärre ser vi att arbetet inte hunnit färdigställas.

Under vårterminen 2021 har det också påbörjats ett arbete i stadsdelarna, Tillsammansarbetet i stadsdelarna, där rektorer från förskola, grundskola och gymnasium träffas för att tillsammans utveckla arbetet i respektive stadsdel. I flera stadsdelar har övergången mellan förskola och skola varit fokusområde. Övergångar mellan stadier och skolor för elever i behov av särskilt stöd och särskolan har utvecklats med hjälp av gemensamma rutiner i systemet Prorenata. Skolor får numera en automatisk överlämning av till exempel utredningar om behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram. Många skolor menar att Tillsammansarbetet i stadsdelarna och systemstödet har förbättrat kvaliteten på överlämningarna vid övergångar. Vid övergång från förskola till förskoleklass finns utmaningar för skolor som tar emot barn från många olika förskolor. En upparbetad relation med förskolan leder till bättre samarbete, men skolbesök och lära-känna-samtal har varit svårare att genomföra under pandemin. Flera skolor menar ändå att de har en bra systematik vid överlämningar och tre-partssamtal. En framgångsfaktor hos några skolor har varit att bjuda in förskoleelever till inskolning före sommarlovet.

Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar

Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar

Analys

Ett arbete pågår, främst i områdesgrupper, där övergången mellan förskola och grundskola stärks. Exempelvis ett arbete som gjorts i Fittja där övergången från förskola till skola har utvecklats för att i högre grad motsvara både förskolans behov vid avlämning och skolans behov vid mottagandet av elever. Övergången till gymnasiet är mer problematisk att hantera utifrån ett områdesperspektiv då rörligheten i regionen är stor och att Botkyrkas elever i stor omfattning väljer gymnasieskolor inom ramen för andra huvudmän.

Den rutin som skulle tas fram som stöd för arbetet med övergången mellan förskolan och grundskolan är dessvärre inte klar ännu och återstår att färdigställa under 2023.

Ett nytt mått för året är "Avbrutna studier under första skolåret på gymnasiet" i syfte att följa elevernas förutsättningar att klara övergången till gymnasiet. Vi ser att elever bokförda i Botkyrka kommun i något högre grad än elever i riket gör uppehåll eller avbryter sina studier under första gymnasieåret. En procentenhet högre än riket ger en indikation på att vi behöver fortsätta utveckla undervisningen och

studie- och yrkesvägledningen för att stödja våra elever att göra väl grundade gymnasieval.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Val av kommunal grundskola	92 %	85 %	Förskoleklass 92% Mkt högt söktryck 2022 åk 6
Avbrutna studier under första skolåret på gymnasiet	3 %		Avbrott/studieuppehåll föregående år, av nybörjare folkbokförda i kommunen. Riket totalt 2%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Förbättra övergången från förskola till grundskola och från grundskola till gymnasiet	Att öka alla barns och elevers förutsättningar att lyckas i den nya skolformen.	Utvecklingsarbete pågår på förvaltningen

Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer

Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer

Analys

Under 2021 bedömde utbildningsförvaltningen och socialtjänsten att formerna för samarbetet med Kraftsamling behövde uppdateras. Arbete pågår med uppdateringar av styrdokument och samarbetsformer under 2022 för att se över ansvar och förväntningar på olika nivåer. Kraftsamling i Lokala Samverkansgrupper (LSG) och Kraftsamling på skolorna fungerar olika. På en del skolor och områden finns en god dialog medan det i andra områden inte fungerar lika väl. Polisen deltar på ledningsnivå men varierande i LSG.

Skolorna upplever att arbetet med elever med problematik som skolfrånvaro, psykisk ohälsa och funktionsvariationer försvåras av att externa aktörer som socialtjänst och psykiatri inte alltid har möjlighet att ge eleverna och deras familjer effektivt stöd. Det finns en önskan om att samarbetet skulle fokusera mer på frågeställningar som skolnärvaro, trygghet och studiero samt värdegrundsarbete och kommunikation.

De skolor som har fältassistenter på skolan regelbundet upplever detta som ett stort stöd.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Genomförande av Kraftsamlingar, där skola, socialtjänst och polis är närvarande			Former för samarbetet behöver uppdateras

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Deltagande i styrgrupper och BUS	Ett aktivt deltagande bör leda till att de samverkansformer som pågår och utvecklas är	Det har haft värde för kommunikationen med andra förvaltningar och aktörer som

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		ändamålsenliga för grundskolan i Botkyrka.	utbildningsförvaltningen samarbetar med.

2.1.3 Skolan och omvärlden (gsk)

Alla Botkyrkas grundskolor har samarbeten med externa aktörer. Till exempel rastverksamhet i samarbete med Tullinge fotboll och stiftelsen Läckhjälp som bedrivit verksamhet på flera skolor. Projektet My Dream Now driver också mentorsprogram för ett antal ungdomar. Utbildningsförvaltningens naturskola bidrar med verksamhet som låter eleverna uppleva naturen i närområdet och nyttja den som pedagogisk miljö. Kommunens kulturella utbud nyttjas och är uppskattat av elever och medarbetare. Externa aktörer som Skolskog som arbetar med utomhuspedagogik och Trivselledarprogrammet har också varit populära under pandemin. Representanter från olika förvaltningar i kommunen har utöver det bidragit till studiedagar utomhus. Det finns dessutom exempel på att använda digitala hjälpmedel för att ta omvärlden till skolan.

Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval

Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval

Analys

Under året har SYV-resursen ökat på skolorna vilket är positivt. Verksamhetsområdet ser behov av att fortsätta arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledningen i den ordinarie undervisningen. De skolor som har studie- och yrkesvägledare anställd på skolan har bättre fungerande SYV-planer. Skolorna behöver fokusera på att ständigt hålla planen aktuell och involvera pedagogerna i arbetet.

Utifrån elevenkäten ser vi att information om arbetsliv och studier behöver förbättras. Utebliven PRAO och minskning av SYV-resurser riskerar att försämra elevernas möjligheter till välgrundade framtidsval, inte minst i socioekonomiskt utmanande områden. PRAO har på flera skolor ersatts med temadagar inriktade mot arbetslivet enligt Skolverkets riktlinjer, då pandemin försvårade praktik på arbetsplatser. Intresset för PRAO är däremot stort hos eleverna och flera skolor har kommit igång med den igen under vårterminen 2022.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av den vägledning de fått	73 %		Andel pojkar lägre än flickor i positiva svar (pojkar: 68% - flickor: 77%) Enkätfrågan: jag är nöjd med den vägledning jag fått i skolan inför gymnasievalet (elever åk 9). Antal svarande åk 9 = 647

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Övergripande plan för studie- och yrkesvägledning (SYV)	Att fler elever gör genomtänkta utbildnings- och yrkesval.	Avhoppet från gymnasiet ligger högre än snittet för riket vilket är för högt

2.1.4 Rektorns ansvar (gsk)

Skolornas kvalitetsarbete har utvecklats vilket märks främst i kvaliteten på samtal mellan pedagoger och i den systematiska insamlingen av resultat under året.

Flera indikatorer som utvärderar skolorna mäts med elevenkäter och enkäten till pedagogisk personal. För de tematiska läroplansområdena Samverkan och ansvar respektive Värden är enkäterna så pass viktiga, att när skolor inte uppnått tillräcklig svarsfrekvens får det konsekvenser för kvalitetsarbetet. Kvalitetsstöd behöver säkerställa genomförandet av enkäterna på skolorna bättre.

Arbetet med att stärka analyskompetensen i kommunen behöver fortsätta, inte minst i undervisningssammanhang. Men skolorna har utvecklats så att allt fler lärare är förtroagna med de olika delarna (planera - genomföra - utvärdera - analysera).

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

Analys

Förvaltningen har sedan 2021 arbetat med tematiska läroplansområden i SKA i tre steg. Varje tema har introducerats under rektorsmöte och kvalitetscontroller har besökt ledningsgrupper på skolorna som stöd i analys och skrivande. Temat har återkopplats på rektorsmöte. Inför slutprodukten; Kvalitetsrapport 2022 har rektorsgruppen arbetat med kollegial återkoppling.

Det syns en positiv utveckling av kvalitet och innehåll i kvalitetsrapporterna som nu ger en tydlig bild av skolornas arbete. För att ytterligare öka kvaliteten behöver vi arbeta för mer utvecklingsdrivande analyser.

Inför arbetsplan 2022 lades indikatorer till för att minska antalet extra rapporteringstillfällen i syfte att minska antalet deadlines under året. Detta skapar en högre grad av förutsägbarhet.

För att öka möjligheterna att planera arbetsåret och arbetstiden bör årshjulet utvecklas.

I kvalitetsrapporterna för 2021 och den självskattning som skolorna gjorde i december 2021 såg vi ett behov av forum för rektorernas kollegiala lärande och inledde 2022 ett arbete med lärande i rektorsgruppen. Rektorsgruppen delades upp i två grupper som fördjupat sig i processen för särskilt stöd och hur skolor kan arbeta med kollegialt lärande utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vid en utvärdering i oktober ser vi att drygt hälften av rektorerna uppskattar arbetet i sin fördjupningsgrupp. Arbetet kommer att fortsätta under inledningen av vårterminen 2023 för att sedan avslutas. Huvudman har ett ansvar för rektorernas kompetensutveckling men ser inte att modellen under detta år har uppskattats i tillräckligt stor omfattning varför annan form behöver diskuteras.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Tydlig dokumentation inom tidsram	3	4	Vi har under 2021 arbetat med varje temaområde i SKA i tre delar. Se beskrivning i analys.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Kollegialt lärande i rektorsgrupp med hjälp av kvalitetsstöd	En ökad kompetens och delaktighet i gemensamma analyser ska leda till djupare analyser på de egna skolorna	Vid delutvärdering i slutet av vårterminen 2022 uppger de flesta rektorer att det kollegiala lärandet bidragit till gott klimat och ökat samarbete i rektorsgruppen. Det är för tidigt att utvärdera upplevelsen av ökad kompetens. Insatsen har inte genomförts i samarbete med Kvalitetsstöd utan genomförs med egna resurser inom verksamhetsområdet.

Rektorsgruppen har en stabil sammansättning

Rektorsgruppen har en stabil sammansättning

Analys

Vi har god stabilitet i rektorsgruppen. Våra rektorer stannar på sitt uppdrag över tid trots att medarbetarundersökningen visar att arbetsbelastningen upplevs som ansträngande. Utifrån vetskapen om detta har förvaltningen inlett ett arbete för att stärka rektorsgruppens fokus på hälsa och hållbarhet.

Resultatet gällande att ha förutsättningar att utföra arbetet under ordinarie arbetstid 2021 (28%) föranledde insatser. Under året har vi på rektorsmöten diskuterat förväntningar och ansvar utifrån rollen som chef och ledare. Utöver det har vi haft två utbildningstillfällen där personligt och hållbart arbetsliv och hållbart ledarskap har varit i fokus. Resultatet har förbättrats, i första hand har fler rektorer svarat så att utfallet blir gult. Det är oklart vad som har haft störst effekt; att vi arbetat med frågan eller att den stora arbetsbördan som upplevdes under pandemin är över. Oavsett vad som orsakat den positiva utvecklingen är frågan ett fortsatt utvecklingsområde.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antal nyrekryteringar i rektorsgruppen	2		God stabilitet i rektorsgruppen.
Rektorer upplevde av att de har förutsättningar att utföra sitt uppdrag under arbetstid	45 %	75 %	Här ser vi drastiskt sjunkande utfall från 53% 2020 till 28% 2021. Vi hoppas att minskat antal olika rapporteringstillfällen och kompetensutveckling gällande hälsa, stress och hållbart ledarskap ska förbättra utfallet i medarbetarenkäten 2022.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att	Pågår

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		rektorererna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag.	
▶	Handledningsinsatser till rektorer och skolledningar i behov	Ökad kompetens ska leda till att rektorer och skolledare i högre utsträckning är rustade för att genomföra sitt uppdrag.	Vi har ett väl fungerande avtal med Gällöfsta Perlan för handledning till rektorer och ledningsgrupper. De pågående insatserna är uppskattade och fungerar bra.
▶	Samverkan med stödfunktionerna kvalitetsstöd, ekonomi och HR	Genom att stödfunktionerna är nära rektorsgruppen och skolledningarna ska samverkan dem emellan öka och en gemensam förståelse för uppdraget finnas.	Vid avstämning med rektorerna i april 2022 ser vi att stöd från stödfunktionerna upplevs fungera olika. Stödet upplevs som personberoende och ibland oklart. En oklarhet som orsakar stress är en hållning från HR som upplevs som ny, en hållning där rektor känner sig ensam och utan stöd i rollen som arbetsgivare.

Rektorerna verkar som pedagogiska ledare

Rektorerna verkar som pedagogiska ledare

Analys

I medarbetarundersökningen ht 2021 framgick att 53 procent av rektorerna upplevde att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt. I utvärderingar med rektorerna syns att de önskar bättre detaljkunskaper om respektive skolas förutsättningar och utvecklingsarbete. De efterfrågar kvalitetsdialoger med bättre feedback från Kvalitetsstöd och mer kritiskt framåtsyftande frågeställningar löpande under året. Inför dialogerna för 2022 har förvaltningen stärkt upp organisationen kring dessa vilket kan vara orsakat ökningen till 56 procent. Vi behöver vara uppmärksamma på att andelen svarande som markerat värden som ger rätt resultat har ökat.

Under 2021 gjordes en revision gällande rektorernas förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet. Resultatet pekade på ett antal utvecklingsområden. Verksamhetscheferna har under årets medarbetarsamtal följt upp frågan. Samtalen med grundskolans rektorer ger en bild av mycket engagemang och önskan om att få ägna mer tid till att vara nära, delta och leda, det pedagogiska utvecklingsarbetet. Närheten till det pedagogiska utvecklingsarbetet tycks vara den främsta drivkraften för nöjdhet samtidigt som rektors administrativa uppgifter tar allt mer tid.

Vi har under 2021- 2022 arbetat för att stärka analysen i det systematiska kvalitetsarbetet. Varje tema har inletts med information på rektorsmöte där förväntningar på innehåll och beskrivning av möjliga data för analys har presenterats. Kvalitetscontroller har sedan besökt ledningsgrupperna för att ge systemstöd och framåtsyftande feedback på texter. I samband med avslut av tema har återkoppling getts inom ramen för rektorsträffar.

Även om resan in i Stratsys varit lång syns en bra utveckling av kvalitet och innehåll. Det som fortfarande är ett utvecklingsområde är att göra träffsäkra och utvecklingsdrivande analyser.

Inför arbetsplan 2022 har vi fört in indikatorer som ska minska antalet ytterligare rapporteringstillfällen under året i syfte att minska stress och antalet deadlines under året. Trots att det fortfarande är svårt att få alla skolor att bli klara med olika rapporteringar i tid så ser vi en förbättring och fortsätter försöka skapa förutsättningar för en högre grad av förutsägbarhet.

För att öka möjligheterna att planera arbetsåret och arbetstiden bör ett årshjul utvecklas.

I kvalitetsrapporterna för 2021 och den självskattning som skolorna gjorde i december 2021 såg vi ett behov av forum för rektorernas kollegiala lärande och inledde 2022 ett arbete med lärande i rektorsgruppen. Rektorsgruppen delades upp i två grupper som fördjupat sig i processen för särskilt stöd och hur skolor kan arbeta med kollegialt lärande utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vid uppföljning i april 2022 uppger rektorerna att de tycker att vi är igång, arbetet upplevs som intressant, viktigt och givande. En aspekt som lyfts är att det är bra att få vara deltagare i kollegialt lärande, inte vara den som leder. Vid nästa utvärdering i oktober ser vi att drygt hälften av rektorerna uppskattar arbetet i sin fördjupningsgrupp. Arbetet kommer att fortsätta under inledningen av vårterminen 2023 för att sedan avslutas. Huvudman har ett ansvar för rektorernas kompetensutveckling men ser inte att modellen under detta år har uppskattats i tillräckligt stor omfattning varför annan form behöver diskuteras.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Medarbetarnas upplevelse av att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	53 %	100 %	Lågt utfall som kräver fortsatt arbete

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att rektorerna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag	April delutvärdering 1: positivt och uppskattat Oktober delutvärdering 2: inte tillräckligt underlag för att fortsätta insatsen

Skolledarna upplever att de har förutsättningar att leda sina skolor både i förhållande till arbets- och utvecklingsorganisation

Skolledarna upplever att de har förutsättningar att leda sina skolor både i förhållande till arbets- och utvecklingsorganisation

Analys

Medarbetarundersökningen ht 2021 gav en negativ bild av rektorernas upplevelse av arbetsbelastningen. Vid samtal med rektorerna framgick att många upplevde stor ansträngning under och efter Covid -19 pandemin. Hög arbetsbelastning upplevs också vid byten av administrativa system och upphandlingsavtal där man upplever att skolornas behov inte beaktas. Ytterligare en faktor är att externa aktörer vill in i skolorna med aktiviteter och möten för elever, medarbetare och ledningar vilket ökar arbetsbelastningen och minskar tiden för det pedagogiska ledarskapet. Då stabilitet i skolledningarna är en förutsättning för utveckling togs dessa signaler på allvar och utvecklingsarbete startade vårterminen 2022. Syftet är att stärka medarbetarnas pedagogiska ledarskap och hälsofrämjande arbete. Effekterna av insatserna utvärderas i kommande medarbetarundersökningar.

I medarbetarundersökningen ht 2022 syns en positiv utveckling men också att detta är ett fortsatt

utvecklingsområde då andelen rektorer som till exempel inte återhämtar sig efter perioder med hög arbetsbelastning fortfarande är för hög.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Upplevelse av att hinna med arbetsuppgifterna under arbetstid	28 %		Positiv utveckling 2021 MU: 22%
Upplevelsen av att kunna återhämta sig efter intensiva arbetsperioder	39 %		Positiv utveckling MU 2021:6%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Det pedagogiska ledarskapet ska diskuteras på alla medarbetasamtal	Vi ska få en bättre bild av hur rektorerna upplever sina förutsättningar	Har diskuterats på alla medarbetasamtal maj-juni 2021

2.1.5 Skola och hem (gsär)

Inom grundsärskolan är samverkan med hemmet avgörande för elevernas utveckling, därför har många vårdnadshavare erbjudits fysiska möten trots pandemin. Vi ser också att den gemensamma skolplattformens betydelse för samverkan ökar även om den inte kan ersätta direkta möten. Vårdnadshavarenkäten har haft för låg svarsfrekvens för att fungera som underlag för utvärdering.

Alla särskolor ska ha en utvecklad dialog med vårdnadshavare

Alla särskolor ska ha en utvecklad dialog med vårdnadshavare

Analys

Kommunikation mellan skola och hem sker nästintill dagligen i grundsärskolan. Även om det finns information kring kunskapsutveckling, veckobrev och annan information från skolan i det digitala systemet så räcker inte det. Många vårdnadshavare i grundsärskolan har av olika skäl svårt att ta del av digital information. Skolorna använder sig av kontaktbok, sms, samtal och försöker hitta individanpassade lösningar så som bildstöd och mer muntlig information som komplement till den skriftliga. Fotografier är också ett bra hjälpmedel för att eleven ska kunna kommunicera med sina föräldrar om hur dagen

2.1.6 Övergång och samverkan (gsär)

När våra grundsärskolor tar emot barn som går på annan skola i kommunen fungerar övergången bra. Representant från skolledningen tar kontakt med avlämnande skola, förbereder arbetet och initierar trepartssamtal. När eleven kommer från en skola i en annan kommun kan det vara svårare att få till en bra överlämning beroende på vilken skola eleven kommer ifrån. Vid överlämning till annan skola delas aktuella pedagogiska bedömningar och utredningar med mottagande skola och trepartssamtal erbjuds.

När eleverna går ut årskurs nio går de oftast vidare till individuella programmet på S:t Botvids gymnasiesärskola. I vissa fall går elever vidare till andra gymnasiesärskolor och då sker överlämning

utifrån varje elevs behov. De skolor som har en egen studie- och yrkesvägledare upplever att det bidrar mycket till att vårdnadshavare och elever får bra stöd inför valet av gymnasiesärskola.

Personalen samtalar med eleverna om framtida yrkesval och i årskurs nio genomförs besök på S:t Botvids gymnasium.

Under året har rutinerna för övergångar inte fungerat helt enligt riktlinjerna på grund av personalomsättning på förvaltningen. Det har inneburit svårigheter på skolorna och oro för elever och vårdnadshavare. Under höstterminen pågår arbete med att säkra upp att riktlinjerna följs.

2.1.7 Skolan och omvärlden (gsär)

Grundsärskolorna har strävat efter att fortsätta att besöka olika aktörer i närområdet under pandemin. Botkyrka biblioteket, Kultur och fritidsförvaltningen och det lokala badhuset är vanliga utflyktsmål. Flera särskolor åker buss i närområdet och den lokala affären nyttjas för att handla varor som en del av pedagogiska självständighetsövningar.

Alla elever inom grundsärskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet

Alla elever inom grundsärskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att det i klassen har pratats om olika yrken och skolor efter grundsärskolan			Svarsfrekvens för låg

2.1.8 Rektorns ansvar (gsär)

Alla grundsärskolor har en utvald skolledare som ansvarar för att samordna verksamheten och arbeta med den pedagogiska utvecklingen. Denna har personalansvar och samverkar med övriga skolan i skolans ledningsgrupp. Under vårterminen har förvaltningen startat ett arbete för att tydliggöra grundsärskolans uppdrag och öka samarbetet mellan skolorna.

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

Analys

Att arbeta med bedömningar i grundsärskolan är svårt och behöver utvecklas. Förvaltningen har förstärkts med pedagogiskt stöd och en kvalitetscontroller som kommer stötta särskolorna framöver.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gsk)

Elevenkäterna 2022 för elever åk 3-9 visar genomgående på en hög upplevelse av trygghet och trivsel hos eleverna. Utfallet har legat runt 91 procent sedan 2016 med några mindre undantag. 91 procent av eleverna uppger också att de trivs i skolan.

Avseende trygghet framträder en mer varierad bild vilket är anledning till att uppföljningen har kompletterats med fler indikatorer från elevenkäten 2022. En del av dessa mått är nya i kommunen och ger möjlighet att synliggöra fler aspekter av elevernas upplevelse av skolans arbetsmiljö och därmed se fler utvecklingsområden. På skolnivå har eleverna på 13 av 22 skolor uppgett minst 90 procent upplevd trygghet men fyra skolor har inte uppnått tillräcklig svarsfrekvens vilket påverkar det totala utfallet.

I elevenkäten besvaras frågorna om fritidshemmet av elever i årskurs 3 och totalt har 765 elever deltagit i enkäten. Efter flera års utfall på över 70 procent i frågan om trygghet sjönk resultatet i elevenkäten 2021 under snittet. I år har det stigit till 72 procent och ligger i linje med att 70 procent av eleverna också finner det roligt att vara på fritids.

72 procent av eleverna i årskurs 3-9 uppger att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna. Hos den pedagogiska personalen uppger 94 procent att eleverna ges möjlighet till arbetsfokus (studiero). Skillnaden mellan flickors och pojkars svarsresultat 2022 om upplevd studiero har minskat jämfört med 2021. Skolornas arbete med studiero följs upp under nedanstående mål om pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen.

Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen

Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen

Analys

Utvecklingsarbetet för att öka kvaliteten i undervisningen bedrivs på olika sätt i skolorna. Fokus ligger exempelvis på; arbetet med språkutveckling, tillgängligt lärande, implementering av uppdaterade kursplaner, samplanering och sambedömning samt formativ bedömning och studiero.

Gällande arbetet med förbättrad studiero är följande punkter återkommande som framgångsrika i skolornas beskrivningar av utvecklingsarbetet.

- Gemensamma förhållningsätt
- Närvarande och tillgängligt ledarskap i klassrummet
- Enhetliga och tydliga strukturer för lektionsdesign
- Tydlig målbild över hur skoldagen utöver lektionstillfällena ska utformas

Modellen med Tryggbas-inventeringar används på de flesta av kommunens skolor för att säkerställa att alla elever har en vuxen som de är trygga att vända sig till under skoldagen. Eleverna får svara på frågor gällande sina relationer och tillit till vuxna på skolan. När skolan hittar en elev som uppger att den inte har någon trygg relation med någon vuxen gör man en plan för hur detta ska åtgärdas. Det här relationsskapande arbetet beskrivs ha stor betydelse för arbetet med trygghet och studiero på skolorna.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av arbetsfokus (studiero)	72	90	(procent), Skillnad mellan flickor och pojkars svar har minskat jmf med 2021. I övrigt snarlikt jmf med tidigare år
Elevernas upplevelse av lärarnas förväntning på dem	79 %		Resultatet har legat kring 80% sedan 2017.
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag leder undervisningen så att en lugn och trygg lärmiljö skapas	94 %	100 %	oförändrat jmf 2021.
Skolorna arrangerar förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid)	75 %	100 %	2020: 77%, 2021: 76%
Antal skolor där som lägst 80% av eleverna är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exkl nyanlända)	7	12	Minskar från tio skolor 2021
Antal skolor där som lägst 75% av eleverna uppger att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna	8	22	Banslätt, Borg, Broäng, Eklid, Hammersta, Malmsjö, Riksten, Tuna

Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen

Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen

Analys

Vi har i år valt att bryta ner denna fråga i två områden, väsentliga och genom forskning framlyfta delar som har betydelse för goda resultat.

Samsyn

Att arbeta med gemensamma förhållningssätt är en viktig del av skolornas förebyggande arbete. Enligt enkäten till pedagogisk personal uppger 45 procent att det på skolan finns en samsyn kring vad som är en kränkning och 89 procent uppger att medarbetarna är delaktiga det främjande arbetet.

Detta kan ställas mot enkätfrågan till eleverna som mäter deras upplevelse av att vuxna på skolan agerar när en elev blivit illa behandlad eller kränkt. Andelen elever som svarat att de instämmer i någon mån med detta är 73 procent. De kvarvarande 27 procenten kan bero både på att lärare kan missa kränkningar och att elever inte alltid får vetskap om vilka insatser lärare gör.

Vi ser att en för låg andel av de pedagogiska medarbetarna upplever att det finns samsyn kring vad en kränkning är. Det kan vara en av faktor bakom den relativt stora skillnaden mellan skolors rapportering om kränkningar till huvudman.

Förtroendefulla relationer

Tillitsfulla relationer mellan lärare och elever ökar elevernas trygghet och motivation men har också betydelse för elevers prestationer och är även i andra avseenden.

79 procent av eleverna i årskurs 3-9 uppger att de berättar för en vuxen i skolan om de märker att en elev blir illa behandlad eller kränkt. Den här enkätfrågan är ny och kan därför inte jämföras med äldre data. Det finns en variation utifrån kön i svarsresultatet, där 84 procent av flickorna har uppgett att de berättar för en vuxen, medan bara 75 procent av pojkarna uppger detsamma. En möjlig tolkning är att det kan finnas inslag av en tystnadskultur som är mer utbredd i gruppen av pojkar än bland flickor.

Utfallet varierar från som högst 90 procent (Borgskolan) och som lägst 67 procent (Falkbergsskolan). Variationen måste förstås utifrån skolornas skilda förutsättningar då Borgskolan har 330 elever i årskurserna F-6 och Falkbergsskolan har 400 elever i årskurserna 6-9. Viljan att berätta för en vuxen och hämta stöd i svårtolkade situationer är troligtvis större i de lägre åldrarna, vilket även syns i kränkingsrapporteringen till huvudmannen.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av trygghet	91 %	90 %	Även 91% 2021. Något högre andel pojkar uppger trygghet. 4% uppger att de inte vet.
Medarbetares upplevelse av trygghet	91 %	100 %	Mäts med frågan " Hos oss finns ett respektfullt förhållningssätt mellan vuxna och elever" i enkäten för pedagogisk personal. Marginellt lägre än 2021.
Antal skolor där som minst 90% av eleverna uppger att de känner sig trygga	13		Banslätt, Borg, Broäng, Brunna, Eklid, Falkberg, Hammersta, Malmsjö, Parkhem, Riksten, Trädgårdsstadsskolan, Tullingeberg, Tuna
Att eleverna berättar för någon vuxen i skolan om de märker att en elev blir illa behandlad/ kränkt	79 %		Ny enkätfråga därav ingen historik. Flickor: 84% Pojkar: 75%
Andel elever som i elevenkät instämmer helt och hållet om att de vuxna på skolan säger till eller agerar om de märker eller får veta att en elev blivit illa behandlad/kränkt	41 %		Jämn spridning kön. Övriga svar: Vet ej: 17% - Stämmer ganska bra: 32% - Stämmer ganska dåligt: 7% - Stämmer inte alls: 4%
Andelen elever som uppger helt och hållet att lärarna ger alla elever lika möjligheter oavsett könstillhörighet	56 %		Pojkar har en något högre andel som inte instämmer/stämmer dåligt: 11% jmf flickor 7%
Andel i personal som uppger helt och hållet att det finns en samsyn kring vad som är en kränkning och hur de ska agera när en elev blir illa behandlad/kränkt	45 %	80 %	Svarsfördelning: Vet ej: 3% - Stämmer ganska bra: 41% - Stämmer ganska dåligt: 9% - Stämmer inte alls: 2 % (2%= 21 st)

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel i personalen som uppger helt och hållet att alla på skolan är delaktiga i det främjande arbetet med aktiva åtgärder för diskrimineringsgrunderna	48 %		Övriga svar: Vet ej: 4% - Stämmer ganska bra: 41% - Stämmer ganska dåligt: 6% - Stämmer inte alls: 1%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Öka kompetensen och säkerställa rutiner kring anmälningar om kränkande behandling	Säkerställa att anmälningar tas om hand på ett korrekt sätt och att insatser görs för att motverka kränkande behandling.	Flera skolor har blivit bättre på att anmäla kränkningar i högre grad och dessutom snabbare i genomförandet av utredningarna.
	Följa skolorna i deras arbete med Tåget och MVP	Öka kunskap i syfte att långsiktigt stärka det förebyggande och främjande arbetet.	Dialogen med våldspreventivt centrum har fördjupats och förbättrats
	Samverka med intresseorganisationer (tex Tullinge fotboll och Fittja IF/Korpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi förebyggande och främjande för elevernas känsla av trygghet.	Tullinge fotboll har bedrivit rastverksamhet.
	Följa skolornas systematiska arbete för ökad trygghet	Säkerställa att alla skolor har ett pågående arbete	Fler skolor har redovisat utförligare texter om sitt arbete än tidigare år.

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero

Analys

Skolornas organisation av det förebyggande och främjande arbetet varierar. Kurator och/eller socialpedagog har ofta rollen som ansvarig tillsammans med biträdande rektor och utreder om kränkningar eller trakasserier har skett. Utredningarna är betydelsefulla för att orsaksanalyserna kan leda vidare till förebyggande och främjande åtgärder.

För att nämna exempel lyfter Falkbergsskolan elevhälsomötet (EHM) som en viktig insats för att stärka värdegrundsarbetet. EHM har bidragit till ökad samsyn och samarbete mellan arbetslag och EHT.

Status är gulmarkerad för att nära hälften av skolorna inte besvarat den fråga som används som indikator. I kvalitetsrapporten har vi samlat frågor och indikatorer som behöver besvaras under året. När frågor lämnas obesvarade som i detta fall, behöver vi trots ambitionen att minska administrativa uppgifter för rektorena skicka separata frågor för att få in information.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevhälsoteamets tillgång till de föreskrivna kompetenserna. Det ska			Av 22 skolor har 10 svarat ja, 3 skolor har svarat nej och 9 har inte svarat alls på

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
finnas tillgång till kurator, skolsköterska, skolläkare, skolpsykolog samt personal med specialpedagogisk kompetens,			frågan om elevhälsoteamets tillgång till de föreskrivna kompetenserna.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk)

Skillnaderna inom och mellan skolor på andelen elever som anser sig ha inflytande över sin skoldag är stora och flertalet skolor ser detta som ett utvecklingsområde. Utfallet har varit stabilt under flera år vilket tyder på att pandemin inte är förklaringen. Varierande förhållningssätt bland skolor och klasslärare verkar vara avgörande för hur stor påverkan eleverna anser sig ha på undervisningen och annat på skolorna.

Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara

Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara

Analys

Alla skolor har en struktur för att organisera klass- och elevråd och de flesta skolor har även matråd. Ett antal skolor har också trivselansvariga som tillsammans med eleverna planerar rastaktiviteter utifrån deras önskemål. Majoriteten av skolorna anger däremot att de olika råden inte har genomförts regelbundet under pandemin för att de inte har velat blanda elever från olika klasser. Digitala möten i stället för fysiska möten har inte upplevts som bra alternativ. Den höga frånvaron bland både elever och personal har också påverkat möjligheten att hålla elevråd/klassråd.

Eklidsskolan särskiljer sig från övriga skolor genom att de olika råden genomförts i stort sett som vanligt. De har en stor andel elever (83 %) som anser att deras synpunkter tas tillvara vilket troligen beror på att eleverna haft konkret inflytande i skolan. Borgskolan, Tullingebergskolan, Banslättskolan och Malmsjö skola har också höga siffror för elevinflytande. Generellt sett verkar det svårare att få högstadiееlever att känna att de blir lyssnade till i skolan.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan (enkätfråga åk 4 och åk 7).	71		(procent) Besvaras enbart av åk 4 och åk 7. Varierat mellan 70-74% sedan 2019.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utbildning för utsedda elevskyddsombud	Med ökad kompetens ska upplevelsen av delaktighet öka.	

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Analys

De skolor som ökat andelen elever som anser att de kan påverka arbetet på lektionerna anger följande framgångsfaktorer:

- Alla lärare använder matriser för att tydliggöra elevernas kunskapsutveckling
- Regelbundna elevsamtal kring kunskapsmatriserna
- Genomgång och förklaring av frågorna och begreppen i enkäten

Flera skolor uppger färre elever att de har inflytande på undervisningen. Det kan bero på högre arbetsbelastning under pandemin och en större andel vikarier som lett till att lektionsplaneringarna blivit mer lärarstyrda. En del skolor anser att alla elever inte förstår att de utövar påverkan och inflytande då begreppen kan vara svåra att förstå på grund av deras språkliga nivå. Skolorna menar att de behöver bli bättre på att förklara olika begrepp för eleverna och använda begreppen tydligare.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna	63 %		Inga drastiska avvikelser i kön eller över tid.
Antal skolor där som lägst 85% av eleverna uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	2		Observera att utfallet beräknas inkluderat alla elever. Dvs även den svarskategori som anger att de inte vet.

2.2.3 Normer och värden (gsär)

I grundsärskolan diskuteras elevbemötande och förhållningssätt löpande i vardagen. Ett respektfullt, professionellt och empatiskt förhållningssätt är av stor vikt då eleverna ofta är begränsade i sin muntliga kommunikation. Det är också viktigt med inlevelseförmåga för att försöka förstå hur eleverna kan uppleva olika händelser.

Grundsärskolorna ska erbjuda eleverna och medarbetarna en trygg miljö

Grundsärskolorna ska erbjuda eleverna och medarbetarna en trygg miljö

Analys

Grundsärskolorna har ett strukturerat kollegialt samarbete för lärarna men arbetet med elevassistenterna fungerar sämre. Borgskolans särskola har handlett alla elevassistenter i grupp varannan vecka hela läsåret. Utvärderingen får visa om det är något som kan implementeras på fler skolor. Ett kontinuerligt och långsiktigt arbete med att utveckla bemötande och förhållningssätt är viktigt överlag men särskilt bland elevassistenterna som ofta saknar pedagogisk utbildning och har en förhållandevis hög personalomsättning.

Ett antal av grundsärskolorna arbetar med "Tåget" och utvecklar, tillsammans med "Tåget" ansvariga, materialet så att det ska passa grundsärskolan. När materialet är anpassat till elevgruppen är

förhoppningen att fler grundsärskolor använder materialet.

Generellt sett förekommer det sällan kränkningar elever emellan. Det kan ske vid något enstaka tillfälle då någon elev blir arg eller irriterad på en kamrat. Det kan då beror på att många elever har begränsad kommunikationsförmåga men kan ofta undvikas tack vare den höga personaltätheten.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av trygghet i grundsärskolan			För låg svarsfrekvens
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra			För låg svarsfrekvens
Elevers upplevelse av att det finns elever på skolan som en är rädd för			För låg svarsfrekvens
Elevers upplevelse av att det finns vuxna på skolan en är rädd för			För låg svarsfrekvens
Eleverna upplever att det är arbetsro i klassrummet			För låg svarsfrekvens
Elevernas upplevelse av trygghet på fritids			För låg svarsfrekvens

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär)

I grundsärskolan är det en utmaning att få eleverna att medverka i planering av undervisning och andra skolaktiviteter. Det krävs kreativa lösningar och hög kompetens hos medarbetarna. Skolorna skapar möjlighet till delaktighet genom att använda olika former av bildstöd. Eleverna har individuella planeringar för både skol- och fritidstid. Möjligheten till elevdelaktighet ökar när pedagogerna har arbetat länge med eleven och lärt känna dess behov.

Skolorna har i regel klassråd en gång i veckan och elever från grundsärskolan deltar i elevråd och matråd, efter förmåga, tillsammans med eleverna i grundskolan.

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna			För låg svarsfrekvens
Andel elever som uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan			För låg svarsfrekvens
Andel elever som uppger att alla oavsett kön får vara med och påverka lika mycket			För låg svarsfrekvens

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att få vara med och bestämma om aktiviteterna på fritids			För låg svarsfrekvens
Elevernas upplevelse av att bli lyssnade på av personalen på fritids			För låg svarsfrekvens

2.3 Lärande

2.3.1 Kunskaper (gsk)

—

Grundskolorna har under läsåret 21/22 genomfört nationella prov för åk 3, 6 och 9. Resultatet för årskurs 9 har ännu inte analyserats på aggregerad nivå då sammanställd statistik från Statiska centralbyrån publiceras i december.

Höstterminen 2022 började nya kursplaner, Lgr22, att gälla. Förvaltningen har under året bedrivit fortbildning för lärare i samtliga ämnen. En genomförd kartläggning har visat vilket behov av fortbildning lärarna önskat sig och ämnesspecifik uppföljning har skett utifrån önskemålen. Ändringarna i kursplanerna för ämnena svenska och svenska som andraspråk är särskilt omfattande och arbetet har därför letts av personal från Verksamhetsstöd som också organiserat ett mer fördjupat arbete i studiegrupper under höstterminen 2022.

Resultaten för elevernas behörighet till gymnasieskolan, antalet elever i åk 9 som når minst betyget E i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet minskade 2022. Inför kommande år bör skolorna se över insatser för att stärka fokus på kunskapsutvecklingen.

I grundskolan uppges att de elever som påverkats mest är de som även innan pandemin hade svårt att tillägna sig kunskaper, det gäller exempelvis nyanlända elever, elever med funktionsnedsättning samt elever med svag socioekonomisk bakgrund. Det ställer stora krav på skolornas kompensatoriska arbete. Det resultat vi ser och skolornas analyser överensstämmer med resultat och analys på nationell nivå. Viktigt att lyfta fram är att pandemin har lett till att vissa elever har fått en bättre studiesituation med undervisning på distans. Det kan framför allt gälla elever som tidigare haft hög skolfrånvaro.

Skolnärvaro och undervisning på plats i skolan gynnar elevernas studieresultat och välmående. Under inledningen av vårtermin 2022 ökade skolfrånvaron till följd av ökad smittspridning av covid-19, men minskade under terminen från 20 procent till 15 procent. Under åren 2020–2022, år som påverkats av pandemin, har skolfrånvaron sammantaget varit cirka 15 procent. År 2019 låg motsvarande siffra på 10 procent. Det innebär att elevernas genomsnittliga frånvaro är högre än före pandemin och bör således vara ett prioriterat område för insatser på grundskoleenheterna. Grundskolorna har trots ett ansträngt läge av hög personal- och elevfrånvaro genomfört åtgärder för att tillgodose elevers lagstadgade rätt till undervisning och timplan i samtliga ämnen.

Alla grundskolor i Botkyrka har erbjudit alla elever gratis frukost varje skoldag med avsikten att alla barn ska få bättre förutsättningar att klara av skolan.

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över rikssnittet, ska öka

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över rikssnittet, ska öka

Analys

Resultaten visar att andelen elever som uppnår minst betyget E i alla ämnen, behörigheten till nationellt program i gymnasieskolan och det genomsnittliga meritvärdet har minskat något jämfört med föregående år. Motsvarande nedgång har skett i hela riket. En förklaring kan vara att skolorna, trots stora ansträngningar, inte fullt ut lyckats kompensera för effekterna av pandemin. Mycket arbete har lagts på att ge elever stöd och säkra lägstಾನിവån vilket säkert har hjälpt många elever men inte nått ända fram. Skolorna uppger också att den, i perioder höga medarbetarfrånvaron, kan ha inneburit mindre fokus på att nå de högre betygen vilket också påverkar meritvärdet i stort. Trots något lägre gymnasiebehörighet och meritvärde har Botkyrkas grundskolor i hög grad fortfarande positiva resultat sett till elevernas socio-ekonomiska förutsättningar.

Behörigheten till gymnasiet är kanske det viktigaste resultatmålet kopplat till elevens framtid och goda livsvillkor. 81,4 procent av eleverna som lämnade grundskolan våren 2022 var behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program. Resultatet varierar relativt lite mellan åren. Efter några år med något bättre resultat är vi i år på samma nivå som 2018. Tittar vi däremot på hur det går för Botkyrkas elever utifrån deras socioekonomiska förutsättningar ser vi att 7,7 procentenheter fler elever når gymnasiebehörighet än vad modellberäknade värden ger, ett positivt resultat som står sig väl i förhållande till alla kommuner i landet. Jämför vi med kommuner som har liknande socioekonomiska förutsättningar har vi också ett starkt resultat. I södertörnsregionen är våra resultat utifrån modellberäknade värden för gymnasiebehörighet i nivå med Nynäshamns kommun och bättre än Södertälje och Haninge.

68,2 procent av eleverna som lämnade årskurs 9 sommaren 2022 hade betyg i alla ämnen. En minskning från föregående år med 0,8 procentenheter. Resultatet för riket 2022 har sjunkit med drygt 2 procentenheter. Vi kan tolka det som att våra elever, trots utmaningarna under de två sista årens pandemi klarat sig bra och bättre än riket i genomsnitt. Den fortsatta stora utmaningen är att nå upp till och helst överträffa rikssnittet, att vi i år närmar oss riksnivån beror på att rikssnittet sjunkit mer än vad Botkyrkas resultat har gjort. Tittar vi på resultatet för betyg i alla ämnen utifrån elevernas förutsättningar så har vi en starkt positiv avvikelse på 5,4 procentenheter fler än modellberäknat, att jämföra med alla kommuner som har ett resultat med 0,1 som positiv avvikelse. Skillnaderna mellan våra skolor är fortsatt stora; på Broängsskolan fick över 90 procent av eleverna betyg i alla ämnen, att jämföra med Karsby där andelen var 36,2 procent.

Tittar vi på meritvärdet kan vi se att Botkyrkas elever har ett starkt positivt resultat i förhållande till förutsättningarna. Vi har en positiv avvikelse med 7,5 poäng relativt modellberäknade värden. Utan att beakta elevernas förutsättningar följer vi trenden för riket med högre meritvärden under pandemiåren för att sjunka till årets nivå. En tolkning som görs både lokalt och nationellt är att de nationella proven som uteblev under pandemiåren är en viktig del i att säkerställa likvärdighet i lärares bedömning och betygssättning.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Det genomsnittligt meritvärdet för åk 9 ligger på eller över rikssnittet	Nej		10 av 14 grsk ligger under snittet
Elevernas genomsnittliga meritvärde, årskurs 9	219,6		

Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande

Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande

Analys

Botkyrka har prioriterat digital utveckling i skolan under lång tid vilket innebar att skolorna snabbt kunde ställa om till mer digital verksamhet under pandemin. De ökade kraven på digital förmåga som pandemin medförde ser ut att ytterligare ha snabbat på digitaliseringen på skolorna.

Vid en inventering i början av 2021 framkom att det fanns många gamla datorer (äldre än 8 år), framför allt som arbetsverktyg för pedagoger. Under hösten 2021, med kompletteringar vårterminen 2022, har vi haft möjlighet att byta ut i stort sett alla dessa. Vår bedömning är att alla pedagoger i Botkyrkas grundskolor nu har en modern dator som till exempel hanterar möjligheterna med digitala läromedel. Indikatorn tas bort till 2023.

Alla skolor i kommunen rapporterar att medarbetare med behov av digital enhet har tillgång till sådan och att de enheter som finns är moderna. De flesta skolor uppnår målet att minst 75 procent av pedagogisk personal uppger att digital didaktik är en naturlig del av undervisningen. På flertalet skolor finns det grupper som arbetar aktivt med digital kompetens och didaktik, exempelvis med medie- och informationskunnighet (MIK) vilket är ett fokusområde i kommunens strategi för digitalisering. Det får ses som ett gott tecken på den digitala utvecklingen då det innebär att skolorna tagit steget från att fokusera på tekniken till att fokusera på den didaktiska användningen i undervisningen och de förmågor eleverna behöver för att använda digital kompetens i framtiden.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att digitala verktyg i undervisningen gör skolarbetet omväxlande	72 %		Pojkar:73% Flickor:70%
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag har digital didaktik som en naturlig del av undervisningen	88 %		
Antalet datorer/devicer äldre än 8 år		0	Det saknas information från flera enheter men har rapporterats att det finns ett fåtal devicer kvar på ett fåtal enheter som fasas ut
Tillgång till dator/cromebook för medarbetare med pedagogiskt uppdrag		0	Ingen skola har angett att personal saknar dator/cromebook.
Antal skolor där som lägst 75% av medarbetarna med pedagogiskt uppdrag uppger att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	20		20/23 enheter. En skola får resultatet 73% och det saknas underlag från två skolor.

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag

Analys

Skolenheterna beskriver att fritidshemmen är integrerade i den ordinarie skolverksamheten och samarbetar med lärarna i åk F-3. Flera skolor har gemensamma planeringsmöten för lärare i åk F-3 och pedagogerna på fritidshem för att skapa en starkare koppling mellan skola och fritidshem. Vidare erbjuder många fritidshem läxhjälp och kan ha högläsning som schemalagd aktivitet. Ett annat exempel är Tunaskolan där det finns två fritidspedagoger med särskilt uppdrag att se till att det finns en röd tråd mellan det eleverna lär sig i skolan och fritidsverksamhetens innehåll. Detta för att få en koppling mellan det teoretiska och det praktiska.

Alla fritidshem utom ett har deltagit i det kommungemensamma ”Läsa äger” och har haft ferierarbetande ungdomar som arbetat med att läsa med eleverna och verka som läsande förebilder.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att de lär sig nya saker på fritids	53 %		Andelen som svarar vet ej är 26%.

Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan

Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan

Analys

I förskoleklass genomförs kartläggningar av elevernas förmågor i svenska och matematik för att fånga upp elever som bedöms ha svårt att nå kraven i åk 1 och 3. Sedan hösten 2021 rapporteras resultaten till förvaltningen och analyseras i rektorsgruppen redan under hösten så att insatser kan sättas in tidigt vid behov. I år visar kartläggningen att elevernas kunskaper i svenska/svenska som andraspråk har sjunkit, dvs andelen elever som inte beräknas nå målen för åk 1 och 3 har ökat. Vi ser samma utveckling gällande matematiken. Skillnaden mellan åren är liten varför det är för tidigt att avgöra om det rör sig om en trend. Andelen som bedöms få svårigheter är dock så hög, runt 20 procent, att särskilda insatser krävs.

Skolorna har fortsatt arbeta med Bornholmsmodellen som stimulerar barns språkliga medvetenhet och förbereder för läsinläring. Under våren 2022 har cirka 70 lärare från olika skolor deltagit i en föreläsning om modellen av Verksamhetsstöd och vidare arbete har pågått genom studieträffar med lärare under hösten 2022.

I kartläggningarna framgår också stora skillnader mellan skolorna. Fittjaskolan har under flera år satsat på läsning generellt och utbildat sina medarbetare. Här ser vi en fin utveckling av elevernas läsresultat medan t ex Kvarnhagsskolan har en starkt negativ utveckling sedan 2021. Även gällande matematik har Fittjaskolan en positiv utveckling tillsammans med Grindtorpsskolan som i år har ett starkt positiv resultatutveckling. Borgskolans resultat är starkt oroande då en mycket stor andel av skolans förskolklasser enligt kartläggningen visar indikatorer på att inte nå målen för åk 1 och åk 3. (53% SV/SVA, 59% MA).

Resultat på nationella prov i åk 3 har åter igen samlats in efter pandemin. Vi ser en negativ utveckling från 2019 då resultaten senast samlades in för nationell statistik. Andelen elever som nått kravnivåerna för samtliga delprov i matematik har minskat något medan resultatet för svenska och svenska som

andraspråk har minskat med 4 procentenheter. En glädjande utveckling är att eleverna i årskurs 3 som läser enligt kursplan svenska som andraspråk i hälften av delproven har högre resultat än rikssnittet och övriga delprov ligger strax under nationella nivån.

Arbetet med *Läsa äger* startades 2018 och fortsätter som en del av verksamheten på alla skolor och fritidshem. Syftet med *Läsa äger* är att öka läsförmågan och läslusten hos elever i förskoleklass till åk 3. Satsningen innebär att verka för ökad läsning hos eleverna samt att få skolorna att involvera föräldrarna i att uppmuntra barnen till läsning. Utöver det har kommunen utbildat unga feriearbetare som bedrivit läsverksamhet på kommunens fritidshem under sommarlovet och verkat som läsande förebilder för de yngre eleverna.

De stora satsningar förvaltning och skolor gjort under flera år med kompetenshöjande insatser och förstärkningar som t ex Läsa äger, lovskola och aktivt samarbete med vårdnadshavare och folkbibliotek har givit positiva resultat. Tittar vi på längre resultatserier kan vi se att vi från 2014 har höjt resultatet för svenska/SVA i årskurs 3 med 10 procentenheter. Vi är på rätt väg men har ändå inte lyckats höja resultaten i den omfattning som vi önskar, det finns fortfarande mycket kvar att göra.

Verksamhetsledningen har valt att särskilt fokusera på andelen elever som når minst betyget E i åk 6. Att fokusera på resultaten i årskurs 6 gör det möjligt att sätta in insatser tidigt under elevernas skolgång, det finns mer tid att stötta elever innan de går ut grundskolan. Vi ser i år en positiv utveckling för årskurs 6, fler elever får betyg i alla ämnen. Andelen ökade med 5,1 procentenheter, från 56,6 procent till 61,7 procent i år. I riket minskade däremot andelen från 73,8 till 72,4 procent. Även om vi till skillnad mot riket har en positiv utveckling har vi fortfarande ett lågt resultat och vi behöver ha ett fortsatt fokus på resultaten i årskurs 6. Ett positivt exempel är att andelen elever i årskurs 6 som fått betyg i svenska som andraspråk har ökat från 57,6 procent 2021 till 66 procent 2022. Våra egna och nationella analyser av resultatutvecklingen under pandemin tycks således inte stämma för elever i årskurs 6 som läser kursplan svenska som andraspråk. Resultatet är något bättre än för kommuner med liknande socio-ekonomiska förutsättningar och betydligt bättre än riket. Starkt oroande är däremot resultatet för ämnet svenska där resultatet sjunkit drastiskt sedan föregående år. Resultatet för svenska i årskurs 6 ligger betydligt lägre i jämförelse både med riket och kommuner med likande socio-ekonomiska förutsättningar.

Ett annat positivt exempel är att över 91 procent av eleverna i årskurs 6 i år har fått betyg i engelska. Senast vi hade resultat över 90 procent i ett enskilt ämne var 2015. I år har fler elever än både riket och i kommuner med likande förutsättningar, fått betyg i engelska i årskurs 6. Vi tror att det är av stor vikt att fortsätta följa denna utveckling och återkommande synliggöra elevernas resultat i årskurs 6. Särskilt viktigt är att fördjupa analysen av resultatet i svenska och svenska som andraspråk för att bättre första skillnaderna.

Från förvaltningens sida har man fortsatt att stötta skolor som bedöms ha brister i kvalitet i olika avseenden. I dessa fall har förvaltningen genomfört nulägesanalyser som används som underlag för handlingsplaner med syfte att förbättra verksamheten. I år har stödet i huvudsak inneburit handledning på pedagog- och ledningsnivå, stöd i undervisningsutveckling, stöd för ökad kvalitet i skolors arbete med skolfrånvaro och särskilt stöd.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i matematik.	16 %		Vi ser inga skillnader mellan flickors och pojkars resultat.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i svenska.	19 %		Pojkar visar i högre grad än flickor indikation på att inte nå kunskapskraven.
Elevernas kunskaper i ämnet matematik, årskurs 2	85		
Elevernas kunskaper i ämnet svenska/svenska som andraspråk, årskurs 2	81		Sammanvägda resultat mellan SV och SVA från 2019 och framåt. Svenska 89% Svenska som andraspråk 64%
Elever med godkända resultat på de nationella proven åk 3			2022: Klarat alla delprov svenska/SVA 63%, matematik 56%
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 6	62 %		Siffrorna uppdaterade 22-12-09 enligt Skolverket
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 7	52 %		
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 8	60 %		
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 9	68 %		
Elevernas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, årskurs 9	81,4 %	85 %	
Läsresultat åk 1 pojkar/flickor/total			

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken

Analys

Skolornas beskrivningar av fritidshemmens verksamheter visar till stora delar välplanerad verksamhet med tydligt syfte och innehåll med fokus på lekar i olika gruppkonstellationer, tydliga aktiviteter, demokratiövningar, lästräning och relevanta utbildningar för medarbetarna.

Fritidshemmen beskriver överlag en verksamhet som skapar möjligheter till andra sociala möten och gruppkonstellationer än de som eleverna upplever på lektionerna. I elevenkätternas undersökning av fritidsverksamheten är det ofta en hög andel som använder svarsalternativet 'vet ej' avseende området trygghet, vilket gör resultatet svårbedömt. Fritidshemmen har dessutom ofta låg svarsfrekvens på enkäterna. Av svaren framgår att drygt en fjärdedel av eleverna inte känner sig trygga på fritids vilket föranleder ett fortsatt fokus på trygghetsarbetet.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att de är trygga på fritids	72 %		Pojkar: 69% - Flickor 75% Andel vet ej 21%

Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro

Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro

Analys

Verksamhetsstöd har tillsammans med skolorna arbetat fram nya rutiner för problematisk skolfrånvaro som nu är infört på skolorna. Rutinerna kan bidra till att fler elever når målen för grundskolan.

Problematisk skolfrånvaro är svår att exakt definiera då den kan se olika ut och inte helt låter sig fångas av procentsatser. Under pandemiåren uppmanade Folkhälsomyndigheten till stor försiktighet med att gå till skolan vid minsta symptom. Det har lett till en generellt högre elevfrånvaro som har samvarierat med smittspridningen i samhället. Den totala elevfrånvaron är fortfarande högre än den var innan pandemin och förvaltningen behöver nu hålla den under noga uppsikt för att se att den sjunker efter att alla restriktioner tagits bort.

Förvaltningen inledde under läsåret 2020/21 ett arbete för att uppdatera rutinerna för arbetet med problematisk skolfrånvaro. I detta arbete fanns representanter från alla skolor och socialtjänsten. Syftet med uppdateringen var att få en tydligare rutin för att säkerställa att elever som riskerar att få en problematisk skolfrånvaro kan fångas upp tidigare. Även arbetsgången och ansvarsfördelningen förtydligades i den uppdaterade rutinen. Implementering av rutinen påbörjades i samband med skolstarten höstterminen 2021.

I och med den reviderade rutinen för problematisk skolfrånvaro flyttades hela processen till den digitala plattformen Prorenata vilket möjliggör för förvaltningen och respektive skola att hämta underlag för analys.

Som extra stöd i arbetet med problematisk skolfrånvaro finns Team Skolnärvaro. Deras roll är att vara en resurs både för hemmet och skolan. För att deras arbete ska bli mest effektivt är det önskvärt att de kommer in i arbetet innan problematiken har blivit alltför omfattande. Under året har teamet arbetat med att tydliggöra det ut mot skolorna. Antalet ansökningar angående yngre barn har ökat och det leder förhoppningsvis till färre elever med väldigt hög frånvaro i de högre årskurserna.

Förvaltningen ser att skolorna har kommit olika långt i sitt arbete med att implementera den reviderade rutinen för problematisk skolfrånvaro. Under kommande år fortsätter implementeringen bland annat genom kompetensutveckling, kommunikation samt framtagande av information riktad till olika målgrupper.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevfrånvaron minskar	15 %		Frånvaron har ökat under pandemiåren med 5%-enheter
Skillnader mellan faktisk elevfrånvaro och anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudman			Anmälningar om problematisk skolfrånvaro sker inte ännu i önskad omfattning

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
▶	Stödinsats i samverkan med team skolnärvaro	Minskad elevfrånvaro. Större efterlevnad av de gemensamma riktlinjerna.	Team skolnärvaro har varit delaktiga i arbetet på fler skolor i år än tidigare
▶	Arbete med riktlinje, rutiner, dokumentation och analys gällande skolfrånvaro	Ett strukturerat arbetssätt med att följa frånvaron ska synliggöra det förebyggande och främjande arbetet.	Skolornas arbete är idag mer enhetligt inom området

Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten

Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten

Analys

Fem skolor av 14 har bifogat en plan för fritidshemmet med sin arbetsplan för året. Förvaltningens syfte med att låta skolorna göra egna arbetsplaner för fritids är att lyfta fram vikten av välplanerad och strukturerad verksamhet på fritidshemmen. Ett av skälen är att lyfta fram grundskolans nya yrkeskategori sedan 2019, lärare för fritidshem som syftar till att höja nivån på undervisningen på fritids.

Inför skolornas planeringsarbete för 2023 måste förvaltningen gå ut och förtydliga att arbetsplaner för fritidshemmet ska bifogas och följa upp att det gjorts på samtliga skolor.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Fritidshemmens arbetsplaner/aktivitetsplaner är bilagda skolornas i det kommungemensamma verktyget Stratsys	Nej		Fem av 14 skolor har bifogat arbetsplanen.

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Analys

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt innebär att undervisningens fokus är att utveckla språket i alla ämnen. Det har stort värde för alla elever, oavsett språklig bakgrund. Det finns omfattande forskning som visar att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt gynnar elevens kunskapsutveckling och därmed måluppfyllelse. I enkäten till pedagogisk personal är medvetenheten om vikten av att arbeta språkutvecklande hög även om målet på 100 procent ännu inte har nåtts.

Förvaltningen kommer att prioritera språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på kvalitetsdialogerna som genomförs med rektorerna. Borgskolan beskriver exempelvis att de arbetat utifrån Pauline Gibbons bok *Språket lyfter* under ledning av förstelärare. Under läsåret 22/23 genomför både Grindtorpsskolan och Karsby International School Skolverkets insats i språk och kunskapsutvecklande arbete SKUA. Förvaltningen kommer att följa arbetet.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling.	95 %	100 %	

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Samverkan med intresseorganisationer (tex stiftelsen läxhjälpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi för en ökad kunskapsutveckling.	Tillgången till läxhjälp har ökat
	Läs- och skrivnätverket	Genom att knyta forskarkompetens till nätverket säkerställs att den kompetensutveckling som sker inom gruppen vilar på vetenskaplig grund.	Skapar likvärdighet inom kommunen
	Utvecklingsinsatser inom ramen för Verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att följa tidig läsinläring.	Ett positivt fortgående arbete

Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Analys

Inkluderande lärmiljöer består av fysiska, sociala och pedagogiska aspekter. Målet är nytt för året och det syns i skolornas rapporter att de gör flertalet insatser. Målet med utvecklingsområdet är att en bättre lärmiljö ska leda till bättre skolresultat samt en förbättrad upplevelse av skoldagen för alla elever. Förvaltningen vill att fler elever ska trivas och få goda förutsättningar i ordinarie lärmiljö.

Det finns en strävan efter att skapa en mer inkluderande fysisk miljö genom att minska ljudnivån i skolorna, exempelvis genom dämpande fötter på stolar och ljuddämpande material i lokalerna. På Karsby International School har man gjort stora insatser i den fysiska lärmiljön genom nyinköp av möbler och akustiska åtgärder. Grindtorpsskolan har satsat på specialpedagogiska hjälpmedel åt elever med behov. Fittjaskolan beskriver satsningar på den fysiska lärmiljön genom workshops för att öka medvetenheten hos lärarna och har lett till ett lyft i flera klassrum.

Ett enhetligt system för hur eleverna möter undervisningen, exempelvis genom att ha skolgemensamma rutiner för undervisningen, stärker förutsägbarheten och tydligheten för eleverna. Utöver det framhålls vikten av att ge möjlighet till alternativa redovisnings- och examinationsformer. Arbetet med den sociala lärmiljön framhävs inte i skolornas beskrivning under tema Lärande men avhandlas utförligt under tema Värden där arbetet med delaktighet, trygghet och studiero står i fokus.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Externa skolplaceringar ska minska	77		Sedan 2020 bör elever i större utsträckning placeras i de kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna vilket minskar de externa placeringarna.
Antal ansökningar till Flexgrupp	97		

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Följa upp och utveckla arbetet med flexgrupper på skolorna	Färre externa placeringar.	Flexgrupperna som framöver benämns Särskilda undervisningsgrupper har minskat antalet externa placeringar
	Utvecklingsinsatser inom ramen för verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att utveckla en inkluderande lärandemiljö.	Många skolor har haft stort fokus på lärmiljön under 2022

2.3.2 Bedömning och betyg (gsk)

Bedömning och betygsättning är en viktig del i lärarprofessionen och utgör myndighetsutövning. Från och med läsåret 22/23 är läro- och kursplanerna för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan ändrade. För betygsättning byts begreppet *kunskapskrav* till *betygskriterier*. För grundsärskolan och specialskolan blir det nya begreppet *kriterier för bedömning av kunskaper*. Vad gäller betygsättning ska läraren nu göra en sammantagen bedömning som bättre motsvarar elevens kunskaper i förhållande till betygs-kriterier för valt ämne. Detta gäller för betyget E-A med förbehåll att alla kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att eleven ska bli godkänd. Syftet med uppdaterade kursplaner och betygs-kriterier är delvis att göra dem mer begripliga för eleverna och att minska kraven på analytiska kunskaper.

Verksamhetsstöd grundskola organiserade kommunövergripande kompetensutveckling för lärare i respektive ämne under läsåret 21/22 för att säkra kompetensen hos pedagoger enligt det uppdrag som föreligger huvudmannen.

Förvaltningen samlade in information om hur skolorna planerat den fortsatta implementeringen av kursplanerna och initierade utbildningsinsatser i ämnen där behov förelåg.

Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas

Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas

Analys

De nationella proven har inte genomförts de senaste två åren på grund av pandemin. Detta har inneburit att det inte funnits några provresultat att förhålla sig till och skolorna har då inte kunnat

utvärdera sambandet mellan betyg och resultat på nationella prov. I år genomfördes de nationella proven vilket gett lärarna möjlighet att använda sig av resultaten vid betygssättningen. Förvaltningens statistik visar att betygssättningen avviker i för hög grad ifrån resultaten på nationella proven. Som följd av detta har kvalitetsstöd skapat en handlingsplan med riktlinjer för genomförande, bedömning och avvikelshantering avseende nationella prov för att komma till rätta med bedömningsavvikelserna. Resultatet av detta kommer kunna utvärderas först nästa år.

Skolinspektionen genomförde under 2021 en tematisk granskning om skillnader mellan betyg och resultaten på nationella proven i matematik. Falkbergsskolan granskades. Myndigheten har efter granskning avslutat ärendet. Utifrån Skolinspektionens granskningsbeslut har förvaltningen vidtagit åtgärder för att utveckla kvaliteten i bedömningen. Kvalitetsstöds handlingsplan bygger på insatserna som gjordes utifrån Skolinspektionens synpunkter 2021.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
God samstämmighet mellan betyg och resultat på nationella prov	Nej		Flera skolor har stora avvikelser mellan NP och betyg

Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten

Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten

Analys

En grundläggande faktor för att nå en hög bedömarkompetens är att sträva mot en hög andel behöriga lärare. Bedömning av elevernas kunskaper sker under hela elevens skolgång. I förskoleklass bedöms vilka elever som behöver extra stöd att klara målen för åk 1. I åk 2 och åk 5 bedöms vilka elever som bedöms uppnå kriterierna för åk 3 respektive åk 6. I åk 3, 6 och 9 genomförs nationella prov. Allt detta är stöd för lärarnas bedömning och samma material används i hela kommunen vilket är ett medel för kvalitet och likvärdighet. Lärarnas bedömningar har flera funktioner, dels är det grund för att kunna utvärdera undervisningen, dels är det för att identifiera stödbehov. Utöver det är kvalitativ och likvärdig bedömning viktigt för att säkerställa att eleverna garanteras en rättssäker hantering vid betygssättning. En kompetenshöjande åtgärd som bedrivs på skolorna är kollegial sambedömning av nationella prov. Även arbetet med implementeringen av de ändrade kursplanerna i Lgr 22 avser att stärka bedömarkompetensen.

Andelen elever som upplever att de vet vad som krävs i deras skolarbete är 80 procent. Eftersom målet är att alla elever ska veta vad som krävs i deras skolarbete får det ses som ett utvecklingsområde.

Både elever och vårdnadshavare ska kunna ta del av information om hur det går i skolan.

Förvaltningen har ett utvecklingsarbete för att öka likvärdigheten mellan skolorna vad gäller elevers och vårdnadshavares möjlighet att ta del av elevens utveckling.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att de vet vad som krävs i deras skolarbete	80 %	100 %	
Alla elever har relevanta och uppdaterade kunskapsmatriser i lärplattformen	Nej		Kvarnhagsskolan, Rikstens skola och Tunaskolan rapporterar att alla elever har uppdaterade kunskapsmatriser

2.3.3 Kunskaper (gsär)

Grundsärskolan har en egen läroplan som dessutom är uppdelad i elever som läser ämnen och elever som läser ämnesområden. Läroplanen för grundsärskolan beskriver däremot vilka kunskaper och förmågor eleverna ska utveckla i skolan. Utbildningen ska ta sin utgångspunkt i varje elevs förutsättningar och undervisningen anpassas för att varje elev ska utvecklas i undervisningen. Vårdnadshavare väljer om eleven i grundsärskolan ska betygsättas.

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Analys

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt innebär att undervisningens fokus är på att utveckla språket i alla ämnen. Det har stort värde för alla elever, oavsett språklig bakgrund. Det finns omfattande forskning som visar att språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt gynnar elevens kunskapsutveckling och därmed måluppfyllelse.

Grundsärskolan har genomfört olika insatser för att arbeta enligt ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Ett exempel är användandet av olika kompensatoriska hjälpmedel och arbetsredskap samt olika strategier för undervisning. Elevernas individuella nivå är den styrande faktorn och utgångspunkten. Förstelärare har haft som fokusområde att ge kompetenshöjande insatser i kollegiet med ordlös kommunikation (metoderna TAKK och PECS). Grundsärskolans medarbetare har deltagit i kompetensutveckling i språkstörning samt läs- och skrivinläring.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling.			
Elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen			Siffran saknas på grund av olika ämnessystem i sarskolan. Målet ses över.

Alla grundsärskolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Alla grundsärskolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Analys

Resultaten av elevenkäten visar att eleverna upplever sin lärmiljö som god. Ett par grundsärskoleenheter rapporterar om att lokalerna ibland har brister i förhållande till de behov som elever kan ha för att uppleva en inkluderande lärmiljö. Ett arbete för kompetensutveckling som syftar till att öka den icke-verbala kommunikativa kompetensen, för att kunna inkludera elever med större behov av teckenspråk och visuellt stöd har genomförts.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	93 %	100 %	
Elevernas upplevelse av att lärarna förklarar så att de förstår	83 %	100 %	
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem med skolarbetet om eleven behöver behöver det	89 %	100 %	
Elevernas upplevelse av att lära sig nya saker på fritids	76 %	100 %	

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	VO grsk behöver under 2022 utveckla indikatorer för att fånga lärmiljö	Ökad kunskap om hur våra lärmiljöer ser ut och en grund för fortsatt utveckling under 2023	

Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan

Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan

Analys

Samtliga pedagoger i grundsärskolan arbetar för att stimulera lärande hos eleverna utifrån elevernas egna förutsättningar och förmågor. Av grundsärskolornas rapportering framgår att i stort sett samtliga elever som läser enligt grundsärskolans läroplan når målen. Arbetet med att formulera skriftliga individuella utvecklingsplaner (IUP) skapar förutsättningar för samsyn och ökad måluppfyllelse.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Åk 6, betyg i alla ämnen			Värden saknas
Åk 7, betyg i alla ämnen			Värden saknas
Åk 8, betyg i alla ämnen			Värden saknas
Åk 9, betyg i alla ämen			Värden saknas
Åk 6, grundläggande kunskaper i alla ämnesområden			Värden saknas
Åk 9, Grundläggande kunskaper i alla ämnesområden			Värden saknas

2.3.4 Bedömning och betyg (gsär)

—

Grundsärskolan har en egen läroplan och är uppdelad på elever som läser ämnen och ämnesområden. Läroplanen för grundsärskolan beskriver vilka kunskaper och förmågor eleverna ska utveckla. Vårdnadshavare väljer om eleven i grundsärskolan ska betygsättas.

Elever i grundsärskolan som har förmåga att nå betygskriterier enligt grundskolans läroplan i ett eller flera ämnen ska få möjlighet att göra det.

Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan

Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan

Analys

Grundsärskolorna arbetar för att säkerställa en hög bedömarkompetens hos lärarna för de ämnen och/eller ämnesområden som lärarna är behöriga att undervisa i. Att säkerställa och öka andelen behöriga lärare i grundsärskolan är en utmaning för flera rektorer. För att bibehålla en hög bedömarkompetens rapporterar grundsärskolorna att samplanering och sambedömning med behörig pedagog sker kontinuerligt under läsåret.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Legitimerade och behöriga lärare	5 %		Utfallet är för lågt och arbetet behöver prioriteras högt

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Det pågår ett fördjupat arbete gällande andelen legitimerade lärare på våra skolor. Rektorerna upplever att statistiken är missvisande vilket kräver genomgång och analys.

Rekrytering av legitimerade lärare till särskolan är även fortsatt ett utvecklingsområde. Utbildningen låg nere under flera år och erbjuds på ett mindre antal lärosäten vilket gör att vi delar rekryteringsproblemet med hela landet. Ett utvecklingsarbete för att våra särskolor ska vara en attraktiv och lockande arbetsplats pågår där rektorer är aktiva tillsammans med Specialpedagogiska myndigheten.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antal grundskolor där som lägst 75% av lärarna är legitimerade i minst ett ämne	16	22	16 av 22 grsk har minst 75% lärare med behörighet i minst ett ämne
Andel lärare i grundsärskolan som är legitimerade i minst ett ämne	5 %		
Andelen elever i kommunens skolor som har en god hälsa ökar.	3		Indikatorn är för generell för att besvara och får ses över till nästa arbetsplan.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Ett medicinskt team inom ramen för verksamhetsstöd	Att få ett mer kraftfullt arbete för barn och elevers hälsa.	Har utökats med en skolläkare anställd på 50 procent. Gruppens arbete har påbörjats och kvaliteten i olika processer har ökat.

Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande

Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande

Analys

Skolorna i kommunen håller i huvudsak budgeten. I de fall det förekommer avvikelser finns det förklarliga skäl och förvaltningen har då genomfört nulägesanalyser för att stödja rektorer i att komma tillrätta med dessa. I de fall enheter har överskrivit budget har det handlat om oförutsedda händelser på grund av pandemin eller i närområdet som har påverkat verksamhetens kostnader och intäkter. Nulägesanalyser kan hjälpa verksamheterna att åtgärda bortfall av intäkter eller att ställa om till nya förutsättningar. Under 2022 har grundskolorna fått del av extra statliga och kommunala medel som underlättat den ekonomiska situationen på skolorna. Delar av medlen har avsatts åt förbättringar av lärmiljöerna på skolorna.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Budget i balans	Nej		En skola och ett rektorsområde har inte budget i balans.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Stödinsatser av ekonomistöd	Antalet skolor med budget i balans ska öka.	Skolorna håller budget i större utsträckning

Vårdnadshavare och elever ska ha ett högt förtroende för grundskolans verksamhet

Vårdnadshavare och elever ska ha ett högt förtroende för grundskolans verksamhet

Analys

Vårdnadshavarenkäten har inte genomförts i grundskolan under 2021 av administrativa orsaker. Den genomfördes däremot ut i november 2022 men svarsfrekvensen var för låg för att den ska kunna användas som underlag för analys. Under coronapandemin har samarbetet med vårdnadshavarna minskat, däremot har det skett en ökning under 2022 vilket förhoppningsvis är positivt för vårdnadshavarnas förtroende för skolan.

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Analys

Förvaltningen har ett mål att minska klimatavtrycket vid inköp av livsmedel. Detta mäts i CO₂e

(koldioxidekvivalenter)/kg livsmedel. Förvaltningens klimatavtryck för jan-okt 2022 ligger på 2,3 CO2e/kg. Det är en liten sänkning mot 2,4 CO2e/kg 2021 men långt ifrån målet att 2025 nå 1,8 CO2e/kg. Fortsatt arbete krävs för att öka kunskapen vid val av livsmedel och medvetenheten om vikten av omställning till mer växtbaserade måltider. Att servera mer växtbaserade måltider är ett betydande sätt att minska klimatavtrycket. Det kan ibland stå i konflikt med elevernas matönskemål och skolans ekonomiska ramar vilket i sin tur riskerar leda till att färre äter skollunchen vilket inte är önskvärt.

Vi ser att skolor som arbetar framgångsrikt med att minska matsvinnet har fått eleverna mer engagerade i klimatarbetet. Ökat elevengagemang i klimatfrågan kan förhoppningsvis leda till attitydförändring till den vegetariska maten.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Matsvinn i skolbespisningen	Ja		2022 låg matsvinnet på 35g per ätande jämfört med 37g föregående år.
Andelen ekologisk mat följer kommunens riktlinjer	Nej		Målet för andelen ekoinköp är på 45% resultatet jan-ju 2022 är 37%
Deltagande i kommunens skrapplockardagar			18 av 22 skolor har deltagit

Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel

Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel

Analys

Sett till kommunen som helhet finns ett överskott av platser i de norra kommundelarna samtidigt som belastningen är hög i andra kommundelar. Det finns svårigheter med beräkningar för att vissa upptagningsområden har en stor andel elever som väljer att gå i friskola i närheten och den siffran kan variera. Däremot har det varit svårt att bereda plats för elever i åk 6 i Tullinge för skolvalet 2022 på grund av att elevkullen som föddes 2010 var ovanligt stor. Elever från andra kommundelar har därför inte fått plats i Tullinge i den grad som önskats.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antalet elever som väljer kommunal skola inom kommunen	8 864		Siffran inkluderar de elever som går i kommunal skola i Botkyrka. 346 av dem kommer från andra kommuner. 3239 elever som bor i upptagningsområdet går i andra än Botkyrkas kommunala skolor.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Aktivt deltagande i arbetet med långsiktig planering av ekonomi och skolstruktur.	Med ökad kompetens och samverkan kring det strategiska arbetet med skolstrukturen ska utbudet	

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		av skolplatser bättre korrelera med behoven.	

Behöriga medarbetare stannar över tid

Behöriga medarbetare stannar över tid

Analys

Personalomsättningen har varit låg under pandemin men nu när restriktionerna släppt verkar det som att ett uppdämt behov av rörelse på arbetsmarknaden sker. Det har inte kommit några indikationer om att personalomsättningen stigit till problematiska nivåer från förvaltningens HR-strateg. Enskilda skolor har däremot en relativt hög personalomsättning och behöver följas upp som en del i skolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen legitimerade lärare i grundskolans ämnen	65,6 %	100 %	Ökning från förra året
Andelen legitimerade lärare mot fritids			Förvaltningen saknar statistik om detta
Personalomsättning av legitimerade medarbetare	11,6		Måttet kommer från föregående kalenderår 2021. Siffror för 2022 kommer först när 2022 är över. Samma sak gäller i historiken där varje års siffra avser det föregående kalenderåret.

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar

Analys

Det har skett ett antal anmärkningar inom EMI under 2022 varav de flesta handlar om brister i utredning och mottagande till särskolan. Verksamheten har stärkts på förvaltningsnivå med en placeringsansvarig/controller och en konsult har tagits in för att förbättra mottagandet. Det har också skett brister i hantering av rektorers personuppgifter i kommunens journalsystem vilket åtgärdats. Även brister i vårdcentralernas mottagning av nyanlända har uppmärksammats.

Enskilda skolor har också haft svårigheter med att uppfylla rutinerna för EMI vilket uppmärksammats av ansvarig och hanterats genom stöd och kompetensutveckling.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antal avvikelseanmärkningar	9		Avvikelserna är räknade utifrån områden där brister upptäckts på generell nivå och på individärenden.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utveckling av organisation och styrning för elevhälsans medicinska insatser	Med en tydlig organisation och ansvarsfördelning samt med klargörande rutiner och dokumentation ska elevhälsans medicinska insatser fungera fullgott och utan anmärkning.	Metodstödet är färdigt och implementerat

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa

Analys

Skolorna i kommunen bedriver förebyggande och främjande arbete på olika sätt i den vardagliga verksamheten utifrån egna initiativ men också med stöd av externa aktörer. Förvaltningen verkar också för att höja kvaliteten på arbetet dels genom systematiskt kvalitetsarbete men också genom olika kompetensutvecklande projekt på skolorna. Exempel på dessa är de våldsförebyggande metoderna Tåget och MVP. Utöver det har förvaltningen gjort ett omtag med projektet YAM som drivs av Karolinska institutet och syftar till att vara en hälsofrämjande och preventiv insats med syftet att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever. Vilka effekter projekten haft har varit svåra att utvärdera.

Under 2022 har kommunen också provat att erbjuda elever digitalt kuratorsstöd som finns tillgängligt även kvällar och helger. Tjänsten har levererats av Allbry. Verksamheten har skett på försök i ett år och kommer fortsätta i ett år till innan resultatet kommer utvärderas i förhållande till kostnaden innan beslut tas om fortsatt kontrakt. Verksamheten når pojkar i högre utsträckning än de fysiska kuratorerna på plats på skolorna gör, vilket ses som en vinst med metoden.

Trädgårdsstadsskolan arbetar också sedan 2020 med Dembraprojektet som är ett nordiskt samarbetsprojekt som syftar till att förebygga fördomar, främlingsfientlighet och rasism. Arbetet utvecklas av Forum för levande historia. Det har däremot varit svårt att driva projektet under pandemin och skolan beskriver behov av att intensifiera arbetet igen.

Björkhaga och Rikstens skola deltar i studien IBIS som leds av pedagogiska institutionen på Uppsala universitet och utgår från forskningsbaserade strategier för trivsel trygghet, måluppfyllelse och att minska problembeteenden.

Malmjö skola arbetar efter PAX som är ett system för att lära barn självreglering. Hammersta utgår från PBS-Positivt beteendestöd i sitt förebyggande arbete medan Fittjaskolan arbetar med Non violence project.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Antal skolor med pågående YAM-insats (Youth Aware of Mental health)			Nio skolor

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Deltagande i Karolinska Institutets hälsofrämjande och preventiva insats Youth Aware of Mental health - YAM	Syftet med insatsen är att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever i åldern 14-16 år.	Fler skolor kommer genomföra YAM framöver. Resultatet kommer utvärderas framöver
	Digitalt kuratorstöd	En ökad tillgänglighet.	Det syns ett ökat användande av kuratorstöd. Pojkarna är mer benägna att ta digital kuratorshjälp jämfört med på plats i skolan.
	Dembraprojektet	Nordiskt samarbetsprojekt i syfte att förebygga fördomar, främlingsfientlighet, rasism	Pausat under pandemin men ett omtag är påbörjat

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor

Analys

År 2022 bjöds 1163 sexåringar in att välja skola, varav 99 procent gjorde ett aktivt skolval. 68 procent valde bara kommunala skolor i kommunen och 26 procent sökte både kommunala och fristående skolor. Av de som bara sökte kommunal skola i kommunen kunde 92 procent erbjudas sitt förstahandsval. 62 procent valde sin närmaste skola i första hand. I en del upptagningsområden väljer elever i högre grad andra skolor än den närmast belägna. Det kan delvis ha att göra med hur utbudet av fristående och kommunala skolor i närområdet ser ut men det finns också ett samband med att skolor med lägre resultat väljs bort.

Den kommunedel där skolvalet har varit problematiskt inför läsåret 22-23 är Tullinge och skolvalet till årskurs 6. Falkbergsskolan hade ett mycket högt söktryck och där kunde vi inte bereda plats för alla sökande. Samma årskull hade vi svårt att ordna skolplatser åt vid skolvalet till förskoleklass. Efter många turer och ansträngningar lyckade vi bereda plats i Tullinge för alla elever som är skrivna i Tullinge, om än inte alla på elevens förstahandsval.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevda nöjdhet	65 %		
Andel elever som väljer att påbörja sin skolgång (förskoleklass) i sin stadsdel			Med anledning av byta av system för skolvalskartan går siffran inte att få fram för närvarande.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Synliggörande av våra verksamheter	Genom att synliggöra (marknadsföra) våra verksamheter bör vi bättre kunna visa på den kvalitet	Under året har kommunens verksamhet syns i flera positiva tidningsartiklar. Förvaltningens skolvalsfilmer har haft många tittare. Förvaltningen

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		som kommunal skola i Botkyrka erbjuder.	har också påbörjat arbete med att utveckla hemsidorna.

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Struktur för ökad likvärdighet

Utifrån modellen med socioekonomisk tilldelning sker främst enhetsspecifika förstärkningar. Dessa tar sig uttryck som personalförstärkningar i form av utökad undervisningstid eller ökad personaltäthet.

Statsbidrag med syfte att förbättra arbetsmiljö

Bidraget ska användas till åtgärder med syfte att förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkor för lärare i skolenheter med förskoleklass eller grundskola med socioekonomiska utmaningar. Statsbidraget betalades det första året ut till Fittjaskolan, Karsby International School, Skogsbacksskolan och Borgskolan. År två tillkom även Brunnaskolan, Grindtorpsskolan och Storstretsskolan som mottagare. Utbildningsförvaltningen väljer inte ut vilka skolor som ska stå som mottagare, utan det bestäms av Skolverket. Bidraget ska gå till insatser som kan förbättra förutsättningarna för exempelvis; kompetensutveckling, avlasta lärares administration och dokumentation, insatser för kollegiala samverkansformer och arbetssätt, personalomsättning, systematiskt kvalitetsarbete, arbetsro och trygghet, nulägesanalys av skolenheternas utmaningar, fysisk arbetsmiljö.

Statsbidraget "Skolmiljarden"

Bidraget ska förstärka Botkyrkas möjligheter att utveckla mottagandet av nyanlända och deras lärande. Detta sker främst genom utökad studiehandledning i modersmålet. Men det har även använts till att finansiera lovskola och kostnaden för den digitala kuratorstjänsten Allbry.

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2023-2025 styras utifrån följande prioriteringar:

- **Nyanländas lärande**

Nyanländas lärande är ett utvecklingsområde för hela grundskolans organisation. Alla skolor ska genom ökad kompetens kunna ta emot nyanlända elever och elever med flerspråkig bakgrund och erbjuda utvecklande lärmiljö så att eleverna utvecklas mot målen för grundskolan.

Verksamhetsområdet ska utveckla mottagandet av barn som kommer till kommunen så att elevens rättigheter vad gäller mottagandeprocess, studiehandledning och modersmålsundervisning har god kvalitet.

- **Skolnärvaro**

Elevernas skolnärvaro är grunden för goda studieresultat. Processen för arbetet med problematisk skolfrånvaro ska vara väl förankrad i alla verksamheter. Genom kompetensutveckling ska arbetet intensifieras och utvecklas så att skolfrånvaro motverkas.

- **Särskilt stöd**

Processen från anpassningar till särskilt stöd ska i alla delar ha god kvalitet, både gällande dokumentation och genomförande. God kvalitet i genomförandet innebär att eleverna, oavsett hinder i lärandet, ska möta lärmiljöer som ger dem möjligheter att utveckla sin fulla potential.

- **Kvalitet i undervisningen**

Undervisningen ska präglas av höga förväntningar, varierade arbetssätt och många vägar att nå målen. Undervisningen ska vara förutsägbar och kopplad till läroplanens mål. Inom ramen för all undervisning, i klassrummen och på fritids, ska ett starkt språkutvecklande arbetssätt stå i fokus.

I de prioriterade områdena för 2022-2025 är det särskilt viktigt att vara uppmärksam på pandemins effekter. Alla områden ovan har påverkats negativt av pandemin, vilket innebär att särskilda insatser kan behövas.

Skolans värdegrundsarbete ska vara en del av hela skolans uppdrag, både i varje skolas vardag men också inom ramen för särskilda satsningar för elever och/eller medarbetare.

Med stor ödmjukhet inför de utmaningar som 2023 kan komma att bjuda på har det planerade utvecklingsarbetet för verksamhetsområdet tagit avstamp i att upprätthålla det pågående arbetet, med justeringar utifrån vad utvärdering och analys har visat.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2022

Gymnasieskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens huvudområden	5
2.1 Samverkan och ansvar	5
2.1.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy).....	5
Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar	6
Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder.....	6
Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet	8
2.1.2 Rektorns ansvar (gy).....	8
Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet.....	8
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	9
2.1.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)	9
Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder	10
2.1.4 Rektorns ansvar (gysär)	11
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	11
2.2 Värden.....	12
2.2.1 Normer och värden (gy).....	12
Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö	13
Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro	15
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy).....	16
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	17
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	18
2.2.3 Normer och värden (gysär)	19
Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö	19
Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero.....	20
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär).....	20
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	21
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen.....	21
2.3 Lärande.....	22
2.3.1 Kunskaper (gy)	22
Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	22
Gymnasieskolans resultat ska öka.....	23
Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	26
2.3.2 Bedömning och betyg (gy)	27
Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning.....	27
Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	28

2.3.3	Kunskaper (gysär).....	29
	Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	30
	Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	30
2.3.4	Bedömning och betyg (gysär).....	31
	Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	31
2.4	Övriga	31
2.4.1	Övriga kommunala mål och åtaganden.....	31
	Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram.....	33
	Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	33
3	Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	34
3.1	Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	34
4	Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	35

1 Inledning

Verksamhetsområde gymnasieskola bedriver utbildning inom skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola och är organiserat på fyra enheter: Skyttbrinks gymnasium, S:t Botvids gymnasium och gymnasiesärskola, Tumba gymnasium och Tullinge gymnasium. Skolorna leds av var sin rektor och har till viss del olika profiler i och med sina olika programutbud.

Botkyrka har ca 2800 elever inskriva på sina gymnasieskolor, varav ca 70 elever inom gymnasiesärskolan. Sammantaget går 73 procent av eleverna på ett högskoleförberedande program, 16 procent på ett yrkesprogram och 11 procent på ett introduktionsprogram. Fördelningen på skolorna är beroende av deras programutbud.

Andel elever med utländsk bakgrund är 49 procent (jämfört med 35 procent i Stockholms län och 31 procent i riket). Andel elever med högutbildade föräldrar är 54 procent (jämfört med 59 procent i Stockholms län och 52 procent i riket). Andel kvinnor och män är 50-50.

Länssamverkan

Kommunens gymnasieskolor är en del av den länssamverkan som finns med 26 kommuner inom Storstockholm. Samverkan är viktig utifrån att vara hemkommun för elever som får sin utbildning hos andra huvudmän; kommunala och fristående. 60 procent av kommunens elever väljer skolor i andra kommuner eller fristående skolor och drygt 50 procent av eleverna i kommunens gymnasieskolor kommer från andra kommuner, främst från Salem och Södertälje.

Central förvaltning

Inom utbildningsförvaltningen återfinns Verksamhetsområde gymnasieskola där det övergripande ansvaret för kommunens gymnasie- och gymnasiesärskola ligger. Enheten leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, och omfattar en utredare/handläggare och en verksamhetssamordnare. Stödfunktioner inom enheterna för kvalitetsstöd och ekonomistöd återfinns i så väl kontroll- som utvecklingsyfte.

Systematiskt kvalitetsarbete

Årets analyser redovisas utifrån tre uppföljningstema; *Samverkan och ansvar*, *Värden och Lärande*, inom vilka samtliga läroplansområden är kategoriserade.

Att skapa transparens, tydliga riktlinjer och principer för den interna resursfördelningen till skolorna är ett påbörjat arbete som ingår i det systematiska kvalitetsarbete som fortskrider under 2022.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy)

Studie- och yrkesvägledarnas nätverk

Det etablerade SYV-nätverkets möten har fortlöpt trots pandemins påverkan. Till dessa möten kallas grund- och gymnasieskolans studie- och yrkesvägledare i Botkyrka kommuns kommunala och fristående skolor samt studie- och yrkesvägledare inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Mötena är organiserade efter olika teman som är relevanta för yrkes- och studievägledning och bedöms vara ett viktigt forum för samverkansprocessen.

Pågående arbete med riktlinjer kring frånvaro

Under höstterminen 2021 togs riktlinjer kring frånvaro fram av central förvaltning och är i april 2022 ännu på remiss i verksamheternas ledningsgrupper. Den något fördröjda processen är en följd av de chefsbyten som skett i verksamhetsområdets ledning. Målet är att de gemensamma riktlinjerna ska vara klara till höstterminen 2022. Beslut om riktlinjer för gymnasiet togs 2021 mot bakgrund av den utredning som gjordes av avhopp och byten i gymnasieskolorna. Utredningen visade att hög frånvaro var den främsta orsaken till att elever på både nationella program och introduktionsprogram skrevs ut. Frågan var även ämne för en av de tematiska träffarna i SYV-nätverket.

Kvalitetsuppföljning av introduktionsprogrammen

Utvecklingsarbetet av det systematiska kvalitetsarbetet inom introduktionsprogrammen är väsentligt i förhållande till läroplansområdet Utbildningsval - arbete och samhällsliv. Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleverna ska kunna orientera sig i olika yrkesinriktningar och utbildningsvägar, vilket gäller inte minst nyanlända elever på språkintrödn. Övergångarna för eleverna från introduktionsprogrammen behöver säkras både från grundskola och vidare till nationella program alternativt arbetsliv, genom bland annat uppföljning av de individuella studieplanerna.

Kraven på huvudmannens styrning av introduktionsprogrammen är skarpa, bland annat genom Plan för utbildningen. För att ge stabilitet och balans ska huvudmannens plan innehålla information om utbildningens syfte samt huvudsakliga innehåll och längd.

Rektorer för S:t Botvid och Skyttbrink har tillsammans med utredare från verksamhetsområdet deltagit i Skolverkets nätverk för introduktionsprogram under 2021. I samband med detta identifierades utvecklingsbehov som bland annat rör rutiner och handläggning av individuella studieplaner. Under det första kvartalet av 2022 har en modul i verksamhetssystemet Edlevo upprättats, för att dokumentera och följa upp de individuella studieplanerna i ett samlat system.

Rektorerna har även saknat och efterfrågat dataunderlag för att kunna bedriva en systematisk kvalitetsuppföljning av introduktionsprogrammen, vilket ledde till att nya indikatorer tagits fram till verksamhetsplanen för 2022, i syfte att skapa en säkrare kvalitetsuppföljning. Den data som finns tillgänglig är dock enkom hämtad från den läns-gemensamma elevenkäten, vilket ger indikatorer för kvalitetsarbetet på språkintrödn men inte övriga introduktionsprogram. Därav fortskrider utvecklingsarbetet med detta som en del av huvudmannens samverkansprocess med professionen.

Då introduktionsprogrammen i gymnasieskolan saknar nationella programstrukturer och examensmål ställs en annan typ av krav på samverkan mellan huvudmän och rektorer och lärare. En prioriterad insats under 2022 är att analysera och identifiera introduktionsprogrammets behov i nära samverkan mellan huvudman och profession.

Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar

Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar

Analys

SYV-nätverket beskrivs framgångsrikt på både enhets- och verksamhetsområdesnivå som en del i att bygga relationer mellan grundskola och gymnasium.

Under 2021 har det varit en god närvaro i SYV-nätverket trots pandemin och digitala nätverksträffar. De digitala mötena har med sin enkelhet bidragit till effektivitet. Samtidigt har möjligheten att mötas på plats i varandras verksamheter saknats och kollegiala samtal av mer reflekterande karaktär har inte kunnat hållas i samma utsträckning.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Att studievägledare från samtliga områden, dvs grundskola, gymnasium, VUX samt KAA deltar i nätverksträffarna	Ja		Studievägledare från alla områden har deltagit.

Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

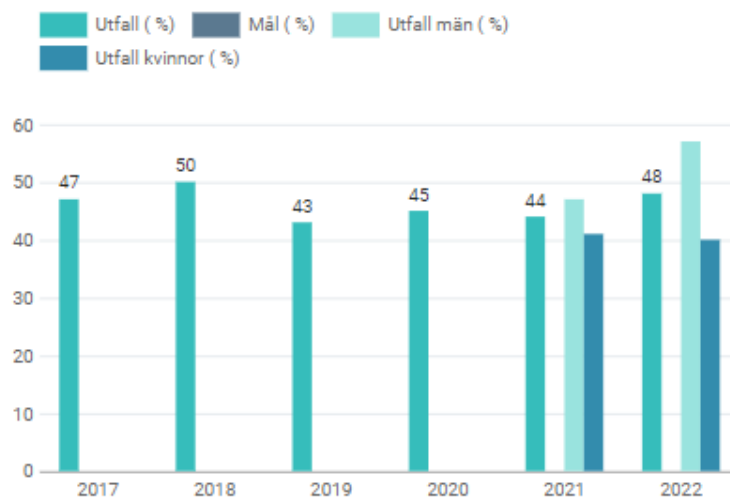
Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Analys

Enligt den länsgemensamma enkäten i årskurs 2 och elever på språkinträdning, har Botkyrka en högre andel än länet, som uppger att de får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet. Elever i årskurs 1 vittnar i ännu högre utsträckning om nöjdhet med studievägledningen.

Det föreligger en variation mellan gymnasieskolorna i enkätresultatet. På Tumba gymnasium där andelen nöjda elever är som lägst, görs bedömningen att eleverna svarat under inflytande av pandemin då det reguljära arbetet med information i klasser och i större grupper, pausats av smittskyddsskäl. Det föreligger ingen oro då studievägledningen under 2022 varit i full aktivitet igen och det även har genomförts utbildningsmässor på skolan.

I både länet och kommunen finns ett ganska stort gap mellan pojkar och flickor i den här frågan. I Botkyrka instämmer 57 procent av pojkarna jmf med endast 40 procent av flickorna. I länet är gapet lite mindre. Även i årskurs 1 är andelen nöjda elever högre i gruppen pojkar. Nedan redovisas skillnaderna på enhetsnivå utifrån resultaten i elevenkät åk 2.

Enhet	Period	Utfall	Utfall män	Utfall kvinnor
Gymnasium	2022	48 %	57 %	40 %
Tullinge Gymnasium	2022	66 %	69 %	64 %
Tumba Gymnasium	2022	37 %	51 %	24 %
St Botvids Gymnasium	2022	42 %	40 %	43 %
Skyttbrinks gymnasium	2022	52 %	67 %	78 %

Jämförelse över tid, enheter och utfall kön. Källa: Verksamhetsområdet Gymnasiet uppföljning i Stratsys.

På Tumba gymnasium där differensen är som störst mellan könen, bör understrykas att gruppen flickor har störst andel svarande i svars kategorin "Varken eller" (40%), vilket kan tolkas som att de inte har en uppfattning i frågan. 35 procent av flickorna på Tumba gymnasium instämmer dock inte om att de får information och studievägledning inför val av framtida utbildning.

För att ge lite perspektiv till datan i tabellen, förtjänar att upprepas skillnaden i storlek mellan skolorna, där antal svarande i Tumbas enkät till årskurs 2 är 386 (85%) jämfört med Skyttbrinks enkät med 29 svarande (73%).

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever åk 2 som upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	48 %		Motsvarande siffra i länet är 44%.
Andelen elever på språkintrödnation som upplever att de får hjälp av syv inför studier och	63 %		Motsvarande siffra i länet är 65%. Andelen som inte håller med har sedan 2020 minskat från 27% till 16%.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
arbete efter språkintröduktion			

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet

Analys

En effekt av pandemin har inneburit begränsad samverkan med externa aktörer. Den omstart som nu pågår sedan februari då restriktionerna visar sig till exempel genom utbildningsmässor och besök på plats av samarbetspartners.

Fokus kan åter riktas mot de utvecklingsbehov som finns. Skyttbrinks gymnasium lyfter möjligheten att stärka och utveckla samarbetet med de arbetsgivare där eleverna gör sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL), genom att bjuda in till ett branschråd där handledare, lärare och elever gemensamt diskuterar utvecklingsmöjligheter så väl på arbetsplatser som i undervisning.

2.1.2 Rektorns ansvar (gy)

Tilliten till gymnasieskolornas rektorer att lyckas i sina uppdrag är stor. För att verksamheten ska fortsätta att utvecklas tillsammans genom ett systematiskt kvalitetsarbete efterfrågas en kontinuitet i ledning och styrning. Det finns behov av ett samlat grepp att fördjupa och systematisera kvalitetsarbetet med skolledarna.

Det har sedan 2020 ingått i verksamhetsplanen att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, mot bakgrund av de identifierade utvecklingsområdena inom dokumentation och rutiner i de förvaltningsövergripande systemen. Skolornas löpande dokumentation har påverkats av pandemins effekter, och då fokus har legat på att upprätthålla en fungerande skolvardag för elever och medarbetare har således det systematiska kvalitetsarbetets dokumentation nedprioriterats.

Arbetet med utvecklingsområdet beskrivet ovan har avstannat något i samband med pandemin. Det är också en effekt av att kontinuitet i ledning och styrning saknats, då befattningen som verksamhetschef sedan juni 2021 bestått av tillförordnade i väntan på att ordinarie befattningshavare ska tillsättas.

Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet

Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet

Analys

Tillförordnad verksamhetschef för gymnasiet har tillsammans med controller från Ekonomistöd gjort en grundlig genomlysning av hur kostnader fördelas per program och elev på varje gymnasieskola i egen regi för att se hur gymnasieprogrammen bär sig på varje skola. Genomlysningen visar att några av programmen har svårt att bära sig och att kostnader utöver det undervisningsrelaterade är mycket varierande. Underlaget kommer att vara viktigt för det fortsatta arbetet att skapa rimliga förutsättningar för rektor att bedriva utbildning med god kvalitet. Detta kan till exempel komma att medföra en

revision av vilka program som ska erbjudas på respektive skola.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Att VOG tillsammans med Ekonomistöd och skolledningar identifierar och skapar underlag som visar resursutnyttjande på programnivå.	Syftet är att kartlägga var budget tar vägen: att kunna följa upp resurserna på respektive enhet och se vad programmen kostar. I vilken utsträckning bär sig respektive program?	Insatsen är genomförd.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet.

Analys

Skolorna vittnar om att det finns rutiner som tillämpas för introduktion av ny personal. Vad som däremot framträtt är att introduktionsprocessen avslutas för tidigt istället för att under en längre tidsperiod följas upp systematiskt. Under pandemin har detta blivit extra tydligt.

Indikatorer pekar mot att förutsättningarna för ett gemensamt utvecklingsarbete av undervisningen är stabila. Det pågående arbetet med att fördjupa det övergripande arbetsmiljöarbetet genom handlingsplanen i HÖK21 ger ytterligare möjlighet att förbättra förutsättningarna.

Sjukfrånvaron är låg. På frågan "Mitt arbete känns meningsfullt" svarar över 90 procent i medarbetarenkäten positivt, vilket indikerar ett starkt engagemang.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Lärarnas uppfattning om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildad och nyanställd personal	46 %		Totalt för båda svars-kategorier "Stämmer helt och hållet" och "Stämmer ganska bra". Stämmer ganska dåligt: 31% - Stämmer inte alls: 10%.
Uppfattning hos pedagogisk personal av förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	70 %		
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	71		
Antal medarbetare per chef			Utfallet följs upp under höstterminen då en bättre indikator tagits fram.
Sjukfrånvaro personal	4,3 %		

2.1.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)

Läsåret 2021 var starkt präglad av pandemin för gymnasiesärskolan vilket även har påverkat läsåret 2022. Konsekvenser sågs bland annat för möjligheten att kunna erbjuda APL-platser då urvalet var

kraftigt begränsat, att genomföra informationsföreläsningar med organisationer och företag samt möjligheten att genomföra utflykter av olika slag. Aktiviteterna beskrivna ovan utgör väsentliga steg i syftet att förbereda eleverna inför kommande yrkesliv på såväl det nationella som det individuella programmet.

Genomförandet av APL har även brustit bland vissa elever på grund av en delvis problematisk frånvaro. Detta tros även ha påverkat hur elevenkäten har besvarats, då utfallet i gruppen flickor sticker ut i frågor som handlar om information från SYV och övrig information inför kommande arbetsliv eller studier. Elevehälsan har tillsammans med mentorer arbetat stödjande med dessa elever utifrån ett elevehälsoperspektiv.

Skillnaden i svar mellan pojkar och flickor bör dock också förstås utifrån att fördelningen i kön skiljer sig kraftigt åt mellan de olika nationella programmen. Därutöver är det små elevgrupper, vars antal ger dramatiska variationer i det procentuella utfallet. På Individuella programmet har totalt 34 elever svarat, med en övervägande del i årskurs 1 och 3. På Nationella programmet har totalt 31 elever deltagit i enkät, varav majoriteten i årskurs 1 och 2.

Analysen av gymnasiesärskolans enkätresultat är särskilt beroende av de uppföljande samtal som genomförs på S:t Botvid för att förstå elevernas perspektiv. Först efter att denna kvalitetsuppföljning gjorts kan analysen utvecklas och nyanseras.

Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Analys

På Nationella programmet sticker svarsresultatet ut i frågan om kontakt med arbetslivet under utbildningen. I gruppen pojkar har alla uppgett att de instämmer i påståendet, emedan bara lite mer än hälften av flickorna har svarat ja. Återigen behöver påminnelse utfärdas om det lilla antalet, och att problematisk frånvaro varit större i gruppen flickor. Därutöver har fler flickor markerat svaret 'ibland', vilket ter sig som ett realistiskt svar som inte nödvändigtvis ska bedömas som ett negativt utfall. Tendensen att svara 'ibland' eller 'jag vet inte' återkommer i gruppen flickor även i övriga frågor som använts som indikatorer nedan.

Att endast 18 procent på Individuella programmet vittnar om besök från personer med olika yrken eller faktiska besök på arbetsplatser speglar förutsättningar som präglar skolan under pandemin. Förutsättningarna har slagit hårdare mot i synnerhet eleverna på Individuella programmet, eftersom just konkreta besök ger avtryck på ett betydelsefullt sätt i läroprocessen.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att få information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiesärskolan (NP)	65 %		Här finns ett gap i svaren mellan flickor och pojkar. Betydligt fler flickor har svarat 'ibland' och 'jag vet inte'. Emedan nästan alla pojkar svarat ja.
Andel elever som uppger att de i klassen har pratat om olika yrken och skolor	47 %		Rejäl positiv avvikelse jmf inte bara med 2021 utan flera år tillbaka. I gruppen tjejer har hälften svarat vet

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
efter gymnasiesärskolan (Individuella programmet)			inte.
Andel elever som uppger att de i klassen har träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan (Individuella programmet)	18 %		Här sticker gruppen pojkar ut med bara 6% ja-svar (1 elev). 67% av pojkarna har svarat nej.
Elevernas upplevelse av att i utbildningen få kontakt med arbetslivet (NP)	81 %		100% ja gruppen pojkar jmf med 54% ja gruppen flickor.

2.1.4 Rektorns ansvar (gysär)

Gymnasiesärskolan är en viktig del av S:t Botvids gymnasium. Den ingår som en del av skolan men har också behov av egna lösningar och anpassningar för att möta elevernas behov av stöd och undervisning, samt kompetensförsörjning av personal.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet

Analys

Från hösten 2020 genomfördes en organisationsförändring med en biträdande rektor och en gruppchef för KTT (korttidstillsyn). Gemensamt träffas konstellationen med rektor 1 tillfälle per månad och stämmer av sarskolans specifika frågor för att hitta bra lösningar. Under 2021 har mycket landat och nya lösningar har kunnat utvecklas för att möta elevernas behov, till exempel genom gruppsammansättningar, utbildning för personal och möjligheter till samarbete.

Biträdande rektor ingår i S:t Botvids ledningsgrupp och på så sätt blir sarskolan en del av det större gemensamma arbetet. Vid personalmöte och studiedagar deltar sarskolans personal oftast tillsammans med resten av personalgruppen.

Sjukfrånvaron under året har varit hög på grund av riktlinjerna som gällt under pandemin. Dock är sjukfrånvaron fortsatt hög när det gäller elevassistenterna och detta är ett område som gruppchef och HR ser över.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Uppfattning hos pedagogisk personal om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal			För låg svarsfrekvens 2022.
Uppfattning hos pedagogisk personal, om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen			För låg svarsfrekvens i årets enkät till pedagogisk personal gysär

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten			
Sjukfrånvaro personal	8,1 %		

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gy)

Skolor påverkas av allvarliga händelser i närområdet, och både elever och personal har under vårterminen 2022 vid ett par tillfällen påverkats av våld i Norsborg vilket medfört oro. S:t Botvids gymnasium har jobbat med krishantering utifrån de olika händelser som drabbat stadsdelen. I nuläget är just dessa tragedier inget som kan kopplas till den statistik som redovisas nedan. Skolans personal ges viktig inblick i elevernas behov av skolans trygghetsarbete genom elevernas uttalade syn på trygghet och trivsel i elevenkäten, utvecklingssamtal, fokusgruppintervjuer med mera.

Trygghet

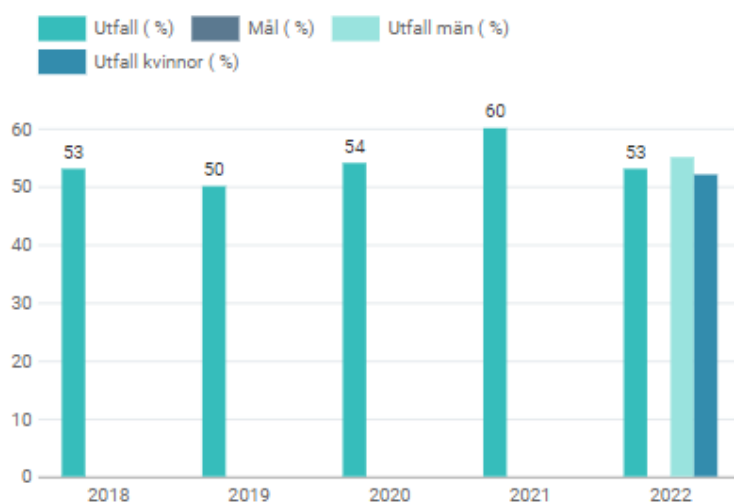
Enkätresultat från elever i åk 2, åk 1 samt från pedagogisk personal visar en övergripande enighet i att skoltillvaron är lugn och trygg i Botkyrkas gymnasieskolor. I enkäterna ställs även mer specifika frågeställningar vars utfall har betydligt större variation. Det är viktigt att då ha kvar det signalvärde som elever och pedagogisk personal samtidigt visat i svaret på den mer generella frågan om trygghet.

Till exempel ser vi att andelen elever som är nöjda med skolornas arbete mot mobbning är 64 procent och därmed ger ett lägre utfall än för upplevelsen av trygghet. Det förtar inte resultatet för den generella trygghetsfrågan, men utgör en av flera kvalitetsaspekter. 13 procent i årskurs 2 uppger att de inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning. Utfallet för denna svarskategori har rört sig upp och ner sedan 2018 med som mest 16 procent och som lägst 8 procent (2021) som inte varit nöjda. Vad missnöjet består av behöver utvärderas tillsammans eleverna i verksamheterna.

Kommunens egna enkäter som distribueras till elever årskurs 1 samt pedagogisk personal har i år utökats med frågor som rör förekomst av olika kränkningar. Där framgår att verbala kränkningar är den mest frekventa formen då 15 procent uppgett att det sker någon gång i månaden eller varje dag. 10 procent uppger motsvarande frekvens för fysiska kränkningar. Vidare uppger 12,5 procent av eleverna i årskurs 1 att homo- och transfobiska kränkningar sker varje dag eller någon gång i veckan.

Arbetsro

Som konstaterats under 2021 finns behov av en levande begreppsdiskussion om arbetsro både i verksamheterna och på central förvaltning. Hur begreppet definieras är en betydelsefull aspekt i arbetet, då uppfattningen om begreppet påverkar vilka utmaningar som kan identifieras såväl som vilka åtgärder som behöver vidtas (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021). Därför är en insats planerad under 2022 i alla gymnasieskolor, att tillsammans med eleverna utreda begreppets innebörd som ett steg mot ökad samsyn.

Enhet	Period	Utfall	Utfall män	Utfall kvinnor
Gymnasium	2022	53 %	55 %	52 %
Tullinge Gymnasium	2022	54 %	58 %	50 %
Tumba Gymnasium	2022	55 %	55 %	56 %
St Botvids Gymnasium	2022	46 %	47 %	46 %
Skyttbrinks gymnasium	2022	44 %	41 %	56 %

Jämförelse över tid, enheter och utfall kön. Källa: Verksamhetsområdet Gymnasiet uppföljning i Stratsys.

Arbetsron har sjunkit i jämförelse med 2021 enligt elevenkäten i årskurs 2, men har tidigare år landat på mellan 50- 54 procent. Att 2021 fick en sådan positiv avvikelse är intressant att följa upp för vidare granskning, eftersom en stor del av undervisningen skedde via distans. Då elevantalet skiljer sig kraftigt mellan den största skolan och den minsta skolan i kommunen (Tumba respektive Skyttbrinks gymnasium), kan procentuella jämförelser se mer dramatiska ut än vad de är.

En mer utvecklad analys förväntas efter att insatserna genomförts i verksamheterna om arbetsro.

Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö

Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö

Analys

84 procent av pedagogisk personal uppger att det finns en samsyn på skolan kring vad som är en kränkning och hur man ska agera när en elev blir utsatt. Samtidigt är det enbart 58 procent som uppger att rutinen kring inrapportering av kränkingsincidenter följs och 31 procent har svarat att de inte vet. Av några fritextsvar att döma handlar det ofta om att man inte kan eller vill uttala sig om hur övriga i personalen agerar i förhållande till rutinen. 11 procent uppger att det inte stämmer eller stämmer dåligt att rutinen kring kränkingsrapportering följs.

Att spridningen av svaren på denna fråga ser ut som den gör, indikerar att bilden av samsyn i personalgrupperna kan behöva granskas och resoneras kring ute i verksamheterna. I synnerhet som det är relativt få kränkingsincidenter som rapporteras in till rektor.

Då både elevenkäter från åk 1 och enkäter till pedagogisk personal anger att det förekommer kränkningar på enheterna* framträder behovet att i vissa fall se över rutiner, i andra fall samsynen och i vissa fall förhållningssättet till de krav skollag och diskrimineringslag ställer på rapportering vid misstanke om kränkningar såväl som utredning och åtgärder.

Enkäter till pedagogisk personal visar också på en spridning i uppfattning om hur omfattande det är med förekomst av olika kränkningar. Det resultatet färgas delvis av att pedagogerna arbetar med olika elevgrupper och storleken på skolan. En större skola med fler elever och personal får väntat en större spridning i svaren. Emedan en mindre skola kan man förvänta sig att det finns en större delad erfarenhet om hur ofta kränkningar infaller och vilka kränkningar som sker.

* På S:t Botvid var svarsfrekvensen inte tillräckligt stor i elevenkäten åk 1. Tullinge gymnasium hade för låg svarsfrekvens i enkät till pedagogisk personal. Dessa ingår sedermera inte i referensen till dataunderlaget, gällande frekvens och form av kränkning,

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan enligt elevenkät åk 2	81 %	100 %	Skillnaden utifrån kön är ungefär den samma i länet. Pojkar instämmer i något högre andel. Sedan 2017/2018 har utfallet rört sig mellan 81-85% för denna fråga i kommunen. Motsvarande fråga Åk 1: 92% (686 elever/svarsfrekvens 71%)
Att planen mot kränkande behandling beskriver skolornas faktiska förebyggande samt främjande arbete och aktiva åtgärder.			Följs upp under höstterminen 2022.
Att andelen elever åk 2, som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning, minskar.	13 %		Motsvarande siffra i länet är 10% Flickor är mer missnöjda än pojkar med skolans arbete mot mobbning vilket återspeglas även i länet. Instämmer 64% -- Verken eller 23% -- Instämmer inte 13% --Vet inte 16%
Språkintröduktion elevenkät åk 1-4: Elevernas upplevelse av att personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad.	68 %		Motsvarande i länet: 73% Instämmer 68% -- Varken eller 17% -- Instämmer inte 15% -- Vet inte 14%
Eleverna i åk 1 upplever att de blir respekterade för den de är av övriga elever	87 %		K 91% - Tj 84%
En ökning av andelen personal som uppfattar att kränkingsincidenter	58 %		Störst andel svar har "Vet inte": 30%

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
på skolan rapporteras till rektor.			Stämmer ganska dåligt: 8%, Stämmer inte alls: 3% Alla gy och grundskolor 77%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Följa upp förhållningssätt och kunskapsläget i förhållande till incidentrapportering	Insatsen ska undanröja hinder för åtgärdande och förebyggande insatser mot kränkande behandling. Målbilden är en väl fungerande och tillitsskapande process för incidentrapportering. Bakgrunden är den underrapportering av kränkingsincidenter såväl som trakasserier som synliggjorts under 2020/2021.	pågående process

Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro

Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro

Analys

Gymnasieskolorna bedriver ett aktivt arbete för att skapa arbetsro för eleverna. Som beskrivits är insatser planerade under 2022 för att profession och elever tillsammans ska kartlägga olika perspektiv av begreppet för att utveckla en mer delad förståelse.

Skolornas utfall i elevenkäterna årskurs 2 för frågan om arbetsro, varierar mellan 44 procent och 55 procent. För årskurs 1 där tre skolor nådde godkänd svarsfrekvens, varierar mellan 44 procent och 86 procent. Det finns även variationer mellan klasserna. En mer nyanserad analys behöver dock avvakta i väntan på att personal och elever i verksamheterna har följt upp frågan. Utfallet i enkäter till elever på språkinträdning och pedagogisk personal är avsevärt högre. Denna data återfinns i tabellen nedan.

Som påpekats tidigare har det även problematiserats på nationell nivå, att arbetsro inte enbart kan tolkas som lugna och tysta lektioner. Tysta lektioner men med överksamma elever kan till exempel inte vara karaktäristiskt för arbetsro. I skolinspektionens granskning (2016) definierades begreppet som att störande inslag under lektionen minimeras och att fokus riktas mot det som är syftet med lektionen. Granskningen visade till exempel att studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och tydlig ledarskap i klassrummen.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	53 %		Pojkar marginellt högre andel som instämmer.
Andel positiva svar från elever språkinträdning åk 1-4, för att de vet vem	75 %		motsvarande siffra i länet: 83%

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
på skolan de kan prata med om de behöver			
Elevernas upplevelse i åk 1 att det alltid finns någon på skolan de kan vända sig till med frågor och problem	74 %		K: 70 % - Tj 78%
Andel elever åk 2 som upplever att lärarna bemöter dem på ett positivt sätt	72 %		Motsvarande siffra i länet är 76% vilket också var Botkyrkas resultat 2021.
Lärarnas bedömning av att eleverna får möjlighet till arbetsfokus	86 %		Övriga svars kategorier: Vet inte: 4% - Stämmer ganska dåligt: 10% (22 st) - Stämmer inte alls : 2% (4st). Jämförelser mellan enheters resultat blir lätt missvisande då antalet respondenter skiljer sig åt kraftigt mellan skolorna.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet arbetsro utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En bearbetad samsyn gällande definition av begreppet arbetsro mellan elever och personal. För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymmet för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).	Insatserna genomförs vid olika tillfällen i verksamheterna. Underlaget samlas upp av verksamhetschef vid höstterminens kvalitetsdialoger.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy)

Delaktighet är ett begrepp som ofta blir utgångspunkt för de läroplansmål som ryms under området elevernas ansvar och inflytande. Elever som upplever faktiskt inflytande i undervisningens innehåll, engagerar sig mer, tar större ansvar och lär bättre (Alerby & Bergmark, 2016). Precis som det åskådliggjorts med begrepps användningen för arbetsro, finns olika perspektiv på vad delaktighet och inflytande i skolan innebär. Mot bakgrund av att Botkyrkas gymnasieskolor återkommande haft ganska

låga utfall på elevenkäterna i frågor som rör elevernas inflytande och delaktighet, har insatser under 2022 planerats för att tillsammans med eleverna kartlägga hur begreppet kan förstås.

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Analys

I vilken grad eleverna i årskurs 2 upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola varierar mellan skolorna. Utfallen rör sig mellan som lägst 40 procent och 50 procent. Årskurs 1 ligger utfallen mellan 41 procent och 59 procent.

Skyttbrinks gymnasium sticker ut med det högsta utfallet bland elever i årskurs 1 och förklarar delvis resultatet mot bakgrund av ett litet elevantal, vilket medför enklare processer att skapa talutrymme för alla. Men även årskurs 2-enkäten på Skyttbrinks gymnasium visar höga utfall för samtliga frågor som rör inflytande och delaktighet.

Tullinge gymnasium ligger högst i utfall av skolorna för årskurs 2 men lägst i utfall för årskurs 1. Resultaten förbryllar skolledningen och det behöver utredas vidare tillsammans med eleverna.

Skillnaden i upplevelse mellan elever i årskurs 1 och 2 visar sig även på Tumba gymnasium där årskurs 2 har ett avsevärt lägre utfall än årskurs 1. En tolkning från skolledning är att det speglar årskursernas olika förutsättningar under föregående år, där eleverna på årskurs 2 bär med sig erfarenheter av långa perioder distansundervisning. Skolan har nu återstartat det formella elevarbetet med klassråd, sektorsråd och skolkongresser.

Språkintrouktionseleverna landar på 70 procent vilket är över länssnittet. I Botkyrka går dessa elever på S:t Botvids gymnasium där många av eleverna på språkintrouktion också deltar i elevrådsarbetet. S:t Botvid ligger över snittet även för eleverna i årskurs 2-enkäten.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever åk 2 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	44 %		Bara 1 procentenhet i skillnad mellan pojkar och flickors upplevelse att deras synpunkter tas till vara. Större skillnad mellan könen i länet. Andelen elever som inte instämmer har stegvis minskat sedan 2020. Mellangruppen har varierat men är i år mindre en andelen som instämmer. I länet är motsvarande siffra 43%.
Andel elever åk 1 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på skolan	49 %		K 50% - Tj 47%
Andel elever på språkintrouktion som upplever att personalen tar hänsyn till elevernas åsikt om skolan	70 %		Motsvarande i länet är 69%

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Analys

Tumba gymnasium påminner om att elevernas upplevelse av att få vara med och påverka innehållet i undervisningen, bör ses mot bakgrund av restriktionerna som gymnasieskolan drabbats av ända in i det första kvartalet av 2022. Generellt har mycket undervisningstid fallit bort i samband med de höga sjukskrivningstalen både bland personal och elever. Det huvudsakliga fokuset prioriterades till att få eleverna att klara kurserna med betyg utifrån var och ens potential. Att detta fokus har begränsat elevernas möjligheter att påverka och variera innehållet i undervisningen ses som en rimlig konsekvens.

Skyttbrinks gymnasium sticker ut med höga utfall både i jämförelse med länet och Botkyrka. Återigen behöver påminnelse utfärdas om att ett litet elevantal också ger dramatiska variationer i utfall, åt både positiva och negativa riktningar. Det finns samtidigt intressanta förklaringar i skolans analys av varför de hamnar högt i frågorna.

- Frågan har löpande varit på agendan i det kollegiala lärandet
- Programmen har många praktiska inslag i undervisningen som är enkla att variera utifrån elevernas önskemål.
- En större andel av eleverna har behov av anpassningar vilket kräver att lärarna för en nära dialog med var och en av eleverna kring *huret*.
- Det finns en hög medvetenhet hos eleverna om hur de på bästa sätt kan lyckas med sina studier samt att de kan verbalisera detta.

Det positiva utfallet för eleverna på Språkintröduktion på S:t Botvids gymnasium förklaras med att eleverna ofta har samma lärare i många lektioner under en vecka och går i klasser med maxantalet 20 elever.

Tullinge gymnasium har sedan några år ett pågående utvecklingsarbete som rör den formativa återkopplingen med eleverna. Fokus i lektionsdesignen handlar övergripande om att designa lektioner utifrån gruppens behov.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever åk 2 som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	33 %		31% instämmer inte men den största gruppen elever instämmer mitt emellan (36%). Få har uppgett att de inte vet. Lika stora andelar i grupperna pojkar och flickor som instämmer. Samma utfall som i länet.
Andel elever i åk 2 som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	33 %		Stegvis ökning från 26% instämmer 2020. 36% ligger i mitten av skalan (både och eller varken eller). Samma utfall som för länet i andel instämmer.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever på språkintrödn som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	71 %		Motsvarande siffra i länet är 69%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet delaktighet utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	Insatserna genomförs vid olika tillfällen i verksamheterna. Underlaget samlas upp av verksamhetschef vid höstterminens kvalitetsdialoger.

2.2.3 Normer och värden (gysär)

82 procent av eleverna på individuella programmet känner sig trygga i skolan. 80 procent har uppgett att de känner sig trygga på fritidshemmet (korttidstillsynen) emedan 64 procent uppger att de har roligt på fritids. 80 procent av eleverna har även uppgett att de känner sig lyssnade på av personalen på fritids vilket är en väsentlig förutsättning för både delaktighet och upplevelse av trygghet och trivsel.

Vidare har 90 procent av eleverna på individuella programmet uppgett att de känner sig trygga på rasterna, vilket speglar att det i rastverksamheten alltid finns personal delaktig. Det är en viktig indikator i kvalitetsuppföljningen av normer och värden på individuella programmet. Frågor ställs också i enkäten om det finns andra elever eller personal en är rädd för på skolan. Lite mindre än hälften av eleverna uppger att det inte finns andra elever de är rädda för. Då skolan jobbar med att öka kontaktytan mellan olika elevgrupper utsätts eleverna för nya situationer och sammanhang som kan uppfattas utmanande. Efter pandemin kan känslan av osäkerhet och rädsla inför andra elever eller vuxna i skolan aktiveras lite extra, eftersom sarskolan under restriktionerna har arbetat något mer isolerat än vanligt.

Det är ett prioriterat område att samtliga elever på gymnasiesarskolan skall känna sig trygga med såväl elever som med personal. För att kunna göra en fördjupad analys av det enkätunderlag som finns från både Nationella programmet såväl som Individuella programmet i gymnasiesarskolan, genomförs uppföljande samtal med både elever och personal utifrån de data som kartlagts.

Alla elever ska uppleva att gymnasiesarskolan är en trygg miljö

Alla elever ska uppleva att gymnasiesarskolan är en trygg miljö

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever som är nöjda med skolans arbete mot mobbning (Nationella Programmet gy sär)	61 %		Lägre andel bland tjeerna som svarat ja. Lika många har svarat 'vet inte' som 'nej' bladn tjeerna (3 elever vardera svaret).
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan	76 %		Ungefär samma antal flickor som pojkar har svarat ja på

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
säger till om eleverna är elaka mot varandra (Individuella Programmet, gy sär).			frågan. Då gruppen flickor är något färre till antalet, får det ett mer dramatiskt genomslag procentuellt. Över tid syns i svarsresultatet variationer mellan 73 %- 79 %.
Elevers upplevelse av att det finns elever som en är rädd för (individuella programmet gy sär).	47 %		Andelen som svarat nej har sjunkit 11 procentenheter, men det rör sig om ungefär samma antal. 53% av pojkarna har svarat nej jmf med 40% av flickorna.
Andelen elever som uppger att de känner sig trygga på skolan (nationella programmet gy sär)	81 %		Ingen elev har svarat nej. 19% har svarat ibland. Sedan 2019 har andelen ja-svar varierat mellan 75% - 89%

Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero

Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever på Individuella programmet som uppger att det är lugn och ro i klassrummet	65 %		Gruppen pojkar sticker ut med lägre andel som svarat ja. De är något fler än flickor på programmet och en större andel som svarat ibland.
Andelen elever som uppger att det är arbetsro på lektionerna, nationella programmet.	65 %		Färre tjejer än killar uppger att det är arbetsro på lektionerna (46% vs 78%).

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär)

På gymnasiesärskolans Nationella program tillämpas formella elevdemokratiska forum som matråd och klassråd, vars frågor sen tas vidare till elevrådet. På det individuella programmet utmanas den traditionella idén om formell delaktighet då elevernas språkliga förutsättningar ställer andra krav. Delaktighet och inflytande formaliseras på andra sätt. Exempelvis genom att aktuella frågor avgränsas till två i taget, då avgränsning är viktigt för förståelse och tydlighet. Ämnen kopplade till skolans värdegrundsarbete och demokratiuppdrag tas upp och avhandlas i små steg.

Delaktighet och inflytande i gymnasiesärskolan behöver därför indikatorer som sträcker sig bortom det formella forumet. Språk och kommunikation är ett eget ämnesområde i gymnasiesärskolan där den estetiska verksamheten utgör ett viktigt pedagogiskt verktyg, inte minst för att utveckla elevens självkänsla och samspel med andra.

Nationella Programmet och individuella programmet har två separerade elevenkäter då designen skiljer dem åt. Frågorna om inflytande för elever i Nationella programmet ger andelar ja-svar som sträcker sig mellan 61 procent och 74 procent. Det högsta värdet får enkätfrågan *Jag kan påverka*

sådant som är viktigt för mig på min skola. Det lägsta värdet får frågorna Jag kan påverka genom vårt klassråd eller annat forum för elevinflytande samt Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.

På det individuella programmet har elevernas andelar ja-svar inom området delaktighet och inflytande, sträckt sig mellan som lägst 59 procent och som högst 79 procent. Det högsta värdet får, liksom förra året, frågan *De vuxna i skolan lyssnar på mig*. Det lägsta värdet får frågan *Jag får vara med och påverka hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter*, vilket även hamnade lägst föregående år.

Det finns således ett behov av att utveckla indikatorerna för Gymnasiesärskolans systematiska kvalitetsuppföljningar, för att säkerställa att mätningar kan omfatta ett mer varierat underlag än det elevenkäterna bidrar med.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever (NP) som uppger att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på skolan	68 %		Här sticker variationen ut mellan tjejer och killar. I gruppen tjejer har 5 av 15 svarat ja (38%) och i gruppen killar har 16 av 18 svarat ja (89%). Hur kan man förstå det?
Elevernas upplevelse av att de vuxna lyssnar på dem (Individuella Programmet)	79 %		92% svarade ja på frågan 2021. Mindre elevgrupp då (23 av 25 svarade ja). I år är det 27 av 43 elever som svarat ja.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (Individuella Programmet)	68 %		Pojkar 79%, flickor 53%
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (NP)	74 %		Fler elever har i år jmf med 2021 svarat ibland. Vilket förmodat speglar livet på skolan ganska bra. Att en ibland får vara med och påverka sånt som är viktigt för en på skolan.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka innehållet i undervisningen (NP)	68 %		Gruppen flickor ligger lägre med andel ja-svar. Inga nej-svar i den gruppen men bland pojkar har en elev svarat nej.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna (NP)	61 %		Fler elever har i år jmf med 2021 svarat ibland, vilket påverkar skillnaden mellan åren. 82% svarade ja 2021.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverkar hur de ska arbeta med olika skoluppgifter (Individuella programmet).	59 %		Här har eleverna i lite högre utsträckning markerat 'ibland'. 2 har svarat nej och 4 'vet inte'. Här är skillnaden mellan pojkar och flickor intressant. 7 av 15 flickor har svarat ja, jmf med 15 av 19 pojkar.

2.3 Lärande

2.3.1 Kunskaper (gy)

Läsåret 2021/2022 tog 95 procent av eleverna på nationella program examen. Det är ett gott resultat, inte minst med tanke på att gymnasieåren för denna elevgrupp präglats av restriktionerna under pandemin. Botkyrkas gymnasieskolor ligger över snittet för både riket och Stockholms län.

Det finns fortsatt skillnader mellan programtyper och skolor. Utmaningar tydliggörs på yrkesprogrammen där förutsättningarna och ingångsvärdet ofta är väsensskilda i jämförelse med elevgruppen som söker sig till högskoleförberedande program. Det ställer krav på skolorna och det kompensatoriska uppdraget och i uppföljningen syns både pågående och kommande insatser för att säkerställa kvaliteten.

Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Analys

Motivationshöjande arbete har återkommande dykt upp i rektorernas utsagor de senaste åren, vilket också kan vara en effekt av pandemirelaterade förutsättningar. Det motivationshöjande arbetet har tvingats till andra former i distans- och fjärrundervisning. 41 procent av eleverna i åk 2 upplever att undervisningen motiverar dem att vilja lära mer. Länsnittet är 42 procent, vilket antyder att det är en utmaning som inte bara begränsas till Botkyrka. I Botkyrkas egendistribuerade enkät till årskurs 1, ger eleverna ett motsvarande utfall på 55 procent. En del av resultatet bör sedermera förstås utifrån faktorer som är karaktäristiska för just årskurs 2, där nyhetens behag för gymnasiestudierna har lagt sig och tiden fram till studenten kan upplevas som lång.

S:t Botvids gymnasium som har ett omfattande kompensatoriskt uppdrag, lyfter behovet att hitta fler arbetssätt och strategier att öka elevernas motivation. Både S:t Botvid och Skyttbrinks gymnasium som har liknande utmaningar, har dock bäst enkätresultat av de fyra skolorna i motivationsfrågan. Skyttbrink ligger en bra bit över länsnittet och av analysen att döma så arbetas det enträget med elevernas motivation genom att bland annat anknyta till elevernas framtida yrke som på yrkesprogrammen blir väldigt konkret. På Barn och Fritidsprogrammet har även Motiverande samtal använts som strategi. Det är nämnvärt, även om Skyttbrinks höga utslag också kan färgas av det lilla formatet på skolan och antal elever, då det på andra skolor indikeras en lägre motivationsgrad också

inom yrkesprogrammen.

En hög medvetenhet om språkutvecklande arbetssätt antyds i enkätresultatet från pedagogisk personal. Ett arbete pågår kontinuerligt på skolorna med att förvalta och vidareutveckla de strategier och metoder som tillämpas i det språkfrämjande arbetet.

Ett utvecklingsarbete av de individuella studieplanerna på introduktionsprogrammen drevs under vårterminen 2022. S:t Botvid vittnar om att insatsen har skapat ett avsevärt bättre underlag för kommunikation med eleverna om deras studier.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av innehållet i den individuella studieplanen på språkintröduktion	65 %		14% upplever inte att ISP innehåller de ämnen och kurser som behövs för att nå målen.
Uppfattning hos pedagogisk personal om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	70 %		Stämmer inte alls: 7% - Stämmer ganska dåligt 23% - Vet inte 1%
Elevernas upplevelse av att undervisningen motiverar dem att vilja lära mera	41 %		P: 43% - F: 39% Resultatet blir rödflaggat i prioriteringsmatrisen för enkät åk 2 men skiljer sig inte mycket från länsnittet: 42% Elever åk 1 positiva svar: 58%. Resultatet har varit ganska konstant bland elever åk 1 runt 57-59% sedan 2019. Att jämföra med ett resultat i åk 2 som sedan 2018 rört sig mellan som minst 35% och som högst 44% (2018).
Uppfattning hos pedagogisk personal av att eleverna upplever undervisningen som meningsfull	87 %		Stämmer inte alls: 2% - Stämmer ganska dåligt: 9% - Vet inte : 2%
Uppfattningen hos pedagogisk personal i vilken grad de arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling	92 %		

Gymnasieskolans resultat ska öka

Gymnasieskolans resultat ska öka

Analys

96,5 procent av eleverna på högskoleförberedande program i Botkyrka tog examen vårterminen 2022. Det är ett mycket gott resultat även i jämförelser med riket och länet. Med tanke på att avgångseleverna har studerat hälften av tiden under restriktioner, stärker detta utfall bilden av en stabil

och robust rektorsledning på gymnasieskolorna.

Genomsnittlig betygspoäng har ökat från 14,8 till 14,9 på de nationella programmen.

För yrkesprogrammen har genomsnittlig betygspoäng sjunkit från 12,8 till 12,6 enligt SCB. Generellt framträder ett behov att öka likvärdigheten mellan programmen. Högst examensfrekvens syns på EI- och energiprogrammet liksom Fordon- och transportprogrammet (båda på Tumba gymnasium) där samtliga elever tagit yrkesexamen. Detta återspeglas även i riket där de två programmen har ökat stort i examensfrekvens. På Handel- och administrationsprogrammet (S:t Botvid) gick hälften av eleverna ut med yrkesexamen.

Om adekvata mått för framgång

Röster från programansvariga på både Tullinge och Skyttbrinks gymnasium har på olika sätt påvisat, att framgång bland deras elever på yrkesprogrammen inte alltid i första hand bör likställas och mätas med yrkesexamen. I nuläget används till exempel inte indikatorer för andelen avgångar med studiebevis i de systematiska uppföljningarna, vilket kan ses som en form av exkludering i sammanhang där det kompensatoriska uppdraget är större.

Det som efterlyses i de systematiska kvalitetsuppföljningarna är ett pedagogiskt perspektiv i förståelsen av den lägre examensfrekvensen och den genomsnittliga betygspoängen som syns på yrkesprogrammen. Den GBP som hämtas från SCB utgår emellertid för både elever med examen respektive studiebevis.

Verksamhetsområdet har sedan några år ett utvecklingsmål där den genomsnittliga betygspoängen på yrkesprogrammen ska öka. En kvalitativ aspekt som dock betonas i förhållande till det målet från rektorshåll, är att i första hand prioritera anställningsbarhet och i andra hand höga betyg. Det är en prioritering som blivit särskilt synlig under pandemin.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka	15,5		Utfall justerat efter dataleverans från SCB. Botkyrka ligger högre än genomsnittet som i riket är 15,0. Respektive enhet enligt SCB: Tumba 16,1. Tullinge 14,8. S:t Botvid 14,4. GBP Hämtat från Power BI 2022-08-24 visade på 14,9. Utfall kön i samma rapport låg för män 5 på 14, och kvinnor låg då på 15,3.
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på yrkesprogrammen ska öka	12,6		Justerat data från SCB. I riket är genomsnittet 13,3. För respektive enhet enligt SCB: S:t Botvid: 13,7, Tullinge 13,2, Tumba 12,8, Skyttbrink 12,0. 11,8 enligt Power BI 2022-08-31. Utfall män 12, kvinnor 12.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever på högskoleförberedande program som tar gymnasieexamen ökar.	96,5 %		Data från SCB halvår 2. Tumba GY 100% examen, Tullinge 96%, S:t Botvid 79% Data från Power BI 2022-08-31 (halvår 1) .Totalt antal 582 st Andel 89% Flickor 89% / 321 st, Pojkar 88% / 261 st
Andel elever på yrkesprogram som tar yrkesexamen ökar	88,5 %		Data halvår 2 från SCB. Totalt 88,5% (123 st) Enheterna: Tumba gymnasium 100% (61 elever), Tullinge 84% (19 elever), Skyttbrink 77% (48 elever), S:t Botvid 11 elever totalt/ procentandel saknas. Enligt Power BI 2022-08-31 Totalt: 78% / 125 st Pojkar 80% 89 st Flickor 63% 36 st
Andel gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program			Måttet saknas för 2022 då det publiceras i Kolada vecka 10, 2023
Genomströmning IM-elever språkintröktion			funktionen saknas
Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, som har gått på introduktionsprogram	23 %		Bland Södertörnskommunerna ligger Botkyrka högst. Utfall för bara examen inom 4 år (exkl studiebevis) sjunker Botkyrka till 17,6. Fortfarande högst i Södertörn. Publiceras på Kolada vecka 50, 2022

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Förutsättningar att driva framgångsrika introduktionsprogram	Insatsen ska leda till bättre förutsättningar att följa upp kvalitetsarbetet på introduktionsprogrammen. Ett utvecklingsbehov har identifierats och består av flera olika delar så som bla: -översyn samt rutiner för detta av huvudmannens plan för utbildning -skolornas rutiner för upprättandet av individuella studieplaner -rutiner för utvärdering och uppföljning av elevernas	Skolorna har börjat se över sina rutiner för individuella studieplaner. Vad gäller utvärdering och uppföljning av elevernas utbildning kommer utvecklingsarbete att påbörjas under höstterminen tillsammans med ny verksamhetschef för gymnasiet.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		utbildning på introduktionsprogrammet	

Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Analys

Under distans- och fjärrundervisning har det varit svårare att avgöra i vilken grad elever aktivt varit deltagande i undervisningen även då de varit närvarande. Ett antagande kan vara att frånvaron har varit högre än normalt till följd av pandemi-restriktionerna under läsåret.

För de två gymnasieskolor som har störst utmaningar vad gäller närvaro finns pågående insatser. På S:t Botvid har tidigare undersökningar inte visat en entydig koppling mellan närvaro och betyg sett över hela elevpopulationen. Dock finns ett starkt samband mellan elever med svårigheter i ett ämne och problematisk frånvaro. Skolan kommer att skärpa dokumentationen på individnivå för att öka systematisk kartläggning av frånvaro. Skyttbrink lyfter problematisk frånvaro i relation till elevernas upplevelse av att få extra hjälp om de behöver, Det är en påtaglig skillnad i utfallet för denna enkätfråga, mellan elever i årskurs 1 (81%) respektive årskurs 2 (61%) på Skyttbrink, där den senare elevgruppen har stor frånvaro och därmed inte heller kan ta del av de anpassningar och den extra hjälp som erbjuds. Skyttbrink har återkommande haft elevgrupper med problematisk skolfrånvaro sedan grundskolan. Pandemin och distansstudierna har bidragit till att minska närvaron ytterligare då rutiner och strukturer brutits. Skolledningen har som insats inför kommande läsår att i högre utsträckning styra och skärpa närvarorutinerna. Ett utvecklingsarbete påbörjas även med att implementera och delvis utarbeta en egen version av Nytorpsmodellen, för strategier att arbeta med elever med problematisk skolfrånvaro.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas närvaro i skolan	81		Närvaro hämtat från Power BI 2022-07-01. Augusti 2021-juni 2022. Även tidigare läsår har tagits ut vid detta tillfälle. St: Botvid 71% Tullinge 86% Skyttbrink 68% Tumba 84%
Eleverna i åk 1 upplever att lärarna är bra på att förklara så att de förstår.	72 %		(antal 768 totalt) P: 74% F: 69%
Upplevelse av samarbete med elever från andra program, i gruppen elever på Språkintröduktion	55 %		26% instämmer inte
Elevernas upplevelse av variation på arbetssätt	41 %		Länet 45%. P: 44% - F: 40% (skillnad i kön)

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
under deras lektioner (åk 2)			återspeglas även i länet). Åk 1: motsvarande enkätresultat 58%
Elevernas upplevelse av att få extra hjälp om de behöver (åk 2)	63 %		Länet: 64% P:68% - F: 59% Åk 1: 74% i andel positiva svar för motsvarande fråga

2.3.2 Bedömning och betyg (gy)

Variationen mellan kommunens skolor vad avseende hur väl skolornas kursbetyg överensstämmer med nationella provbetyg, är avvikande i förhållande till rikssnittet. På kommunnivå är avvikelserna nära rikssnittet. Detta utgör bakgrund för det mål som finns inom verksamhetsområdet, att förbättra samstämmighet och likvärdighet mellan skolorna i bedömningen.

Då de nationella proven ställdes in under pandemin fick det tillsammans med restriktionerna, följden att utvecklingsarbetet stannat av inom detta område. Med ny verksamhetschef på plats samt SKR's publicering av datajämförelser mellan nationella provbetyg och kursbetyg under hösten, kommer nytag att kunna ske.

Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning

Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning

Analys

Från och med 1 juli 2022 genomfördes en regeländring av principerna för betygssättning. Istället för kunskapskrav tillämpas nu betygskriterier i syfte att åstadkomma en sammantagen bedömning. I kombination med frånvaron av nationella prov under pandemin, är sambedömning en prioriterad insats för 2023. Det har från tidigare verksamhetschef varit en intention sedan 2019 att stärka arbetet med sambedömning, vilket dock har fått stå tillbaka under pandemin.

De nationella proven är en viktig referens för likvärdighet i bedömning och betygsättning och avbrottet under pandemin från proven skapar en ökad uppmärksamhet nu då de införts igen. Regeländringen medför vikten av återkoppling till eleverna (Tullinge). Då de tidigare matriserna med kunskapskraven behöver ersättas, skapas tillfälle för ett bredare samtal om olika former av återkoppling.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Relationen mellan Kursbetyg - nationella kursprov Ma 1a på yrkesprogram	74 %		Botkyrka: lägre 0 - högre 26% Riket: lika 52%
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg En5	59 %		Botkyrka: 21% lägre kursbetyg, 21% högre. Riket: 69,7% elever med lika kursbetyg som provbetyg
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sv1	58 %		Botkyrka (85 elever): lägre 2%, högre 40% Riket: lika 54%

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg En6	70 %		Botkyrka: Lägre 10%, Högre 20% Riket: lika 69%
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sv3	57 %		Botkyrka (438 elever) Lägre 8% , Högre 35% Riket: lika 58%
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sva1	31 %		Botkyrka (13 elever) Lägre 8%, Högre 61% Riket Lika: 47% (lägre 4%, högre 49%)
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sva3	59 %		Botkyrka (elever 106); Lägre 6% , Högre 35% Riket: Lika 58%
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen	20 %		Botkyrka: (antal elever med provbetyg och kursbetyg - 40) Lägre 0, Högre 80% Riket: Lika 61% (lägre 0,3%, högre 38,7%)
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Ma 2b	58 %		Botkyrka (197 elever): Lägre 0,5% , Högre 42% Riket: Lika 68%
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Ma 3c	66 %		Botkyrka (56 elever) Lägre 0, Högre 34% Riket: lika 79%

Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Analys

Baserat på underlaget från elevenkäter i årskurs 2, framträder en utvecklingspotential i skolornas arbete med utvecklingssamtalen samt lärarnas löpande dialog med eleverna om vad som krävs för att uppnå olika betyg och hur eleverna ligger till under kursens gång. Skillnader utifrån kön framträder vilket speglas även i länssnittet. Men framförallt framträder en skillnad i elevernas upplevelse av krav, förväntningar och återkoppling mellan årskurs 1 och årskurs 2, där den senare är betydligt mer kritisk.

S:t Botvids gymnasium sticker ut med högt skattade utvecklingssamtal och ligger tillsammans med Skyttbrinks gymnasium generellt högre än Tullinge och Tumbas enkätresultat vad gäller formativ återkoppling och tydlighet gällande förväntningar. Detta speglar troligen en rad satsningar som S:t Botvid och Skyttbrink beskriver i sina analyser av nuläget. På Skyttbrink har det kollegiala lärandet under föregående år innefattat formativ bedömning och arbetssätt. Tumba gymnasium får ett avvikande lågt utfall i dessa frågor och framförallt syns variationer utifrån kön. Tumba har en löpande insats som handlar om förbättrad feedback till eleverna under kursernas gång. Insatsen har fått stå tillbaka under pandemin, men då elevernas resultat hållit en fortsatt hög nivå indikeras enligt skolans analys, att den formativa återkopplingen ändå fungerar.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever (åk 2) som upplever	50 %		Skiljer 5 procentenheter mellan kön precis som

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt			föregående år liksom i länet. Utfall åk 1: 60%
Andel elever (åk 2) som upplever att de känner till kraven för de olika betygen	47 %		Länssnittet 53%. Glapp mellan kön på över 10 procentenheter vilket är ungefär det samma i länet. Utfall åk 1: 64%
Andel elever (åk 2) som upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	39 %		Sedan 2020 har utfallet varit 39%. Stockholms län ligger högre: 44% Alla frågor i enkätresultatet som rör någon typ av formativ återkoppling visar på en förbättringspotential. Åk 1: 50% positiva svar. Ganska konstant utfall sedan 2018.
Elevernas upplevelse (åk 2) av att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	42 %		Länssnittet 44%. P: 48% - F: 37% 40% sedan 2020 i BK. Utfall åk 1: 59%

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera enkätfrågornas innebörd utifrån elevernas perspektiv	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	I samband med kvalitetsdialogerna höstterminen 2022 görs återkoppling med skolorna om insatsen

2.3.3 Kunskaper (gysär)

Enligt de mått som används i gymnasiesärskolan för att följa upp kvalitetsarbetet systematiskt, finns inga avvikande signaler. Det är stabila data sett över tid. Att ta fram bättre indikatorer som stöd för gymnasiesärskolan i kvalitetsarbetet är emellertid ett identifierat behov. Behovet framträder delvis av den oro som beskrivs nedan, då den kan relateras till frågan om hur kvalitet på gymnasiesärskolan bäst ska mätas. Eftersom inga andra mått än enkätdata finns framtagna i nuläget för att följa upp läroplansområdet bedömning och betyg respektive kunskaper, är det ett utvecklingsområde som förvaltningen befinner sig i tillsammans med grund- och gymnasiesärskolan.

Från gymnasiesärskolan uppges en viss oro för vad som under några år uppfattats som sjunkande förkunskaper hos nya elever. Kompensatoriska insatser beskrivs där risken är att mer tid ges åt undervisning på grundläggande nivå på bekostnad av gymnasieundervisning enligt poängplanen och målen i läroplan för Nationella Programmet. Ett behov har även signalerats om en stärkt samverkan med studie- och yrkesvägledningen i grundsärskolan.

Pågående insatser i gymnasiesärskolan är erbjudande om utökat stöd i matematik till samtliga elever på Nationella programmet mot bakgrund av låga förkunskaper. Inför läsåret 2022-2023 screenas första års-eleverna i matematik för en snabb uppfattning om kunskapsläget. Även inom området läs, skriv

och kommunikation, screenas åk 1-eleverna. Extra stödet utöver poängplanen för både Nationella och Individuella programmen kommer under 2022-2023 ges av lärare i svenska.

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever på Individuella Programmet (Gy Sär) som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	71 %		P: 79% - F: 60% Ganska stabilt utfall sedan 2018. Aldrig mer än 1 elev som svarat nej. I år 1 elev som svarat vet inte och 8 elever "ibland".
Andelen elever (NP) som upplever att undervisningen motiverar dem att vilja lära sig mer.	74 %		P: 94 % (17 st) - F: 54 % (7 st).

Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andelen elever (gy sär Nationella Programmet) som upplever att arbetssätten under lektionerna är varierade.	74 %		P: 78% (14 st) - F: 69 % (9 st)
Elevernas upplevelse av att få extrahjälp då de behöver (gy sär Nationella Programmet)	81 %		Bara Ja- och Ibland-svar. P: 89% - F: 69%
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan förklarar så att de förstår (Individuella programmet)	71 %		P: 74% - F: 67
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan hjälper dem med skolarbetet om de behöver det (Individuella Programmet)	85 %		P: 79% - F: 93%

2.3.4 Bedömning och betyg (gysär)

Resultat från elevenkäten som sticker ut positivt är elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem förstå vad de ska göra för att förbättra sina studieresultat. 87 procent är det högsta utfallet på fyra år, då det sedan 2018 rört sig mellan 79-82 procent i elevernas uppfattning om lärarna.

En möjlig påverkansfaktor i detta skulle kunna härledas till det kollegiala lärande som pågått med studiestrategier i kollegiet. Det kollegiala lärandet fortsätter löpande på skolan för att ytterligare utveckla pedagogiska och didaktiska aspekter i undervisningen.

Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever som uppger att utvecklingssamtalet med mentor/handledare känns meningsfullt (NP)	77 %		P: 94% - F: 54%
Elevernas upplevelse av att lärarna har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen (NP)	68 %		P: 94% (17) - F: 31% (4)
Elevernas upplevelse av att lärarna informerar dem under kursens gång, om hur de ligger till (NP)	77 %		P: 100% (18 st) - F: 42% (5 st)
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem förstå vad de ska göra för att förbättra sina studieresultat (NP)	87 %		Högsta utfallet på fyra år, då det sedan 2018 rört sig mellan 79-82% i elevernas uppfattning om lärarna. P: 94% - F: 77%

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Att varje gymnasieskola har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne	Nej		
Andel lärare i gymnasiesärskolan som är legitimerade och har behörighet i minst ett ämne	36 %		

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel elever (åk 1) som uppger att de får den hjälp av elevhälsan de behöver.	63 %		Jämnt utifrån kön. 63% kan verka lågt men den större delen av övriga svar är inom kategorierna "vet inte" (17%) samt "instämmer varken eller" (14%). 2018-2020 låg utfallet på 55% eller under.
Andelen elever (åk 1) som uppger att de på sin skola lärt sig att fysisk aktivitet och vad en äter har betydelse för hälsa och studier.	71 %		P: 72% - F: 70% Sedan 2019 har utfallet rört sig mellan som lägst 63% och som högst 74%
Andel elever som uppger att de får den hjälp av elevhälsan som de behöver (nationella programmet gy sär)	79 %		P: 78% - F: 82%
Andelen elever på individuella programmet gymnasiesärskolan som uppger att de tycker om sin skola	82 %		P: 84% Övriga svar: Ibland: 16% F: 80%. Övriga svar: Ibland : 13% - Nej: 7% (1 st).
Andel elever som uppger att de på gymnasiesärskolan fått lära sig att fysisk aktivitet och vad de äter har betydelse för deras hälsa och studier (nationella programmet gy sär)	79 %		P: 78% - F: 82%
Andelen elever åk 1 som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever	78 %		Ganska varierat över tid. Mött från 2019 har det som lägst utfall varit 67% och som högst 82% (2021). Utfall åk 2 motsvarande fråga: 66%. Ingen större variation utifrån kön.
Andel elever på gymnasiesärskolans nationella program, som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever.	60 %		P: 72% (13) - F: 42% (5) Övriga svar: Nej: 20% (6) - Vet inte: 20% (6)
Elevernas upplevda nöjdhet med skolan årskurs 2	67 %		P: 68% - F: 67% Utfallet för frågan har i Botkyrka varierat mellan som lägst 65% (2019) och 70% (2018 och 2021) sedan 2018. Länssnitt: 71%

Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram

Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utbyggnad av Tullinge gy	Att fler ungdomar väljer utbildning i Botkyrkas gymnasieskolor	

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Matsvinnet i skolbispisningen minskar			Endast 2 av 4 skolor har rapporterat in matsvinnsmätning, varpå det totala måttet ej är representativt. Baserat på S:t Botvid och Tullinge har vi ett snittsvinn per dag à 32g.
Andelen ekologiska livsmedel ökar i skolornas måltidsverksamhet	27 %	45 %	Andelen ekologiskt i procent, baserat på inköpsmängd exkl.varuområdena Non-food och uppgift saknas.
Klimatavtrycken vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar	3,1	1,8	Andelen kg CO2e per kg inköpta livsmedel. 2022-01-01---2022-03-31

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Övergångarna för eleverna från introduktionsprogrammen behöver säkras både från grundskola och vidare till nationella program alternativt arbetsliv, genom bland annat uppföljning av de individuella studieplanerna.

En prioriterad insats, som tog sitt avstamp under 2022, fortsätter under 2023 och syftar till att analysera och identifiera introduktionsprogrammets behov i våra verksamheter i nära samverkan mellan huvudman och profession.

Ett fortsatt arbete med budgetarbete, säkerställa ekonomiska uppföljningar och följa upp resurserna på respektive enhet för en handlingsplan där ekonomi behöver hanteras.

Sambedömning; för betygsättning och rättande av nationella prov.

Bilaga 5 Fleråriga investeringsprojekt 2022 Utbildningsnämnden

Tabell: Fleråriga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Total budget	Total prognos	Totalt utfall	Avv tot bud-utfall	Budget 2022	Utfall 2022	Avv Budget - utfall	Slutredovisat
6093 Fsk Posthagen, inventarier (Myran)	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	1 460	
6097 Björkhaga skola, inventarier	-9 000	-9 000	-161	8 839	-1 339	0	1 339	
6128 Fsk Ametisten, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	1 460	
6131 Fsk Anemonen, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	1 460	
6328 TGS-Myrstacken, inventarier	-3 000	-3 000	0	3 000	-3 000	-1 336	1 664	
6330 Förskola Ensta 1:65 ers Trollet inventarier	-2 295	-2 295	0	2 295	-1 500	0	1 500	
6418 Falkbergsskolan Inventari	-6 750	-6 750	-3 349	3 401	-2 911	-3 132	-221	aug-22
6419 Banslättskolans paviljonger inventarier	-2 000	-2 000	0	2 000	-2 000	-753	1 247	
6453 Fsk Vega, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-3 060	-687	2 373	
Summa	-35 285	-35 285	-3 510	31 775	-18 190	-5 908	12 282	

Redovisning av fleråriga investeringsprojekt:

6093 Förskolan Posthagen, inventarier.

Ny förskola ska ersätta förskolan Myran. Denna planerades att tas i bruk hösten 2022, men den har nu blivit framflyttad ett år till årsskiftet 2023/2024 pga ny prislista i SKRs ramupphandling.

6097 Björkhagaskola, inventarier.

Björkhagaskolan planeras att stå klar hösten 2024 efter förseningar i byggprocessen. Dessa förseningar har gjort att inga medel har använts 2022.

6128 Förskolan Ametisten, inventarier.

Ny förskola skulle byggas med uppdaterad tidplanplan att tas i bruk hösten 2023. Den har nu blivit framflyttad ett år till årsskiftet 2023/2024 på grund av ny prislista i SKRs ramupphandling.

6131 Förskolan Anemonen, inventarier.

Ny förskola planerades att tas i bruk hösten 2023, men den har nu blivit framflyttad ett år till årsskiftet 2023/2024 pga ny prislista i SKRs ramupphandling.

6328 Trädgårdsstadsskolan/Myrstacken, inventarier.

Förskolebyggnaden Myrstacken ställdes efter anpassning om till grundskola. Detta skulle vara klart januari 2022, men till följd av förseningar blev den klar för verksamhetsstart i augusti 2022. Endast hälften av de beslutade medlen behövde användas, vilket ger ett överskott på 1,7. Projektet är nu avslutat.

6330 Förskolan Ensta (Vinterskogen), inventarier.

Ny förskola ska byggas med ursprungsplan att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar har denna flyttats fram ett år till höstterminen 2023.

6418 Falkbergsskolan, inventarier.

Nya Falkbergsskolan invigdes januari 2022. Investeringen är nu klar.

6419 Banslättskolans paviljonger, inventarier.

Paviljongerna färdigställdes vid årsskiftet 2022/2023.

Endast 0,8 tkr har nyttjats 2022. Det beror på att en majoritet av inventarierna beställdes under 2022, men det finns en eftersläpning i leveransen, vilket ger ett överskott på 1,3 mkr 2022.

Utöver eftersläpningen tillkommer något ytterligare kompletterande inköp under våren 2023.

6453 Förskolan Vega inventarier.

Ny förskola planerades att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar har denna flyttats fram ett år till januari 2023. Endast 0,7 mkr har nyttjats 2022. Det beror på att en majoritet av inventarierna beställdes under 2022, men det finns en eftersläpning i leveransen, vilket ger ett överskott på 2,4 mkr 2022. Utöver eftersläpningen tillkommer något ytterligare kompletterande inköp under våren 2023.

Bilaga 6 Investeringsprojekt 2022 UF ettåriga

Tabell: Årliga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Budget 2022	Utfall 2022	Av Budget - utfall	Slutredovisat
3400 Inventarier	-4 200	-816	3 384	
3401 Lokalanpassning	-3 000	-4 957	-1 957	
3402 Arbetsmiljö	-2 300	-1391	909	
3441 Inventarier Tumba gy	-1 470	-1672	-202	
3442 Inventarier St. Botvids gy	-530	-68	462	
3443 Inventarier Tullinge gy	-800	-65	735	
3444 Anpassning allmänt gy	0	0	0	
3445 Inventarier Skyttbrinks gy	-200	-602	-402	
Totalt	-12 500	-9 571	2 929	

Redovisning av årliga investeringsprojekt:

3400 Inventarier

Medel avsätts vid ombyggnationer för inventarieinköp till exempel för verksamhet som bedrivs i tillfälliga lokaler. 1,2 miljoner kronor ombudgeterades från föregående år till 2022 för kompletteringar i Falkbergsskolan aula samt utrustning till värmekameror. Det visade sig att den föreslagna lösningen på Falkbergsskolan behövde bytas ut mot en billigare lösning vilket jämte eftersläpningar efter pandemin bidrar till att endast 0,8 mkr har använts i år.

3401 Lokalanpassningar

Lokalanpassningsmedel används för att lösa akuta behov av förskole- och skolplatser samt att anpassa lokalerna utifrån förändrade verksamhetsbehov. Här redovisas ett underskott då viss eftersläpning från tidigare år ökade behoven 2022. Därför har 5 mkr använts 2022, varav 2 mkr har flyttats från projekt 3400.

3402 Arbetsmiljöåtgärder

Medel fördelas till verksamheterna efter regelbundna verksamhetsbesök. Reserver finns för akuta åtgärder samt förelägganden från Arbetsmiljöverket och andra myndigheter. Medel avsätts bland annat till ergonomiska hjälpmedel, solskydd och bullerdämpande åtgärder i form av ljudabsorbenter. Behoven har inte varit så stora som bedömts vid budgetering varför endast 1,4 mkr har använts 2022.

Projekt 3441 – 3445

Dessa investeringsmedel avser medel för inventarier och lokalanpassningar på gymnasieskolorna. Behovet har varit mindre än vad som bedömts vid budgetering varför endast 2,4 mkr av totalt 3 mkr har använts i år.

Återrapportering av medel för fler vuxna i skolan

Bakgrund

Utbildningsnämnden beslutade i februari 2022 att fördela 10 mkr till fler vuxna i skolan samt att fördelningen skulle återrapporteras till nämnden (UN 2022 §7). Av dessa medel fördelades 7,8 mkr till kommunala grundskolor i Botkyrka och 2,2 mkr till andra huvudmän.

Medlen skulle användas till satsningar för ökad trygghet i Botkyrkas kommunala grundskolor, i första hand i låg- och mellanstadiet. Insatserna skulle bidra till bättre resultat på de skolor som fått ta del av medlen.

Exempel på insatser var:

- Kurator eller socialpedagog med högskoleutbildning med uppdrag att samordna, genomföra och driva det våldsförebyggande arbetet.
- Lärare i fritidshem med riktat uppdrag att öka tryggheten och minska antalet kränkningar och konflikter på raster och i skolgårdsmiljö. Lärarna ska arbeta med tydlig skolgårdspedagogik.

Medlen fördelades efter ett ansökningsförfarande där skolan presenterade tänkta insatser. Som grund för beslut om tilldelning låg rektors ansökan samt skolans sammantagna behov att öka tryggheten på skolan sett till elevenkäter, antal rapporterade kränkningar samt skolans förebyggande trygghetsarbete (såsom till exempel MVP och Tåget). Vidare skulle skolor med socioekonomiska utmaningar och låga studieresultat prioriteras vid bedömning av inkomna ansökningar.

Beslut om fördelning av medel fattades av verksamhetschef grundskola.

Återrapportering

Medlen har fördelats till 11 skolor/rektorsområden utifrån inkomna ansökningar. I tabell 1 nedan framgår vilka skolor/rektorsområden som fått ta del av medlen.

Tabell 1. Fördelade medel utifrån skolors ansökningar.

Skola	Belopp (tkr)	Insats
Björkhaga skola	1 240	Lärare mot fritidshem
Broängsskolan	600	Kurator
Brunnaskolan	620	Lärare mot fritidshem
Grindtorpsskolan	600	Kurator
Hammerstaskolan	620	Lärare mot fritidshem
Kvarnhagsskolan	620	Lärare mot fritidshem
Malmsjö skola	750	Kurator
Storvretskolan	600	Kurator
Tunaskolan	620	Kurator
Tullinge centrala rektorsområde	620	Lärare mot fritidshem
Tullinge norra rektorsområde	600	Kurator

Satsningen på fler vuxna i skolan har fått konstaterade positiva effekter på många skolor, nedan följer några exempel.

Björkhaga skola

På Björkhaga skola har två lärare mot fritidshem anställts i åk F-6 med uppdrag att ansvara för aktiviteter och tillsyn under raster. I och med pågående ombyggnation har skolgårdens yta minskat och skolan befarade att trängseln skulle öka antalet incidenter och konflikter. Trots detta har antalet kränkningar minskat. Eleverna vet att det finns vuxna närvarande om de upplever otrygghet.

Ytterligare en positiv effekt är att eleverna kommer tillbaka till lektionen utan att ha med sig konflikter som startat under rasten. I stället för att använda lektionstid till att lösa konflikter kan nu lärare och elever fokusera på undervisning och lärande.

Malmsjö skola

På Malmsjö skola har ytterligare en kurator anställts, vilket innebär att skolan nu har två heltidstjänster. Den ena tjänsten är riktad mot åk F-5 och den andra mot åk 6-9. Utökningen har bland annat möjliggjort att skolan har kunnat förstärka arbetet med YAM (Youth Aware of Mental health) och ABC (Alla Barn i Centrum - föräldrastödsprogram). Skolan har även inlett ett suicidpreventivt program riktat mot åk 8 och är en pilotskola.

Kuratorerna ingår i skolans trygghetsteam och leder skolans elevråd, vilket är ett bra sätt att fånga upp elevers frågor och identifiera hälsofrämjande utvecklingsområden.

Sammantaget är skolledningen mycket nöjd med satsningen och ser märkbara förbättringar i det främjande och förebyggande arbetet avseende elevers psykisk hälsa. Satsningen har även medfört positiva effekter för personalens möjligheter att fokusera på undervisningens kvalitet.

Tullinge norra rektorsområde

I Tullinge norra rektorsområde har en extra kurator anställts. I rektorsområdet ingår Tullingebergsskolan, Parkhemsskolan samt Trädgårdsstadsskolan. Kuratorn arbetar med individuella samtal och upplevelsen är att satsningen lett till positiva effekter för enskilda elever.

Ytterligare en positiv effekt är att arbetsbördan för lärare har minskat vad gäller konflikthantering vilket har lett till bättre möjligheter att fokusera på undervisningens kvalitet.

Fri Frukost i grundskolan

Under 2022 har samtliga grundskolor serverat gratis frukost. Vissa skolor har sedan tidigare serverat frukost gratis eller för en mindre avgift. Nämnden har beviljats 13 miljoner kronor för att ge alla elever i grundskolan möjlighet att äta gratis frukost, varav 3 miljoner avser fristående utförare. Syftet med satsningen är att påminna elever om vikten av att äta frukost, hemma eller på skolan. Förvaltningen har i flera kampanjer lyft vikten av att äta frukost vilket bidrar till ökningen.

Under året har cirka 200 000 frukostar serverats med en successiv ökning under året och högst antal under årets sista månader. Ökningen det sista kvartalet återfinns i samtliga stadsdelar. Lägst antal serverades under tredje kvartalet, vilket inkluderar sommarlovet. Nedan återfinns tabeller med information per skola.

Tabell: Antal serverade frukostar per skola Egen regi

Enhet	Antal serverade frukostar					Genomsnittliga antal frukostätare/dag				
	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	2022	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	2022
Grindtorpskolan	3 745	3 225	2 330	3 550	12 850	59	50	36	55	49
Kvarnhagskolan	4 788	4 335	3 653	5 361	18 137	75	67	56	82	70
Fittjaskolan	2 917	2 042	1 251	2 873	9 083	46	31	19	44	35
Tallidskolan	1 805	1 833	2 190	4 053	9 881	28	28	34	62	38
Borgskolan	1 917	1 850	3 592	2 871	10 230	30	28	55	44	39
Brunnaskolan	4 069	2 845	2 803	4 776	14 493	64	44	43	73	56
Hammerstaskolan	3 965	2 946	3 457	4 132	14 500	62	45	53	64	56
Karsbyskolan	2 648	1 899	1 993	3 771	10 311	41	29	31	58	40
Trädgårdsstadsskolan	709	717	800	1 047	3 273	11	11	12	16	13
Parkhem	910	1 023	787	1 117	3 837	14	16	12	17	15
Tullingeberg	1 453	1 662	1 268	2 327	6 710	23	26	20	36	26
Banslätt	602	693	922	1 103	3 320	9	11	14	17	13
Falkberg	1 105	1 056	525	1 152	3 838	17	16	8	18	15
Eklidskolan	1 249	1 650	1 787	1 386	6 072	20	25	27	21	23
Riksten skola	1 503	1 959	1 553	2 708	7 723	23	30	24	42	30
Björkhagaskolan	1 271	1 425	1 046	2 214	5 956	20	22	16	34	23
Tunaskolan	4 575	4 680	3 600	6 242	19 097	71	72	55	96	73
Storvretsskolan	2 021	2 255	2 049	3 665	9 990	32	35	32	56	38
Skogsbacksskolan	1 591	1 234	993	1 258	5 076	25	19	15	19	20
Malmsjöskolan	1 660	1 439	1 221	1 978	6 298	26	22	19	30	24
Broängskolan	2 500	1 542	2 218	4 047	10 307	39	24	34	62	40
Kassmyraskolan	2 799	2 431	1 109	2 234	8 573	44	37	17	34	33
	49 802	44 741	41 147	63 865	199 555	778	688	633	983	768

Tabell: Andel elever som äter frukost per skola

Enhet	Andel frukostätare				
	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	2022
Grindtorpskolan	11%	9%	7%	10%	9%
Kvarnhagskolan	13%	12%	10%	14%	12%
Fittjaskolan	7%	5%	3%	7%	6%
Tallidskolan	11%	11%	13%	25%	15%
Borgskolan	9%	9%	17%	14%	12%
Brunnaskolan	12%	8%	8%	13%	10%
Hammerstaskolan	16%	11%	13%	16%	14%
Karsbyskolan	9%	6%	7%	12%	8%
Trädgårdsstadsskolan	2%	2%	2%	2%	2%
Parkhem	5%	5%	4%	6%	5%
Tullingeberg	10%	11%	8%	16%	11%
Banslätt	2%	2%	3%	4%	3%
Falkberg	4%	4%	2%	4%	3%
Eklidskolan	9%	12%	13%	10%	11%
Riksten skola	3%	4%	3%	5%	4%
Björkhagaskolan	4%	4%	3%	6%	4%
Tunaskolan	9%	9%	7%	12%	10%
Storvretsskolan	9%	10%	9%	17%	11%
Skogsbacksskolan	13%	10%	8%	10%	11%
Malmsjöskolan	6%	5%	4%	7%	5%
Broängskolan	6%	4%	5%	10%	6%
Kassmyraskolan	9%	8%	3%	7%	7%
	8%	7%	6%	10%	8%

Andel frukostätande elever skiljer sig mellan stadsdelarna. Högsta andelen återfinns i Alby och Hallunda/Norsborg med 11 procent frukostätare. Lägst andel finns bland eleverna i Tullinge med 4 procent. Ökning kvartal fyra återfinns i samtliga stadsdelar. Se tabell nedan.

Tabell: Antal och andel elever som äter frukost per område

	Genomsnittligt antal frukostätare/dag					Andel frukostätare				
	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	2022	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	2022
	1	2	3	4	2022	1	2	3	4	2022
Alby	133	116	92	137	119	12%	11%	8%	12%	11%
Fittja	74	60	53	107	73	6%	5%	4%	9%	6%
Hallunda/Norsb	197	147	182	239	191	11%	8%	11%	14%	11%
Tullinge	118	135	118	167	134	4%	4%	4%	5%	4%
Tumba	257	231	188	333	251	8%	7%	6%	10%	7%
Totalt	778	688	633	983	768	7%	7%	6%	9%	7%

Verksamhetsplaner 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av verksamhetsplaner 2023 och lägger dessa till handlingarna

Sammanfattning

Utbildningsnämnden verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. För att uppnå målsättningen tar förvaltningen fram verksamhetsplaner.

I verksamhetsplanerna för verksamhetsområde förskola, grundskola och gymnasieskola beskrivs det planerade utvecklingsarbetet 2023. Planerna har tagits fram utifrån identifierade utvecklingsområden samt mål och budget 2023.

Referens

Åsa Godeau
asa.godeau@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Verksamhetsplaner 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av verksamhetsplaner 2023 och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. För att uppnå målsättningen tar förvaltningen fram verksamhetsplaner.

I verksamhetsplanerna för verksamhetsområde förskola, grundskola och gymnasieskola beskrivs det planerade utvecklingsarbetet 2023. Planerna har tagits fram utifrån identifierade utvecklingsområden samt mål och budget 2023.

Ärendet

Utbildningsnämnden verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. För att uppnå målsättningen tar förvaltningen fram verksamhetsplaner.

I verksamhetsplanerna för verksamhetsområde förskola, grundskola och gymnasieskola beskrivs det planerade utvecklingsarbetet 2023. Planerna har tagits fram utifrån identifierade utvecklingsområden samt mål och budget 2023.

I förskolans verksamhetsplan prioriteras bland annat språkutveckling och pedagogiska relationer. I grundskolans verksamhetsplan prioriteras bland annat kvalitet i undervisningen och särskilt stöd. Under 2023 kommer insatser för att minska skillnaderna mellan kommunens gymnasieskolor att fortsätta.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

1. Verksamhetsplan utbildningsförvaltningen 2023
2. Verksamhetsplan förskolan 2023
3. Verksamhetsplan grundskolan 2023
4. Verksamhetsplan gymnasieskolan 2023

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Verksamhetsplan 2023

Utbildningsförvaltningen

Verksamhetsplan 2023

Utbildningsnämnden verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. För att uppnå målsättningen tar förvaltningen fram verksamhetsplaner.

I verksamhetsplanerna för verksamhetsområde förskola, grundskola och gymnasieskola beskrivs det planerade utvecklingsarbetet 2023. Planerna har tagits fram utifrån identifierade utvecklingsområden samt mål och budget 2023.

Utbildningsförvaltningens verksamhetsplan 2023 sammanfattar utvecklingsarbetet på en övergripande nivå.

Verksamhetsområde förskola

Verksamhetsområde förskola har aktivt arbetat språk- och kunskapsutvecklande samt med utveckling av pedagogiska relationer. Bedömningen är att arbetet har bidragit till förbättrade förutsättningar för måluppfyllelsen inom verksamhetsområde förskola. Under 2023 kommer fler insatser för språkutvecklande arbetssätt att genomföras.

Personalens språkliga medvetenhet behöver öka och satsningen på språkutbildning för personal med bristfällig svenska ska förstärkas.

Inskrivningsgraden i förskolan är ett utvecklingsområde. De bedömningar som görs i förskoleklass indikerar att barn som växer upp i områden med socioekonomiska utmaningar och/eller inte går i förskola har sämre kunskaper i svenska. Barn som bedöms ha störst behov av att gå i förskola deltar i lägre utsträckning än andra barn. Förvaltningen har påbörjat insatser för att öka inskrivningsgraden och kommer att göra ytterligare satsningar under 2023, bland annat genom uppsökande verksamhet i samverkan med andra aktörer.

Arbetet med att ta fram mätbara data för att bättre kunna följa upp resultat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet kommer att fortsätta under 2023.

I förskolans verksamhetsplan 2023 prioriteras:

- Den pedagogiska segregationen och dess negativa konsekvenser
- Språkutveckling och pedagogiska relationer
- Inskrivningsgraden i förskola

Verksamhetsområde grundskola

Utifrån modellberäknat värde presterar Botkyrkas elever bättre än förväntat. Trots detta kvarstår utmaningen att höja resultaten för elever i årskurs 9.

Meritvärdet, andelen elever som har godkänt betyg i alla ämnen och andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan minskade 2022 jämfört med föregående år. Under 2023 kommer åtgärder att vidtas för att lyfta de skolor där en stor andel av eleverna inte blir behöriga till gymnasieskolan.

Resultat från kartläggningen i förskoleklass och nationella prov i åk 3 indikerar fortsatt stort behov att följa upp grundskolornas kompensatoriska arbete gällande elever i yngre åldrar. Under 2023 kommer bland annat insatser avseende språkutveckling att genomföras.

Eleverna i åk 6 visar en positiv resultatutveckling och grundskolan kommer att genomföra ytterligare insatser för att bibehålla den goda utvecklingen.

I grundskolans verksamhetsplan 2023 prioriteras:

- Kvalitet i undervisningen
- Särskilt stöd
- Nyanländas lärande
- Skolnärvaro

Verksamhetsområde gymnasieskola

Resultatutvecklingen för gymnasieskolan har varit positiv de senaste åren och bedöms vara stabil. Trots pandemins påverkan på avgångselevernars gymnasietid tog 95 procent av eleverna examen på nationella program. Behörigheten till högskola bland avgångseleverna har fortsatt öka. Det kan dock konstateras att det finns resultat skillnader mellan de kommunala gymnasieskolorna i Botkyrka.

Under 2023 kommer insatser för att minska skillnaderna mellan kommunens gymnasieskolor att fortsätta. En översyn kommer att göras av framtida programutbud inom och mellan kommunens gymnasieskolor. Introduktionsprogrammen kommer också att ses över för att öka likvärdigheten mellan skolorna och stärka samverkan mellan huvudman och profession.

Elevernas upplevelse av trygghet är ett utvecklingsområde och förvaltningen kommer att följa upp gymnasieskolornas arbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet ur flera aspekter.

Två av gymnasieskolorna avslutade 2022 med budget i obalans. Förvaltningen kommer under 2023 att fortsätta och intensifiera arbetet med att ge planeringsstöd till skolorna utifrån deras ekonomiska förutsättningar. Även stödet i det systematiska kvalitetsarbetet kommer att förstärkas.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2023

Förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens områden	5
2.1 Samverkan och ansvar	5
2.1.1 Förskola och hem (Fsk)	5
Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.	5
2.1.2 Övergång och samverkan (Fsk)	6
Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv	6
Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	6
2.1.3 Rektorns ansvar (Fsk)	6
Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.	7
2.2 Värden.....	7
2.2.1 Normer och värden (Fsk).....	7
Varje barn är tryggt i förskolan.....	7
Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas	8
2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk)	9
På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.	10
2.3 Lärande.....	10
2.3.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk).....	10
På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	11
Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.....	13
2.3.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk).....	14
Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande	14
2.3.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk)	15
Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen	15
2.4 Övriga	16
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	16
Att förskolornas klimatpåverkan minskar	16
Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.....	16
Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning	17
Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa	17
3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	19
4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling	20

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar, Värden och Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Arbetsplanen beskriver planerat utvecklingsarbete och utgår från de mål som verksamhetsområdet identifierat vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar verksamhetsområdet insatser som ska bidra till måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar, Värden och Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Under 2023 behöver verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Detta arbete koncentreras till fyra specifika områden, vilka presenteras nedan.

1. Språkutvecklande arbete

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan. Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2023 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Det arbetet innefattar flera olika parametrar så som;

Att de reviderade riktlinjerna för språkutveckling i förskolan strategiskt och operativt börjar användas i förskolorna

Ökad förståelse för hur förskolan kan arbeta språkutvecklande i förhållande till förskoleklassens kartläggningmaterial.

Deltagande i Ifous programmet Språkutvecklande förskola och därigenom utveckla kunskaper kring språkutvecklande arbete i förskola ytterligare

Fortsatt spridning av goda exempel från samarbetet med Södertörns högskola (Push-projektet)

2. Utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet

Under senare år har verksamhetsområde förskola arbetat för att etablera en fördjupad förståelse för begreppet pedagogiska relationer. Arbetet har bland annat inneburit att all pedagogisk personal fått fortbildning, att diskussion kring begreppet har pågått under kvalitetsdialoger, att forskningscirklar har genomförts och att biträdande rektorer har fått fortbildning i hur de kan stödja personalen i arbetet med pedagogiska relationer. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

Förståelsen för hur goda vårdnadshavarkontakter kan etableras och utvecklas med hjälp av pedagogiska relationer utvecklas.

Arbete med att följa upp och utvärdera de pedagogiska relationernas betydelse för genomförd undervisning påbörjas.

3. Ökad jämförbarhet och uppföljningsbarhet

Under 2023 behöver arbetet med att ta fram jämförbara och uppföljningsbara indikatorer fortgå. Indikatorer som gör det möjligt att följa effekter av genomförd undervisning genom styrkedjan har tidigare saknats, men under 2023 kommer ett stöd för uppföljning och utvärdering av genomförd undervisning initieras av verksamhetsområde förskola. Utvärderingen förväntas bidra till att ge en mer mångfacetterad bild av den undervisning som sker i förskola. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

Stödmaterial för uppföljning och utvärdering prövas på samtliga nivåer i styrkedjan

Verktyget för systematiskt kvalitetsarbete (Stratsys) utvecklas så att det blir lättare för rektorer och verksamhetschef att följa upp de indikatorer som bygger på rapportering från enskilda förskolor.

4. Öka servicegraden

De prioriterade områden som beskrivs ovan kommer endast gynna de barn som regelbundet vistas i förskolan. En förutsättning för att förskolan ska verka kompensatoriskt är att barnen är där, varpå ökad inskrivningsgrad är ett prioriterat utvecklingsområde, och i det arbetet är samarbete med andra aktörer och förvaltningar angeläget. Under 2023 kommer arbetet fortgå genom att;

Förmedla en positiv bild av förskola till de familjer med barn i förskoleåldern som i dagsläget inte har sina barn placerade i förskola, bland annat genom att utveckla förskolans tillgänglighet för dessa familjer.

Säkerställa att de lagkrav som formulerats med bakgrund av SOU 2020:67 (Fler barn i förskolan- för bättre språkutveckling i svenska) genomförs.

2 Läroplanens områden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Förskola och hem (Fsk)

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen. Forskning visar att vårdnadshavares engagemang spelar en viktig roll när det gäller skoltrivsel och skolframgång samt att förtroendefulla relationer och en väl fungerande samverkan mellan skola och vårdnadshavare har positiva effekter på barns och elevers resultat, psykiska hälsa och sociala kompetens. Stor del av denna forskning har riktat sitt fokus gentemot föräldraengagemang i skolan, men det är viktigt att den goda relationen med hemmen startar redan i förskolan. Vi strävar efter att vårdnadshavare i med barn i Botkyrkas förskolor ska känna delaktighet och engagemang i barnens utbildning.

En framgångsfaktor för att underlätta samverkan med vårdnadshavare är att förskolor tar fram gemensamma och uttalade förhållningssätt som hjälper personal att möta vårdnadshavare på ett samstämmigt sätt. Genom intervjuer som genomförts med rektorer i Botkyrkas förskolor och skolor framgår att det enskilda mötet mellan personal och vårdnadshavare upplevs som den viktigaste samverkansformen och flera av de framgångsfaktorer som identifieras rör bemötande och relationsbyggande

Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel vårdnadshavare som besvarar vårdnadshavarenkäten	Indikatorn ska mätas genom sammanställning av antalet vårdnadshavare som besvarat vårdnadshavarenkäten
Vårdnadshavares upplevelse av att kunna framföra synpunkter på verksamheten	Insatsen ska mätas genom fråga 4.2 i vårdnadshavarenkäten
Vårdnadshavares upplevelse av att erbjudas möjligheter till att delta i samråd	Indikatorn ska mätas genom fråga 4.5 i vårdnadshavarenkäten
Antalet klagomål från vårdnadshavare som inkommer till förvaltningens synpunktshantering	Indikatorn ska mätas genom att antalet inkomna klagomål sammanställs

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Se över möjligheterna till att utveckla digitala forum för vårdnadshavarsamverkan	Insatsen förväntas leda till att fler vårdnadshavare får möjlighet att delta i samverkan med förskolan	Insatsen följs upp under kvalitetsdialog
Ge vårdnadshavarna återkoppling på resultatet av vårdnadshavarenkäten	Insatsen förväntas leda till att vårdnadshavarna blir mer delaktiga i förskolans systematiska kvalitetsarbete.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning av tema Samverkan och ansvar
Säkerställ att det finns en systematik kring hur den dagliga, informella kontakten med vårdnadshavare följs upp	Insatsen förväntas leda till ökat föräldraengagemang	Insatsen följs upp genom kvalitetsuppföljning av tema Samverkan och ansvar samt vid kvalitetsdialoger

2.1.2 Övergång och samverkan (Fsk)

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Det är i det arbetet väsentligt att inte enbart fokusera den övergång som sker mellan förskola och förskoleklass. Forskning visar att de övergångar som sker under barns tid i förskolan likväl behöver ske utifrån genomtänkta, pedagogiska ställningstaganden och att barns övergångskompetens bör vara något som utvecklas under förskoleperioden. Detta arbete kräver genomtänkta strategier och innefattar både de interna övergångar som sker inom förskolan och den övergång som sker i samband med att barnet börjar på förskolan.

Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Rektorenas bedömning av de samarbetsformer med förskoleklass som utvecklas för att stödja barnens utveckling och lärande	genom Checklistan i Stratsys
Rektorenas bedömning av den samverkan med förskoleklassen som sker i syfte att skapa samsyn och ett förtroendefullt samarbete.	Indikatorn ska mätas genom checklistan i Stratsys

Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Tydliggör vilka pedagogiska ställningstaganden som förskoleenhetens organisation för interna övergångar utgår från.	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds genomtänkta övergångar under sin tid på förskolan	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Samverkan och ansvar

2.1.3 Rektorns ansvar (Fsk)

Som pedagogisk ledare har rektor det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Utifrån den organisation som är uppbyggd inom Botkyrkas kommunala förskolor bistås varje rektor av en eller flera biträdande rektorer som fungerar som operativa länkar ut gentemot enskilda förskolorna inom enheten. Rektor ansvarar för att ge biträdande rektorer förutsättningar att hantera sitt uppdrag tillfredställande, och verksamhetsområde förskola ska, med hjälp av utbildningsförvaltningens stödfunktioner, ansvara för att rektor ges förutsättningar till att genomföra sitt uppdrag. I verksamhetsområdets uppdrag ingår att säkerställa att det finns en ändamålsenlig uppföljning och analys av rektorenas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation kan redovisas till huvudmannen.

Som hjälp i det arbetet dokumenteras rektors förutsättningar att bedriva sitt uppdrag genom en checklista i Stratsys. Denna checklista följs upp av verksamhetschef i resultatdialog och genom den kvalitetsuppföljning, som i sin tur utgör analysunderlag i verksamhetsområdets kvalitetsrapport.

Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen rektor som instämmer helt eller delvis i medarbetarenkätens fråga; "På min arbetsplats har vi ett bra samarbete"	Indikatorn ska mätas med hjälp av medarbetarenkäten
Rektorens bedömning av om barnskötare, förskollärare, övrig personal samt barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet.	Indikatorn följs upp genom checklistan i Stratsys
Antal frågor i checklistan där samtliga rektorer svarar "Ja"	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa checklistan till rektorer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Analysera svar från medarbetarenkät	Att kvalitetsäkra att rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	Insatsen följs upp genom sammanställning av medarbetarenkät
Ge rektorerna kontinuerliga möjligheter till att diskutera pedagogiska frågor i mindre grupp,	Insatsen förväntas leda till att rektorerna i dialog med andra utvecklar sitt pedagogiska ledarskap	Insatsen följs upp löpande under året genom dialog mellan verksamhetschef och rektorer

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Fsk)

En av de viktigaste förutsättningarna för att barn ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden i förskolan är en trygg och stimulerande lärandemiljö som bygger på delaktighet och respekt. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och de grundläggande demokratiska värderingar som samhället vilar på. Ett tillåtande klimat, tillitsfulla relationer och att ingen kränks är förutsättningar för en kvalitativ förskola. Det får också betydelse för barn och ungas tillit till samhället i stort.

Den enskilt mest betydelsefulla faktorn för barns trygghet är förskolepersonalens kompetens och förhållningssätt. Att den personal som barn möter i förskolan har förmåga att skapa pedagogiska relationerna av hög kvalitet är därför viktigt, både för barns trygghet och för deras utveckling. Eftersom barns erfarenheter av att bli lyssnade till samt tagna på allvar har stor betydelse för deras förmåga att uppfatta och reagera på kränkningar är arbetet med barns delaktighet också en viktig del av det trygghetsskapande arbetet.

Varje barn är tryggt i förskolan.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel utredda ärenden i DF-respons	Indikatorn ska mätas genom underlag hämtade från DF-respons som visar andelen utredda ärenden
Vårdnadshavares upplevelse av barnens trygghet	Indikatorn mäts genom fråga 3.1 i vårdnadshavarenkäten "Mitt barn känner sig tryggt i förskolan"
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån barnen erbjuds en lugn och trygg tillvaro i förskolan	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkät till pedagogisk personal

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel personal som genomgått och erhållit diplom från utbildningspaketet "Våldsprevention i förskola"	Indikatorn mäts genom att fråga förskoleenheternas ledningsteam hur stor andel av personalen som genomgått utbildningen i samband med kvalitetsuppföljning

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Säkerställ att all personal har kännedom om systemen för incidentrapportering (KIA) samt systemet för hantering av kränkingsärenden (DF-respons)	Insatsen förväntas leda till att rapportering i därför avsedda system sker, vilket i sin tur bidrar till att mönster som har betydelse för trygghet kan framträda på aggregerad nivå.	Insatsen följs upp genom sammanställning av antalet inrapporterade ärenden i systemen från respektive förskoleenhet
Genomför trygghetsvandring i enlighet med vad som anges i "Riktlinjer för trygghet i förskolan"	Insatsen förväntas leda till att synliggöra barns perspektiv på hur de upplever förskolans miljöer i förhållande till trygghet	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning av tema Värden
Möjliggör för personalen att delta i utbildningspaketet om våldsprevention i förskola	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med goda kunskaper om våld och kränkningar	Insatsen följs upp genom att rektorer i samband med tema Värden redogör för hur stor del av personalen som genomgått utbildning i våldsprevention
Sträva efter att biträdande rektorer i högre utsträckning deltar i fortbildningsinsatser anordnade av stödteamet	Insatsen förväntas leda till att kunskaper utifrån fortbildningen tydligare består över tid.	Insatsen följs upp genom att specialpedagogisk samordnare sammanställer antalet biträdande rektorer som deltagit i stödteamets fortbildningsinsatser
Se över hur kraftsamling kan vävas samman med övrigt trygghetsfrämjande arbete	Insatsen förväntas leda till effektivare organisation och en tydligare stöd- och kommunikationskedja i förhållande till trygghetsarbetet	Insatsen följs upp genom samtal med deltagare i Kraftsamling
Genomföra kompetensutvecklande insatser i form av workshops med fokus på trakasserier i förskola	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas ledningsteam får ökade kunskaper om trakasserier	Insatsen följs upp genom samtal med ledningsteamerna i samband med workshop samt genom att följa om trakasserier blir mer synliggjort i DF-respons.
Genomföra fortbildning i form av workshops med fokus på trakasserier i förskolan	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas ledningsteam får ökade kunskaper om trakasserier.	Insatsen följs upp genom samtal med ledningsteamerna i samband med workshop samt genom att följa om trakasserier blir mer synliggjort i DF-respons.

Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel förskollärare	Indikatorn mäts med hjälp av underlag från Kolada
Personaltäthet	Indikatorn ska mätas genom underlag hämtat från Kolada
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån förskolan arbetar med begreppet pedagogiska relationer	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkäten till pedagogisk personal

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal barnhälsomöten som genomförs i enlighet med gällande rutiner	Indikatorn mäts genom att antalet genomförda barnhälsomöten sammanställs. 2 stora möten per förskoleenhet och år. 4 mindre uppföljningsmöten per förskoleenhet och år.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Se över möjligheterna till att minska barngruppernas storlek	Insatsen förväntas leda till att antalet barn i grupperna blir färre	Insatsen följs upp genom samtal med rektorer samt genom sammanställning av barngruppernas storlek
Genomföra forskningscirkel för förskollärare i syfte att öka förståelsen för pedagogiska relationer samt hur det arbetet kan bidra till expanderat lärande.	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, social och emotionellt	Insatsen följs upp genom utvärdering vis kursavslut samt genom fortlöpande samtal med deltagarna under den tid som forskningscirkeln genomförs
Genomföra kompetensutveckling för barnskötare utifrån begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, socialt och emotionellt	Insatsen följs upp med deltagande barnskötare löpande under insatsen. Uppföljningen genomförs av pedagogisk utvecklare
Se över möjligheterna för barnskötare inom enheten att delta i kompetensutveckling kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter barnskötare med kompetens att stötta dem kognitivt, emotionellt och socialt	Insatsen följs upp genom att pedagogisk samordnare inventerar deltagarlistan över vilka barnskötare som anmält sig till kompetensutvecklande insats.
Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns fjärde rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar uppdelning i mindre grupper.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning av tema Värden samt genom matris i kvalitetsrapport
Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns fjärde rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar uppdelning i mindre grupper.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning av tema Värden samt genom matris i kvalitetsrapport

2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk)

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

I arbetet med delaktighet är det viktigt att utmana förståelsen för vad delaktighet för förskolebarn kan innebära. Det är likväl viktigt att problematisera kring vilken formell och informell delaktighet som förskolan erbjuder barnen, samt kring det som i Harts delaktighetsstege beskrivs som skenbar delaktighet.

På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Förskolepersonalens bedömning av den delaktighet som förekommer i förskolans pedagogiska lärmiljöer	Indikatorn ska mätas genom att översta kolumnen i matris 1A och 2A i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer fylls i.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Beskriv i analysen av detta läroplansområde hur ni arbetar med delaktighet i den särskilda undervisningsgruppen	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Insatsen följs upp genom att verksamhetsområdet tar del av analys texten i kvalitetsrapporten, samt i kvalitetsuppföljning av tema Värden
Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns första rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat med hjälp av Harts delaktighetsstege.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån delaktighet förekommer i förskolornas olika lärmiljöer	Insatsen följs upp med hjälp av matris 1A och 2A. Resultatet från matrisen följs sedan upp i dialog under tema Värden
Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns första rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och och sammanställ varje förskolas resultat med analysstöd av Harts delaktighetsstege.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna erbjuder barn möjlighet till delaktighet och inflytande.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning och i kvalitetsrapport under tema Värden

2.3 Lärande

2.3.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk)

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan, bland annat eftersom de kunskaper i svenska som barnet tillskansar sig under sin förskoletid har betydelse för den fortsatta skolgången (SOU 2020:67). Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2022 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Under året planeras för flertalet kompetensutvecklande åtgärder som syftar till att öka medvetenheten och kunskapen kring språkutvecklande arbetsätt. Dessa insatser presenteras nedan;

- 1.Introduktion till riktlinjen språkutvecklande arbete i förskolan genomförd av pedagogisk samordnare
- 2.Utbildning av TAKK genomförd av stödteamets specialpedagoger
- 3.Utbildning kopplad till förskoleklassens kartläggningsverktyg genomförd av stödteamets logoped
4. Utbildning som syftar till att fördjupa förståelsen i språkutvecklande arbete
- 5.Workshop kring stödmaterial att följa effekten av undervisning för biträdande rektorer och rektorer genomförd av pedagogisk samordnare

6. Utbildning i lekens betydelse för de yngsta förskolebarnen, genomförs av stödteamets specialpedagog

7. Kompetensutveckling i grundläggande svenska i utepedagogiken genomförs av naturpedagogisk samordnare

8. STLS - språkutvecklande arbete med stöd av digitala verktyg

Utifrån att samtliga kommunala förskolor i Botkyrka under ett par år mer aktivt börjat arbeta med begreppet pedagogiska relationer blir omsorg, utveckling och lärande mer sammanflätat än vad som tidigare varit fallet. Detta eftersom begreppet pedagogiska relationer innefattar såväl emotionella som sociala och kognitiva aspekter i varje lärande situation.

Samtidigt som likvärdighet utifrån det språkutvecklande arbetet utgör fokus i 2023 års insatser är det viktigt att barnen ges möjlighet att utveckla kunskaper i förhållande till samtliga områden som återfinns under kapitel 2:2 i förskolans läroplan. Prövandet av ett stödmaterial för att kunna följa detta på förskola, förskoleenhet och aggregerad nivå kommer pågå under året.

Under 2023 kommer verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Att alla barn erbjuds varierande och stimulerande lärmiljöer såväl inomhus som utomhus är en viktig aspekt av likvärdighet. Matrisen för lärmiljöer är ett verktyg för att främja denna likvärdighet, ett arbete som kommer fortgå och utvecklas under 2023. Arbetet syftar ytterst till att säkerställa att det på alla kommunala förskolor i Botkyrka finns lärmiljöer utifrån vad som anges i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer, och att samtliga barn får tillgång till dessa lärmiljöer.

På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket"	Indikatorn mäts genom förskoleklassens kartläggning "Hitta språket" utifrån bedömningskriteriet "Andel elever som visar en indikation på att inte uppnå de kunskapskrav som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3"
Personalens bedömning av i vilken mån barnen tycker att undervisningen är meningsfull.	Indikatorn mäts genom enkät till pedagogisk personal utifrån fråga "På vår enhet märks det att barn/elever tycker att undervisningen är meningsfull (spännande/utmanande/lustfylld...)"
Vårdnadshavares upplevelse av att deras barn får det stöd det behöver för att kunna delta i verksamheten	Indikatorn mäts genom fråga 4.4 i vårdnadshavarenkäten "Jag upplever att mitt barn får det stöd det behöver för att kunna delta i verksamheten"
Förskollärares upplevelse av att biträdande rektor stödjer dem i planeringen för en mer kvalitativ undervisning	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkät till pedagogisk personal
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta matematiken"	Indikatorn mäts genom förskoleklassens kartläggning "Hitta matematiken" utifrån bedömningskriteriet "Andel elever som visar en indikation på att inte uppnå de kunskapskrav som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3"
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutveckling	Indikatorn ska mätas genom matris av pedagogiska lärmiljöer
Andel 5-åringar på respektive förskoleenhet som fått ta del av naturskolans undervisning	Indikatorn mäts genom att rektor tillfrågas om hur stor andel av enhetens femåringar som tagit del av naturskolans undervisning under året.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Rektorenas bedömning av om utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver	Indikatorn ska mätas genom fråga i checklista till rektorer
Antal läroplansområden som markerats i hög grad	Indikatorn ska mätas genom matris aggregerad nivå för undervisningen

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Ge rektorerna i förskolan återkoppling på den analys av förskoleklasskartläggningen som genomförts i grundskolan.	Insatsen förväntas leda till fördjupad förståelse för de utmaningar i det språkutvecklande arbetet som barnen möter när de blir elever i grundskolan.	Insatsen följs upp i rektorsgruppen i samband med rektorsmöte
Se över möjligheterna att använda Polyglutt som verktyg i det språkutvecklande arbetet inom förskoleenheten	Insatsen förväntas leda till ökade möjligheter till språkutveckling samt till ökad samverkan med barns vårdnadshavare i förskolans språkutvecklande arbete	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning tema Lärande
Ta fram temalådor till utemiljön i syfte att utveckla undervisningen utomhus.	Insatsen förväntas leda till att personal i förskolan får nya idéer om hur undervisning utomhus kan bedrivas. Det i sin tur förväntas leda till mer kvalitativ utbildning.	Naturpedagogisk samordnare utvecklar temalådorna och arbetet följs upp tillsammans med övriga funktioner inom verksamhetsområde förskola.
Se över möjligheterna till att delta i Ifous-initierat projekt kring språkutveckling i förskola	Insatsen förväntas leda till fördjupade kunskaper om hur språkutveckling i förskola kan bedrivas	Insatsen följs upp av verksamhetschef i flg
Implementera riktlinje Språkutvecklande arbete	Insatsen förväntas leda till att riktlinjen används som utgångspunkt i det språkutvecklande arbetet.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning och i förskoleenheternas kvalitetsrapport upp för beslut i utbildningsnämnden
Genomför språkutvecklande insatser för 3–5 åringar utifrån de direktiv som angetts för "Stadsbidrag bättre språk"	Insatsen förväntas leda till fördjupade språkkunskaper för barn i tre till femårsåldern	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Se över möjligheterna till att utveckla bibliotek på förskolorna genom att starta ett pilotprojekt	Insatsen förväntas leda till att förskola och hem i högre utsträckning samverkar i det språkutvecklande arbetet	Insatsen följs upp genom samtal med den/de förskolor som deltagit i pilotprojektet
Genomför de kompetensutvecklande insatser som planerats för. (anges i den text som finns under läroplansområde 2:2)	Insatsen förväntas leda till att personal i förskola får fördjupade kunskaper i hur de kan arbeta språkutvecklande, vilket i sin tur förväntas bidra till barns förutsättningar till språkutveckling	Insatsen följs upp genom utvärdering av respektive insats, samt genom en samlad uppföljning i samband med terminsslut
Erbjuda utbildning till barnskötare för fast anställd personal som saknar denna behörighet	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med relevant utbildning för uppdraget	Insatsen följs upp i samband med att utbildningen avslutas
Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns andra rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar språkutveckling	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning Tema Lärande genom matrisen för lärmiljöer
Erbjuda utbildning till barnskötare för fast anställd personal som saknar denna behörighet	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med relevant utbildning för uppdraget	Insatsen följs upp i samband med att utbildningen avslutas

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Genomför en bedömning utifrån den lodräta axelns andra rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna gynnar språkutveckling	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning Tema Lärande genom matrisen för lärmiljöer

Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.

På alla förskolor finns lärmiljöer utifrån vad som anges i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Bedömning av lärmiljöernas utformning inomhus och utomhus	Indikatorn ska mätas genom sammanställning av matris 1A och 1B som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola"
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån de pedagogiska lärmiljöerna gynnar kreativitet	Indikatorn ska mätas genom matris 1A och 1B för pedagogiska lärmiljöer som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola"
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet förekommer i förskolans lärmiljöer	Indikatorn ska mätas genom matris 1A och 1B för pedagogiska lärmiljöer som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer"

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Ge personalen förutsättningar till att genomföra matrisen för pedagogiska lärmiljöer	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds kvalitativa lärmiljöer	Insatsen följs upp genom att matrisen för pedagogiska lärmiljöer sammanställs och biläggs kvalitetsrapporten
Erbjuda workshop som syftar till att ge biträdande rektorer kunskap om hur de kan stötta förskolans personal i arbetet med lärmiljömatrisen	Insatsen förväntas leda till att förskolans personal får stöd i arbetet med matrisen	Insatsen följs upp av pedagogisk samordnare i samband med workshop
Beskriv i analysen av hur ni arbetar för att inkludera den särskilda undervisningsgruppen i förskolans lärmiljöer ute och inne	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Insatsen följs upp genom att verksamhetsområdet tar del av analysstexten i kvalitetsrapporten, samt i kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns tolfte rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna innehåller tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet	Insatsen följs upp under tema Lärande genom matrisen för pedagogiska lärmiljöer
Ge biträdande rektorer förutsättningar att genomföra matrisen för pedagogiska lärmiljöer	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds kvalitativa lärmiljöer	Insatsen följs upp genom att matrisen för pedagogiska lärmiljöer sammanställs och biläggs kvalitetsrapporten
Beskriv i analysen av hur ni arbetar för att inkludera den särskilda undervisningsgruppen i förskolans lärmiljöer ute och inne	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Insatsen följs upp genom att verksamhetsområdet tar del av analysstexten i kvalitetsrapporten, samt i kvalitetsuppföljning av tema Lärande

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Genomför en bedömning utifrån lodräta axelns tolfta rad i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat.	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för i vilken mån lärmiljöerna innehåller tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet	Insatsen följs upp under tema Lärande genom matrisen för pedagogiska lärmiljöer

2.3.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk)

Förskolan har under senare decennier varit en skolform där jämförbara underlag för analys förekommit enbart i begränsad omfattning. Avsaknad av kvantitativa underlag kan vara en utmaning för förskolan eftersom det är svårt att säkerställa att den undervisning som sker faktiskt leder till att barn utvecklas och lär. Att ta fram uppföljningsbara indikatorer som gör det möjligt att följa undervisningens effekter utan att enskilda barns prestation hamnar i fokus är därför angeläget. Likväl är det viktigt att fundera över vilken dokumentation som behövs för att uppdraget, så som det formuleras i skollag och läroplan, ska kunna följas. Det råder stor enighet inom forskningen om att kvalitet uppstår i det konkreta mötet med barnet, och utifrån den kunskapen bör tid som läggs på dokumentation analyseras i relation till styrdokumentens formuleringar.

Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Insatser som återfinns i verksamhetsrådets årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskoleenheter	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa i vilken mån samtliga uppföljningstillfällen (resultatdialog, kvalitetsuppföljning vid varje tema, kvalitetsdialog) genomförts i alla förskoleenheter
Insatser som återfinns i förskoleenhetens årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskolor	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa i vilken mån samtliga planerade uppföljningstillfällen genomförts inom förskoleenheten
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån det finns förutsättningar för gemensamt arbete att utveckla undervisningen på förskolan	Indikatorn mäts genom fråga i enkät till pedagogisk personal

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Pröva ett stödmaterial för utvärdering av undervisning kopplat till barns responderande.	Insatsen förväntas leda till ett utvecklingsarbete av undervisning inom prioriterade mål under kapitel 2.2. Omsorg, utveckling och lärande samt följa barns responderande på undervisningen genom styrkedjan.	Framtaget stödmaterial utvärderas vid kvalitetsuppföljning under tema lärande och med rektorer samt biträdande löpande under året.
Planera för ett hållbart årshjul där hänsyn tas till de tre temauppföljningarna.	Insatsen förväntas leda till ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete som i högre omfattning tar avstamp i det arbete som genomförs av personalen på förskolorna	Insatsen följs upp under kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Genomför en inventering av vad som tar tid från förskolepersonal och	Insatsen förväntas leda till en mer effektiv användning av den tid som	Insatsen följs upp i samband med att resultatet av inventeringen klargörs

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
ledningsteam i arbetet med utvärdering, uppföljning och utveckling	läggs på utvärdering, uppföljning och utveckling.	
Se över möjligheterna till att anordna stor APT två gånger årligen	Insatsen förväntas leda till ökad förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet	Insatsen följs upp genom diskussion inom verksamhetsområde förskola
Jag är insatt i min arbetsplats mål Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	En ökad gemensam förståelse för koppling mål, uppföljning och utvärdering.	Medarbetarenkäten via frågorna; - Jag är insatt i min arbetsplats mål - Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
Planera för ett hållbart årshjul där hänsyn tas till de tre temauppföljningarna.	Insatsen förväntas leda till ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete som i högre omfattning tar avstamp i det arbete som genomförs av personalen på förskolorna	Insatsen följs upp under kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Genomför en inventering av vad som tar tid från förskolepersonal och ledningsteam i arbetet med utvärdering, uppföljning och utveckling	Insatsen förväntas leda till en mer effektiv användning av den tid som läggs på utvärdering, uppföljning och utveckling.	Insatsen följs upp i samband med att resultatet av inventeringen klagörs

2.3.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk)

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och det är förskollärare som ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen bland annat ansvara för att planering och genomförande utgår från läroplanen och att undervisningens innehåll stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.

I Botkyrka kommun är de biträdande rektorerna operativa ledare som ansvarar för att stötta och utmana förskollärarna i deras arbete. Att såväl biträdande rektor som förskollärare ges förutsättningar till att genomföra sina uppdrag tillfredställande är betydelsefullt. Det är likväl viktigt att förskollärare och biträdande rektorer förvaltar givna förutsättningar effektivt och ändamålsenligt.

Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Varje förskollärare har planeringstid i enlighet med nämndbeslut om planeringstid för förskollärare.	Indikatorn ska mätas genom fråga 1 i enkät till förskollärare
Rektoremas bedömning av i vilken mån förskollärare ges förutsättningar att ansvara för undervisningen	Indikatorn mäts genom fråga i checklisten till rektorer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Erbjuda förskollärare att delta i forskningscirklar kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att djupare förståelse för begreppet pedagogiska relationer, samt bidra till att utveckla modellen för expanderat lärande i arbetslagen	Insatsen följs upp genom utvärdering i samband med att insatsen avslutas
Utveckla biträdande rektors möjligheter att vara nära, operativa	Insatsen förväntas leda till att biträdande rektorer i än högre utsträckning kan vägleda och utmana	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
ledare som vägleder förskollärarna i deras arbete.	förskollärarna i syfte att öka utbildningens kvalitet	
Utveckla biträdande rektorers möjligheter att vara nära, operativa ledare som vägleder förskollärarna i deras arbete med att planera, följa upp och utvärdera undervisningen.	Att förskollärare både får stöd och blir utmanade och stimulerade i sitt arbete med att planera, följa upp och utvärdera undervisningen av biträdande rektor.	Via enkäten till pedagogisk personal. Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Socioekonomisk fördelning	Indikatorn ska mätas genom att rektor redogör för hur socioekonomisk tilldelning används både i kvalitetsuppföljning och kvalitetsrapport.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp hur medel för socioekonomisk tilldelning använts	Att förskolan blir likvärdig. Det innebär bland annat att utbildningen ska uppväga skillnader i barns och elevers bakgrund och förutsättningar.	Ekonomiconroller i avstämning med rektor Kvalitetsuppföljning av kvalitetscontroller Verksamhetschef i avstämning med ekonomiconroller och kvalitetscontroller

Att förskolornas klimatpåverkan minskar

I leder att bidra till en hållbar utveckling i Botkyrka sätts detta mål för att samtliga inom verksamhetsområde förskola aktivt ska arbeta med att minska klimatpåverkan.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinn	Att respektive förskola systematiskt gör svinmätning som sammanställs av central koststrateg

Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.

I högre utsträckning är det de barn som skulle behöva gå i förskola som inte gör det (SOU 2020:67, SKR, 2020). En förskola av hög kvalitet är gynnsam för barns framtida skolgång, i synnerhet de barn som kommer från socioekonomiskt svaga förhållanden (Vetenskapsrådet, 2015). Det är således viktigt att Botkyrka har en hög servicegrad i samtliga stadsdelar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Inskrivningsgraden i kommunens stadsdelar	Indikatorn ska mätas genom att servicegraden i de olika stadsdelarna sammanställs
Nöjdhetsindex från vårdnadshavarenkäten	Indikatorn mäts genom en enkät

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Informationskampanj med kommunikationsteamet	Öka inskrivningsgraden	Följs upp av pedagogisk samordnare
Omvärldsspana	Att öka kunskapen i hur vi kan arbeta i att öka inskrivningsgraden.	Följs upp av verksamhetschef

Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning.

personalkontinuitet är en betydelsefull faktor för att pedagogiska relationer av hög kvalitet ska kunna utvecklas (SKR, 2020). Det är därför viktigt att personal i Botkyrkas förskolor trivs och vill fortsätta utvecklas i yrket.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Frisknärvaron för medarbetare ska öka (%).	Mäts genom sjukfrånvarostatistik
Personalomsättningen (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska (%)	Mäts med statistik från personalsystem
Antal barnskötare med särskilt utvecklingsansvar ska öka	Mäts i antal som innehar befattningen barnskötare med särskilt utvecklingsansvar.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbildning till barnskötare för fast anställda barnskötare utan behörighet	Säkerställa att tillsvidareanställd personal har behörig utbildning.	Följs upp av pedagogisk samordnare
Barnskötare med särskilt utvecklingsansvar	Möjliggöra karriärmöjlighet för särskilt skickliga barnskötare och medverka till att behålla barnskötare med högkompetens.	Följs upp av pedagogisk samordnare
Utreda rollen förskollärare med särskilt utvecklingsansvar	Undersöka om rollen förskollärare med särskilt utvecklingsansvar kan vara ett tillägg för att skapa hög kvalitet och vara en del i att vara en attraktiv arbetsgivare.	Verksamhetschef följer upp löpande.

Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa

En god hälsa är av betydelse för barns möjligheter att ta till sig undervisningen som bedrivs på förskolan. Förskolan ska uppmuntra barnen till rörelse då det har betydelse för hälsa och välmående. Enligt en kartläggning av barnfetma 2018 har Botkyrka har näst högst andel 4-åringar med övervikt

och fetma, jämfört med övriga delar av Stockholms län. Bland Botkyrkas 4-åringar har 12,6 procent övervikt och 3,6 procent fetma. Övervikt och fetma i barndomen följer ofta även med i vuxenålder.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån lärmiljöer utomhus inbjuder till rörelse	Indikatorn ska mätas genom att Miljö som gynnar rörelse i matris 2A i riktlinje för pedagogiska lärmiljöer fylls i.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Genomför en bedömning av lärmiljö som gynnar rörelse i matris 2A i Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat	Insatsen förväntas leda till att barn får tillgång till både planerad och spontan rörelse i förskolans lärmiljöer utomhus	Insatsen följs upp genom matris 2A, den kolumn som berör rörelse

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

Planerade förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Förväntad effekt relaterat till läroplansuppdraget

4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2023

Grundskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens områden	6
2.1 Samverkan och ansvar	6
2.1.1 Skola och hem (gsk)	6
Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)	6
Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål	6
2.1.2 Övergång och samverkan (gsk)	6
Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar	6
Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer	6
2.1.3 Skolan och omvärlden (gsk)	7
Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval	7
2.1.4 Rektorns ansvar (gsk)	7
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system	7
Rektorsgruppen har en stabil sammansättning	7
Rektorena verkar som pedagogiska ledare	8
Skolledarna upplever att de har förutsättningar att leda sina skolor både i förhållande till arbets- och utvecklingsorganisation	8
2.1.5 Skola och hem (gsär)	9
Alla sarskolor ska ha en utvecklad dialog med vårdnadshavare	9
2.1.6 Övergång och samverkan (gsär)	9
2.1.7 Skolan och omvärlden (gsär)	9
Alla elever inom grundsarskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet	9
2.1.8 Rektorns ansvar (gsär)	9
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system	9
2.2 Värden	9
2.2.1 Normer och värden (gsk)	9
Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen	9
Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen	10
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero	10
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk)	11
Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara	11
Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen	11
2.2.3 Normer och värden (gsär)	11
Grundsarskolorna ska erbjuda eleverna och medarbetarna en trygg miljö	11
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär)	12
Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen	12
2.3 Lärande	12
2.3.1 Kunskaper (gsk)	12

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över riksnittet, ska öka	12
Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande.....	12
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag.....	13
Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan.....	13
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken	13
Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro	14
Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten	14
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	14
Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	15
2.3.2 Bedömning och betyg (gsk).....	15
Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas	15
Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten.....	16
2.3.3 Kunskaper (gsär).....	16
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	16
Alla grundsärskolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	16
Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan.....	17
2.3.4 Bedömning och betyg (gsär).....	17
Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan	17
2.4 Övriga	17
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	17
Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande	17
Vårdnadshavare och elever ska ha ett högt förtroende för grundskolans verksamhet.....	18
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	18
Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel	18
Behöriga medarbetare stannar över tid.....	18
Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar.....	18
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa.....	19
Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor.....	19
Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar	20
Andelen, skolor och fritidshem som bedriver ett aktivt systematiskt våldsförebyggande arbete där kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck är inkluderat ökar.....	20
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	21
4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling	22

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden och Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2023-2025 styras utifrån följande prioriteringar:

- **Nyanländas lärande**

Nyanländas lärande är ett utvecklingsområde för hela grundskolans organisation. Alla skolor ska genom ökad kompetens kunna ta emot nyanlända elever och elever med flerspråkig bakgrund och erbjuda utvecklande lärmiljö så att eleverna utvecklas mot målen för grundskolan.

Verksamhetsområdet ska utveckla mottagandet av barn som kommer till kommunen så att elevens rättigheter vad gäller mottagandeprocess, studiehandledning och modersmålsundervisning har god kvalitet.

- **Skolnärvaro**

Elevernas skolnärvaro är grunden för goda studieresultat. Processen för arbetet med problematisk skolfrånvaro ska vara väl förankrad i alla verksamheter. Genom kompetensutveckling och tydliga strukturer ska arbetet intensifieras och utvecklas så att skolfrånvaro motverkas. Tidiga tecken på att en elev utvecklar en problematisk skolfrånvaro ska uppmärksammas och åtgärder genomföras.

- **Särskilt stöd**

Processen från anpassningar till särskilt stöd ska i alla delar ha god kvalitet. Dokumentation ska både uppfylla lagkrav och vara konstruktivt och kreativt i syfte att alla elevers möjligheter att nå målen ska stödjas. God kvalitet i genomförande innebär att eleverna, oavsett hinder i lärandet, ska möta lärmiljöer som ger dem möjligheter att utveckla sin fulla potential i möte med lärare och pedagoger som stödjer och utmanar.

- **Kvalitet i undervisningen**

Undervisningen ska präglas av höga förväntningar, varierade arbetssätt och många vägar för eleverna att nå målen. Undervisningen ska vara förutsägbar och kopplad till läroplanens mål. Inom ramen för all undervisning, i klassrummen och på fritids, ska ha ett starkt språkutvecklande fokus.

I de prioriterade områdena för 2023–2025 är det av särskild vikt att vara uppmärksamma på pandemins effekter. Alla områden ovan har påverkats negativt av pandemin vilket behöver uppmärksammas och där särskilda insatser kan behövas.

Skolans värdegrundsarbete ska vara en del av hela skolans uppdrag, både i varje skolas vardag men också inom ramen för särskilda satsningar för elever och/eller medarbetare.

Med stor ödmjukhet inför de utmaningar som 2023 kan komma att bjuda på har det planerade utvecklingsarbetet för verksamhetsområdet tagit avstamp i att upprätthålla det pågående arbetet, med

justeringar utifrån vad utvärdering och analys har visat.

2 Läroplanens områden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Skola och hem (gsk)

Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)

Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Arbete med processen för klagomålshantering	Fler synpunkter och klagomål ska besvaras och bemötas på ett konstruktivt sätt.	Genomlysning av hur skolorna kommunicerar gällande klagomål och anmälningar till huvudman och Skolinspektionen

2.1.2 Övergång och samverkan (gsk)

Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Val av kommunal grundskola	Andelen folkbokförda elever, vars vårdnadshavare väljer kommunal skola för sitt barn
Avbrutna studier under första skolåret på gymnasiet	Andelen elever folkbokförda i Botkyrka kommun och inskrivna på en kommunal gymnasieskola i kommunen som avbryter sina studier under sitt första skolår. Hämtas från Skolverket statistik.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Förbättra övergången från förskola till grundskola och från grundskola till gymnasiet	Att öka alla barns och elevers förutsättningar att lyckas i den nya skolformen.	Mäts och analyseras utifrån det underlag som lämnas av såväl överlämnande som mottagande skolform i respektive kvalitetsrapport.

Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomförande av Kraftsamlingar, där skola, socialtjänst och polis är närvarande	Antal genomförda Kraftsamlingar där alla parter är närvarande.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Deltagande i styrgrupper och BUS	Ett aktivt deltagande bör leda till att de samverkansformer som pågår och utvecklas är ändamålsenliga för grundskolan i Botkyrka.	Analyskonferens

2.1.3 Skolan och omvärlden (gsk)

Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av den vägledning de fått	Total andel för "Stämmer helt och hållet" samt "Stämmer ganska bra" för "Jag är nöjd med vägledningen jag har fått i skolan inför gymnasievalet" för årskurs 9 i elevenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Övergripande plan för studie- och yrkesvägledning (SYV)	Att fler elever gör genomtänkta utbildnings- och yrkesval.	Följs upp genom avstämning mellan verksamhetschef och samordnare för SYV-nätverket.

2.1.4 Rektorns ansvar (gsk)

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Tydlig dokumentation inom tidsram	Verksamhetschefs bedömning i samråd med kvalitetsstöd.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgrupp med hjälp av kvalitetsstöd	En ökad kompetens och delaktighet i gemensamma analyser ska leda till djupare analyser på de egna skolorna	Verksamhetschefens bedömning i samråd med kvalitetsstöd.

Rektorsgruppen har en stabil sammansättning

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal nyrekryteringar i rektorsgruppen	Mäts med statistik från HR.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Rektorers upplevelse av att de har förutsättningar att utföra sitt uppdrag under arbetstid	Mäts med frågan " Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid" i medarbetarenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att rektorerna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.
Handledningsinsatser till rektorer och skolledningar i behov	Ökad kompetens ska leda till att rektorer och skolledare i högre utsträckning är rustade för att genomföra sitt uppdrag.	Genom analys av genomförda insatser.
Samverkan med stödfunktionerna kvalitetsstöd, ekonomi och HR	Genom att stödfunktionerna är nära rektorsgruppen och skolledningarna ska samverkan dem emellan öka och en gemensam förståelse för uppdraget finnas.	Analys av insatsen

Rektorerna verkar som pedagogiska ledare

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetarnas upplevelse av att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	Resultat på frågan "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt" i den kommungemensamma medarbetarundersökningen.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att rektorerna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag	Verksamhetschefs bedömning

Skolledarna upplever att de har förutsättningar att leda sina skolor både i förhållande till arbets- och utvecklingsorganisation

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Upplevelse av att hinna med arbetsuppgifterna under arbetstid	Mäts i medarbetarenkäten
Upplevelsen av att kunna återhämta sig efter intensiva arbetsperioder	Mäts i medarbetarenkäten

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Det pedagogiska ledarskapet ska diskuteras på alla medarbetarsamtal	Vi ska få en bättre bild av hur rektorerna upplever sina förutsättningar	Sammanställning av samtal och resultat i medarbetarenkäten

2.1.5 Skola och hem (gsär)

Alla grundsärskolor ska ha en utvecklad dialog med vårdnadshavare

Grundsärskolans kontakt med vårdnadshavare behöver vara välutvecklad och tät. Vi vill följa upp metoder och modeller för att på övergripande nivå kunna utveckla en lägstannivå gällande kontakt med vårdnadshavare.

2.1.6 Övergång och samverkan (gsär)

2.1.7 Skolan och omvärlden (gsär)

Alla elever inom grundsärskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att det i klassen har pratats om olika yrken och skolor efter grundsärskolan	Andel elever som svarat ja på frågan i elevenkät (grsär ämnen)

2.1.8 Rektorns ansvar (gsär)

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gsk)

Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av arbetsfokus (studiero)	Mäts med frågan "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna" i elevenkäten.
Elevernas upplevelse av lärarnas förväntning på dem	Mäts med frågan "Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen" i elevenkäten.
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag leder undervisningen så att en lugn och trygg lärmiljö skapas	Mäts med frågan "Vi leder undervisningen så att en lugn och trygg lärandemiljö skapas" i enkäten för pedagogisk personal.
Skolorna arrangerar förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid)	Mäts med frågan "Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
	(återkoppling, forum, tid)" i enkäten för pedagogisk personal.
Antal skolor där som lägst 80% av eleverna är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exkl nyanlända)	Följs upp utifrån betygsstatistik.
Antal skolor där som lägst 75% av eleverna uppger att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna	Mäts utifrån statistik på frågan "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna" i elevenkäten.

Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet	Mäts med frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i elevenkäten.
Medarbetares upplevelse av trygghet	Mäts med frågan "Hos oss finns ett respektfullt förhållningssätt mellan vuxna och elever" i enkäten för pedagogisk personal.
Antal skolor där som minst 90% av eleverna uppger att de känner sig trygga	Mäts utifrån statistik på frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i elevenkäten.
Att eleverna berättar för någon vuxen i skolan om de märker att en elev blir illa behandlad/ kränkt	Uppge totala andelen elever som markerat svarsalternativen Stämmer helt och hållet samt Stämmer ganska bra. Enkätfrågan är ny from 2022
Andel i personalen som uppger helt och hållet att alla på skolan är delaktiga i det främjande arbetet med aktiva åtgärder för diskrimineringsgrunderna	Andelen som svarat "Stämmer helt och hållet" i enkäten till pedagogisk personal. Ny enkätfråga from 2022

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Öka kompetensen och säkerställa rutiner kring anmälningar om kränkande behandling	Säkerställa att anmälningar tas om hand på ett korrekt sätt och att insatser görs för att motverka kränkande behandling.	Mäts och analyseras utifrån statistik från det kommungemensamma verktyget för anmälan och utredning av kränkande behandling.
Följa skolorna i deras arbete med Tåget och MVP	Öka kunskap i syfte att långsiktigt stärka det förebyggande och främjande arbetet.	Uppföljning sker vid planerad uppföljningskonferens.
Samverka med intresseorganisationer (tex Tullinge fotboll och Fittja IF/Korpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi förebyggande och främjande för elevernas känsla av trygghet.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevhälsoteamets tillgång till de föreskrivna kompetenserna. Det ska finnas tillgång till kurator,	Mäts genom uppföljning av skolornas tillgång till de föreskrivna kompetenserna.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
skolläkare, skolsköterska, skolpsykolog samt personal med specialpedagogisk kompetens,	

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk)

Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan (enkätfråga åk 4 och åk 7).	Andelen elever som svarar positivt på frågan "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan" i elevenkäten. Besvaras enbart av elever åk 4 och åk 7.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbildning för utsedda elevskyddsombud	Med ökad kompetens ska upplevelsen av delaktighet öka.	Genom att följa deltagarantalet vid utbildningen.

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna	Andelen elever som svarar positivt på frågan "På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" i elevenkäten.
Antal skolor där som lägst 85% av eleverna uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	Mäts utifrån statistik på frågan "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan" i elevenkäten.

2.2.3 Normer och värden (gsär)

Grundsärskolorna ska erbjuda eleverna och medarbetarna en trygg miljö

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet i grundsärskolan	Andelen elever som svarat Ja på frågan om trygghet i enkät till grundsärskolan. Endast elever som läser ämnen besvarar enkäten.
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra	Andelen elever som svarat ja på frågan i elevenkät till grundsärskolan (grsä ämnen).
Elevers upplevelse av att det finns elever på skolan som en är rädd för	Andelen elever som svarat nej på frågan i elevenkät (grsä ämnen)
Elevers upplevelse av att det finns vuxna på skolan en är rädd för	Andelen elever som svarat nej på frågan i elevenkät (grsä ämnen)

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Eleverna upplever att det är arbetsro i klassrummet	Andelen elever som svarat ja på frågan i elevenkät (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av trygghet på fritids	Andel elever som svarat ja på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär)

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna	Andelen elever som svarat ja på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)
Andel elever som uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	Andel elever som svarat ja på frågan i elevenkät (grsär ämnen)
Andel elever som uppger att alla oavsett kön får vara med och påverka lika mycket	Andel elever som svarat ja på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av att få vara med och bestämma om aktiviteterna på fritids	Andelen elever som svarat ja OCH ibland på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av att bli lyssnade på av personalen på fritids	Andelen elever som svarat ja på frågan i elevenkät (grsär ämnen)

2.3 Lärande

2.3.1 Kunskaper (gsk)

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över rikssnittet, ska öka

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, årskurs 9	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.
Det genomsnittliga meritvärdet för åk 9 ligger på eller över rikssnittet	Genom statistik för de enskilda skolornas genomsnittliga meritvärde.
Elevernas genomsnittliga meritvärde, årskurs 9	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.
Elever med målpuppfyllelse i alla ämnen, årskurs 9	Betygsstatistik, andel elever.

Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att digitala verktyg i undervisningen gör skolarbetet omväxlande	Mäts med frågan "När jag använder datorn/lärplattan blir skolarbetet omväxlande (jag använder t ex webben, ljud, bild, film, musik)" i elevenkäten.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag har digital didaktik som en naturlig del av undervisningen	Mäts med frågan "Hos oss är digital didaktik en naturlig del i undervisningen!" i enkäten för pedagogisk personal.
Antal skolor där som lägst 75% av medarbetarna med pedagogiskt uppdrag uppger att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	Följs upp genom statistik på frågan "Hos oss är digital didaktik en naturlig del i undervisningen" i enkäten för pedagogisk personal.

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de lär sig nya saker på fritids	Mäts med frågan "Jag lär mig nya saker på fritids" i elevenkäten.
Andelen lärare mot fritidshem ska öka till 50% i alla verksamheter	Personalstatistik

Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i matematik.	Mäts och analyseras utifrån lärarbedömningar.
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i svenska.	Mäts och analyseras utifrån lärarbedömningar.
Läsresultat åk 1 pojkar/flickor/total	Bedömningsstödet och LegiLexi.
Elevernas kunskaper i ämnet matematik, årskurs 2	Mäts och analyseras utifrån insamlade lärarbedömningar. Andel elever som bedöms uppnå kunskapskraven
Elevernas kunskaper i ämnet svenska/svenska som andraspråk, årskurs 2	Mäts och analyseras utifrån insamlade lärarbedömningar. Andel elever som bedöms uppnå kunskapskraven
Elever med godkända resultat på de nationella proven åk 3	Mäts och analyseras utifrån provresultat.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 6	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 7	Analyseras utifrån betygsstatistik gällande andel elever.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 8	Mäts genom betygsstatistik, andel elever.

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de är trygga på fritids	Mäts med frågan "Jag känner mig trygg på fritids" i elevenkäten.

Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevfrånvaron minskar	Med statistik från den gemensamma lärplattformen.
Skillnader mellan faktisk elevfrånvaro och anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudman	Jämförande statistik från lärplattformen och det gemensamma journalsystemet. Vid jämförelsen tas frånvarostatistik för elever med skolfrånvaro på 20–50 % samt >50 % fram och sätts i relation till de anmälningar till huvudman som kommit in. Bedömningen Ja, innebär att det stämmer överens och Nej att det förekommer en skillnad.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Stödinsats i samverkan med team skolnärvaro	Minskad elevfrånvaro. Större efterlevnad av de gemensamma riktlinjerna.	Rektor följer upp elevfrånvaron. Skolpliktsansvarig följer upp elever med hög skolfrånvaro i relation till antal anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudman.
Arbete med riktlinje, rutiner, dokumentation och analys gällande skolfrånvaro	Ett strukturerat arbetssätt med att följa frånvaron ska synliggöra det förebyggande och främjande arbetet.	Kartläggning av hur rutinarbetet sker.

Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten

I arbetsplanen ska mål och aktiviteter framgå. Syftet med den särskilda arbetsplanen är att stärka analysen av verksamhetens kvalitet.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Fritidshemmens arbetsplaner/aktivitetsplaner är bilagda skolornas i det kommungemensamma verktyget Stratsys	Kontroll av att arbetsplanen är bilagd.

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling	Mäts med frågan "Vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling" i enkäten för pedagogisk personal.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Samverkan med intresseorganisationer (tex stiftelsen läxhjälpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi för en ökad kunskapsutveckling.	Genom analyskonferens.
Läs- och skrivnätverket	Genom att knyta forskarkompetens till nätverket säkerställs att den kompetensutveckling som sker inom gruppen vilar på vetenskaplig grund.	Genom analyskonferens.
Utvecklingsinsatser inom ramen för Verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att följa tidig läsinlärning.	I vårt systematiska kvalitetsarbete. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring hur vi kan följa den statistik som LegiLexi genererar.

Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Externa skolplaceringar ska minska	Antal elever som har externa placeringar, det vill säga elever som på grund av särskilda skäl får sin skolplacering på grundskolor utanför Botkyrka kommun.
Antal ansökningar till kommunövergripande särskild undervisningsgrupp	Uppföljning sker genom kontroll av antalet ansökningar i relation till antal elever på skolan?

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp och utveckla arbetet med kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper på skolorna	Färre externa placeringar.	Genom att följa och analysera antal externa placeringar.
Utvecklingsinsatser inom ramen för verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att utveckla en inkluderande lärandemiljö.	I vårt systematiska kvalitetsarbete.

2.3.2 Bedömning och betyg (gsk)

Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
God samstämmighet mellan betyg och resultat på nationella prov	Bedöms utifrån analys av samband/avvikelser NP och betyg
Andelen elever som inte genomför NP ska minska och avvikelse från deltagande ska redovisas	Antal deltagare

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Gemensamma riktlinjer för genomförande av nationella prov från kvalitetsstöd.	Ökad kvalitet i genomförande och rättning av de nationella proven. Syftet är att få bättre samstämmighet mellan provresultat och betyg.	Följs upp genom avvikelser mellan resultat på NP och betyg i ämnen.

Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de vet vad som krävs i deras skolarbete	Mäts med frågan "Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena" i elevenkäten.
Alla elever har relevanta och uppdaterade kunskapsmatriser i lärplattformen	Genom rektors bedömning av nuläget.

2.3.3 Kunskaper (gsär)

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling.	Mäts med frågan "Vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling" i den årliga enkäten för pedagogisk personal från förvaltningen

Alla grundsärskolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	Andel som svarat ja på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av att lärarna förklarar så att de förstår	Andel som svarat ja på frågan i elevenkät (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem med skolarbetet om eleven behöver det	Andel elever som svarat ja på frågan i enkäten (grsär ämnen)
Elevernas upplevelse av att lära sig nya saker på fritids	Andelen elever som svarat ja på frågan i elevenkäten (grsär ämnen)

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
VO grsk behöver under 2022 utveckla indikatorer för att fånga lärmiljö	Ökad kunskap om hur våra lärmiljöer ser ut och en grund för fortsatt utveckling under 2023	Verksamhetsbesök, dialoger

Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som har en plan för sin egen kunskapsutveckling och som har nått sina mål	Utifrån lärares arbete med planer och bedömningar

2.3.4 Bedömning och betyg (gsär)

Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Legitimerade och behöriga lärare	Andel legitimerade och behöriga lärare inom grundskolan ökar

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal grundskolor där som lägst 75 % av lärarna är legitimerade i minst ett ämne	Följs upp utifrån personalstatistik.
Andel lärare i grundskolan som är legitimerade i minst ett ämne	Följs upp utifrån personalstatistik.

Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Budget i balans	Följs upp vid bokslut.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Stödinsatser av ekonomistöd	Antalet skolor med budget i balans ska öka.	analys, verksamhetschef och ekonomichef

Vårdnadshavare och elever ska ha ett högt förtroende för grundskolans verksamhet

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinn i skolbespisningen	Mäts i kg mat som kastas.
Andelen ekologisk mat följer kommunens riktlinjer	Ekologiska matvaror i relation till samtliga inhandlade matvaror.
Deltagande i kommunens skräpplockardagar	Mäts genom att skolorna besvarar Ja eller Nej vid uppföljningen av indikatorn.

Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antalet elever som väljer kommunal skola inom kommunen	Statistik över skolvalsplaceringar

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Aktivt deltagande i arbetet med långsiktig planering av ekonomi och skolstruktur	Med ökad kompetens och samverkan kring det strategiska arbetet med skolstrukturen ska utbudet av skolplatser bättre korrelera med behoven.	Analyskonferens

Behöriga medarbetare stannar över tid

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i ämnet	Statistik över: Antalet tjänstgörande lärare. Därav med lärarlegitimation och behörighet i ämnet. (Skolverket)
Andelen legitimerade lärare mot fritids	Statistik över antalet legitimerade lärare i relation till antalet lärare.
Personalomsättning av legitimerade medarbetare	Statistik över antalet legitimerade lärare som avslutar sin tjänst inom Botkyrka kommun.

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal avvikelseteckningar	Följs upp med statistik från de stickkontroller som medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) genomför.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utveckling av organisation och styrning för elevhälsans medicinska insatser	Med en tydlig organisation och ansvarsfördelning samt med klargörande rutiner och dokumentation ska elevhälsans medicinska insatser fungera fullgott och utan anmärkning.	Verksamhetschef och MAS gemensamma analys.

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal skolor med pågående YAM-insats (Youth Aware of Mental health)	Följs upp utifrån skolors deltagande i Karolinska Institutets hälsofrämjande och preventiva insats YAM.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Deltagande i Karolinska Institutets hälsofrämjande och preventiva insats Youth Aware of Mental health - YAM	Syftet med insatsen är att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever i åldern 14–16 år.	Genom analys.
Digitalt kuratorstöd	En ökad tillgänglighet.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.
Dembraprojektet	Nordiskt samarbetsprojekt i syfte att förebygga fördomar, främlingsfientlighet, rasism	Elevenkäten och samtal med skolledningen
IBIS	Ökad trygghet och studiero	Skriftlig redogörelse
PBS/PAX	Trygghet, studiero och hälsa	Skriftlig redogörelse

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor

"Jag är nöjd med min skola och rekommenderar den till andra" är ett intressant mått på attraktiva skolor men det finns fler perspektiv man kan ha på detta såsom bland annat antal elever som söker, hur elever uttrycker trygghet och trivsel och betygsresultat.

Processmål för verksamhetsområde grundskola.

Nämndmål

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva förskolor och skolor.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevda nöjdhet	Utifrån det nöjdhetsindex som utbildningsförvaltningen har tagit fram från svar på elevenkäten.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som väljer att påbörja sin skolgång (förskoleklass) i sin stadsdel	Mäts utifrån statistik gällande andel förstahandsval i sin stadsdel vid skolvalet.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Synliggörande av våra verksamheter	Genom att synliggöra (marknadsföra) våra verksamheter bör vi bättre kunna visa på den kvalitet som kommunal skola i Botkyrka erbjuder.	Följs upp vid planerad analyskonferens.

Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar

Genom kompetensutveckling ska medarbetare ha strategier och metoder för att motverka våld i våra skolor

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbildning inom våldsprevention	Genom kontinuerliga digitala utbildningar säkerställa att alla medarbetare i våra verksamheter är uppdaterade inom ämnet.	Genom enheternas kvalitetsrapporter

Andelen, skolor och fritidshem som bedriver ett aktivt systematiskt våldsförebyggande arbete där kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck är inkluderat ökar

Kompetensutveckling

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utveckla samägandet av det våldsförebyggande arbetet	Utveckla ett större samägande av det våldsförebyggande arbetet där hedersrelaterat våld och förtryck är inkluderat tillsammans med socialförvaltningen och VPC.	Genom enheternas kvalitetsrapporter

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

Planerade förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Förväntad effekt relaterat till läroplansuppdraget

4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2023

Gymnasieskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens områden	5
2.1 Samverkan och ansvar	5
2.1.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy).....	5
Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar	5
Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder.....	5
Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet	5
2.1.2 Rektorns ansvar (gy).....	6
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	6
2.1.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)	6
Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder	6
2.1.4 Rektorns ansvar (gysär)	6
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	6
2.2 Värden.....	7
2.2.1 Normer och värden (gy).....	7
Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö	7
Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro	7
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy).....	8
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	8
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	8
2.2.3 Normer och värden (gysär)	9
Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö	9
Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero	9
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär).....	9
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	9
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen.....	10
2.3 Lärande.....	10
2.3.1 Kunskaper (gy)	10
Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	10
Gymnasieskolans resultat ska öka.....	10
Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	11
2.3.2 Bedömning och betyg (gy)	12
Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning.....	12
Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	13
2.3.3 Kunskaper (gysär).....	14

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	14
Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.....	14
2.3.4 Bedömning och betyg (gysär).....	14
Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	14
2.4 Övriga	15
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	15
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	15
3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	17
4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling	18

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Läsåret 2022/2023 inleddes med ett rollskifte av verksamhetschef för gymnasieskolornas verksamhetsområde. I planeringen av verksamhetsåret 2023 kommer särskilda insatser att tas fram vid behov. Detta görs i samband med måluppföljningen av respektive huvudtema i utvecklingsarbetet. Syftet med detta upplägg är att skapa väl genomtänkta och förankrade insatser.

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2023 styras utifrån följande prioriterade utvecklingsområden:

Säkra kvaliteten inom introduktionsprogrammen

Övergångarna för eleverna från introduktionsprogrammen behöver säkras både från grundskola och vidare till nationella program alternativt arbetsliv, genom bland annat uppföljning av de individuella studieplanerna.

En prioriterad insats, som tog sitt avstamp under 2022, fortsätter under 2023 och syftar till att analysera och identifiera introduktionsprogrammets behov i våra verksamheter i nära samverkan mellan huvudman och profession.

Effektivare resursplanering och fördelning

Utveckla strategier för framtida programstruktur och utbud i Botkyrka kommuns gymnasieskolor och gymnasieutbyggnad.

Ett fortsatt arbete med budgetarbete, säkerställa ekonomiska uppföljningar och följa upp resurserna på respektive enhet för en handlingsplan där ekonomi behöver hanteras.

2 Läroplanens områden

2.1 Samverkan och ansvar

2.1.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy)

Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar

Syv-nätverket är ett viktigt forum för bättre övergångar mellan grundskolan och gymnasium/gymnasiesärskola.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att studievägledare från samtliga områden, dvs grundskola, gymnasium, VUX samt KAA deltar i nätverksträffarna	Att delaktighet från samtliga områden sker kontinuerligt bedöms vara ett kvalitetsmått. Mäts genom uppföljning av närvaro och nätverksträffarnas löpande kontinuitet. Utvärderas i samband med uppföljning av Tema Samverkan och ansvar samt en andra utvärdering inför klarmarkering av kvalitetsrapporten.

Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever åk 2 som upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	Andel positiva svar på frågan om information och vägledning elevenkäten i åk2. Ska jämföras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1 i analysen.
Andelen elever på språkintrödn som upplever att de får hjälp av syv inför studier och arbete efter språkintrödn	Genom andelen 'instämmer' på enkätfrågan om hjälp från syv (studie- och yrkesvägledare) inför studier och arbete efter språkintrödn.

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Utvärdering	Gemensam utvärdering och uppföljning vid rektorsmöte i maj/juni. Därefter ytterligare tillfälle under HT 2023

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Inleda samarbete med näringslivsavdelningen kopplat till lokala programråd för yrkesprogram	Att förbättra möjligheter till elevers kontakt med arbetsliv och lokalsamhälle.	Verksamhetschef sätter agenda tillsammans med rektorer. Utvärderas stegvis.

2.1.2 Rektorns ansvar (gy)

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet.

Verksamhetsrådets mål ska spegla nämndmålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Lärarnas uppfattning om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildad och nyanställd personal	Andel som håller med påståendet i enkät till pedagogisk personal: Hos oss finns rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal
Uppfattning hos pedagogisk personal av förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andelen positiva svar (stämmer ganska bra och stämmer helt och hållet) på enkätfrågan till pedagogisk personal; Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisning (återkoppling, forum, tid).
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	TI: indextal publiceras i resultat- och indikatorpalett.

2.1.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)

Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiesärskolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har pratat om olika yrken och skolor efter gymnasiesärskolan (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan (Individuella programmet)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att i utbildningen få kontakt med arbetslivet (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan om eleverna i sin utbildning får kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik. (Nationella programmet, gysär).

2.1.4 Rektorns ansvar (gysär)

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet

Verksamhetsrådets mål ska spegla nämndemålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Uppfattning hos pedagogisk personal om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal	Genom andelen positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal på Gymnasiesärskolan.
Uppfattning hos pedagogisk personal, om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal gymnasiesärskolan.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gy)

Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan enligt elevenkät åk 2	Andel elever som instämmer (gröna fält) på frågan "Jag känner mig trygg på min skola" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat från elevenkät åk 1 i analysen. Ska i analysen jämföras med motsvarande fråga i elevenkäten åk 1.
Att andelen elever åk 2, som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning, minskar.	Elevenkät åk 2: Att andelen elever som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning minskar. I analysen behöver även andel som svarat 'vet inte' på elevenkätfrågan problematiseras
Språkin introduktion elevenkät åk 1–4: Elevernas upplevelse av att personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad.	Andel elever på språkin introduktion som svarar positivt på enkätfrågan: "Personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad"
Eleverna i åk 1 upplever att de blir respekterade för den de är av övriga elever	Elevenkätfrågan åk 1.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro

Med studiero/ arbetsro avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen (Skolans arbete med trygghet och studiero. 2021/2022 UbU28, s.14).

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Det är arbetsro på mina lektioner" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2.
Andel positiva svar från elever språkin introduktion åk 1–4, för att de vet vem på skolan de kan prata med om de behöver	Andel som svarar positivt på enkätfrågan: " Jag vet vem på skolan jag kan prata med om jag behöver, till exempel när jag har frågor eller problem". Källa: Läns gemensam elevenkät Språkin introduktion åk 1–4 (samma plattform som elevenkät åk 2).

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse i åk 1 att det alltid finns någon på skolan de kan vända sig till med frågor och problem	Andelen positiva svar på elevenkätfrågan åk 1. Bedöms vara viktig för upplevelsen av arbetsro.
Andel elever åk 2 som upplever att lärarna bemöter dem på ett positivt sätt	Andel positiva svar på frågan i elevenkät åk 2
Läraernas bedömning av att eleverna får möjlighet till arbetsfokus	Andel som håller med påståendet ganska bra och helt och hållet i enkäten för pedagogisk personal: Hos oss får alla elever möjlighet till arbetsfokus (studiero).

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy)

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Mina synpunkter tas till vara på ett bra sätt på min skola" i den läns-gemensamma elevenkäten för åk 2.
Andel elever åk 1 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på skolan	Andel positiva svar på enkätfrågan åk 1.
Andel elever på språkintröduktion som upplever att personalen tar hänsyn till elevernas åsikt om skolan	Andel positiva svar på elevenkäten för Språkintröduktion åk 1-4: Personalen tar hänsyn till elevernas åsikter om skolan

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen" i den läns-gemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkäten i åk 1, i kommentarsfält och/eller analys
Andel elever i åk 2 som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna" i den läns-gemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera resultat för motsvarande fråga i elevenkät åk 1, antingen i kommentar och/eller analys.
Andel elever på språkintröduktion som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Elevenkät språkintröduktion åk 1-14, andel positiva svar: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.

2.2.3 Normer och värden (gysär)

Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever som är nöjda med skolans arbete mot mobbning (Nationella Programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på enkätfrågan om arbetet mot mobbning. Nationella programmet, gy sär.
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra (Individuella Programmet, gy sär).	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra. Elevenkät, Individuella Programmet gy sär.
Elevers upplevelse av att det finns elever som en är rädd för (individuella programmet gy sär).	Andelen nej-svar på frågan om det finns elever som en är rädd för.
Andelen elever som uppger att de känner sig trygga på skolan (nationella programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på frågan om elevernas upplevelse av sin trygghet på skolan. Elevenkäten för Nationella Programmet, gy sär.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella programmet som uppger att det är lugn och ro i klassrummet	Andelen positiva svar på enkätfrågan om lugn och ro i klassrummet till elever på individuella programmet.
Andelen elever som uppger att det är arbetsro på lektionerna, nationella programmet.	Andelen positiva svar på enkätfrågan till elever på nationella programmet.

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär)

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (NP) som uppger att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på skolan	Möts genom enkätfrågan till elever på Nationella Programmet i Gymnasiesärskolan
Elevernas upplevelse av att de vuxna lyssnar på dem (Individuella Programmet)	Andelen elever som uppgett att de vuxna lyssnar på dem. Enkätfråga till elever på Individuella programmet, Gymnasiesärskolan.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (Individuella Programmet)	Andelen elever på Individuella Programmet som svarat ja på frågan om de får vara med och påverka viktiga saker på skolan. (Individuella programmet).
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktat till elever på Nationella programmet gysär.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka innehållet i undervisningen (NP)	Möts genom andel Ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverkar hur de ska arbeta med olika skoluppgifter (Individuella programmet).	andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Individuella programmet Gysär.

2.3 Lärande

2.3.1 Kunskaper (gy)

Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av innehållet i den individuella studieplanen på språkintrouktion	Andel elever som håller med om påståendet "Min individuella studieplan (ISP) innehåller ämnen och kurser som jag behöver för att nå mina mål" Elevenkät åk 2 riktad till Språkintrouktion åk 1–4.
Uppfattning hos pedagogisk personal om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel som håller med påståendet i enkät för pedagogisk personal: Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid).
Elevernas upplevelse av att undervisningen motiverar dem att vilja lära mera	Data för enkätfrågan i årskurs 2 används. Kommentar och jämförelse bör göras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1.
Uppfattning hos pedagogisk personal av att eleverna upplever undervisningen som meningsfull	Självskattningsfråga i enkät till pedagogisk personal. Andel positiva svar på frågan Hos oss märks det att elever tycker att undervisningen är meningsfull.
Uppfattningen hos pedagogisk personal i vilken grad de arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling	Genom självskattning i enkät till pedagogisk personal och frågan: vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling. Andelen positiva svar.

Gymnasieskolans resultat ska öka

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka	Vanligen genom statistik per skola och för kommunen totalt som tas fram av kvalitetsstöd via Power BI. Under utvecklingsarbetet med rapportverktyget bör all statistik kollas med SCB. GBP för elever med examen eller studiebevis. EJ GBP för elever med examen endast.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på yrkesprogrammen ska öka	Vanligen genom statistik per skola och för kommunen totalt som tas fram av kvalitetsstöd via Power BI. Under utvecklingsarbetet med rapportverktyget bör all statistik kollas med SCB. GBP för elever med examen eller studiebevis. EJ GBP för elever med examen endast.
Andel elever på högskoleförberedande program som tar gymnasieexamen ökar.	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I november efter sommar skola (Halvår 2) hämtas från SCB.
Andel elever på yrkesprogram som tar yrkesexamen ökar	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I november efter sommar skola (Halvår 2) från SCB,
Andel gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program	Elever med tillfälliga personnummer har uteslutits från måttet. Data hämtas från Kolada. (Byte föregående år fr. IM till nationellt program, andel av nybörjade i kommunala skolor).
Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, som har gått på introduktionsprogram	Indikatorn mäts genom andel elever som börjat på IM-program i kommunal regi i Botkyrka för 4 år sen, men examen eller studiebevis inom fyra år. Data hämtas från Kolada. Notera även antal som börjat respektive slutat. Måttet tas fram genom antal elever som började på IM på gymnasier i kommunal regi för fyra år sen, med examen /studiebevis inom tre år, dividerat med antal elever som började på IM för fyra år sen. Endast elever med studiebevis om 2500 poäng redovisas (SCB).

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Förutsättningar att driva framgångsrika introduktionsprogram	Insatsen ska leda till bättre förutsättningar att följa upp kvalitetsarbetet på introduktionsprogrammen. Ett utvecklingsbehov har identifierats och består av flera olika delar så som bla: -översyn samt rutiner för detta av huvudmannens plan för utbildning -rutiner för utvärdering och uppföljning av elevernas utbildning på introduktionsprogrammet	Utvärdering sker löpande. Ny agenda sätts i januari.
Utveckla och säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet	Målbilden är att belysa rätt frågor med rätt underlag i nära samarbete med skolledarna.	Insats följs upp löpande.

Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Inkluderande lärmiljöer innebär övergripande att det är sammanhanget som ska anpassas efter individernas behov. Skolans lärmiljöer kan förstås som en kombination av fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner. Ifous (2017) beskriver inkluderingsbegreppet på följande vis:

- Skolan möter varje individ utifrån dess behov och anpassar sig efter eleverna – inte tvärtom

- Alla elever är delaktiga i ett sammanhang och att de får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar
- Elevernas olikheter är en tillgång i undervisningen och för lärandet
- Skolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever
- Inkluderande lärmiljöer främjar alla elevers utveckling såväl social som kunskapsmässigt.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas närvaro i skolan	Snittet på närvaro för läsåret hämtas från Power BI
Eleverna i åk 1 upplever att lärarna är bra på att förklara så att de förstår.	Elevenkät åk 1 och andel positiva svar för: " Mina lärare är bra på att förklara så att jag förstår "
Upplevelse av samarbete med elever från andra program, i gruppen elever på Språkintröduktion	Andel elever som svarat positivt på påståendet "På min skola samarbetar elever på språkintröduktion med elever från andra program"
Elevernas upplevelse av variation på arbetssätt under deras lektioner (åk 2)	Genom andel positiva svar i elevenkät åk 2. Kommentera i analysen motsvarande resultat för elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse av att få extra hjälp om de behöver (åk 2)	Andelen positiva svar på enkätfrågan årskurs 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkät åk 1, i analysen.

2.3.2 Bedömning och betyg (gy)

Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning

Det är en variation emellan kommunens skolor hur väl skolornas betyg överensstämmer med rikssnittet i avvikelser över satta betyg i förhållande till de nationella proven. På kommunnivå är avvikelserna nära rikssnittet. Tullinge gymnasiums modell för att öka likvärdigheten i bedömning och betygssättning kommer att vara vägledande i detta arbete

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Relationen mellan Kursbetyg - nationella kursprov Ma 1a på yrkesprogram	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg En5	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sv1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg En6	Analys av statistik.
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sv3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sva1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Sva3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Ma 2b	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Relationen mellan Kursbetyg och nationella provbetyg Ma 3c	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Sambedömning	Ökad likvärdighet. Ett erfarenhetsutbyte kommer projekteras under 2023 enheterna emellan, lett av verksamhetschef.	Utvärdering sker löpande.

Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Tidigare analyser (2021) visade på en övergripande utvecklingspotential i skolornas arbete med utvecklingssamtalen. Även lärarnas löpande dialog med eleverna om vad som krävs för att uppnå olika betyg och hur eleverna ligger till under kursens gång visade detta. Därav har fler indikatorer från olika enkätunderlag kompletterats till kommande uppföljningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever (åk 2) som upplever att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt	Andelen elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Utvecklingssamtalet med min mentor/handledare känns meningsfullt" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2. Jämförs med motsvarande enkätresultat för elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de känner till kraven för de olika betygen	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen" i den läns gemensamma elevenkäten åk 2. Jämför med resultaten från elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare informerar mig under kursens gång hur jag ligger till" i den läns gemensamma elevenkäten åk 2. I analysen jämförs eller kommenteras resultatet från elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse (åk 2) av att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat" i den läns gemensamma elevenkäten åk 2. Motsvarande enkätresultat för åk 1 jämförs och kommenteras i analysen.

2.3.3 Kunskaper (gysär)

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella Programmet (Gy Sär) som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	Mäts genom andelen ja-svar på frågan om det är roligt att lära sig nya saker, i elevenkät gy sär Individuella Programmet.
Andelen elever (NP) som upplever att undervisningen motiverar dem att vilja lära sig mer.	Mäts genom enkätfrågan om motivation, på gy sär Nationella Programmet.

Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (gy sär Nationella Programmet) som upplever att arbetsätten under lektionerna är varierade.	Indikatorn mäts genom andelen ja-svar för "Variation på arbetsätten under mina lektioner". Elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att få extrahjälp då de behöver (gy sär Nationella Programmet)	Mäts genom andelen ja-svar på enkätfrågan om upplevelse av extrahjälp, i elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan förklarar så att de förstår (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna förklarar så att en förstår. Elevenkät gy sär, Individuella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan hjälper dem med skolarbetet om de behöver det (Individuella Programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna i skolan hjälper en med skolarbetet när en behöver. Elevenkät gy sär Individuella Programmet.

2.3.4 Bedömning och betyg (gysär)

Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetsätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som uppger att utvecklingssamtalet med mentor/handledare känns meningsfullt (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om utvecklingssamtalet, riktat till elever nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om elevens lärare har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, riktat till elever på nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna informerar dem under kursens gång, om hur de ligger till (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på nationella programmet, gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem förstå vad de ska göra för att förbättra sina studieresultat (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet, gysär.

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att varje gymnasieskola har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne	SIRIS är källan och uppgifterna hämtas i sökning per skola under Gymnasieskolan- Personalstatistik med behörighet - per ämne och kategori. Använd andel under rubriken Heltidstjänster (samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne).
Andel lärare i gymnasiesärskolan som är legitimerade och har behörighet i minst ett ämne	Källa SIRIS: Gymnasiesärskolan- Personalstatistik med behörighet- per ämne och kategori. Använd rubriken Heltidstjänst och andel under Samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
Andel elever (åk 1) som uppger att de får den hjälp av elevhälsan de behöver.	Andelen positiva svar på enkätfrågan om elevhälsan till elever åk 1.
Andelen elever (åk 1) som uppger att de på sin skola lärt sig att fysisk aktivitet och vad en äter har betydelse för hälsa och studier.	Andel positiva svar på enkätfrågan till elever åk 1.
Andel elever som uppger att de får den hjälp av elevhälsan som de behöver (nationella programmet gy sär)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andelen elever på individuella programmet gymnasiesärskolan som uppger att de tycker om sin skola	Andelen ja-svar på enkätfrågan om eleverna tycker om sin skola (inkludera ej ibland-svar). Enkät till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan
Andel elever som uppger att de på gymnasiesärskolan fått lära sig att fysisk aktivitet och vad de äter har betydelse för deras hälsa och studier (nationella programmet gy sär)	Andel ja-svar på enkätfrågan som riktas till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andelen elever åk 1 som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever	Andelen Instämmer-svar (både helt + delvis) på enkätfrågan till elever åk 1.
Andel elever på gymnasiesärskolans nationella program, som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever.	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på gymnasiesärskolans nationella program. Ibland-svar ingår ej.
Elevernas upplevda nöjdhet med skolan årskurs 2	Andelen positiva svar på enkätfrågan i årskurs 2.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Översyn av kommunens programutbud och struktur för gymnasieskolan	Utredningen ska leda till ett relevant och hållbart programutbud	Verksamhetschef gymnasiet driver frågan

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinnet i skolbespisningen minskar	Mäts och följs upp av köken på respektive enhet och registreras i statistikprogrammet HanteraEnhet. Koststrateg på central förvaltning sammanställer data som publiceras på Vklass.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen ekologiska livsmedel ökar i skolornas måltidsverksamhet	Data för ekoinköp förmedlas till köken på respektive enhet för uppföljning. På förvaltningsnivå förmedlas data av koststrateg.
Klimatavtrycken vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar	Co2 följs upp via koststrateg på utbildningsförvaltning. Automatiserade uppföljningar skickas till köken på respektive enhet.

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

Planerade förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Förväntad effekt relaterat till läroplansuppdraget

4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik och kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten.

I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Referens

Karin Rydberg
karin.rydberg@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik och kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten.

I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Ärendet

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik och kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten. I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Målen inför kommande år bygger på att utveckla och fördjupa det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet som genomförts under de senaste åren. Bedömningen är att grundläggande system, rutiner och processer som krävs för att upprätthålla kvalitet och patientsäkerhet nu är på plats. Arbetet handlar därmed mer om att förvalta de framsteg som gjorts.

Följande övergripande mål är framtagna inför kommande år:

- Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning.
- Säkerställa kapacitet att följa den nya skrivningen i skollagen om att elevhälsans samtliga professioner ska arbeta på organisations-, grupp-, och individnivå samt medverka i skolans systematiska kvalitetsarbete.
- Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet.
- Ökat deltagande av elever i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet.
- Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella åtgärder med anledning av rapporten kan dock medföra kostnader, vilket i så fall behandlas i separata ärenden i nämnden.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Birgitta Zelezny-Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Peter Bergström
Verksamhetschef gymnasieskola

Bilagor

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2022 inklusive patientsäkerhetsberättelse

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Kvalitetsrapport 2022

**Hälso- och sjukvårdsarbetet inom
utbildningsförvaltningen**

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	3
Verksamhetsrapport	5
Övergripande frågor	5
Central organisation, riktlinjer och rutiner	5
Bemanning hälso- och sjukvårdspersonal	5
Nyckeltal hälso- och sjukvårdspersonal	6
Hälso- och sjukvårdspersonalens professionsspecifika arbete	10
Skolsköterskor	10
Skolläkare	17
Logoped	18
Skolpsykolog	19
Patientsäkerhetsberättelse	21
Grundläggande förutsättningar för säker vård	21
Engagerad ledning och tydlig styrning	22
Organisation och ansvar	22
Samverkan för att förebygga vårdskador	23
Informationssäkerhet	24
Patienten som medskapare	24
En god säkerhetskultur	25
Adekvat kunskap och kompetens	26
Agera för säker vård	26
Öka kunskap om inträffade vårdskador	28
Tillförlitliga och säkra system och processer	29
Säker vård här och nu	29
Riskhantering	30
Stärka analys, lärande och utveckling	30
Avvikelse	30
Händelseanalyser	32
Klagomål och synpunkter	32
Öka riskmedvetenhet och beredskap	33
Mål, strategier och utmaningar för kommande år	34
Utfall av mål under verksamhetsåret 2022	34
Mål för kommande verksamhetsår 2023	36

Inledning

I Botkyrka kommun går ca 10 000 elever i grundskolan och 2800 elever i gymnasieskolan. Elevantalet är fördelat mellan 22 grundskolor och 4 gymnasieskolor. Utbildningsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom utbildningsförvaltningen enligt hälso- och sjukvårdslagen. Hälso- och sjukvårdsarbetet styrs av vårdgivarens ledningssystem.

Arbetet med kvalitetssäkring och patientsäkerhet är delegerat till verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal. I enlighet med patientsäkerhetslagen upprättas senast den 1 mars varje år en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

I denna kvalitetsrapport som inkluderar patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av hälso- och sjukvårdspersonalens arbete under det gångna verksamhetsåret samt mål för kommande verksamhetsår. Kvalitetsrapporten baseras till stor del på inlämnade verksamhetsrapporter från skolsköterskor, skolläkare, skolpsykologer samt logoped.

Begrepp som används i rapporten

- Verksamhetschef är en förkortning för ”Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonalen”
- PLA är en förkortning för ”Psykolog med ledningsansvar”

Sammanfattning

Verksamhetsrapport

Nyckeltalet antal elever per heltidsanställd hälso- och sjukvårdspersonal varierar i kommunen. Många skolor har en god bemanning medan andra fortsatt har låg tjänstgöringsgrad i förhållande till elevantal och vårdtyngd. Det är en riskfaktor att inte hinna med sitt uppdrag vilket i sin tur utgör en patientsäkerhetsrisk.

Utfall av hälso- och sjukvårdens arbete

Skolsköterskorna har givit vaccin och utfört hälsosamtal, hälsokontroller samt uppföljningar enligt basprogrammet. Skolsköterskor och skolläkare arbetar inte enbart med hälso- och sjukvårdsarbete, utan även hälsofrämjande och förebyggande. Under verksamhetsåret har skolläkarna deltagit mer i skolans elevhälsoarbete genom att delta i elevhälsoteammöten (EHT). Skolsköterskorna redovisar resultaten från hälsobesöken för EHT och underlagen kan användas till skolornas elevhälsoplaner.

Skolpsykologernas huvudsakliga hälso- och sjukvårdsarbete har varit utredningar av elever med misstanke om intellektuell funktionsnedsättning. Inom EHT användes skolpsykologernas kompetens för att handleda, konsultera och samarbeta, bland annat inom områdena neuropsykiatriska

funktionsnedsättningar, elever med beteendesvårigheter samt i grupprocesser.

Ett fokusområde detta verksamhetsår var psykisk hälsa eller ohälsa hos eleverna i kommunens skolor. Både skolsköterskor och skolläkare är angelägna om att det är ett hälsoområde som måste prioriteras.

Patientsäkerhetsberättelse

För att kunna nå den nationella visionen ”god och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada” har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet:

- engagerad ledning och tydlig styrning
- en god säkerhetskultur
- adekvat kunskap och kompetens
- patienten som medskapare

Vårdgivaren ska agera för säker vård genom ökad kunskap om inträffade vårdskador, tillförlitliga och säkra system och processer, säker vård här och nu, stärkt analys, lärande och utveckling och ökad riskmedvetenhet och beredskap.

Riskanalys, händelseanalys och avvikelser

Det har inkommit 54 avvikelserrapporter under verksamhetsåret och inga händelseanalyser av allvarigare avvikelser har utförts. Under året har en rad åtgärder för att stärka patientsäkerheten utförts, bland annat har rutinerna gällande granskning av psykologiska och medicinska utlåtanden av utredningar vid ansökan till grund- och gymnasiesärskola utvecklats och implementerats fullt i verksamheten.

Mål till kommande verksamhetsår

Målen inför kommande år bygger på att utveckla och fördjupa det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet som genomförts under de senaste åren. Bedömningen är att grundläggande system, rutiner och processer som krävs för att upprätthålla kvalitet och patientsäkerhet nu är på plats. Arbetet handlar därmed mer om att förvalta de framsteg som gjorts.

Följande övergripande mål är framtagna inför kommande år:

1. Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning.
2. Säkerställa kapacitet att följa den nya skrivningen i skollagen om att elevhälsans samtliga professioner ska arbeta på organisations-, grupp-, och individnivå samt medverka i skolans systematiska kvalitetsarbete.
3. Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet.
4. Ökat deltagande av elever i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet.
5. Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet.

Verksamhetsrapport

Övergripande frågor

Central organisation, riktlinjer och rutiner

Centralt arbetar verksamhetschef, PLA samt skolläkare. Under året har ytterligare en skolläkartjänst tillsatts för att öka tillgängligheten. Genom förstärkningen kommer även skolläkarna att kunna arbeta mer hälsofrämjande och förebyggande. Tidigare fanns en centralt anställd sjuksköterska, men denna tjänst blev under året vakant och har inte tillsatts. Eftersom den centralt anställda skolsköterskan inte kommer att ersättas behöver arbetsuppgifter prioriteras om till kommande verksamhetsår.

Följande åtgärder har vidtagits för att stärka det centrala arbetet med att kvalitetssäkra hälso- och sjukvårdspersonalens arbete i förvaltningen (genomgång av årets mål kring patientsäkerhet finns i patientsäkerhetsberättelsen):

- Utvecklat rutinerna centralt gällande granskning av psykologiska och medicinska utredningar vid ansökan till grundsärskola samt gymnasiesärskola.
- PLA och skolläkare deltar numer i den centrala arbetsgruppen som granskar inkommande handlingar vid ansökan till grundsärskola samt gymnasiesärskola.
- Bibehålla de fungerande strukturer som finns inom det centrala kvalitetsarbetet med granskning, verksamhetsbesök och uppföljning i verksamheten.
- Genomfört en ny upphandling av skolpsykologer med högre krav gällande kvalitet av genomfört arbete, kommunikation och att följa vårdgivarens riktlinjer och ledningssystem.
- Analyserat de avvikelser som inkommit, särskilt gällande brister i psykologutredningar med bedömning av intellektuell funktionsnedsättning som är utförd av externa skolpsykologkonsulter.

Bemanning hälso- och sjukvårdspersonal

En god bemanning är av central betydelse för möjligheten att leva upp till de krav som ställs på verksamhetens kvalitet av vårdgivare och av lagstiftning. Hälso- och sjukvårdspersonalen ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Skolsköterskor

Det var en normal personalomsättning under verksamhetsåret. När skolorna är fullbemannade arbetar ca 32 skolsköterskor i verksamheten. Det var ett flertal skolsköterskekonsulter inne och arbetade i verksamheten i varierande

omfattning vid ordinarie personals frånvaro.

Skolläkare

Under verksamhetsåret har verksamheten främst bemannats med tillsvidareanställda skolläkare.

Skolpsykologer

Skolpsykologbemanningen har successivt ökat i kommunen. Under året har 13 skolor bemannat med anställd psykolog, medan 12 skolor anlitat konsult vid behov. Det innebär en ökning med två skolor med kontinuerlig bemanning jämfört med föregående år. Sedan maj 2022 har ytterligare en psykolog anställts i grundskolan, medan en tjänst i gymnasieskolan blivit vakant.

Logopeder

Inom grundskolan arbetar en logoped deltid med handledning av personal. Logopeden har inget hälso- och sjukvårdsuppdrag vilket innebär att hen inte träffar enskilda elever för bedömning eller träning.

Det finns två heltidsanställda logopeder inom förskolan. De är anställda utifrån ett samarbete med regionen om att driva språkförskola.

Nyckeltal hälso- och sjukvårdspersonal

För att kunna bedriva en patientsäker vård är det viktigt att veta hur vårdtyngd och bemanning ser ut. Detta för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Socialstyrelsen fastslår att patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop. Hög arbetsbelastning kan påverka möjligheterna att utföra ett säkert arbete.

Det är varje enskild rektor som beslutar om sin organisation, vilket innebär att tillgången ser olika ut på de olika skolorna. När tjänsterna avseende hälso- och sjukvårdspersonal tillsätts bör anställande rektor ta hänsyn till faktorer som påverkar arbetsbelastningen såsom; elevunderlagets socioekonomiska sammansättning, antal skolor per hälso- och sjukvårdspersonal, basprogrammets uppdrag, antal rektorer att samarbeta med, antal EHT att närvara vid.

Av särskild vikt för hälso- och sjukvårdspersonalens arbetsbelastning på skolan är för skolsköterskorna antalet nyanlända elever på skolan, och för skolpsykologerna om skolan har grund- eller gymnasiesärskola och/eller särskild undervisningsgrupp. Nyanlända elever kräver en stor arbetsinsats gällande vaccinationer utöver det ordinarie basprogrammet. På grundsärskolan genomförs regelbundna ombedömningar för att säkerställa elevernas målgruppsstillhörighet. I båda dessa fall blir arbetsbelastningen större. Det kan konstateras att bemanningen inte fullt ut motsvarar behoven på alla enheter, vilket går att se i den statistik som presenteras längre ned i avsnittet.

Från och med juli 2023 omfattas elevhälsan av ändringar i skollagen. Ändringarna innebär bland annat att elevhälsans personal ska arbeta på individ-, grupp och skolnivå i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och samverka med hälso- och sjukvård och socialtjänsten när behov finns.

För att leva upp till den nya lagstiftningen är det viktigt att bemanningen av hälso- och sjukvårdspersonal i skolan är tillräcklig för att bättre möjliggöra förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete utöver den hälso- och sjukvård som bedrivs.

Skolsköterskor

I Botkyrka kommun har en skolsköterska i grundskolan i genomsnitt 458 elever per heltidstjänst. I gymnasieskolan har en skolsköterska i genomsnitt 495 elever per heltidstjänst.

Grundskola

Den grundskola som hade flest elever per heltidstjänst under verksamhetsåret var Trädgårdsstadsskolan med 674 elever/heltidstjänst. Elevantal per heltidsanställd varierar i kommunen och fördelar sig enligt tabell nedan.

Elevantal per heltidsanställd	Bemanning 2021	Bemanning 2022
Under 430 elever/heltid	Skogsbacksskolan Tullingebergsskolan Rikstens skola Falkbergsskolan Eklidsskolan Hammerstaskolan Kvarnhagsskolan Grindtorpsskolan Fittjaskolan	Skogsbacksskolan Tullingebergsskolan Rikstens skola Falkbergsskolan Eklidsskolan Hammerstaskolan Grindtorpsskolan Fittjaskolan Borgskolan
431–530 elever/heltid	Tunaskolan Storvretskolan Malmsjö skola, Kassmyraskolan Björkhaga skola Banslättsskolan Karsby International School Borgskolan Brunnaskolan Tallidsskolan	Tunaskolan Storvretskolan Malmsjö skola, Kassmyraskolan Banslättsskolan Karsby International School Tallidsskolan Kvarnhagsskolan Brunnaskolan
Fler än 530 elever/heltid	Broängsskolan Trädgårdsstadsskolan Parkhemsskolan	Broängsskolan Trädgårdsstadsskolan Parkhemsskolan Björkhaga skola

Tabell 1. Statistiken baserar sig på elevantal och tjänstgöringsgrad för skolsköterskor i maj 2021 och maj 2022. SoU 2021:11 föreslog en gräns på 430 elever/heltid.

Gymnasieskola

Den gymnasieskola som hade flest antal elever per heltidstjänst under verksamhetsåret var Tullinge gymnasium med 723 elever/heltid och den som hade minst antal var Skyttbrink med 260 elever/heltid. S:t Botvids gymnasium hade 307 elever/heltid och Tumba hade 679 elever/heltid.

Skolläkare

I Botkyrka kommun har de tre skolläkarna i genomsnitt drygt 8 000 elever/heltidstjänst. Tjänsterna är fördelade på två tjänster om 50% och en tjänst på 60%.

Skolpsykologer

Under verksamhetsåret har bemanningen inom grundskolorna ökat, vilket är positivt. Att verksamheten kan minska användandet av externa psykologkonsulter är en kvalitetsförbättring för verksamheten. Dock är verksamheten fortsatt i behov av externa konsulter i stor utsträckning för att klara av uppdraget med att utreda de elever som har behov.

Grundskola

Genomsnittligt antal elever per heltidsanställd skolpsykolog inom verksamhetsområde grundskola varierar. Allt ifrån en psykolog som har totalt 1138 elever per heltidstjänst till den psykolog som har flest elever med 2277 per heltidstjänst.

Elevantal per heltidsanställd	Bemanning maj 2021	Bemanning maj 2022
1000 - 1500 elever/heltid	Tunaskolan Kassmyraskolan	Tunaskolan Kassmyraskolan*
Fler än 1500 elever/heltid	Borgskolan Brunnaskolan Hammerstaskolan Broängsskolan Malmsjö skola	Brunnaskolan Broängsskolan Malmsjö skola Trädgårdsstadsskolan Tullingebergsskolan** Karsby International School Banslättsskolan Eklidsskolan Falkbergsskolan Parkhemsskolan
Endast konsult vid behov	Fittjaskolan Grindtorpsskolan Kvarnhagsskolan Tallidsskolan	Fittjaskolan* Grindtorpsskolan Kvarnhagsskolan* Tallidsskolan*

Elevantal per heltidsanställd	Bemanning maj 2021	Bemanning maj 2022
	Karsby International School Banslättsskolan Eklidsskolan Falkbergsskolan Parkhemsskolan Rikstens skola Trädgårdsstadsskolan Tullingebergsskolan Björkhaga skola Skogsbacksskolan Storvretsskolan	Rikstens skola*** Björkhaga skola** Skogsbacksskolan Storvretsskolan**

Tabell 2. Statistiken baserar sig på elevantal och tjänstgöringsgrad för skolpsykologer i maj 2022. SoU 2021:11 föreslog en gräns på 1000 elever/heltid. *Skolor med grundsärskola **Skolor med grundsärskola för elever med svårare funktionsnedsättning (s.k. träningskola) ***Här finns även Trampolinen som är en resursskola som drivs i samarbete med socialtjänsten

Gymnasieskola

Den psykolog som arbetade mot gymnasieskolorna och föregående år hade totalt 2773 elever per heltidstjänst har avslutat sin tjänst i Botkyrka och tjänsten har inte tillsatts. Psykologen som arbetar mot S:t Botvids gymnasium har ca 1100 elever per heltidstjänst.

Elevantal per heltidsanställd	Bemanning maj- 2021	Bemanning maj- 2022
1000 - 1500 elever/heltid	S:t Botvids gymnasium Skyttbrinks gymnasium	S:t Botvids gymnasium*
Fler än 1500 elever/heltid	Tullinge gymnasium Tumba gymnasium	
Endast konsult vid behov		Tumba gymnasium Skyttbrinks gymnasium Tullinge gymnasium

Tabell 3. Statistiken baserar sig på elevantal och tjänstgöringsgrad för skolpsykologer i maj 2022. SoU 2021:11 föreslog en gräns på 1000 elever/heltid. * Gymnasieskola med gymnasiesärskola

Logopeder

Grundskolans logoped arbetar enbart hälsofrämjande och förebyggande vilket gör att det inte är relevant att redovisa antalet elever per heltidstjänst. Bemanningen avseende logoped inom förskolans uppdrag beslutas inom regionen och det samarbetsavtal som finns mellan kommunen och regionen.

Hälso- och sjukvårdspersonalens professionsspecifika arbete

Skolsköterskor

Basprogram

Basprogrammet innehåller de lagstadgade insatserna såsom hälsosamtal, hälsouppföljningar samt vaccinationer som skolsköterskorna ska erbjuda eleverna. Det innehåller tre hälsosamtal jämnt fördelat under grundskolan och ett i gymnasieskolan samt en fortsättning på det nationella vaccinationsprogrammet för barn som påbörjas på barnhälsovården (BHV).

Årskurs	Hälso-uppgift*	Hälso-enkät**	Samtal	Kontroller	Vaccin***
FSK	JA	-	Klassbesök på VT för presentation (ev. info om hörsel)	Hörsel (för de som vill, annars görs det i åk1)	-
1	-	-	Hälsosamtal tillsammans med vårdnadshavare, mat, rörelse, skol- och hemsituation	Hörsel, syn, längd & vikt	MPR (dos 2)
2	-	-	Inläring, trivsel och kamrater	Längd & vikt	-
4	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation och mående	Rygg, längd & vikt	-
5	-	-	-	-	HPV 2 doser med > 6 mån. mellanrum
7	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation, mående, ANDT och sexualitet	Rygg, längd & vikt	-
8	-	-	-	-	dTp Booster
9	-	-	Information ur yrkesmedicinskt perspektiv inför gymnasievalet	-	-
Åk 1 gymn	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation, mående, ANDT och sexualitet	Längd & vikt	Kompletteringsvaccinationer

Tabell 4, basprogrammets innehåll.

*Hälsouppgift som vårdnadshavare/gymnasieelev fyller i och skickar till skolsköterskan

**Digital hälsoenkät som eleven själv fyller i under skoltid

***Inför vaccination skickas en medgivandesblankett som ska signeras av båda vårdnadshavare / gymnasieelev.

Verksamhetschef och rektor genomför individuell uppföljning med de skolsköterskor som inte hunnit med sitt basprogram. Uppföljningen syftar till att göra en plan för att komma i kapp med hälso- och sjukvårdsarbetet tidigt kommande verksamhetsår.

Hälsosamtal

Inför hälsosamtalet får alla elever fylla i en hälsoenkät. Utifrån elevens svar samt elevens önskemål om samtalsämne utförs ett individuellt inriktat

hälsosamtal. När årskursens hälsosamtal genomförts återkopplar skolsköterskan de övergripande hälsoteman som framkommit till EHT. Då kan skolan arbeta med dessa genom sin elevhälsoplan. Återkopplingen som ges till skolan är av generell karaktär så att elevsekretess inte röjs.

Efter skolsköterskans hälsosamtal eller hälsoundersökningar kan vidare åtgärder behöva vidtas, exempelvis att boka in uppföljning, skolläkarbesök, eller remiss till annan vårdgivare. Detta kan till exempel röra sig om uppföljning av avvikande tillväxt, ryggundersökning, misstanke om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, läs- och skrivsvårigheter, psykisk ohälsa, synfel eller hörselproblem. När hälsosamtal eller hälsoundersökningar uteblir riskerar dessa hälsoproblem att förbli oupptäckta.

Grundskola

Utfallet av verksamhetsårets arbete gällande hälsosamtal visar att de flesta eleverna har fått sitt hälsosamtal enligt basprogrammet. Det finns någon enstaka skola som inte har uppfyllt basprogrammet. Enligt skolsköterskornas verksamhetsrapporter är det endast en skola där fler än tio elever saknat erbjudande om eller genomförande av hälsosamtal. På en del skolor händer det ofta att vårdnadshavare uteblir trots kallelser eller att elever inte kommer på avtalad tid.

Gymnasieskola

På tre av fyra gymnasieskolor har skolsköterskorna erbjudit de flesta elever att svara på en elevhälsoenkät. Många elever har svarat på enkäten och har fått ett erbjudande om uppföljande hälsosamtal. På en gymnasieskola har endast 27 elever erbjudits hälsosamtal på grund av vakans och sjukfrånvaro. Åtgärder är vidtagna gällande bemanning för att få ett bättre utfall av uppdraget till kommande verksamhetsår.

För att nå fler elever och öka deras kunskaper om hälsa arbetar skolsköterskorna mer med hälsosamtal i grupp. Skolorna utformar hälsosamtalen i grupp utifrån elevernas behov. Ibland samarbetar skolsköterska och kurator. Olika teman under verksamhetsåret har varit psykisk hälsa som innefattar sömn, stress och ångest samt hälsosamma levnadsvanor för att orka studera. Skolsköterskorna uppger att det generellt är svårt att motivera eleverna att komma för individuella samtal. Många elever tackar nej eller uteblir från sin bokade tid.

Vaccinationer

Skolsköterskor och skolläkare följer Folkhälsomyndighetens nationella barnvaccinationsprogram för barn och ungdomar samt ger kompletteringsvaccin till de elever som behöver. Ingen vaccination sker utan vårdnadshavares medgivande förutom för gymnasieelever som själva får besluta i frågan.

Under verksamhetsåret har det givits 4461 vaccinationer i Botkyrka

kommun fördelat enligt tabell nedan.

	Vilka sjukdomar vaccinet skyddar mot	Antal givna vaccin
MPR vaccin	Mässling, påssjuka, röda hund	1392
dTp- vaccin	Difteri, stelkramp, kikhosta	772
DTP-IPV	Difteri, stelkramp, kikhosta, polio	293
Polio	Polio	28
HPV	Humant papillomvirus	1968
Totalt antal vaccinationer		4461

Tabell 5. Vacciner erbjuds alla elever i årskurs 1, 5 och 8 samt kompletterande vaccinationer till de elever som inte följer basprogrammet till dess att eleven lämnar gymnasieskolan.

Botkyrka har god vaccinationstäckning när det gäller vaccin för mässling, påssjuka och röda hund, samt vaccin för difteri, stelkramp och kikhosta. Vaccinationstäckningen för humant papillomvirus är sämre, se tabell 6. Alla elever erbjuds vaccin, men det finns vårdnadshavare som väljer att inte låta vaccinera sina barn. Ibland väljer gymnasieelever att ta barnvaccinerna som deras vårdnadshavare tidigare tackat nej till. Fullständig statistik saknas när det gäller elever som inte deltagit i vaccinationsprogrammet från start.

I Botkyrka kommun registreras vaccinationerna automatiskt i det obligatoriska nationella vaccinationsregistret hos Folkhälsomyndigheten.

Vaccin	Botkyrka 2021–2022	Botkyrka 2021	Länet 21–22	Länet 20–21
dTp	88,6%	88,2%	88,3%	89,2%
MPR	88,1 %	86,4%	88,2%	88,4%
HPV flickor	78,3%	82,8 %	81,2%	87,7%
HPV pojkar	71%	75,1%	75,5 %	82,7 %

Tabell 6. Siffror från det nationella vaccinationsregistret, <https://www.folkhalsomyndigheten.se/barnvaccinationer/>

Grundskola

Utfallet från verksamhetsårets arbete visar att de flesta eleverna har fått vaccin enligt nationella barnvaccinationsprogrammet. På en skola finns elever som inte har fått erbjudande om vaccination och elever som inte har fått vaccin trots att de tackat ja. Åtgärder är vidtagna till kommande verksamhetsår.

Antalet vaccinationer har ökat från förra verksamhetsåret men andelen elever som har fått HPV-vaccin har minskat från 86 procent totalt till 78,3

procent för flickor och 71 procent för pojkar. Skolsköterskorna beskriver att det kan vara en postpandemi effekt då flera vårdnadshavare tackade nej till allt vaccin som erbjöds på skolorna för att de kände sig osäkra på vilket vaccin som erbjöds. De ville inte att eleverna skulle få vaccin mot covid.

Ett stort arbete pågår för att ge kompletterande vaccinationer till elever som av olika skäl inte deltagit i det ordinarie programmet, exempelvis nyanlända. De grundskolor som har gett flest vaccinationer utanför basprogrammet (eleven har individuellt vaccinationsprogram) är Karsby International School och Fittjaskolan (140 kompletterande vaccinationer) därefter kommer Grindtorpsskolan (98 kompletterande vaccinationer), och Storstretsskolan (94 kompletterande vaccinationer). Se bilaga 1.

Gymnasieskola

På S:t Botvids gymnasium har skolsköterskorna givit 95 kompletterande vaccinationer.

Skolsköterskornas mottagningsarbete

Öppen mottagning

I skolsköterskans arbetsuppgifter ingår det att vara tillgänglig för eleverna och utföra enklare sjukvårdsinsatser. Alla skolsköterskor har öppen mottagning men hur detta är organiserat skiljer sig åt mellan skolor. I verksamhetsrapporterna beskriver skolsköterskorna att vanliga orsaker till mottagningsbesök är: skador efter mer eller mindre allvarliga olyckor på skolan, skadade fötter och fingrar, psykisk ohälsa, konflikter, ont i kroppen (ex mage, huvudvärk, mensvärk), smärtlindring, mensskydd, hudåkommor såsom stickor och utslag.

Skolläkarmottagning

Skolsköterskan organiserar skolläkarmottagningen efter verksamhetens behov samt kallar elev och vårdnadshavare till besöket. Under verksamhetsåret uppger alla skolsköterskor att deras behov av skolläkartider har tillgodosetts och väntetiderna är godtagbara, från några dagar till några veckor.

Skolsköterskornas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Som en del av elevhälsan ska skolsköterskorna arbeta främst hälsofrämjande och förebyggande. De ska bidra med medicinsk kompetens i det tvärprofessionella elevhälsoarbetet. De ska även sammanställa elevhälsoenkäterna för att ge information till skolledning och elevhälsa på grupp- och skolenivå, samt delta i systematiskt lärmiljöarbete.

Utfall av skolsköterskornas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Flertalet skolsköterskor uppger att den medicinska kompetensen inte nyttjas tillräckligt mycket i skolans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Det faller på den enskilda skolsköterskan att driva det främjande och förebyggande arbetet. Nedan följer exempel från några grundskolor eller

gymnasieskolor på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet som skett under verksamhetsåret.

Grundskola

Utöver basprogrammet och EHT-arbetet används skolsköterskans medicinska kompetens sparsamt inom grundskolan enligt skolsköterskorna. Det finns önskemål från skolorna om att skolsköterskorna ska delta mer i det främjande arbetet inom olika områden, men flertalet skolsköterskor uppger att det saknas utrymme i tjänstgöringsgraden.

Nedan följer några exempel om främjande och förebyggande arbete som skett på olika grundskolor:

- Samordning av information eller möten mellan elev, skola, habilitering eller andra specialistmottagningar. När skolsköterskan deltar så bidrar hen med sin medicinska kompetens.
- Skolsköterskorna deltar på EHM-möten med lärare och rektorer. Då kommer medicinska frågor upp och skolsköterskan kan vara behjälplig. Under dessa möten kan den medicinska kompetensen nyttjas för rådgivning eller utbildning inom NPF-problematik, diabetes och egenvård.
- Föreläsningar och fortbildning inom olika områden såsom pubertet, hantering av känslor, sex och samlevnadsundervisning, tobak, droger och alkohol eller livsfrågor i stort i åk 5 eller 6 samt våld och hbtq-frågor riktat mot högstadiet. Ibland samarbetar skolsköterskan med skolans psykolog eller kurator.
- På grupp- och organisationsnivå har en skolsköterska skrivit en process till EHT hur den medicinska kompetensen kan nyttjas inom det främjande och förebyggande arbetet. En annan skolsköterska planerar för att starta upp ABC-grupper för föräldrar på låg- och mellanstadiet, en skolsköterska har deltagit i arbetet med att ta fram och planera för en hälsovecka.

Gymnasieskola

Utöver hälsosamtal och EHT-arbetet används skolsköterskans medicinska kompetens även till det främjande och förebyggande arbetet inom gymnasieskolan. Hur den medicinska kompetensen används på de olika gymnasieskolorna anpassas utifrån skolornas behov. Insatserna omfattar bland annat:

- På gruppnivå har en skolsköterska hållit gruppsamtal med kurator kring frågor om sömn, stress och ångest. Andra skolsköterskor har fortbildat lärarlag i anafylaktisk chock, allergi och epilepsi.
- På organisatorisk nivå har en skolsköterska bidragit till att skapa struktur till skolans EHT-arbete. På en annan skola har skolsköterskorna tillsammans med skolans skolpsykolog tagit fram ett arbetssätt för att förebygga problematisk skolfrånvaro och tagit fram ett underlag för arbetssätt vid misstanke om/eller bekräftad drog användning.

- På en skola var skolsköterskorna ansvariga för gurgeltestning i samband med de instruktioner smittskydd Stockholm införde i det smittskyddsförebyggande arbetet i och med pandemin. Skolsköterskorna höll även föreläsningar om covid och vaccinationer för att främja vaccinationstäckningen bland gymnasieleverna.

Psykisk hälsa bland barn och unga

Innan hälsosamtalet med skolsköterskan får eleverna i åk 4, åk 7 och åk 1 i gymnasieskolan fylla i en hälsoenkät. Föregående år fokuserade verksamhetsrapporten på hälsoproblemet övervikt och fetma bland Botkyrkas elever. Detta år fokuserar verksamhetsrapporten på ett annat hälsområde, psykisk hälsa.

Då skolan utgör en stor del av elevernas vardag påverkar skolmiljön elevernas psykiska hälsa. Folkhälsomyndigheten skriver att de flesta barn uppger att de trivs i skolan men att trivsel och trygghet har minskat över tid. Samtidigt som skolstress relaterat till skoluppgifter och prestationskrav har ökat. Skolrelaterade faktorer som påverkar den psykiska hälsan är skolprestationer, förekomst av mobbning och tillgången till stöd vid behov.

När Botkyrkas elever svarat på frågan om trivsel i skolan kan konstateras att de flesta eleverna trivs i skolan. Någon enstaka procent av eleverna svarar att de trivs dåligt i skolan. De flesta eleverna känner att de ofta eller alltid känner sig trygga i skolan men ca 5 procent av eleverna i åk 4 känner sig sällan eller aldrig trygga i skolan. I åk 7 känner sig 3,5 procent av eleverna sällan eller aldrig trygga i skolan och motsvarande siffra för gymnasieskolan är 2,5 procent. Det är viktigt att skolan har en miljö där eleverna känner sig trygga för att främja lärandet.

Arbetsro och koncentration i skolan

På frågan om arbetsro och koncentration i skolan svarar de flesta av Botkyrkas elever att de har arbetsro på lektionerna, men 17–30 procent av eleverna upplever att de sällan har arbetsro på lektionerna och för grundskolan elever kan 15–17 procent sällan koncentrera sig. Att inte kunna koncentrera sig på lektionerna och ha arbetsro kan påverka elevernas kunskapsinhämtning. Om miljön i skolan påverkar elevernas förmåga att koncentrera sig och få arbetsro så kan den ge försämrade skolprestationer, vilket i sin tur kan försämra den psykiska hälsan.

Folkhälsomyndigheten uppger att det finns skyddsfaktorer för psykisk hälsa, till exempel goda sociala relationer, känna sig delaktig i sitt sammanhang, att vara fysiskt aktiv och äta bra, att få tillräckligt med sömn och återhämtning samt att ha någon form av sysselsättning eller hobby som känns meningsfull och som man trivs med. De flesta av Botkyrkas elever i åk 4 följer de hälsosamma råd som ges gällande kost med regelbundna måltider, sötsaker, bra sömn samt fysisk aktivitet. De försämrade hälsovanorna ökar i åk 7 för att ytterligare öka i gymnasieskolan. Det är

viktigt för skolan att fortsätta arbeta med att lära ut en hälsosam livsstil för äldre elever för att främja deras psykiska hälsa.

Främjande faktorer för psykisk hälsa

Faktorer som påverkar den psykiska hälsan tidigt i livet finns i hemmiljön, i närmiljön och i skolan. Skolans miljö kan minska psykiska problem såsom exempelvis nedstämdhet, ångest, huvudvärk, sömnproblem hos elever genom att ge dem gynnsamma förutsättningar för en hälsosam livsstil. Det är också viktigt att alla elever får det stöd de behöver från sina lärare samt att förhindra mobbning i skolan.

De flesta elever i Botkyrka upplever att de har en bra psykisk hälsa. De känner sig inte särskilt stressade, ledsna och nedstämda eller oroliga och ängsliga. De flesta är inte särskilt besvikna på sig själva eller känner att livet känns meningslöst. De flesta skattar att de är på en bra eller mycket bra plats just nu. Samtidigt finns det alltför många elever, ca 5 procent, som upplever att de ofta eller alltid känner sig ledsna, nedstämda, oroliga eller ängsliga. Ca 20 procent av eleverna i åk 4 och ca 30 procent av eleverna i åk 1 i gymnasieskolan uttrycker att det stämmer ganska bra eller mycket bra att de är besvikna på sig själva. I samma åldersgrupper upplever ca 7–10 procent av eleverna att livet för det mesta känns meningslöst.

Graden av stress skattas högt både hos högstadieeleverna (19 procent) men främst i åk 1 i gymnasieskolan (38 procent). När eleverna i åk 4 och åk 7 svarat på frågan ”om de tänker på sitt liv, var befinner de sig nu?” så har ca 8 procent av eleverna i åk 4 skattat 0–3, samt ca 8 procent av eleverna har skattat 0–6. Det är en anmärkningsvärt hög andel av de yngre eleverna som skattar så lågt. Enligt forskning försämras den psykiska hälsan i allt lägre åldrar. Det är viktigt att skolan har resurser och kompetens som möter upp även de yngre elevernas behov av stöd.

Fysisk aktivitet främjar psykisk hälsa

Folkhälsomyndigheten uppger att skolbarn som är fysiskt aktiva rapporterar bättre psykisk hälsa jämfört med barn som är mindre fysiskt aktiva. Pojkar är generellt mer fysiskt aktiva än jämnåriga flickor och det är vanligare med fysisk inaktivitet om familjen har sämre socioekonomiska förutsättningar. Fysisk aktivitet på högre ansträngningsnivå och träning utanför skoltid är mer vanligt bland de som skattar sin hälsa som god.

När Botkyrkas elever i åk 4 och 7 uppskattar sin fysiska aktivitet framgår att ca 45 procent av barnen i åk 4 och ca 50 procent av eleverna i åk 7 är fysiskt aktiva i minst 60 minuter 0–3 dagar i veckan. Enligt statistiken är ca en tredjedel av eleverna i åk 4 inte aktiva i någon aktivitet eller sport på fritiden. När eleverna blir äldre minskar deltagandet i någon aktivitet eller sport på fritiden.

Även utifrån denna aspekt är skolan en viktig arena för att främja psykisk hälsa. Då eleverna vistas till stor del av sin vardag inom skolans verksamhet

är det viktigt att skolan arbetar aktivt för att ge alla barn förutsättningar för att vara fysiskt aktiva och uppleva rörelseglädje, oberoende av kön och socioekonomisk bakgrund.

Statistiken redovisas i bilaga 1.

Språkcentrum

Språkcentrum ska ta emot samtliga nyanlända elever i kommunen för att utföra en hälsoundersökning inklusive hälsokontroller och hälsosamtal samt vaccinationsbedömning. När det uppstår kö eller att eleverna skrivs in som nyanländ direkt på skolorna utför skolsköterskan på respektive skola hälsoundersökningen.

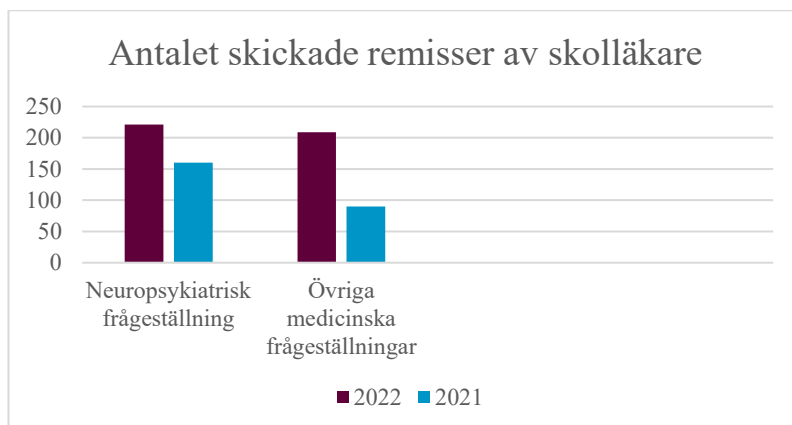
Utfall av språkcentrums medicinska verksamhet

Skolsköterskan har träffat 309 nyanlända elever under verksamhetsåret. Skolsköterskan har hunnit träffa alla elever som skulle erbjudas tid. Det var 15 elever i kö för samtal till kommande verksamhetsår. Av de 309 har 199 elever har hänvisats till regionen för hälsouppföljning enligt regionens rutiner. Antalet nyanlända elever har minskat på mottagningen jämfört med tidigare år.

Skolläkare

Skolläkarna i Botkyrka är centralt anställda och har kommunens skolor uppdelade sinsemellan utifrån stadsdel. I skolläkarnas arbete ingår att tillsammans med skolsköterskorna ha skolläkarmottagning för elevbesök, för exempelvis kontroll av ryggproblem, fetma, avvikande tillväxt och inför eventuell remiss för NPF-utredningar. Utöver detta kan skolläkarna vid behov delta på skolornas EHT-möten. De deltar i samverkan med andra vårdgivare och i det centrala utvecklingsarbetet för förvaltningens hälso- och sjukvårdspersonal. Dessutom har skolläkarna möjlighet att ta initiativ till, och delta i, förebyggande och hälsofrämjande insatser på övergripande nivå. Skolläkarna ska bidra med medicinsk kompetens genom konsultationer och genom fortbildning till andra yrkeskategorier.

De vanligaste besöksorsakerna har varit undersökning inför eventuell NPF-utredning, ryggkontroll, utredningar för mottagande i grund- och gymnasiesärskola, tillväxtkontroller (inklusive fetma), psykisk ohälsa samt nyanlända. Totalt skickades 221 remisser för NPF-utredning och ca 209 remisser med övriga frågeställningar såsom exempelvis tillväxt och pubertetsavvikelser, ortopediska frågor samt psykisk ohälsa. Antalet remisser har ökat sedan föregående verksamhetsår. En möjlig förklaring kan vara bättre tillgång till skolläkare jämfört med föregående verksamhetsår.

Tabell 7 Statistiken baseras på information hämtat ur journalsystemet Prorenata för läsåret 2021/22 och läsåret 2020/21

Utöver elevkontakter har skolläkarna också genomfört vaccinationsbedömningar, samverkat med andra yrkeskategorier, haft samtal med föräldrar och stöttat skolans personal med medicinsk kunskap.

På 13 av kommunens skolor har skolläkare besökt EHT. Såväl deltagande på EHT som övrig tid på skolorna har varit oregelbundet och ojämnt fördelat i relation till elevantal samt skolornas och närområdets förutsättningar.

Skolläkarna har genomfört föreläsningar riktade till skolpersonal och till annan hälso- och sjukvårdspersonal, själva deltagit i fortbildning inom ramen för specialisttjänstgöring samt utbildningsförvaltningens EMI-nätverk. Skolläkarna har deltagit på skyddsronder, i utveckling av metodstöd samt i centralt arbete med patientsäkerhet och kvalitetssäkerhet. En viktig del av det sistnämnda har varit granskning av färdiga utredningar inom ramen för mottagningsgruppen för grundsärskola.

En stor del av skolläkarnas arbete är beroende av samverkan med skolsköterskorna, vilket har fungerat bra med några undantag, främst kopplat till personalomsättning bland skolsköterskorna. Skolläkarna har samverkat externt med barn- och ungdomsmedicinsk mottagning (BUMM), barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och skolläkarnätverket på Södertörn.

Logoped

Det hälso- och sjukvårdsarbete som utförs av logopederna sker i språkförskolan. Logopederna inom förskolan har utfört bedömningar av tal, språk och kommunikation, behandling av tal- och språkstörningar samt föräldrasamtal och utbildning till vårdnadshavare.

De största utmaningarna för språkförskolans logopederna är att motivera barnen till att träna på språk. Bland övriga utmaningar finns svårigheter att skilja utfallet av logopedernas insatser från det som beror på barnens

generella utveckling, svårighet i kontakt med vårdnadshavare med egna språksvårigheter samt samarbetet med förskolans personal.

Förskolans pedagoger har under året fortbildats både externt och internt. Logopederna har önskemål om att genomgå en handledarutbildning för att kunna ta emot studenter från Karolinska institutets logopedutbildning.

Skolpsykolog

Skolpsykologers arbete ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande. För skolpsykologers del innebär detta framför allt insatser som riktar sig till organisationen, personalen och skolmiljön. Detta kan exempelvis handla om delaktighet i skolans systematiska kvalitetsarbete, utformande av policydokument och verksamhetsplaner, chefsstöd, handledning, konsultation och fortbildning riktad till övriga medarbetare i skolan. Skolpsykologernas arbete kan också innefatta individriktat arbete med elever och fokus på den pedagogiska situationen.

Skolpsykologer utför också vissa hälso- och sjukvårdsinsatser i form av exempelvis utredningar av intellektuell funktionsnedsättning samt bedömningar och konsultationer med fokus på en enskild elev. Den största hälso- och sjukvårdsuppgiften för skolpsykologer är utredningar inför eventuell inskrivning i grundsär- eller gymnasiesärskola och fortlöpande uppföljning av dessa.

Skolpsykologernas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Skolpsykologerna arbetade hälsofrämjande genom utbildningsinsatser, insatser riktade till skolklasser, diskussionsgrupper och elevenkäter. Insatserna inriktades bland annat på beteendeproblem, tydliggörande pedagogik, neuropsykiatriska diagnoser, normer och värderingar.

Handledning och konsultation till skolans personal inriktades på NPF, problembeteenden, motivation, frånvaro och samarbetssvårigheter i arbetsgrupper.

Skolpsykologernas arbete i EHT

I skolpsykologernas beskrivning av arbetet i skolornas EHT syns stora variationer i arbetssätt, där vissa skolor arbetade i stort sett uteslutande individriktat och åtgärdande, medan andra hade ett väl utvecklat systematiskt förebyggande och hälsofrämjande arbete. I vissa fall arbetade de olika elevhälsoprofessionerna mestadels var och en för sig, medan andra skolor hade högre grad av tvärprofessionellt arbete. Några skolor arbetade med systematiska förebyggande eller hälsofrämjande insatser, exempelvis Tåget, MVP och PAX. Vissa EHT arbetade med det strukturerade arbetssättet EHM.

Inom EHT användes skolpsykologernas kompetens för att handleda, konsultera och samarbeta, framför allt inom områdena NPF, elever med

beteendevårigheter och i gruppprocesser. I vissa fall deltog skolpsykologen i organisatoriskt arbete på skolnivå.

Skolpsykologernas hälso- och sjukvårdsarbete

De elever som har varit i behov av en utredning med frågeställningen intellektuell funktionsnedsättning har fått en utredning, antingen av skolans anställda psykolog eller av en psykologkonsult. Andelen arbetstid som användes till utredningar varierade kraftigt från en liten del till ca 75 procent vilket hängde ihop med psykologernas tjänstgöringsgrad samt om de var anställda på en skola där det finns en grundsärskola. När det gäller externa konsulter var i stort sett hela arbetet utredningar.

De anställda skolpsykologernas hälso- och sjukvårdsarbete omfattade utöver utredningar stödsamtal, kontakt med vårdgrannar, bedömningar inför remiss för neuropsykiatrisk utredning, remiss till habilitering, samtal med vårdnadshavare, uppföljning av remisser, konsultationer kring enskilda elever, deltagande i SIP-möte, samt samverkan inom EHT kring enskilda elevers hälsa. Den totala mängden hälso- och sjukvårdsarbete varierade stort mellan de olika psykologerna där vissa psykologer endast i undantagsfall utförde hälso- och sjukvårdsarbete medan andra psykologer ägnade merparten av sin arbetstid åt detta.

Arbetsförutsättningar

Många av skolpsykologerna upplevde en otydlighet kring vilka förväntningar som fanns på deras arbete. Detta försvårades av bristande kontakt med rektorerna och av låg tjänstgöringsgrad på en del skolor. Flera psykologer menade att deras kunskap och kompetens inte användes fullt ut samt att fördelningen av psykologresurser mellan skolorna är godtycklig och ger upphov till en ojämlig tillgång till elevhälsa mellan skolorna. Alla psykologer tog upp problem med bristande tjänstgöringsgrad och lyfte fram att elevhälsans psykologiska insats skulle kunna göra större nytta om mer tid fanns.

Patientsäkerhetsberättelse

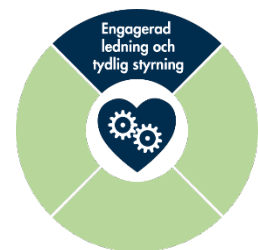
Grundläggande förutsättningar för säker vård

Nedan beskrivs mål och strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador.

För att kunna nå den nationella visionen ”god och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet: engagerad ledning och tydlig styrning, en god säkerhetskultur, adekvat kunskap och kompetens samt patienten som medskapare.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

Målet för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom utbildningsförvaltningen är att arbeta för, och bedriva vård, utifrån principen om allas rätt till likvärdig vård av hög kvalitet. Hälso- och sjukvårdspersonalens insatser ska bidra till att skapa miljöer och förutsättningar som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Personalen ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och har ansvar för att undanröja hinder för varje elevs utveckling och lärande. Personalen arbetar hälsofrämjande och förebyggande genom bland annat vaccinering, screening, konsultation och handledning. Utöver hälsofrämjande och förebyggande insatser ska både utredningar och enklare sjukvårdsinsatser utföras vid behov.

Mål 1 Professionernas hälso- och sjukvårdsinsatser ska utföras på ett kvalitetssäkert sätt	Strategi/er - Utforma rutiner för professionernas hälso- och sjukvårdsinsatser- Bibehålla och stärka arbetet med och kulturen kring tillbud, risker och avvikelser
Mål 2 Alla elever ska ha lika rätt till hälso- och sjukvårdsinsatser	Strategi/er - Följa bemanning, kompetens, vårdtyngd och nyckeltal
Mål 3 Alla lagar och föreskrifter kring hälso- och sjukvårdsarbete samt elevhälsoarbete ska följas	Strategi/er - Bibehålla samt utveckla organisation och rutiner för kvalitetssäkring och patientsäkerhet
Mål 4 All hälso- och sjukvårdspersonal arbetar fortlöpande med kvalitetssäkring och patientsäkerhet	Strategi/er - Tydliga rutiner och organisation för kvalitetssäkring och patientsäkerhet, exempelvis egenkontroll och årshjul

Tabell 8 Övergripande patientsäkerhetsmål

Organisation och ansvar

Alla som arbetar med, eller ansvarar för, hälso- och sjukvårdsarbete inom förvaltningen har ett gemensamt ansvar för patientsäkerhetsarbetet. Ansvaret är fördelat beroende på roll, tydliga riktlinjer och rutiner för detta finns beskrivet i ledningssystemet. Kortfattat fördelar sig ansvaret för patientsäkerhetsarbetet på följande sätt:

- Vårdgivaren har det övergripande juridiska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet och ska se till att det finns personal med rätt kompetens som kan bedriva detta arbete.
- Verksamhetschefen utför övergripande patientsäkerhetsarbete och ska se till att rutiner och riktlinjer finns för hälso- och sjukvårdspersonalens patientsäkerhetsarbete inklusive egenkontroll samt att detta följs upp och utvärderas.
- PLA utför motsvarande arbete för psykologer verksamma inom förvaltningen.
- Verksamhetschefen tar hjälp av stödfunktioner inom förvaltningen för att patientsäkerhetsarbetet ska kunna utföras. Detta omfattar exempelvis personal inom förvaltningens kvalitetsstöd, HR och kommunarkivarie.
- Verksamhetscheferna för förskola, grundskola och gymnasieskola leder rektorerna i deras arbete, inklusive elevhälsoarbetet.
- Rektorer är chefer för hälso- och sjukvårdspersonal som inte är centralt anställd samt leder och utvecklar skolornas elevhälsoarbete.
- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal utför egenkontroll, samt ansvarar för att arbeta enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer och rutiner. De ska alltid arbeta utifrån evidens och beprövad erfarenhet.

Samverkan för att förebygga vårdskador

De professioner som arbetar med, eller ansvarar för, hälso- och sjukvård har ett gemensamt ansvar för att förebygga att patienter drabbas av vårdskada. En viktig del i detta arbete är att samverka med andra såväl internt som externt kring elevernas hälso- och sjukvård. Samverkan sker på olika sätt utifrån respektive roll och beskrivs kortfattat nedan och mer detaljerat i ledningssystemet.

Samverkan inom förvaltningen:

- Professionsnätverk för hälso- och sjukvårdens olika professioner
- Tvärprofessionell samverkan inom skolan
- Samverkan med andra tjänstemän

Samverkan med andra aktörer:

- Verksamhetschefsnätverk i Stockholmsregionen
- PLA-nätverk i Stockholmsregionen
- Skolläkarnätverk i Stockholmsregionen
- Andra vårdgivare inom regionen

Överenskommelser med andra aktörer:

- Medicinsk-tekniskt företag som utför kalibrering av medicinteknisk utrustning på skolsköterskemottagningen en gång per år

- Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län samt Region Stockholm om remisshantering och utredning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Utredning av intellektuell funktionsnedsättning inom Region Stockholm
- Upphandling av konsulttjänster inom hälso- och sjukvård

Informationssäkerhet

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal är skyldig att dokumentera, hantera, förvara och arkivera journal för varje enskild elev. Journalen används även som underlag för verksamhetsutveckling, kvalitetssäkring, statistik och forskning. Journalen är sekretessbelagd och får endast läsas av behörig personal. Eleven själv, vårdnadshavare till omyndig elev och annan vårdinstans kan rekvirera journalkopia efter signerat samtycke.

I Botkyrka kommun journalför all hälso- och sjukvårdspersonal i Prorenata. Prorenata är ett journalsystem utvecklat för medicinsk dokumentation. Prorenata uppfyller lagkraven som finns på ett medicinskt journalsystem och har den säkerhetsnivå som krävs för att vara ett godkänt journalsystem för hälso- och sjukvårdsarbete. För att logga in i Prorenata krävs ett personligt lösenord och en tvåfaktorsautentisering. I ledningssystemet finns en utförlig beskrivning om hur verksamheten tillgodoser kraven på informationssäkerhet och hänvisningar till de lagar som styr arbetet med informationssäkerhet.

Patienten som medskapare

Förvaltningens hälso- och sjukvårdsinsatser ska alltid utföras så att eleverna och deras vårdnadshavare blir delaktiga i vården. All hälso- och sjukvård som erbjuds av elevhälsans professioner är frivillig och ska vara målgruppsanpassad. En elev över 16 år eller vårdnadshavare för yngre elever ska lämna ett samtycke med ett godkännande för att vårdhandlingen ska kunna utföras. Om inte samtycket inkommer, utförs inte vårdhandlingen. Auktoriserad tolk ska finnas tillgänglig.

Vårdnadshavarnas syn på elevernas hälsa inhämtas regelbundet. I åk 1, 4 och 7 får vårdnadshavarna lämna in hälsouppgifter till skolsköterskan och beskriva sitt barns hälsa och eventuella särskilda behov.

Elever, vårdnadshavare och allmänheten kan även lämna synpunkter eller klagomål på den hälso- och sjukvård som utförs. Frågor kan även ställas om verksamheten. Verksamhetschef och PLA besvarar och/eller analyserar klagomål, synpunkter och frågor från allmänheten. Under året har ett pilotprojekt genomförts med en brukarenkät som elever och vårdnadshavare kan svara på efter hälso- och sjukvårdsbesök i kommunen.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Säkerhetskulturen ska genomsyra alla delar av vården

På central nivå arbetar verksamhetschef tillsammans med PLA och skolläkarna med att utveckla patientsäkerhetsarbetet och stärka patientsäkerheten. Detta görs exempelvis genom sammanställning av enkäter och rapporter från elever och hälso- och sjukvårdsprofessionerna samt genom att analysera fynd från egenkontroll och avvikelshantering. PLA samt skolläkare granskar även de utredningar om intellektuell funktionsnedsättning som ligger till grund för ansökningar om mottagande i grundsärskolan och kan fånga upp kvalitetsbrister i samband med den rutinen.

Verksamhetschef och PLA arbetar med hälso- och sjukvårdsprofessionerna genom specifika professionsträffar där frågor som rör patientsäkerhet rutinmässigt finns med.

Varje legitimerad utövare av hälso- och sjukvård har ett eget ansvar för att arbeta patientsäkert och för att stärka patientsäkerheten. Detta görs genom att arbeta enligt lagar, regler, förordningar och gemensamma lokala rutiner. Det sker även genom att arbeta aktivt med avvikelserapportering, genom kollegialt stöd, deltagande i handledning och genom dialog med verksamhetschef och PLA.

Säkerhetskulturen ska främja en öppen kommunikation i det dagliga arbetet kring identifierade risker

Som anställd hälso- och sjukvårdspersonal behöver man själv kontakta en kollega, verksamhetschef eller PLA när risker identifieras i verksamheten. Att ställa frågor till varandra och ta stöd när det behövs är en framgångsfaktor för att bedriva ett patientsäkert arbete.

På professionsträffarna är patientsäkerheten en återkommande fråga. Diskussioner förs och kunskapsöverföring sker. Alla som deltar har ett gemensamt ansvar för att dessa diskussioner blir öppna och konstruktiva. Fokus behöver ligga på att analysera upptäckta fel och risker och utifrån detta genomföra förbättringar av patientsäkerheten.

Tid ska skapas för lärande och reflektion

Professionernas månatliga möten är de viktigaste strukturerade forumen för lärande och reflektion inom patientsäkerhet. Utöver detta sker annat kollegialt utbyte. På central nivå sker regelbundet möten för lärande och reflektion samt att verksamhetschef deltar på möten med andra verksamhetschefer inom regionen.

Patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop, detta ska beaktas

Den fysiska arbetsmiljön för hälso- och sjukvårdsprofessionerna bevakas regelbundet genom verksamhetsbesök av verksamhetschef och PLA men arbetsmiljöansvaret vilar på varje rektor. Det finns riktlinjer för hur en skolsköterskemottagning ska vara utformad och vilken utrustning som ska finnas. Liknande riktlinjer för vilken utrustning och vilka förutsättningar som krävs för att psykologer ska kunna arbeta patientsäkert i skolan ska författas. Arbetsbelastning är en central del av arbetsmiljön och påverkar patientsäkerheten. Därför kartläggs varje år bemanningen över antal elever per heltidsanställd i respektive profession.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

För att upprätthålla rätt kompetens i verksamheten finns det kompetenskrav vid anställning av ny hälso- och sjukvårdspersonal:

- Som skolsköterska krävs legitimation som sjuksköterska med specialistutbildning till distriktssköterska, barnsjuksköterska eller skolsköterska
- Som skolläkare krävs legitimation som läkare med specialistutbildning till distriktsläkare, barnläkare eller barn- och ungdomspsykiatri
- Som skolpsykolog krävs legitimation som psykolog
- Som logoped krävs legitimation som logoped

Fortbildning sker främst genom regelbundna professionsträffar, genom samverkan och fortbildning av externa aktörer. Hälso- och sjukvårdspersonalen har även möjlighet att delta på skolsköterskekongress, skolläkarkongress och Psifos (Psykologer i förskola och skola) årliga kompetensdagar.

Agera för säker vård

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, jämförelser med andra verksamheter samt nationella och regionala resultat.

Vilken egenkontroll har genomförts under året?

Verksamhetschef och PLA har utfört egenkontroller enligt egenkontrollplanen som finns i vårdgivarens ledningssystem. Syftet med egenkontrollen är att förebygga och identifiera risker i verksamheten samt

att säkerställa att eleverna har fått den hälso- och sjukvård de har rätt till. Hälso- och sjukvårdspersonalen har deltagit i egenkontrollen genom att svara på frågor om sin verksamhet i en verksamhetsrapport. Frågorna berör verksamheten och patientsäkerheten.

Utvärdera planerade och genomförda åtgärder

- Loggkontroller har delvis utförts enligt egenkontrollplan. Behörigheten för skolsköterskorna har skärpts i journalsystemet vilket innebär att de endast kommer åt de journaler de har rätt att läsa. Det innebär att skolsköterskornas loggar inte behöver kontrolleras. Däremot loggkontrolleras skolläkarna som fortfarande har tillgång till alla elever inom kommunen. Även skolpsykologernas loggar kontrolleras enligt egenkontrollplanen. Inga avvikelser har noterats.
- Vid verksamhetsbesöken där mottagningsrummet, teknisk utrustning, följsamhet till läkemedels- och riskhanteringsrutiner samt hygien kontrollerades noterades en välfungerande verksamhet. Inga avvikelser noterades. De förbättringsfrågor som uppmärksammats tas med till det ordinarie utvecklingsarbetet.
- Journalgranskning är utförd och gav information om förbättringsområden i verksamheten. Genom journalgranskningen identifierades utvecklingsbehov inom t ex dokumentation, journalhantering och rutiner. Vissa avvikelser från basprogrammet noterades.

Utvärdera uppföljningen av åtgärdernas effekter

- Loggkontrollerna för skolläkare och skolpsykologer fortsätter då det är en insats för att förebygga intrång i journaler.
- Det förebyggande arbetet med verksamhetsbesöken på plats fortsätter enligt rutin, även om inga avvikelser noterades.
- Vid journalgranskning uppmärksammas varje gång detaljer att arbeta vidare med gällande arbetsmetoder eller rutiner. Genom att uppmärksamma dem kan åtgärder vidtas.

Sammanfattningsvis uppmärksammades inga större avvikelser i verksamheten i samband med egenkontrollerna. Rutiner och riktlinjer följs. De små justeringar som behövt göras är av sådan karaktär att de ingår i det systematiska förbättringsarbetet.

Beskriv planering framåt utifrån resultaten

Verksamhetsbesök samt uppföljningar enligt egenkontrollplanen fortsätter enligt rutinerna. Loggkontrollerna kommer att justeras ned för att ge mer tid åt uppföljning av verksamheten och utveckling av metodstödet. Arbetet med att analysera upptäckta avvikelser fortgår och vid behov vidtas nya åtgärder mot bakgrund av dessa.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Under verksamhetsåret 2022 har inga händelser (dvs händelse som har medfört vårdskada) identifierats i verksamheten.

Beskriv hur händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada utreds och följs upp

Enligt rutin ska risker eller händelser som har lett till en vårdskada rapporteras till verksamhetschef. När avvikelserna inkommer handläggs dessa enligt rutin. Utredning och nödvändiga åtgärder vidtas. Därefter återrapporteras kunskapen till verksamheten. Återrapporteringen syftar till att förebygga att liknande avvikelser sker igen, återrapporteringen sker i dagsläget systematiskt minst tre gånger under ett verksamhetsår. Om avvikelserna kategoriseras som en allvarlig avvikelse påbörjas en händelseanalys enligt SKR:s rutiner. Lex Maria skrivs och lämnas till IVO när det behövs.

Beskriv identifierade riskområden som är relevanta inom er organisation och hur ni arbetar med att förbättra dem

De största riskområdena som finns i verksamheten som kan leda till vårdskada är:

- Utebliven eller fördröjd vård och behandling. T ex felaktiga medicinska bedömningar inom rygg, tillväxt, pubertet eller att eleven inte får tillgång till vård.
- Felaktiga utredningar inom skolpsykologens verksamhetsområde (diagnostik av intellektuell funktionsnedsättning).
- Felaktig behandling med läkemedel (t ex vaccinationer). Elev kan få läkemedel de inte tål eller att eleven reagerar på ett läkemedel som kan skada eleven (t ex anafylaxi).

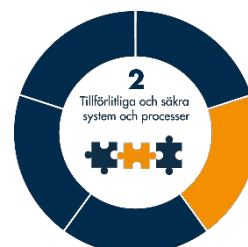
Det förebyggande arbetet av vårdskador sker ständigt i verksamheten på olika nivåer genom att säkra bemanning och att säkerställa att hälso- och sjukvårdspersonalen har rätt utbildning och kompetens. Den medicinska verksamheten har även ett introduktionsprogram som verksamhetschef ansvarar för gentemot sin profession för att de som är nya i yrket ska utvecklas. PLA introducerar nyanställda psykologer i journalsystemet samt svarar på frågor. Ny personal behöver snabbt få kunskap så att de arbetar enligt det metodstöd och de riktlinjer som styr verksamheten.

Verksamheten har ett metodstöd tillgängligt för all hälso- och sjukvårdspersonal. Metodstödet innehåller rutiner och metodbeskrivningar

som baseras på gällande lagstiftning, riktlinjer och policydokument. Det ska även baseras på evidensbaserad vård. Där evidens saknas baseras rutinerna på väl beprövad erfarenhet.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Arbetsprocesser och system

De viktigaste systemen för att beskriva och styra arbetsprocesser är hälso- och sjukvårdspersonalens ledningssystem, metodstöd, samt journalföringssystemet Prorenata. I ledningssystemet definieras organisationens struktur och roller, hälso- och sjukvårdsprocesser och stödprocesser. I metodstödet beskrivs processerna, utökad information och externa resurser knyts till respektive process. I Prorenata genomförs dokumentation såväl av yrkesutövarna som av centralt anställd personal, både av genomförd hälso- och sjukvård samt av insatser för patientsäkerhet. Mallar och rutiner kodas i Prorenata för att kunna användas på ett likvärdigt sätt av all personal.

Mallar och dokument i Prorenata utvecklas fortlöpande. Metodstödet revideras regelbundet och ledningssystemet utvärderas årligen och uppdateras vid behov. Alla förändringar baseras på återkoppling från yrkesutövarna och enheterna samt utifrån analys av verksamhetschef och PLA.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Även detta verksamhetsår påverkades av pandemin. Regionen erbjöd alla elever mellan 12–15 år vaccin mot covid i grundskolan på skoltid. Det kom ut vaccinatörer till skolorna, skolorna skulle samla in vaccinationsmedgivandet, ordna med lokaler och informera om vaccinationserbjudandet. För gymnasieeleverna kom det vaccinationsbussar till skolorna för att ge vaccinet. Skolsköterskorna blev ansvariga för att informera eleverna och hjälpa till med insamlingen av

vaccinationsmedgivanden.

I samband med pandemin skulle skolorna erbjuda gurgeltester för att hindra smittspridningen av covid bland elever och personal. Skolsköterskorna i gymnasieskolan blev ansvariga för alla arbetsmoment som detta medförde.

Verksamheten har påverkats av regionens uppdaterade organisation och rutiner för att söka vård för psykisk ohälsa. Nya rutiner har utvecklats inom kommunen för att anpassa dem till regionens förändringar.

Regionen uppdaterade sina rutiner gällande provtagning inför vaccinering med MMR-vaccin vilket påverkar kommunens verksamhet. Anpassningar till regionens uppdaterade rutiner har gjorts.

Verksamhetschef och PLA upprätthåller kontinuerlig kontakt med enheter och professioner. Detta är en viktig förutsättning för att snabbt kunna agera om oförutsedda problem uppstår.

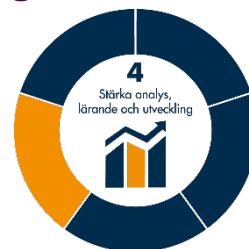
Riskhantering

Risk betyder att det föreligger en möjlighet att en negativ händelse ska inträffa. Riskerna för negativa händelser (vårdskador) hanteras på likartat sätt som vid avvikelser, en avvikelserapport lämnas in till verksamhetschef för hälso- och sjukvården och därefter utreds ärendet. Riskanalyser utförs vid behov.

Under verksamhetsåret har avvikelserapporter med identifierade risker i verksamheten lämnats in. Riskerna har bland annat handlat om att andra vårdgivare inte följer sina rutiner, brister i dokumentation som uppmärksammas och korrigeras, tillgänglig information om skolläkarmottagning. Riskerna har inte varit så omfattande att en riskanalys har behövt utföras. Riskerna har omhändertagits enligt avvikelshanteringsarbetet samt genom utveckling av rutiner.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelse

En avvikelse är en händelse som inte är förväntad och som kan innebära en risk för patienten eller orsaka skada. Avvikelsehanteringen ska inte enbart ses som en funktion att hitta och hantera fel. Det handlar om att systematiskt samla kunskaper och få ökad förståelse som hjälper elevhälsans medicinska

insatser att förbättra metod och handläggning.

Hur arbetar verksamheten för att personalen rapporterar risker för vårdskador?

- Avvikelse rapporteras via professionsspecifika formulär i journalsystemet Prorenata
- Dessa analyseras av verksamhetschef eller PLA
- Vid allvarliga händelser görs en händelseanalys
- Vid allvarliga risker görs en riskanalys
- Avvikelse tas regelbundet upp och diskuteras på professionsmöten
- Om det uppkommit vårdskada eller där händelsen hade kunnat medföra vårdskada ska detta anmälas till IVO enligt lex Maria
- Verksamhetschefen ansvarar för att, utöver den årliga patientsäkerhetsberättelsen, informera vårdgivaren när allvarliga risker eller tillbud uppkommit i verksamheten

Identifierade avvikelser i verksamheten under verksamhetsåret

Under verksamhetsåret har verksamhetschef mottagit 54 avvikelse rapporter från hälso- och sjukvårdspersonal, se tabell 9 nedan. Utöver inkomna avvikelse rapporter har PLA identifierat en avvikelse i samband med granskning av psykologutlåtande inför ansökan till grundsärskola.

Inlämnade avvikelse rapporter av hälso- och sjukvårdspersonalen under verksamhetsåret 2021/22		
Administrativa rutiner i samband med vård och behandling	20 st	Text missad dokumentation, felaktig dokumentation. Andra vårdgivare som inte utfört det de ska. Svåra enkäter. Svårt att boka in tider till skolläkarna. Journalsystemsfrågor.
Diagnostik, vård och behandling	21 st	Text försenade eller uteblivna remissvar. Hälsokontroller som är försenade eller uteblivna. Inte hunnit med basprogrammet.
Olyckor, klagomål, samverkan, övrigt	8 st	
Teknik, utrustning, apparatur	-	
Utbildning och kompetens	1 st	Funktioner i journalsystemet
Annan orsak	4 st	
Totalt	54 stycken	

Tabell 9. Avvikelse som rapporteras in från verksamheten. Tabellen innefattar inte de risker och händelser som identifierats i det centrala arbetet.

De mottagna avvikelserapporterna hanteras enligt verksamhetens rutiner. Åtgärder vidtas och kunskapen återförs till verksamheten.

Avvikelsen som identifierats av PLA handlar om att en psykologkonsult utfört en skolpsykologutredning men inte använt sig av rätt testmetoder och således finns det en risk att den fastställda diagnosen inte är korrekt. När PLA utförde kompletterande tester framkom att eleven inte har en intellektuell funktionsnedsättning. Det finns andra svårigheter som påverkar elevens förmåga till inläring. Åtgärder vidtas för att förhindra att liknande händelser kan inträffa. Bland annat avslutas konsultens uppdrag i kommunen. Rutiner för kollegial granskning av utredningarna med frågeställningen intellektuell funktionsnedsättning kommer införas av PLA.

Avvikelser med risk för upprepning

- IGRA-tester på nyanlända elever. Många elever följer inte uppmaningarna regionen ger gällande hälsoundersökning och vårdcentralerna svarar inte på förvaltningens skickade remisser. Det gör det svårt för EMI att följa rutinerna. Samverkan pågår för att identifiera brister och risker med den förnyade rutinen.
- Externa psykologkonsultutredningar och återgivningar. För att komma till rätta med tidigare problem med kvalitet och kvalitetssäkring av utredningar utförda av externa psykologkonsulter har en ny upphandling genomförts under året. I upphandlingen finns tydligare kvalitetskrav där det framgår att externa konsulter ska arbeta enligt kommunens rutiner, dokumentera i kommunens journalsystem samt kvalitetssäkras. Parallellt med detta har en ny gemensam process kring utredningar implementerats och ett mottagningsteam startats upp. Sammantaget bör detta leda till klart minskad risk för de tidigare återkommande kvalitets- och kommunikationsproblemen som var kopplade till konsulternas utredningar.
- Elever med skyddade personuppgifter kräver manuell hantering i journalsystemet. Hanteringen behöver automatiseras.
- Vaccinationsmodulen är otydlig för de som arbetar i verksamheten. Journalsystemleverantören arbetar vidare med frågan.

Händelseanalyser

Den avvikelse som PLA uppmärksammade i samband med ansökan till grundsärskola leder fram till att en händelseanalys ska påbörjas för att identifiera ytterligare åtgärder som verksamheten behöver vidta.

Klagomål och synpunkter

Det har inte inkommit några synpunkter eller klagomål från allmänheten, andra vårdgivare eller myndigheter under verksamhetsåret.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Det är nödvändigt att anpassa hälso- och sjukvårdsarbetet utifrån verksamhetens behov samt gällande lagar och riktlinjer vilket är en ständigt pågående process. För att fortsatt bedriva en patientsäker hälso- och sjukvård inom elevhälsan kommer förvaltningen att fortsätta arbeta enligt de rutiner som finns idag med professionsmöten, utbildningsinsatser, introduktionsprogram för nyanställda medarbetare, uppföljning av verksamheten enligt egenkontrollplan, fortsätta utveckla metodstödet osv. Fortsatt samverkan med rektorena är en förutsättning för en patientsäker vård.

Mål, strategier och utmaningar för kommande år

Nedan följer en redogörelse för utfallet av målen 2022 och mål för 2023.

Utfall av målen under verksamhetsåret 2022

Mål 1	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning	- Ökad kunskap om skillnader i elevhälsans bemanning mellan skolor och kommunalar - Ökad kunskap om skillnader i riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa mellan skolor och kommunalar	- Kartläggning av elevhälsans bemanning i relation till elevantal och kommunal - Informationsspridning om bemanning till beslutsfattare - Kartläggning av riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa på skol- och kommunalnivå - Informationsspridning om riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa
Uppfyllt: - Kartläggning av elevhälsans bemanning i relation till elevantal och kommunal - Informationsspridning om bemanning till beslutsfattare - Kartläggning av riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa på skol- och kommunalnivå Ej uppfyllt: - Informationsspridning om riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa		

Mål 2	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete	- Ökad kunskap om metoder för hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete - Kartläggning av hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete	- Utveckling av nya avsnitt om hälsofrämjande och förebyggande arbete i metodstödet - Sammanställa och analysera information om hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete utifrån verksamhetsrapporterna
Uppfyllt: Delvis uppfyllt: - Sammanställa och analysera information om hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete utifrån verksamhetsrapporterna Ej uppfyllt: - Utveckling av nya avsnitt om hälsofrämjande och förebyggande arbete i metodstödet		

Mål 3	Strategi/er	Åtgärder
Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet	- Förbättrad dokumentation av planerade hälsobesök - Ökad likvärdighet och kvalitet i hälso- och sjukvårdsarbetet - Ökad kunskap om kvaliteten i hälsobesök - Ökat deltagande från professionerna i utvecklingsarbetet	- Utveckla dokumentationsmallar utifrån det evidensbaserade systemet VIPS - Förbättrade och mer användarvänliga gemensamma rutiner och mallar - Införande av patientenkät - Tid för reflektion och lärande på professionsträffar
Uppfyllt: - Tid för reflektion och lärande på professionsträffarna Delvis uppfyllt: - Utveckla dokumentationsmallar utifrån det evidensbaserade systemet VIPS - Förbättrade och mer användarvänliga gemensamma rutiner och mallar Ej uppfyllt: - Införandet av patientenkät		

Mål 4	Strategi/er	Åtgärder
Ökat deltagande av brukare i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet	- Införande av brukarenkät för hälso- och sjukvårdsinsatserna	- Pilotprojekt på Tunaskolan under VT-22 - Utvärdering sommaren 22 - Bred implementering HT-22 - Genomgång av resultat från enkäterna med professionerna med start VT-23
Uppfyllt: - Pilotprojekt på Tunaskolan under VT-22 - Utvärdering sommaren -22 Ej uppfyllt: - Bred implementering HT- 22 - Genomgång av resultat från enkäterna med professionsstart med VT-23		

Mål 5	Strategi/er	Åtgärder
Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet	- Tydlig information till skolledare kring ansvar och uppdrag - Tydlig information till professionerna kring ansvar och uppdrag	- Skriftligt informationspaket till skolledare - Lyfta frågan om lokalt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete på professionsträffarna

	- Tydliga rutiner för professionerna kring egenkontroll	- Rutiner i metodstöd och/eller journalsystemet
Uppfyllt: - Lyfta frågan om lokalt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete på professionsträffarna - Rutiner i metodstöd och/eller journalsystemet Ej uppfyllt: - Skriftligt informationspaket till skolledare		

Mål för kommande verksamhetsår 2023

Mål 1	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning	- Information till beslutfattare om vikten av likvärdig bemanning för patientsäkerhet och elevernas lika vård inom kommunen - Information om nuläget och rekommenderade nyckeltal	- Information riktad till utbildningsnämnden - Information riktad till rektorerna
Säkerställa att vi har kapacitet att följa den nya skrivelsen i 2 Kap 25 § Skollagen om att elevhälsans samtliga professioner ska arbeta på organisations-, grupp-, och individnivå, samt medverka till skolans systematiska kvalitetsarbete.	- Ökad kunskap om metoder för hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete - Kartläggning av hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete - Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete - Verka för en arbetsbelastning per hälso- och sjukvårdspersonal som möjliggör främjande och förebyggande arbete	- Utveckling av nya avsnitt om hälsofrämjande och förebyggande arbete i metodstödet - Information till skolledare om vad hälso- och sjukvårdspersonal kan bidra med till det främjande och förebyggande arbetet - Sammanställa och analysera information om hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete utifrån verksamhetsrapporterna - Informera om lagändringen på alla nivåer i utbildningsförvaltningens organisation och att den skärpta skrivningen om elevhälsopersonalens arbete syftar till att tydliggöra vad "tillgång till" betyder i lagens mening.
Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet	- Förbättrad dokumentation av planerade hälsobesök - Ökad likvärdighet och kvalitet i hälso- och sjukvårdsarbetet	- Utveckla dokumentationsmallar utifrån det evidensbaserade systemet VIPS - Förbättrade och mer användarvänliga

	- Ökad kunskap om kvaliteten i hälsobesök - Ökat deltagande från professionerna i utvecklingsarbetet	gemensamma rutiner och mallar - Införande av patientenkät - Tid för reflektion och lärande på professionsträffar
Mål 4 Ökat deltagande av brukare i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet	Strategi/er - Finslipa brukarenkät för hälso- och sjukvårdsinsatserna utifrån inkomna synpunkter	Åtgärder - Pilotprojekt på någon skola ht-23 - Utvärdering vid slutet av ht-23 - Bred implementering vt-24 - Genomgång av resultat från enkäterna med professionerna så snart data finns
Mål 5 Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet	Strategi/er - Tydlig information till skolledare kring ansvar och uppdrag - Tydlig information till professionerna kring ansvar och uppdrag	Åtgärder - Skriftligt informationspaket till skolledare - Arbeta med kollegial granskning och handledning - Rutiner i metodstöd

BILAGA 1

Skola	Antalet nyanlända lå 2021/22	Vaccin givet utanför basprogrammet
Fittjaskolan	61	140
S:t Botvids gymnasium	57	95
Storvretskolan	36	94
Karsby Int school	34	140
Grindtorpsskolan	30	98
Tallidsskolan	26	32
Borgskolan	22	32
Brunnaskolan	19	40
Tunaskolan	17	5
Skogsbacksskolan	16	11
Malmsjö skola	14	19
Björkhaga skola	13	5
Hammerstaskolan, Kvarnhagsskolan, Eklidsskolan Kassmyraskolan Banslättsskolan Broängsskolan Parkhemsskolan Trädgårdsstadsskolan Falkbergsskolan Rikstens skola	Alla har tagit emot mindre än 10 nyanlända elever	2–15 givna vacciner, varierar mellan skolorna.

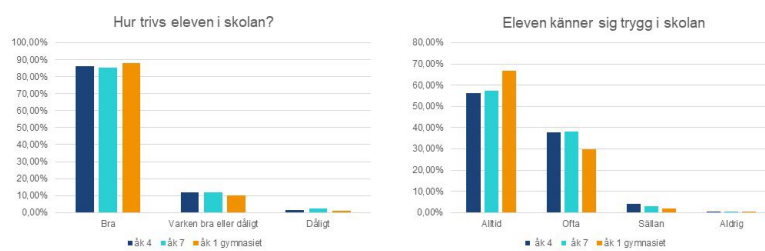
Tabell 9 Andelen vacciner givna utanför basprogrammet är både nyanlända och icke nyanlända som har behövt komplettera med vaccin enligt basprogrammet. De skolor som har många givna vacciner utanför basprogrammet beror på att de under en längre period tagit emot nyanlända elever som inte följer basprogrammet. Det tar några år att bli fullständigt vaccinerad

BILAGA 2

Statistik från elevhälsoenkäten lå 2021/22, tema psykisk hälsa

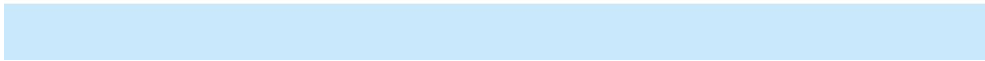
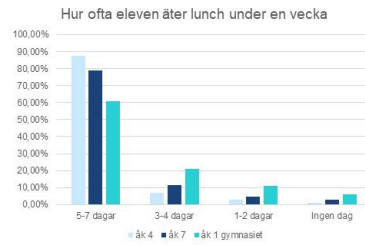
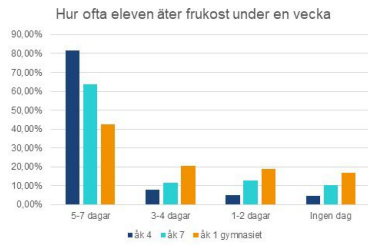
Trivsel och trygghet i skolan

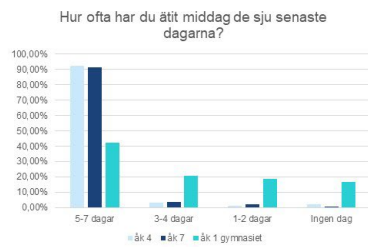
Arbetsro och koncentration i skolan

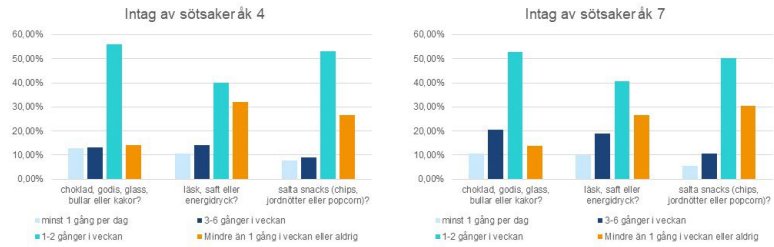
Matvanor

Matvanor

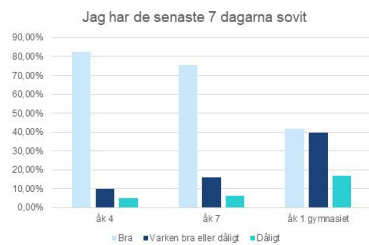

Matvanor

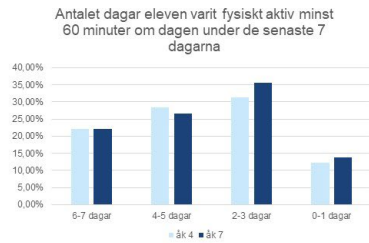

Statistik från gymnasiet saknas

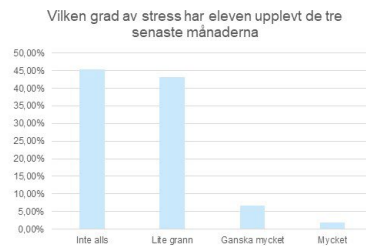
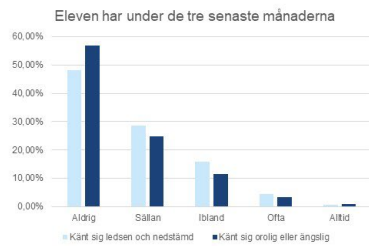
Sömn

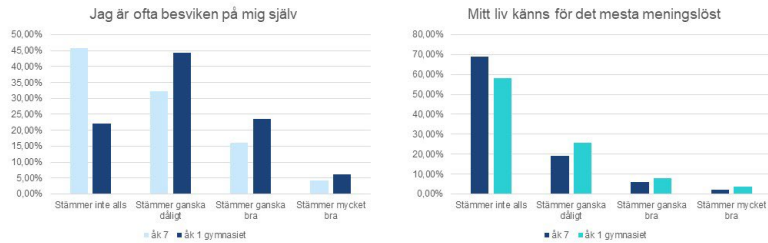
Fysisk aktivitet

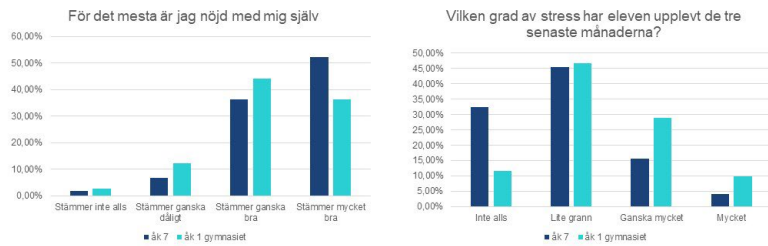
Psykisk hälsa åk 4

Psykisk hälsa åk 7 samt åk 1 gymnasiet

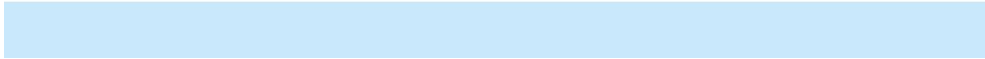
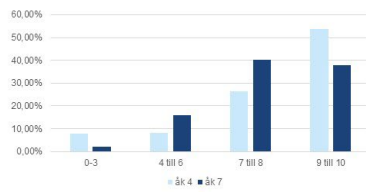

Psykisk hälsa åk 7 samt 1 på gymnasiet

Psykisk hälsa

Om du tänker på ditt liv i största allmänhet,
hur har du det, vad tycker du att du står just
nu?

Uppföljning av internkontroll 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna uppföljning av internkontroll 2022 och lägger denna till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden följer upp internkontrollplanen årligen. Internkontrollen syftar till att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. Utbildningsnämndens internkontrollplan 2022 omfattar kommungemensamma och specifikt identifierade kontrollmoment för utbildningsnämnden.

Referens

Susanne Ståhlberg
susanne.stahlberg@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Uppföljning av internkontroll 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna uppföljning av internkontroll 2022 och lägger denna till handlingarna.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden följer upp internkontrollplanen årligen. Internkontrollen syftar till att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. Utbildningsnämndens internkontrollplan 2022 omfattar kommungemensamma och specifikt identifierade kontrollmoment för utbildningsnämnden.

Ärendet

Utbildningsnämnden följer upp internkontrollplanen årligen. Internkontrollen syftar till att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. Utbildningsnämndens internkontrollplan 2022 omfattar kommungemensamma och specifikt identifierade kontrollmoment för utbildningsnämnden.

Sammantaget har sju förvaltningsspecifika kontrollmoment inom utbildningsnämndens uppsiktsansvar granskats. Förvaltningen konstaterar fortsatt god följsamhet på fyra av kontrollerna som avser: planer mot kränkande behandling, aktiva åtgärder mot diskriminering, implementering av resursplaneringsverktyg samt socioekonomisk resursfördelning för ökad likvärdighet.

Granskningen visar på avvikelser på tre av de förvaltnings specifika kontrollmomenten: löneskulder, rutinerna för anmälda delegationsbeslut samt implementering av nya rutiner för skolpliktsbevakning.

Granskningen av kommungemensamma kontrollmoment inom kommunstyrelsens uppsiktsansvar visar god följsamhet avseende: direktupphandlingar, dokumentation av chefernas arbetsmiljöansvar, utdrag från belastningsregistret i enlighet med bestämmelser i skollagen samt avseende förvaltningens GDPR-rutiner och utsedd GDPR-funktion.

Granskningen visar på avvikelser på tre av kontrollmomenten inom kommunstyrelsens uppsiktsansvar: kontrollen av fakturor, kontrollen av informationshantering samt stickprovskontroll av nyanställda avseende bisyssla.

Resultatet av genomförd granskning med bedömning av följsamheten finns beskrivet mer detaljerat i rapporten.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Mats Öberg
Tf. ekonomichef

Bilagor

Uppföljning av internkontroll 2022

Expedieras

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Uppföljning av internkontroll 2022

Utbildningsnämnden

1 Sammanfattning

Utbildningsnämnden följer upp internkontrollplanen årligen. Internkontroll syftar till att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. Utbildningsnämndens internkontrollplan för 2022 omfattar kommungemensamma och specifikt identifierade kontrollmoment för utbildningsnämnden.

Resultat av genomförd internkontroll, kommungemensamma kontrollmoment

Granskningen av kommungemensamma kontrollmoment inom kommunstyrelsens uppsiktsansvar visar god följsamhet avseende direktupphandlingar, dokumentation av chefernas arbetsmiljöansvar, utdrag från belastningsregistret samt avseende förvaltningens GDPR-rutiner och utsedd GDPR-funktion. Flertalet av granskningarna har utförts av kommunstyrelseförvaltningen.

Kommungemensamma kontrollmoment	2021	2022
Stickprov avseende utdrag ur belastningsregister för externt nyanställda	●	●
Kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar	●	●
Stickprovskontroll på fakturor avseende representation, kurser och konferenser	◆	◆
Stickprovskontroll av dokumentation - arbetsmiljö	●	●
Stickprovskontroll av nyanställda - bisyssla	■	■
Självskattning av regelefterlevnad gällande informationshantering.	—	◆
Kontroll av ansvarig funktion för GDPR	—	●
Kontroll av rutin för GDPR	—	●

● = godkänd ◆ = godtagbar ■ = ej godkänd — = granskas ej

Granskningen visar på avvikelser på tre av kontrollmomenten:

- Kontrollen av fakturor avseende representation, kurser och konferenser uppvisar en godtagbar följsamhet. Förvaltningen har en högre ambitionsnivå och granskar samtliga aktuella fakturor, inte enbart stickprovskontroller.
- Kontrollen av informationshantering har i samband med kommunstyrelseförvaltningens granskning bedömts som godtagbar.
- Stickprovskontroll av nyanställda avseende bisyssla bedöms som ej godkänd. Förvaltningen har en högre ambitionsnivå och granskar samtliga nyanställda.

Resultatet av genomförd granskning med bedömning av följsamheten finns beskrivet mer detaljerat i rapporten.

Resultat av genomförd internkontroll, förvaltningsspecifika kontrollmoment

Sammantaget har sju förvaltningsspecifika kontrollmoment inom utbildningsnämndens uppsiktsansvar granskats. Förvaltningen konstaterar fortsatt god följsamhet på fyra av kontrollmomenten: planer mot kränkande behandling, aktiva åtgärder mot diskriminering, implementering av resursplaneringsverktyg samt socioekonomisk resursfördelning för ökad likvärdighet.

Förvaltningsspecifika kontrollmoment	2020	2021	2022
Socioekonomisk resursfördelning för ökad likvärdighet	◆	●	●
Plan mot kränkande behandling	●	●	●
Aktiva åtgärder mot diskriminering, på enhetsnivå	●	●	●
Kontroll att resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor	◆	◆	●

Förvaltnings specifika kontrollmoment	2020	2021	2022
Rutiner för skolpliktsbevakningen	●	◆	◆
Kontroller för att undvika löneskulder	◆	◆	◆
Rutiner för anmälda delegationsbeslut	—	◆	◆

● = godkänd ◆ = godtagbar ■ = ej godkänd — = granskas ej

Granskningen visar på avvikelser på tre av de förvaltnings specifika kontrollmomenten:

- Implementering av nya rutiner för skolpliktsbevakning är inte helt slutförd, vilket innebär att kontrollmomentet preliminärt bedöms som godtagbart.
- Granskningen av löneskulder visar fortsatt på avvikelser. Löneskulderna utgör cirka 0,1 procent av totala lönekostnaderna. Bedömningen är att utfallet är godtagbart.
- Granskningen av rutinerna för anmälda delegationsbeslut uppvisar avvikelser. Bedömningen är att utfallet är godtagbart och förvaltningen noterar att följsamheten ökat sedan 2021.

De förvaltnings specifika kontrollmomenten syftar till att skapa bättre rutiner och säkerställa arbetsprocesser. Samtliga kontrollmoment föreslås ingå i utbildningsnämndens internkontrollplan 2023 för att säkerställa en fortsatt positiv utveckling.

Resultatet av genomförd granskning med bedömning av följsamheten finns beskrivet mer detaljerat i rapporten.

2 Nettolista risker

2.1 Område 4 - Kommunens organisation

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering
Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket i fråga, vilket gör att medborgare får illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare kontroller har visat på avvikelser och bristande kunskap om lagstiftningen. Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom det ytterst handlar om medborgares hälsa och välmående
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor baserat på tidigare års internkontrolluppföljningar och att kommunen bara under en kort period har haft systemstöd för inköp. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom bristande avtalstrohet kan leda till skadestånd, försämrade förhandlingsvillkor i framtiden och förtroendeskada för kommunen.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare kontroller har visat på avvikelser. Kommunen har också nyligen bytt fakturasystem och risken för fel är större när medarbetarna är ovana vid det nya systemet. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom kommunens anseende skadas av bristande hantering av representationsfakturor. Det kan leda till "svarta rubriker" i media.

Utbildningsnämnden

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom vetskap finns om att rutinen idag fungerar mindre bra. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom arbetsmiljöansvaret behöver vara tydliggjort för att säkerställa god arbetsmiljö för kommunens personal och därigenom minska risken för skador och ohälsa.
Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom rutinen för bisysslor idag är dåligt förankrad i kommunen. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom otillåtna bisysslor kan leda till att medarbetare fattar beslut för egen vinning som skadar kommunen.
Kommunen brister i informationsförvaltningsansvar och har inte tillräcklig kunskap om Tryckfrihetsförordningens och arkivlagens krav inom området. (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	4. Mycket stor	3. Kännbar	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor eftersom en rapport från PwC från 2020 pekade på brister i kommunens informationshantering. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom kommunens anseende kan skadas om vi inte följer lagar. Dessutom krävs god informationshantering för att medborgare och andra ska kunna ha tillgång till offentliga handlingar
Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor baserat på att dataskyddsförordningen (GDPR) inte är känd hos medarbetare i den utsträckning som krävs för att säkerställa efterlevnad. Konsekvensen bedöms därmed vara kännbar då det rör sig om känsliga personuppgifter och att bötesbeloppet för brott mot GDPR kan uppgå till 20 miljoner Euro.
Det kompensatoriska uppdraget riskeras om inte samtliga enheter har en resurssatt plan för fördelade medel utifrån huvudmannens styrning avseende socioekonomisk fördelning	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten är stor eftersom det tidigare visat sig att planer inte funnits på ett formaliserat sätt. Konsekvensen bedöms som allvarlig då det utan planer inte finns en tydlig bild över hur vi ska uppnå likvärdighet mellan skolor
Risk för brister i huvudmannansansvaret om inte samtliga enheter har en plan mot kränkande behandling	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten är stor då flera enheter inte har en plan för kränkande behandling. Konsekvensen är allvarlig då elever inte får den trygghet i skolan som man har rättighet till.
Risk för brister i huvudmannansansvaret om att inte samtliga enheter har aktiva åtgärder mot diskriminering	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten är stor då det visat sig att alla enheter inte kan redovisa aktiva åtgärder mot diskriminering. Konsekvensen är allvarlig då en plan är nödvändig utifrån skollagen och huvudmannen brister i sitt ansvar.
Rektor saknar planeringsförutsättningar om inte det nya resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten är stor då det visat sig att merparten av rektorer ej har använt verktyget fullt ut. Konsekvensen är kännbar då det är stor risk att planeringen av resurser inte blir tillräckligt effektiv.
Elevers skolgång riskeras om bristande rutiner vid Skolpliktsbevakning (barn utan skolplacering)	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten är liten då det finns rutiner som är kända och dokumenterade. Konsekvensen är allvarlig om dessa rutiner inte följs i verksamheten.
Risk att löneskulder uppstår om frånvaro registreras felaktigt i lönesystemet	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten är stor då det sker felaktiga registreringar idag. Konsekvensen är kännbar då det är en osäker och komplicerade process att driva in löneskulder

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering
Risk för brister i nämndens möjligheter att kontrollera hur den beslutanderätt som de delegerat tillämpas.	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten bedöms som låg eftersom nya rutiner för rapportering av delegationsbeslut implementeras maj 2020. Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom ytterst är all beslutandemakt i en kommun placerad hos de förtroendevalda politikerna. Utgångspunkten är att alla beslut ska fattas i nämnd och att kommunens tjänstemän därför endast ska verkställa de förtroendevaldas beslut. För att nämndernas arbete ska kunna skötas på ett mer effektivt sätt är det möjligt för nämnder att delegera beslutanderätten för vissa ärenden och frågor. Den som fattar beslut på nämndens vägnar på grundval av en delegation anses ur rättsligt hänseende ha fattat ett nämndbeslut (prop. 1990/91:117 s 223 f.).

3 Årets kontroller

3.1 Kommungemensamma kontrollmoment inom kommunstyrelsens uppsiktsansvar

3.1.1 Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga, vilket gör att medborgare far illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)

Kontroll
Stickprov avseende utdrag ur belastningsregister för externt nyanställda   God   Kontroll att utdrag ur belastningsregister visas i samband med anställning för befattningar där detta krävs. Kontroll görs två gånger per år, den första kontrollen avseende perioden oktober-mars och den andra kontrollen avseende perioden april-september.   Vid granskning i enlighet med bestämmelser i skollagen (proposition 2020/21:152) konstaterar förvaltningen att det råder god efterlevnad till kontrollmomentet (99 procent). Skollagen anger att den registerkontroll för personer som erbjuds arbete eller på annat sätt är verksamma i vissa delar av skolväsendet ska visa upp registerutdrag. Registerkontrollen omfattar även gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Enligt kommunens regelverk ska även dokumentation som visar att registerkontroll gjorts föras. Kommunens regelverk är således striktare än vad skollagen kräver. Efterlevnaden är god (99 procent). Utbildningsförvaltningen har infört interna regler kring att registerutdrag även ska sparas och diarieföras. Vid granskningen konstateras avvikelser inom grundskola och gymnasieskola. Följsamhet råder inom förskolans verksamhetsområde samt central förvaltning. Bedömningen av kontrollmomentet i uppföljningen av internkontroll utgår från skollagens bestämmelser och där konstaterar förvaltningen en hög grad av efterlevnad inom samtliga skolformer.   Utbildningsförvaltningen beslutade i augusti 2021 om rutin vid externrekrytering i vilken det tydligt framgår både hur rekryteringsprocessen går till och vilka dokument och handlingar som ska begäras in vid anställningstillfället samt hur dessa ska administreras. I rutinen framgår även vad som gäller för utdrag ur

Kontroll
belastningsregister. Det kan konstateras att avvikelser fortfarande finns gällande att utdragen ska diarieföras. Förvaltningen fortsätter att följa upp kontrollmomentet mellan internkontrollperioderna.

3.1.2 Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)

Kontroll
Kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar   God   Utbildningsförvaltningen visar ett avvikelseresultat på 9,1 procent (Q4 ej granskat).   En ny ansats för kontrollmomentet kommer att införas. Den nya ansatsen i kontrollen kommer att mäta summa per leverantör under rullande 12 månader, exempelvis kommer kontroll av Q1 för 2023 omfatta period om 2022-04-01 - 2023-03-31. Tidigare har endast transaktioner över 100 000 kr varit föremål för granskning. Med en ny ansats för kontrollmomentet avseende direktupphandlingar finns en risk att förvaltningens resultat försämras till 2023.   <i>Kommunstyrelseförvaltningens rekommendationer:</i>   Förvaltningen behöver förtydliga interna processer för inköp och ha bättre styrning för hur vissa inköp hanteras ute i verksamheterna. Det är viktigt att förvaltningens utpekade "inköpssamordnare" bildar ett nätverk internt för lyfta viktiga inköpsfrågor, hantering av små köp utanför avtal med mera. Förvaltningen behöver komplettera kommunstyrelseförvaltningens utbildningsinsatser. En rekommendation till förvaltningen är att under 2023 ansluta sig till kommunens pilotverksamhet för stöd och hjälp med större direktupphandlingar och avrop vid mer komplexa inköp. Bedömningen att dialog med upphandlingsenheten sker vid behov, vilket är positivt och leder till att direktupphandlingar, förnyade konkurrensutsättningar etc. genomförs korrekt. Granskningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen.

3.1.3 Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)

Kontroll
Stickprovskontroll på fakturor avseende representation, kurser och konferenser   Godtagbar   Kontroll att momsavdrag, uppgifter om syfte och deltagare och attest överensstämmer med gällande lagar och interna reglementen. Kontrollen sker kvartalsvis med stickprov om minst 15 verifikationer per kvartal.   Årets granskning visar på ett godtagbart resultat. Under 2022 uppvisas avvikelser på 28 procent av de granskade fakturorna. Förvaltningen granskar samtliga aktuella fakturor och har därmed en högre ambitionsnivå än den kommungemensamma stickprovskontrollen. Totalt har 1 086 fakturor granskats perioden januari till november.   Förvaltningen bedömer att det finns en hög medvetenhet och kunskap om regelverket. Avvikelsena uppkommer främst när fakturan ska behandlas. Majoriteten av avvikelsena avser konteringsfel. Förvaltningen konstaterar att det skiljer sig åt jämfört med tidigare år då avsaknad av syfte, program och deltagarlistor samt avsaknad av attest från överordnad chef var vanligt förekommande avvikelser.   Förvaltningen har sedan 2019 implementerat rutiner för att minska felen vid fakturahanteringen. När

Kontroll
felaktigheter upptäcks sker en återkoppling till berörd person för att möjliggöra lärande. Förvaltningen bedömer att även de månatliga rapporteringarna till verksamhetsledningen bidragit positivt.

3.1.4 Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)

Kontroll
Stickprovskontroll av dokumentation   God   Kontrollen avser granskning att dokument gällande chefs arbetsmiljöansvar finns.   Resultatet för utbildningsförvaltningen är samma som för 2021. I år redovisade 6 av 6 enheter efterfrågad dokumentation, vilket är ett utfall på 100 procent. Utfallet bedöms som god.   <i>Kommunstyrelseförvaltningens kommentar:</i>   Utbildningsförvaltningens HR-avdelning ser över frågan om hur långt fördelning av arbetsmiljöuppgifter kan sträcka sig. Idag finns det rektorsområden där en rektor är ansvarig för flera förskolor/grundskolor och på varje förskola/skola finns biträdande rektorer. Arbetsmiljöuppgifter bör alltså fördelas till biträdande rektor.   Granskningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen.

3.1.5 Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)

Kontroll
Stickprovskontroll av nyanställda   Ej godtagbar   Avser kontroll av bisyssla. Kontroll görs genom stickprov på 10 procent av alla nyanställda tillsvidare- och visstidsanställda under de senaste sex månaderna. Två stickprovskontroller ska göras, den första kontrollen avseende perioden september-mars och den andra kontrollen avseende perioden april-augusti. Bisyssla är ett nytt kontrollmoment sedan 2021 och i kommunen finns sedan slutet av 2021 en digital lösning för anmälan av bisyssla för att underlätta hanteringen.   Förvaltningen kontrollerar samtliga anställningar och har därmed en högre ambitionsnivå än den kommungemensamma stickprovskontrollen. Totalt har 538 anställningar kontrollerats perioden september 2021 till och med augusti 2022. Förvaltningens granskning uppvisar stora avvikelser: • Digital uppgift om bisyssla har registrerats vid 51 procent av nyanställningarna. • Förvaltningen konstateras en förbättring med 13 procentenheter jämfört med den senaste mätperioden, vilket bedöms vara en effekt av det pågående arbetet för att nå målet 100 procent registrering. Förvaltningen konstaterar att den digitala lösningen inte kan hantera intermitterant anställda (timlön) eller andra anställningsformer som saknar ett fullvärdigt Botkyrka-konto. Detta påverkar förvaltningens utfall.   Förvaltningen konstaterar även att tillvägagångssätt att redovisa bisyssla för de som saknar Botkyrka-konto inte är tydligt, vilket innebär att redovisningen i många fall helt uteblir. Länken som möjliggör för chefer att kontrollera om medarbetare registrerat Bisyssla är svår att hitta. Förvaltningen för dialog med kommunstyrelseförvaltningen för förbättrad hantering.

3.1.6 Kommunen brister i informationsförvaltningsansvar och har inte tillräcklig kunskap om Tryckfrihetsförordningens och arkivlagens krav inom området. (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)

Kontroll
Självskattning av regelefterlevnad gällande informationshantering   Godtagbar   Underlaget för uppföljning utgår från ett självskattningsmaterial från Riksarkivet. Förvaltningen har själva fått avgöra vem eller vilka funktioner som ska besvara frågorna. De frågor som ligger till grund för bedömningen av kontrollpunkten är: • Finns det generell kunskap om regelverket kring offentlighets- och sekretesslagstiftningen? • Finns det generell kunskap om arkivlagen? • Finns det kunskap om krav i verksamhetsspecifik lagstiftning som påverkar informationshanteringen (t ex socialtjänstlagen, upphandlingslagen, patientdatalagen)? • Utförs systematisk intern uppföljning av hur lagstiftningen efterlevs? Förvaltningen bedömer att det finns god kännedom om regelverk kring offentlighets- och sekretesslagstiftningen och arkivlagstiftningen. Förvaltningen följer systematiskt upp hur lagstiftningen efterlevs. När det gäller hur krav i verksamhetsspecifik lagstiftning påverkar informationshanteringen bedöms följsamheten vara godtagbar. Sammantaget bedöms förvaltningen uppvisa godtagbar kännedom om de områden som kontrollerats.   En central översyn har gjorts under hösten 2022 vilket har resulterat i en plan för kommunens fortsatta arbete. De åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en kvalitetssäker informationshantering är att kommunstyrelseförvaltningen ger stöd och vägledning i kombination med att ta fram färdiga dokumentmallar.   Granskningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen.

3.1.7 Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)

Kontroll
Kontroll av ansvarig funktion för GDPR   God   Förvaltningen har en utsedd funktion för GDPR.   Granskningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen.
Kontroll av rutin för GDPR   God   Förvaltningen har en upprättad rutin för GDPR.   Granskningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen.

3.2 Förvaltnings specifika kontrollmoment inom utbildningsnämndens uppsiktsansvar

3.2.1 Det kompensatoriska uppdraget riskeras om inte samtliga enheter har en resurssatt plan för fördelade medel utifrån huvudmannens styrning avseende socioekonomisk fördelning

Kontroll
Socioekonomisk resursfördelning för ökad likvärdighet   God   Kontrollen avser att varje enhet har en plan och att planen ska vara förankrad hos verksamhetschef. Kontroll genomförs i samband med att SCB presenterar officiella resultat i september/oktober.   Förvaltningen bedömer god följsamhet till kontrollmomentet. Resursfördelningsmodellen infördes i sin helhet höstterminen 2018 och har haft helårseffekt på budgeten sedan 2019. Förvaltningen bedömer att cheferna har god kännedom om modellen. Tidigare års utbildning i resursfördelningsmodellen och ekonomistyrning för rektorer i förskolan och grundskolan har fallit ut väl. För att fortsätta utvecklingen mot en resursfördelning för ökad likvärdighet har förvaltningen riktat insatser till rektorer inom grundskolan. Åtgärderna syftar till att säkerställa och fördjupa rektorernas arbete i resursplaneringsmodulen i Stratsys. Exempel på åtgärder är riktat stöd till enskilda skolledningar och ökad tillgänglighet till support för samtliga skolledningar.   Under året har en utvärdering av resursfördelningsmodellen för förskola och grundskola rapporterats till utbildningsnämnden. I samband med detta beslutades om förändringar till 2023. Förändringarna syftar till starkare socioekonomisk omfördelning för ökad likvärdighet, robust finansiering med högre bastilldelning och stabilare planeringsförutsättningar.

3.2.2 Risk för brister i huvudmannansansvaret om inte samtliga enheter har en plan mot kränkande behandling

Kontroll
Plan mot kränkande behandling   God   Kontrollen avser att samtliga enheter i egenregin har en plan mot kränkande behandling. Detta görs genom kontroll i Stratsys i samband med läsårsstart.   Förvaltningen bedömer att följsamheten till kontrollmomentet är god. Samtliga enheter har planer mot kränkande behandling. Planerna har under året antingen bifogats enhetens arbetsplan eller kvalitetsrapport alternativt till båda två. Förvaltningen har ett pågående arbete att säkerställa att planerna följs och att relevanta åtgärder vidtas när kränkningar förekommer. Under läsåret 2021/22 har förvaltningen tagit fram en mall för plan mot kränkande behandling i syfte att skapa ökad likvärdighet. Arbete pågår för att implementera mallen som ska gälla från och med januari 2023.   Förvaltningen har identifierat utvecklingsområden avseende kränkande behandling. Förvaltningen konstaterar att samtliga enheter har planer men att kvaliteten i dessa och arbetet utifrån planerna behöver stärkas. Ett utvecklingsarbete har påbörjats.

3.2.3 Risk för brister i huvudmannansansvaret om att inte samtliga enheter har aktiva åtgärder mot diskriminering

Kontroll
Aktiva åtgärder mot diskriminering, på enhetsnivå   God

Kontroll
Kontrollen avser att samtliga enheter i egenregin har aktiva åtgärder mot diskriminering, vilket finns beskrivet i plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns som bilaga till arbetsplanen i Stratsys. Kontroll görs i slutet av september.   Förvaltningen bedömer att följsamheten till kontrollmomentet är god. Samtliga enheter har aktiva åtgärder mot diskriminering.

3.2.4 Rektor saknar planeringsförutsättningar om inte det nya resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor

Kontroll
Kontroll att resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor   God   Kontrollen avser att resursplaneringsverktyget är implementerat på alla grundskolor.   Resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskoleenheter. Utbildning i resursplaneringsverktygets bemanningsdel är genomförd och uppföljning har skett löpande för enskilda rektorer i grundskolan. Förvaltningen har säkerställt att grundskolans enheter använder resursplaneringsverktyget, om än i olika omfattning och med varierande kompetens. Förvaltningen konstaterar således att systemet är implementerat, att stöd tillhandahållits och att fortsatt kontinuerligt stöd ges framgent till de skolor som så önskar.

3.2.5 Elevers skolgång riskeras om bristande rutiner vid Skolpliktsbevakning (barn utan skolplacering)

Kontroll
Rutiner för skolpliktsbevakningen   Godtagbar   Fokus för kontrollmomentet är samma som föregående år: att implementera nya arbetsrutiner, öka skolornas kompetens för att främja skolnärvaro samt att säkerställa rutinerna för nyanländas mottagande i grundskolan. Förvaltningen bedömer att kontrollen är godtagbar då utvecklingsarbetet ännu inte slutförts utan fortgår under 2023.   Inom grundskolan har pågått ett utvecklingsarbete i syfte att främja elevers skolnärvaro. Rutinen för problematisk skolfrånvaro har reviderats och implementering pågår. Skolorna har vid behov haft stöd i arbetet från verksamhetsstöd. Arbetet fortgår under våren 2023.   Under höstterminen genomfördes även en utredning kring mottagande och organisation kring nyanlända elevers lärande. Målsättningen med utredningen är att skapa ett strukturerat arbete som resulterar i ökad måluppfyllelse för nyanlända elever.

3.2.6 Risk att löneskulder uppstår om frånvaro registreras felaktigt i lönesystemet

Kontroll
Kontroller för att undvika löneskulder   Godtagbar   Förvaltningen följer löneskulderna löpande sedan 2020. Detta för att uppmärksamma verksamheterna på de ekonomiska konsekvenser som uppstår både för verksamheten och för den enskilde medarbetaren. Resultatet redovisas i samband med enheternas avvikelserapportering (nulägesmatris) som behandlas i förvaltningsledningen.

Kontroll
Löneskulderna för 2022 uppgår till cirka 0,1 procent av totala lönekostnaderna. Avvikelse finns i samtliga verksamheter, med högst andel i förskolan. Löneskulderna uppgår till cirka 12 700 kr per skuld. Antalet löneskulder och den sammanlagda summan ligger på samma nivå som 2021. Förvaltningen ser allvarligt på att löneskulder uppstår. Arbetet med att förhindra uppkomst av löneskulder behöver därför fortgå.

3.2.7 Risk för brister i nämndens möjligheter att kontrollera hur den beslutanderätt som de delegerat tillämpas.

Kontroll
Rutiner för anmälda delegationsbeslut   Godtagbar   Kontrollen avser att delegationsbeslut anmäls till respektive sammanträde. Kontrollen görs i ärendehanteringssystemet varje månad efter inlämningsdatum.   Förvaltningen har granskat anmälda delegationsbeslut till 2022 års nämndsammanträden. I snitt saknas redovisning från cirka 13 procent av enheterna. Resultatet är bättre än för 2021 då redovisning saknades från cirka 20 procent av enheterna. Återkoppling ska göras oavsett om det finns några delegationsbeslut att rapportera eller inte. Förvaltningen har under året riktat särskilda insatser till enheter som har haft en låg grad av återrapportering och viss förbättring har skett. Förvaltningens rutiner för anmälda delegationsbeslut behöver fortsatt implementeras för att öka efterlevnaden.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Internkontrollplan 2023

Utbildningsnämnden

1 Inledning

Generellt om internkontroll

Syftet med internkontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En tillfredsställande internkontroll säkerställer att följande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten finns.
- Efterlevnaden av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. är tillfredsställande.

En bra internkontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar att kommunen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Internkontrollen bidrar också till att skydda kommunen och dess medarbetare från risker, förluster, bedrägerier, misstankar och andra skador.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god internkontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen, samt ett ansvar för att se till att denna organisation kontinuerligt utvecklas utifrån kommunens behov.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från sin egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för internkontroll och i de fall förbättringar behövs se till att lämpliga åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Nämndernas ansvar

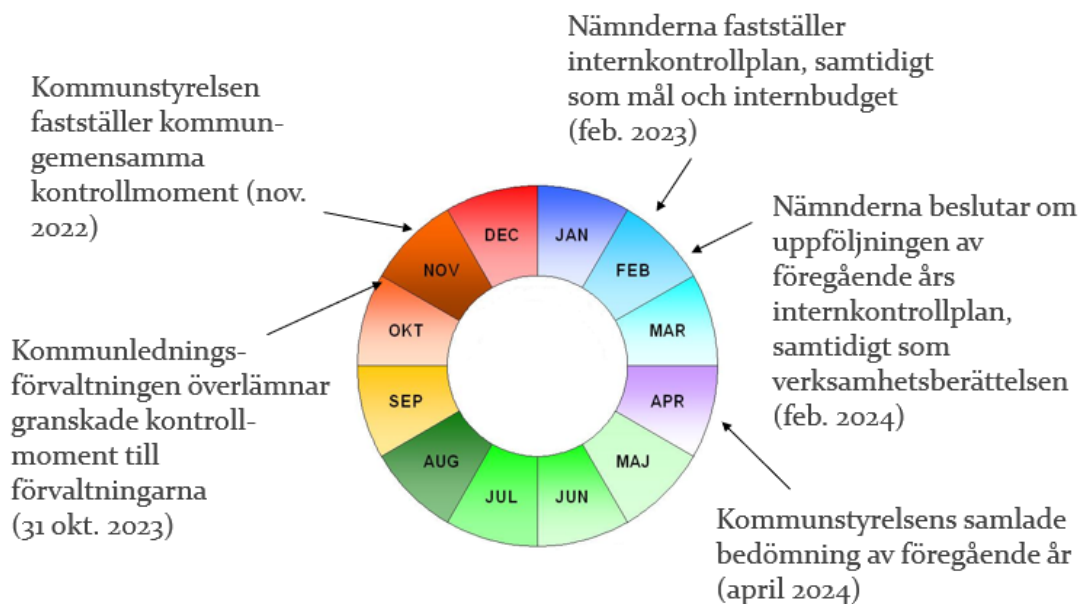
Nämnderna har det yttersta ansvaret för internkontrollen inom sina respektive ansvarsområden. Den enskilda nämnden har ansvar för att se till att internkontrollen organiseras samt att vid behov besluta om nämndspecifika regler och anvisningar för internkontrollen.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och följa upp internkontrollen inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ska som grund för sin styrning göra risk- och väsentlighetsanalyser.

Alla nämnder ska varje år, i samband med beslut om internbudget, anta en internkontrollplan som beskriver hur arbetet med internkontrollen ska bedrivas under året. Föranleder uppföljningen av föregående års plan behov av justering av innevarande års internkontrollplan kan en reviderad internkontrollplan antas i samband med att nämnden beslutar om denna uppföljning.

Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden i samband med att nämnden beslutar om verksamhetsberättelsen. I uppföljningen ska även resultatet av kommunstyrelsens övergripande granskning och som berör nämnden ingå.

Årshjul

2 Nämndens internkontrollarbete

Internkontrollplan för 2023 kompletteras med en bruttolista med identifierade risker. Förvaltningen har i detta arbete vävt samman arbetet från den nulägesmatris som månatligen följs upp i förvaltningsledningen. I nulägesmatrisen identifieras olika risker genom indikatorer på enhetsnivå. Riskanalysen återfinns i bilaga 2.

Genom att arbeta med riskanalys med fokus på verksamhetsområdena och enheterna synliggörs hinder för nämndens måluppfyllelse. Även risker på huvudmannannivå har identifierats. Samtliga identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens vilket genererar ett riskvärde. Förvaltningen bedömer även hur och var riskerna är bäst lämpade att hanteras och följas upp. Förvaltningen konstaterar att majoriteten av riskerna är bäst lämpade att hanteras och följas upp i samband med den månatliga avvikelshantering som görs av förvaltningsledningen (nulägesmatrisen). Några risker rapporteras även till nämnd i form av särskilda rapporteringar. Vissa av de identifierade riskerna ingår redan som förvaltningsspecifika kontrollmoment i nämndens internkontrollplan.

Utbildningsnämndens internkontrollplan 2023 omfattar sammanlagt 15 kontrollmoment, varav åtta är kommunövergripande kontrollmoment fastställda av kommunstyrelsen. Förvaltningen föreslår sju förvaltningsspecifika kontrollmoment. Uppföljning av internkontrollen återrapporteras till utbildningsnämnden genom statusuppdateringar i samband med delårsrapporteringarna och i samband med verksamhetsberättelse 2023.

Förvaltningsspecifika kontrollmoment

Förvaltningen konstaterar att majoriteten av identifierade risker i samband med uppföljning av internkontroll 2022 fortsatt är aktuella och kontrollmomenten föreslås därför kvarstå i internkontrollplan 2023. Förvaltningen föreslår sju förvaltningsspecifika kontrollmoment och att det även fortsättningsvis är förvaltningens centrala stödenheter som ansvarar för granskningen av kontrollmomenten.

Utbildningsnämnden

Fyra kontrollmoment är framtagna för att undvika brister i huvudmannansvaret enligt skollagen och/eller i det kompensatoriska uppdraget:

- att samtliga enheter har en resurssatt plan för fördelade socioekonomiska medel
- att samtliga enheter i egenregi har en plan mot kränkande behandling
- att samtliga enheter i egenregi har aktiva åtgärder mot diskriminering
- att rutiner för skolpliktsbevakning avseende elever utan skolplacering efterlevs

Tre kontrollmoment är framtagna för att undvika felaktiga beslut, skadat förtroende och/eller finansiell risk:

- att resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor
- att rutiner finns för att undvika löneskulder
- att samtliga enheter återkopplar delegationsbeslut för att undvika brister i nämndens möjligheter att kontrollera delegerad beslutanderätt

Inga kontrollmoment från internkontrollplan 2022 föreslås utgå 2023.

Kommungemensamma kontrollmoment

Kommunstyrelsen har beslutat om kommunövergripande kontrollmoment för 2023 som respektive nämnd uppmanas att inkludera i sina internkontrollplaner. Planen tar upp kommunövergripande områden och kontrollmoment som en del av kommunstyrelsens uppsiktsansvar. Totalt omhändertas åtta konstaterade risker och åtta kontrollmoment.

Den kommunövergripande kontrollplanen 2023 omfattar åtta kontrollmoment:

- kontroll av att utdrag ur belastningsregister genomförs i samband med externa nyanställningar för befattningar där detta krävs
- kontroll att dokumentationen av arbetsmiljöarbetet på olika chefsnivåer är aktuell
- kontroll av bisyssla hos nyanställda
- kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar
- GDPR-ansvarig funktion
- GDPR-upprättad intern rutin
- kontroll att fakturor avseende representation, kurser och konferenser överensstämmer med gällande lagar och interna reglementen
- informationshantering

Av de åtta kontrollmomenten i internkontrollen granskas tre av respektive förvaltning och fem av kommunstyrelseförvaltningen. De kontroller som utförs av kommunstyrelseförvaltningen rapporteras löpande till respektive förvaltning efter att granskning utförts, dock senast 31 oktober.

Jämfört med 2022 års plan har ett kontrollmoment tagits bort i internkontrollplanen 2023, ett kontrollmoment har omarbetats och ett kontrollmoment har lagts till.

- Då kontrollen av informationshantering i kontrollplanen för 2022 har varit svår att mäta i sin befintliga utformning föreslås att den aktuella kontrollpunkten inte ska ingå i planen för 2023. Då risker kopplat till informationshantering fortsatt kvarstår har en ny kontroll upprättats för att kontrollera om det på förvaltningarna finns en tydligt utsedd och beskriven informationsägarroll för samtliga informationstillgångar. Resultatet av kontrollen ger en bild över om det har definierats och tilldelats ansvar för kommunens informationsmängder.
- Det omformulerade kontrollmomentet avser direktupphandling. Den aktuella kontrollen för 2022 har uppvisat god efterlevnad vid uppföljningen. Analysen visar dock att kontrollmomentet behöver kvarstå men att bedömningskriterierna behöver göras skarpare för att fånga upp inköp med direktupphandling som faktureras i flera fakturor under en 12 månaders period.

3 Nettolista risker

I riskanalysen görs bedömning av sannolikhet och konsekvens. Riskvärdet grundar sig på genomförd risk- och sannolikhetsbedömning. Summan är beräknad genom att multiplicera sannolikheten och konsekvensen. Sannolikhet anger hur sannolikt det är att det finns eller kommer att uppstå brister i rutinen/processen. Konsekvens innebär hur mycket verksamhetens kvalitet, kostnad, förtroende eller resurser i övrigt påverkas, om brister i rutinen/processen finns eller uppstår.

Gradering av sannolikhet och konsekvens

Sannolikhet graderas 1–4:

1. Osannolik - Risken att fel ska uppstå är nästan obefintlig
2. Mindre sannolik - Risken att fel ska uppstå är liten
3. Möjlig - Det föreligger risk att fel ska uppstå
4. Sannolik - Hög risk, mycket troligt att fel ska uppstå

Konsekvens graderas 1–4:

1. Försumbar - Konsekvensgraden är obetydlig för kommun och övriga intressenter
2. Lindrig - Konsekvensgraden uppfattas som liten av både kommun och övriga intressenter
3. Kännbar - Konsekvensgraden uppfattas som besvärande för kommun och övriga intressenter
4. Allvarlig - Konsekvensgraden är så stor att fel inte får inträffa

3.1 Nettolista risker

Se även bilaga med riskanalys inom nämndens ansvarsområde

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering
KOMMUNÖVERGRIPANDE RISKER				
Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga, vilket gör att medborgare får illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare kontroller har visat på avvikelser och bristande kunskap om lagstiftningen. Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom det ytterst handlar om medborgares hälsa och välmående.
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)	4. Mycket stor	3. Kännbar	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor baserat på tidigare års internkontrolluppföljningar och att kommunen bara under en kort period har haft systemstöd för inköp. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom bristande avtalstrohet kan leda till skadestånd, försämrade förhandlingsvillkor i framtiden och förtroendeskada för kommunen.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare kontroller har visat på avvikelser. Kommunen har också nyligen bytt fakturasystem och risken för fel är större när medarbetarna är ovana vid det nya systemet. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom kommunens anseende skadas av bristande hantering av representationsfakturor. Det kan leda till "svarta rubriker" i media.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom vetskap finns om att rutinen idag fungerar mindre bra. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom arbetsmiljöansvaret behöver vara tydliggjort för att säkerställa god arbetsmiljö för kommunens personal och därigenom minska risken för skador och ohälsa.
Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom rutinen för bisysslor idag är dåligt förankrad i kommunen. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom otillåtna bisysslor kan leda till att medarbetare fattar beslut för egen vinning som skadar kommunen.
Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten bedöms som stor baserat på att dataskyddsförordningen (GDPR) inte är känd hos medarbetare i den utsträckning som krävs för att säkerställa efterlevnad. Konsekvensen bedöms därmed vara kännbar då det rör sig om känsliga personuppgifter och att bötesbeloppet för brott mot GDPR kan uppgå till 20 miljoner Euro.
Informationsmängder saknar ägarskap (KOMMUNÖVERGRIPANDE KOMMUNARKIV)	4. Mycket stor	3. Kännbar	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor att det inte finns något tydligt ägarskap för informationsmängder och därmed inte heller någon som säkerställer att informationen hanteras rätt enligt lagar och styrdokument. Konsekvensen bedöms därmed vara kännbar då det är informationsägaren som ansvarar för informationens

Utbildningsnämnden

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Risk-värde	Motivering
				tillgänglighet, riktighet och konfidentialitet.
FÖRVALTNINGSSPECIFIKA RISKER – se även bilaga				
Det kompensatoriska uppdraget riskeras om inte samtliga enheter har en resurssatt plan för fördelade medel utifrån huvudmannens styrning avseende socioekonomisk fördelning	3. Stor	4. Allvarlig	12	Sannolikheten är stor eftersom det tidigare visat sig att planer inte funnits på ett formaliserat sätt. Konsekvensen bedöms som allvarlig då det utan planer inte finns en tydlig bild över hur vi ska uppnå likvärdighet mellan skolor
Risk för brister i huvudmannaansvaret om inte samtliga enheter har en plan mot kränkande behandling	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten är liten. Konsekvensen är allvarlig då elever inte får den trygghet i skolan som man har rättighet till. Till 2023 har ny bedömning gjorts.
Risk för brister i huvudmannaansvaret om att inte samtliga enheter har aktiva åtgärder mot diskriminering	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten är liten. Konsekvensen är allvarlig då en plan är nödvändig utifrån skollagen och huvudmannen brister i sitt ansvar. Till 2023 har ny bedömning gjorts.
Rektor saknar planeringsförutsättningar om inte det nya resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten är stor då det visat sig att inte samtliga skolor använt verktyget. Konsekvensen är kännbar då det är stor risk att planeringen av resurser inte blir tillräckligt effektiv.
Elevers skolgång riskeras om bristande rutiner vid Skolpliktsbevakning (barn utan skolplacering)	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten är liten då det finns rutiner som är kända och dokumenterade. Konsekvensen är allvarlig om dessa rutiner inte följs i verksamheten.
Risk att löneskulder uppstår om frånvaro registreras felaktigt i lönesystemet	3. Stor	3. Kännbar	9	Sannolikheten är stor då det sker felaktiga registreringar idag. Konsekvensen är kännbar då det är osäker och komplicerade process att driva in löneskulder.
Risk för brister i nämndens möjligheter att kontrollera hur den beslutanderätt som de delegerat tillämpas.	2. Liten	4. Allvarlig	8	Sannolikheten bedöms som liten eftersom nya rutiner för rapportering av delegationsbeslut implementeras maj 2020. Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom ytterst är all beslutandemakt i en kommun placerad hos de förtroendevalda politikerna. Utgångspunkten är att alla beslut ska fattas i nämnd och att kommunens tjänstemän därför endast ska verkställa de förtroendevaldas beslut. För att nämndernas arbete ska kunna skötas på ett mer effektivt sätt är det möjligt för nämnder att delegera beslutanderätten för vissa ärenden och frågor. Den som fattar beslut på nämndens vägnar på grundval av en delegation anses ur rättsligt hänseende ha fattat ett nämndbeslut (prop. 1990/91:117 s 223 f.).

4 Årets planerade kontroller

Risk	Kontroll	Beskrivning
KOMMUNÖVERGRIPANDE KONTROLLER		
Kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga, vilket gör att medborgare far illa. (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprov avseende utdrag ur belastningsregister för externt nyanställda	Kontroll av att utdrag ur belastningsregister genomförs i samband med anställning för befattningar där detta krävs. 10 procent av alla externt nyanställda per förvaltning, av de befattningar som omfattas av kravet. Kontroll två gånger per år (mars och september).
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar (KOMMUNÖVERGRIPANDE UPPHANDLING)	Kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar	Stickprovskontroller som fångar inköp med direktupphandling som fakturerats i flera fakturor (oavsett belopp). Mäta summa per leverantör under rullande 12 månader. Kontrollen utförs för att säkerställa att kommunens riktlinjer efterlevs och minimera risken för upphandlingsskadeavgifter.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende representation, kurser och konferenser (KOMMUNÖVERGRIPANDE REDOVISNING)	Stickprovskontroll på fakturor avseende representation, kurser och konferenser	Kontroll av att momsavdrag, uppgifter om syfte och deltagare och attest överensstämmer med gällande lagar och interna reglementen. Kontrollen sker kvartalsvis genom stickprov med minst 15 verifikationer per kvartal.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprovskontroll av dokumentation	Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter förvaltningschef" för samtliga nämnder är aktuell. Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter enhetschef" finns och är aktuell för minst 3 enheter per förvaltning. Kontroll 1 gång per år (september).
Kommunen drabbas av ekonomisk skada eller förtroendeskada på grund av otillåtna bisysslor hos anställda (KOMMUNÖVERGRIPANDE HR)	Stickprovskontroll av bisysslor för nyanställda	Kontrollera genom stickprov att 10% av alla nyanställda tillsvidare- och visstidsanställda inom de senaste sex månaderna har redovisat bisyssla via digitalt registreringsformulär. Kontrollera att det finns ett ifyllt registreringsformulär för medarbetaren i fråga. Medarbetaren ska redovisa bisyssla även om hen inte har någon bisyssla. Två kontroller per år, mars och september.
Kommunen efterlever inte EU:s dataskyddsförordning General Data Protection Regulation, GDPR, som trädde i kraft 25 maj 2018 (KOMMUNÖVERGRIPANDE ARKIV)	Kontroll av ansvarig funktion för GDPR	En kontroll genomförs där det kontrolleras om förvaltningen har en utsedd funktion som är ansvarig för att säkerställa att förordningen för GDPR efterlevs.
	Kontroll av rutin för GDPR	En kontroll genomförs om förvaltningen har en upprättad rutin på förvaltningsnivå för att säkerställa att förordningen för GDPR efterlevs av förvaltningen.
Informationsmängder saknar ägarskap (KOMMUNÖVERGRIPANDE KOMMUNARKIV)	Kontroll av informationsägarskap	En kontroll genomförs för att kontrollera om det på förvaltningarna finns en tydligt utsedd och beskriven informationsägarroll för samtliga informationstillgångar. Kontrolleras under Q2.
FÖRVALTNINGSSPECIFIKA KONTROLLER		
Det kompensatoriska uppdraget riskeras om inte samtliga enheter har en resurssatt plan för fördelade medel utifrån huvudmannens styrning avseende socioekonomisk fördelning	Socioekonomisk resursfördelning för ökad likvärdighet	Kontroll att varje enhet har en plan och att planen ska vara förankrad hos verksamhetschefen i anslutning till arbetsplanen. Kontroll görs i september.

Utbildningsnämnden

Risk	Kontroll	Beskrivning
Risk för brister i huvudmannaansvaret om inte samtliga enheter har en plan mot kränkande behandling	Plan mot kränkande behandling	Kontroll att samtliga enheter i egenregi har en plan mot kränkande behandling. Detta görs genom kontroll i Stratsys i samband med läsårsstart.
Risk för brister i huvudmannaansvaret om att inte samtliga enheter har aktiva åtgärder mot diskriminering	Aktiva åtgärder mot diskriminering, på enhetsnivå	Kontroll att samtliga enheter i egenregi har aktiva åtgärder mot diskriminering. Aktiva åtgärder ska finnas beskrivna i arbetsplanen och vara registrerade i Stratsys. Kontroll görs i september.
Rektor saknar planeringsförutsättningar om inte det nya resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor	Kontroll att resursplaneringsverktyget är implementerat på samtliga grundskolor	Kontroll av att plan för läsåret 2022/2023 finns registrerat i samband med läsårsstart.
Elevers skolgång riskeras om bristande rutiner vid Skolpliktsbevakning (barn utan skolplacering)	Rutiner för skolpliktsbevakningen	Kontroll att nämnden har kända och dokumenterade rutiner för skolpliktsbevakningen. Kontroll görs i samband med årsbokslut.
Risk att löneskulder uppstår om frånvaro registreras felaktigt i lönesystemet	Kontroller för att undvika löneskulder	Kontroll att frånvaro registreras korrekt och i tid av den anställde samt att registrerad tid för samtliga atteras korrekt i lönesystemet. Avstämning månadsvis per enhet.
Risk för brister i nämndens möjligheter att kontrollera hur den beslutanderätt som de delegerat tillämpas.	Rutiner för anmälda delegationsbeslut	Kontroll att samtliga enheter varje månad återkopplar sina delegationsbeslut. Även enheter som inte har några delegationsbeslut ska anmäla detta. På så sätt fångas återkoppling från samtliga enheter upp. Kontroll görs i ärendehanteringssystemet varje månad efter inlämningsdatum.

RISKANALYS, utbildningsförvaltningens bedömning per process/område

Bilaga till Internkontrollplan 2023

RISK: Brister i ledning och organisation	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN (Tema)	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Kompetensbrist	2	4	8	x			Månad		Alla
Upprepad frånvaro	2	3	6	x			Månad		Alla
Brister i dokumentationen	2	4	8	x			Månad		Alla
Brister i kommunikationen	2	3	6	x			Månad		Alla
Bristande leverans	2	4	8	x			Månad		Alla
Resursplaneringsverktyg nyttjas inte	2	3	6		x		År	08	Kvalitetscontroller
Delegationsärenden	2	4	8		x		Månad		Registrator
Huvudmannens rutiner för skolplikt	2	4	8		x		År	12	Skolpliktsansvarig
Verksamhetsområdet uppföljn av rektors ansvar	2	4	8			Tema SoA*	År	04	Kvalitetscontroller

* SoA avser Samverkan och Ansvar

RISK: Brister i trygghetsarbetet	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Signaler från lokal BO	2	4	8	x			Månad		Barnombudsman
Typ av anmälningar om kränkande behandling *	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller
Utredningstiden för anmälningar om kränkande behandling **	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller
Aktiva åtgärder mot diskriminering	2	4	8		x		År	08	Kvalitetscontroller
Verksamhetsområdet uppföljn av enheternas värdegrundsarbete	2	4	8			Tema värden	År	04	Kvalitetscontroller

* Avser mobbning och trakasserier

** Startat inom 2 veckor

RISK: Brister i ekonomisk styrning	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Söktryck/volymförändringar	3	4	12	x			Månad		Controller
Osäkra prognoser (variation över tid)	3	3	9	x			Månad		Controller
Obalanser/underskott	3	3	9	x			Månad		Controller
Avsteg från nyckeltal	3	3	9	x			Månad		Controller
Löneskulder	4	2	8	x	x		Kvartal	04, 07, 10, 01	HR-chef
Verksamhetsområdet uppföljn av rektors ansvar	2	4	8			Tema SoA*	År	04	Kvalitetscontroller

* SoA avser Samverkan och Ansvar

RISK: Brister i arbetsmiljöarbetet	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Föreläggande 6.6.A (Arbetsmiljöverket)	2	4	8	x			Månad		Säkerhetssamordnare
Skyddsstopp	2	4	8	x			Månad		Säkerhetssamordnare
Mängd och typ av tillbud och arbetsskador **	2	4	8	x			Kvartal	04, 07, 10, 01	Säkerhetssamordnare
Utredningstiden för tillbud och arbetsskador	2	4	8	x			Kvartal	04, 07, 10, 01	Säkerhetssamordnare
Tillsynsmeddelanden (Arbetsmiljöverket)	2	4	8	x			Månad		Säkerhetssamordnare
Personalomsättning	2	3	6	x			År	03	HR-strateg
Frisknärvaro - mönster och rehab	2	3	6	x			Halvår	03, 08	HR-strateg
Handlingsplan med åtgärder (HME)	2	3	6	x			Månad		Verksamhetschef
Verksamhetsområdet uppföljn av rektors ansvar	2	4	8			Tema SoA*	År	04	Kvalitetscontroller

** KIA. Inkl hot och våld mot personal

RISK: Brister vid rekrytering	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Rutiner för registerutdragshantering	3	4	12	x	x		Kvartal	04, 07, 10, 01	HR-chef
Rutiner för referenshantering	3	4	12	x			Kvartal	04, 07, 10, 01	HR-chef

RISK: Brister i förskolebarnens kunskapsutveckling	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Förskoleklassbedömningar över tid, trender	2	4	8	x			År	11	Kvalitetscontroller
Pedagogiska lärmiljöer över tid, trender *	2	4	8	x			År	06	Kvalitetscontroller
Planeringstid över tid, trender **	2	4	8	x			År	11,12	Kvalitetscontroller
Verksamhetsområdet uppföljn av enheternas kunskapsutv.	2	4	8			Tema lärande	År	08	Kvalitetscontroller

* Matris för lärmiljöer

** Enkät - ev byggs in i enkäten för pedagogisk personal

RISK: Brister i grundskolelevernas kunskapsutveckling	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Betyg över tid, trender *	2	4	8	x		x	Termin	01, 08	Kvalitetscontroller
Resultat i förhållande till förutsättningar (SALSA)	2	4	8	x		x	År	10	Kvalitetscontroller
NP i relation till betyg, över tid **	2	4	8	x		x	År	10	Kvalitetscontroller
Resultat Elevenkät över tid, trender **	2	4	8	x		x	År	03	Kvalitetscontroller
Utvecklingsarbete i relation till kunskapsutveckling	2	4	8	x			Månad		VC
Anmälan till huvudman om problematisk frånvaro	2	4	8	x			Termin	10, 03	Skolpliktsansvarig
Verksamhetsområdet uppföljn av enheternas kunskapsutv.	2	4	8			Tema lärande	År	08	Kvalitetscontroller

* Samlad bedömning av enhetens resultat, (GSK åk 6 Betyg i alla ämnen, åk 9 Betyg i alla ämnen och åk 9 Behörighet till gy (yrkesp))

** Samlad bedömning av enhetens resultat

RISK: Brister i gymnasielevernas kunskapsutveckling	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Betyg över tid, trender *	2	4	8	x		x	Termin	01, 08	Kvalitetscontroller
NP i relation till betyg, över tid **	2	4	8	x		x	År	10	Kvalitetscontroller
Resultat Elevenkät över tid, trender **	2	4	8	x		x	År	03	Kvalitetscontroller
Utvecklingsarbete i relation till kunskapsutveckling	2	4	8	x			Månad		VC
Anmälan till huvudman om problematisk frånvaro	2	4	8	x			Termin	10, 03	Skolpliktsansvarig
Verksamhetsområdet uppföljn av enheternas kunskapsutv.	2	4	8			Tema lärande	År	08	Kvalitetscontroller

* Samlad bedömning av enhetens resultat, (GSK åk 6 Betyg i alla ämnen, åk 9 Betyg i alla ämnen och åk 9 Behörighet till gy (yrkesp))

** Samlad bedömning av enhetens resultat

RISK: Brister i kvalitetsarbetet (SKA)	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Resultat Enkät pedagogisk personal över tid, trender *	2	3	6	x			År	03	Kvalitetscontroller
Resultat Vårdnadshavarenkät över tid, trender *	2	3	6	x			År	03	Kvalitetscontroller
Egeninspektion - Riktad	2	3	6	x			Månad		Kvalitetscontroller
Bristande kvalitet i det systematiska arbetet	2	4	8	x	x	x	Kvartal	01, 04, 08, 10 **	Kvalitetscontroller
Mängd och typ av klagomål	2	3	6	x			Månad		VC

* Samlad bedömning av enhetens resultat

** Rapporteras i Arbetsplan, respektive tema samt KvalitetsRapport

RISK: Brister i rutiner som rör Skolinspektionen	Riskbedömning			Riskhantering/rapportering			Periodicitet		Rapportör
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde	Nulägesmatris	Internkontroll	Rapport t UN	Periodicitet	Månad	
Risker identifieras i indiaktorer:									
Mängd och typ av föreläggande vid individärenden	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller
Startad tillsyn/kvalitetsgranskning	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller
Beslut efter tillsyn/kvalitetsarbete	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller
Handlingsplan med åtgärder	2	4	8	x			Månad		Kvalitetscontroller

Beräkning av riskvärde: I en riskanalys görs bedömning av sannolikhet och konsekvens. Riskvärdet grundar sig på genomförd risk- och sannolikhetsbedömning. Summan är beräknad genom att multiplicera sannolikheten och konsekvensen. Sannolikhet anger hur sannolikt det är att det finns eller kommer att uppstå brister i rutinen/processen. Konsekvens innebär hur mycket verksamhetens

Gradering av sannolikhet och konsekvens

Sannolikhet graderas 1-4:

1. Osannolik - Risken att fel ska uppstå är nästan obefintlig
2. Mindre sannolik - Risken att fel ska uppstå är liten
3. Möjlig - Det föreligger risk att fel ska uppstå
4. Sannolik - Hög risk, mycket troligt att fel ska uppstå

Konsekvens graderas 1-4:

1. Försumbar - Konsekvensgraden är obetydlig för kommun och övriga intressenter
2. Lindrig - Konsekvensgraden uppfattas som liten av både kommun och övriga intressenter
3. Kännbar - Konsekvensgraden uppfattas som besvärande för kommun och övriga intressenter
4. Allvarlig - Konsekvensgraden är så stor att fel inte får inträffa

Regler för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer regler för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i enlighet med förvaltningens förslag. Reglerna gäller från och med den 14 mars 2023.

Sammanfattning

Förvaltningen har under 2022 bedrivit ett arbete med att förtydliga de regler som gäller för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Syftet är att göra det enklare för vårdnadshavare och utförare att tillgodogöra sig de regler som gäller i Botkyrka kommun.

Förvaltningen har tagit fram förslag på regler för förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Reglerna ersätter riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Eftersom styrdokumentet behandlar detaljerade regler och anvisningar föreslår förvaltningen att formen för styrdokumentet ändras från riktlinjer till regler.

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Regler för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer regler för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i enlighet med förvaltningens förslag. Reglerna gäller från och med den 14 mars 2023.

Sammanfattning

Förvaltningen har under 2022 bedrivit ett arbete med att förtydliga de regler som gäller för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Syftet är att göra det enklare för vårdnadshavare och utförare att tillgodogöra sig de regler som gäller i Botkyrka kommun.

Förvaltningen har tagit fram förslag på regler för förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Reglerna ersätter riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Eftersom styrdokumentet behandlar detaljerade regler och anvisningar föreslår förvaltningen att formen för styrdokumentet ändras från riktlinjer till regler.

Ärendet

Förvaltningen har under 2022 bedrivit ett arbete med att förtydliga de regler som gäller för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Syftet är att göra det enklare för vårdnadshavare och utförare att tillgodogöra sig de regler som gäller i Botkyrka kommun. Genom ett tydligare regelverk möjliggörs även en mer effektiv administration.

Förvaltningen har tagit fram förslag på regler för förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. I reglerna förtydligas bland annat rätten

förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg. Dessutom tydliggörs vistelsetider i samtliga verksamheter samt vad som gäller vid ledighet och när verksamheten är stängd.

Reglerna ersätter riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Eftersom styrdokumentet behandlar detaljerade regler och anvisningar föreslår förvaltningen att formen för styrdokumentet ändras från riktlinjer till regler.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Sara Dahl
Verksamhetschef förskola

Birgitta Zelezny-Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Bilagor

Regler för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Expedieras till:

Kommunstyrelseförvaltningen

STYRDOKUMENT

I BOTKYRKA KOMMUN

Regler för placering i förskola, allmän förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: UN/2022:00488
Dokumentet är beslutat av: Utbildningsnämnden
Dokumentet beslutades den: 07 mars 2023
Dokumentet gäller för: Utbildningsförvaltningen
Dokumentet gäller till den: mars 2028

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg
UF/2019:424

Dokumentansvarig är: Verksamhetsområde förskola och verksamhetsområde grundskola

För revidering av dokumentet ansvarar: Verksamhetsområde förskola och verksamhetsområde grundskola

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Verksamhetsområde förskola och verksamhetsområde grundskola

1. Allmänt	4
2. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg	4
2.1 Rätt till förskola och pedagogisk omsorg	4
2.2 Anmälan om önskemål av plats	5
2.3 Erbjudande om plats i förskola eller pedagogisk omsorg	5
2.4 Förskola i kommunal eller enskild regi i annan kommun.....	6
2.5 Växelvis boende i olika kommuner.....	6
2.6 Öppettider	6
2.7 Vistelsetider.....	6
2.8 Barns ledighet och stängd verksamhet.....	7
2.9 Introduktion i verksamheten	8
2.10 Avgifter	8
2.11 Uppsägning av plats	9
3. Fritidshem	10
3.1 Anmälan om önskemål av plats	10
3.2 Erbjudan om plats i fritidshem.....	10
3.3 Fritidshem i kommunal eller enskild regi i annan kommun.....	10
3.4 Öppettider	10
3.5 Vistelsetider.....	11
3.6 Elevers ledighet och stängd verksamhet	11
3.7 Avgifter	11
3.8 Uppsägning av plats.....	12

**BOTKYRKA
KOMMUN**

1. Allmänt

Reglerna gäller för verksamhet som bedrivs i kommunal och fristående regi: förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Reglerna utgår ifrån bestämmelserna i skollagen (2010: 800). Information om verksamheterna finns på www.botkyrka.se.

2. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg

2.1 Rätt till förskola och pedagogisk omsorg

Förskola eller pedagogisk omsorg erbjuds barn från ett års ålder vars vårdnadshavare förvärvsarbetar, studerar, är föräldralediga eller är arbetslösa. Allmän förskola erbjuds barn från och med höstterminen det år barnet fyller 3 år.

Regler för rätt till förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg:

1. Barn som är folkbokförda i Botkyrka kommun har rätt till förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg.
2. Förskola erbjuds asylsökande barn bosatta i Botkyrka kommun om det behövs med hänsyn till vårdnadshavares arbete eller studier. Allmän förskola erbjuds till asylsökande och tillståndssökande barn.
3. Barn som är folkbokförda i annan kommun har rätt till kommunal förskola i Botkyrka om särskilda skäl finns. Barn folkbokförda i andra kommuner har rätt till fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg belägen i Botkyrka kommun på samma villkor som barn folkbokförda i Botkyrka kommun.
4. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg erbjuds till barn vars vårdnadshavare är medborgare inom EU/EES/Schweiz och bor eller arbetar i Sverige.
5. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg erbjuds till barn vars vårdnadshavare är anställda vid ambassader eller internationella organisationer i Sverige.
6. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg erbjuds inte till barn vars vårdnadshavare är medborgare i länder utanför EU/EES/Schweiz med undantag för anställda vid ambassader.
7. Förskola, allmän förskola och pedagogisk omsorg erbjuds inte till barn som vistas i Sverige utan myndighetsbeslut (papperslösa).

2.2 Anmälan om önskemål av plats

Anmälan om önskemål av placering i förskola, allmän förskola eller pedagogisk omsorg som bedrivs i kommunal eller fristående regi i Botkyrka kommun görs i e-tjänsten på www.botkyrka.se. Önskemål om placering i kommunal förskola kan endast göras inom den stadsdel där barnet är folkbokförd. Vid anmälan kan tre önskemål av förskola göras.

Anmälan till förskola och pedagogisk omsorg kan göras tidigast sex månader och senast fyra månader innan önskat datum för placering för att platsgaranti (erbjudande om placering inom fyra månader) ska gälla. Anmälan till allmän förskola görs inför varje läsår.

Anmälan skrivs under av båda vårdnadshavarna, i de fall det finns två. Bekräftelse på anmälan skickas automatiskt med e-post eller sms till sökande vårdnadshavare. Medborgarcenter kan hjälpa vårdnadshavare med att göra anmälan om önskemål av placering.

2.3 Erbjudande om plats i förskola eller pedagogisk omsorg

Kriterier för placering i kommunal förskola:

- Ett barn ska erbjudas placering på en förskola så nära barnets eget hem som möjligt. Skälig hänsyn ska tas till barnets vårdnadshavares önskemål. Beroende på tillgång till platser vid placeringstillfället är det inte alltid möjligt att få en plats på den geografiskt närmsta förskolan.
- Syskonförtur gäller för barn med syskon som redan har placering i förskola. Med syskon avses barn i samma hushåll och folkbokförda på samma adress. Syskonförtur gäller inte vid byte av förskola.
- Barn som har behov av särskilt stöd i sin utveckling där en specifik förskola kan tillgodose behovet. Placeringen kan erbjudas i hela kommunen.
- Platsgaranti på en förskola i kommunen inom 4 månader efter inkommen ansökan.

När vårdnadshavare har anmält önskemål om plats ska placering erbjudas barnet inom fyra månader. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas placering.

Erbjudande om placering skickas via e-post eller sms till vårdnadshavare. När placering erbjuds ska båda vårdnadshavarna, i de fall det finns två, acceptera erbjudandet inom angiven tid. Vårdnadshavare kan vända sig till Medborgarcenter om de inte kan bekräfta erbjudande om plats. Uteblivet svar betraktas som ett nej och därmed avslutas ansökan och erbjudandet om placering. Byte av förskola eller pedagogisk omsorg kan endast göras vid särskilda skäl och då gäller inte platsgarantin.

Om vårdnadshavare tackar nej till erbjuden placering upphör platsgarantin enligt skollagen 8 kap. 14 §. Detta gäller även när vårdnadshavare ansökt till en fristående förskola i första hand men blivit erbjuden ”garanti-plats” på en kommunal förskola. Ny anmälan behöver då göras.

Om det inte finns plats för alla sökande till en fristående förskola eller enskild pedagogisk omsorg belägen i Botkyrka kommun har förskolan möjlighet till eget urval. Urvalskriterierna ska vara godkända av kommunen.

2.4 Förskola i kommunal eller enskild regi i annan kommun

Vårdnadshavare som önskar förskola eller pedagogisk omsorg i annan kommuns kommunala regi undersöker själva om det finns plats. Den mottagande kommunen upprättar ett avtal med Botkyrka kommun. Därefter placeras barnet. Förskoleavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Vårdnadshavare som önskar förskola eller pedagogisk omsorg i fristående regi i annan kommun undersöker själva om det finns plats. Den fristående verksamheten och vårdnadshavarna undertecknar ett avtal där det framgår när barnet får påbörja sin placering. Intyget skickas till Botkyrka kommun eller lämnas till Medborgarcenter i Botkyrka kommun. Därefter får barnet påbörja sin placering. Förskoleavgiften betalas till Botkyrka kommun.

2.5 Växelvis boende i olika kommuner

Barn folkbokförda i Botkyrka kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare och där en av vårdnadshavarna är bosatt i en annan kommun, erbjuds plats i Botkyrka kommun. Barn folkbokförda i annan kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare varav en vårdnadshavare är bosatt i Botkyrka kommun, erbjuds placering i mån av plats förutsatt att hemkommunen betalar för platsen.

2.6 Öppettider

Förskola och pedagogisk omsorg erbjuds i Botkyrka kommun helgfria vardagar. Grundprincipen är att verksamheten är öppen 12 timmar och att tiden förläggs klockan 06.30-18.30. För verksamhet övrig tid finns förskola på obekvämlig arbetstid.

Förskola på obekvämlig arbetstid erbjuds av kommunen på särskilda förskolor mellan klockan 05.30-21.30. Båda vårdnadshavarna, i de fall det finns två, behöver lämna in aktuellt anställningsbevis, arbetsschema och intyg styrkta av arbetsgivare. För att ha rätt till förskola på obekvämlig arbetstid krävs att vårdnadshavare uttömt möjligheten att ändra sina arbetstider. Behovet omprövas varje halvår.

2.7 Vistelsetider

I Botkyrka kommun erbjuds alla barn förskola 5 timmar per dag eller i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete, studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Vid behov av vistelsetid utöver 5 timmar per dag är det obligatoriskt för vårdnadshavare att lämna arbetsschema och arbetsgivarintyg/studieintyg som styrker behovet.

Vistelsetid innebär vårdnadshavarens arbetstid, restid samt tid för att lämna och hämta barnet på förskolan, oavsett hur många timmar barnet går på förskolan.

Barn till föräldralediga för annat barn, arbetssökande, ålderspensionärer och de som saknar sysselsättning har rätt till förskola upp till 25 timmar i veckan. Vistelsetid går att välja enligt följande alternativ:

- Upp till 15 timmar per helgfri vecka, halv avgift erläggs.
- Över 15 timmar per helgfri vecka, hel avgift erläggs.

Överenskommelse om vistelsetid görs mellan vårdnadshavare och förskola.

Under introduktionen skrivs en tidsöverenskommelse/ett schema över barnets vistelsetid i verksamheten. Denna undertecknas av både vårdnadshavare och rektor och är bindande. Ny överenskommelse ska göras vid förändring av arbets- eller studiesituation.

Barn till föräldralediga för annat barn, arbetssökande, ålderspensionärer och de som saknar sysselsättning ska vara ledigt från förskolan under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni-augusti, mellan jul och nyår samt klämdagar.

Vid placering 5 timmar per dag på förskola eller pedagogisk omsorg förläggs dessa timmar klockan 09.00-14.00. Barn till föräldralediga har rätt till ordinarie vistelsetid 14 sammanhängande dagar efter syskons födelse.

Allmän förskola omfattar 15 timmar per vecka med minst 525 timmar om året och följer skolans läsår. Ingen verksamhet bedrivs under grundskolans lov dagar. Rektor fastställer närvarotiden.

Barn till vårdnadshavare som arbetar natt har rätt till förskola under dagtid. Rätten till förskola gäller före och efter ett nattpass. Rektor fastställer vistelsetiden.

Den som får sjukpenning eller sjukersättning och har barn placerat i förskola eller pedagogisk omsorg har rätt att behålla samma vistelsetider som före sjukskrivningen. Vid förtidspension krävs intyg för att visa på behov av vistelsetid.

För att upprätthålla kontakt mellan vårdnadshavare och personal bör vårdnadshavare lämna och hämta barnet majoriteten av gångerna under en vecka. Rektor/huvudman beslutar om rutiner för lämning till annan än vårdnadshavare.

2.8 Barns ledighet och stängd verksamhet

Alla barn har rätt till sammanhängande ledighet och vila. Barns ledighet vid semester, större helger och så kallade klämdagar ska anmälas i god tid till rektor. Sommarledighet ska meddelas under april månad. Vid tidpunkter då barnantalet är väsentligt reducerat, till exempel under juni, juli och augusti samt vid jul- och

klämdagar kan en sammanslagning av verksamheter ske.

Barnet har inte rätt till förskola om vårdnadshavare har semester, är tjänstledig eller har lov från studier.

Barn till föräldralediga för annat barn, arbetsökande och de som saknar sysselsättning ska vara ledigt från förskolan under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni-augusti, mellan jul och nyår samt klämdagar.

Ordinarie verksamhet har stängt 2–4 dagar under året för att ge utrymme för personalens utbildning samt utvärdering och planering av verksamheten. Rektor eller huvudman är ansvarig för att i god tid, dock senast två månader före dessa dagar, informera berörda vårdnadshavare.

All verksamhet håller stängt under röda dagar samt under jul-, nyårs- och midsommarafton. Vid vistelsetid utöver 5 timmar per dag har barnet rätt till förskola alla övriga dagar om året. För allmän förskola bedrivs ingen verksamhet under grundskolans lovdagar.

2.9 Introduktion i verksamheten

Introduktion av barn i förskola eller pedagogisk omsorg påbörjas vid placeringsstart och pågår upp till cirka två veckor. Introduktionen anpassas till varje enskilt barn. Det är barnets välmående som avgör den faktiska introduktionstiden. Under introduktionen ska vårdnadshavare vara med barnet under vistelsen i verksamheten. Introduktion tillämpas även vid placering i allmän förskola samt vid byte av förskola.

Det är inte tillåtet att skjuta upp introduktionsdatum längre än två veckor, även om avgift betalas för placeringen.

2.10 Avgifter

Botkyrka kommun tillämpar maxtaxa. Avgiften beräknas utifrån vårdnadshavarnas gemensamma skattepliktiga inkomst. Inkomst ska uppges av vårdnadshavare i Botkyrka kommuns e-tjänst. Botkyrka kommun utför avgiftskontroll utifrån den totala årsinkomsten enligt Skatteverkets fastställda förvärvsinkomst.

Den högsta avgiften betalas för det yngsta barnet i familjen. För det fjärde barnet betalas ingen avgift. Någon avgift utöver detta (för till exempel lovdagar eller mat) får inte tas ut från vårdnadshavarna. För barn mellan 3 och 5 år som går på förskola reduceras avgiften med 25 procent mellan den 1 september och den 31 maj.

Vid förändrade familjeförhållanden beräknar kommunen ny inkomst från familjens förändrade folkbokföringsdatum. Om vårdnadshavarna är folkbokförda på olika adresser får de varsin faktura. Även i de fall en vårdnadshavare betalar underhållsstöd gäller regeln att båda vårdnadshavare faktureras om de är folkbokförda på olika adresser. Avgiften beräknas med procentuell fördelning utifrån respektive vårdnadshavares skattepliktiga inkomst. Den sammanlagda

fakturan får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan.

Om vårdnadshavare har oreglerade skulder för tidigare avgifter aktualiseras dessa och kontakt tas med socialtjänsten.

2.11 Uppsägning av plats

1. Uppsägningstiden för förskola och pedagogisk omsorg är en månad. Vårdnadshavare betalar avgift under uppsägningstiden. Placeringen sägs upp i kommunens e- tjänst. Är vårdnadshavarna folkbokförda på olika adresser måste båda vårdnadshavarna logga in och bekräfta uppsägningen innan den kan bli godkänd. Barnet är försäkrat under uppsägningstiden om barnet vistas i förskola eller pedagogisk omsorg i Botkyrka kommun.
2. Barn som flyttar från kommunen och har en placering på en kommunal förskola i Botkyrka sägs upp med en månads uppsägningstid. Under uppsägningstiden har barn rätt att gå kvar både på kommunal och fristående förskola.
3. Frånvaro från verksamheten mer än en månad utan anmälan uppfattar kommunen som en uppsagd plats. Det tillkommer en månads uppsägningstid utöver den outnyttjade tiden.
4. Önskar vårdnadshavare behålla placeringen under en längre frånvaro, maximalt fyra månader, ska detta skriftligen meddelas till verksamheten innan frånvaron. Förskoleavgiften kvarstår under frånvaron. Återkommer inte barnet till verksamheten efter fyra månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Detta gäller inte vid sjukhusvistelse och annan allvarlig sjukdom. Vid nytt behov av placering ska vårdnadshavarna göra en ny anmälan om förskola eller pedagogisk omsorg.
5. Det är inte tillåtet att skjuta upp introduktionsdatum längre än två veckor, även om avgift betalas för placeringen.
6. Vid utebliven betalning av avgiften blir vårdnadshavarna kontaktade för reglering av skulden enligt kommunens kravrutin. Om betalning trots detta inte sker tas kontakt med socialtjänsten.
7. För barn som är folkbokförda i Botkyrka kommun tillämpas ingen uppsägningstid vid byte av verksamhet. En viss tid för administration bör finnas. De ansvariga för respektive enhet avtalar med varandra om ett lämpligt datum för övergång. Platsgarantin gäller inte vid byte av verksamhet inom kommunen. Vid byte från fristående till kommunal regi gäller platsgarantin.
8. Uppsägning av sexåringar sker automatiskt och placeringen avslutas den 31 juli.

3. Fritidshem

Fritidshem erbjuds elever i Botkyrka kommun fram till den termin eleven fyller tio år. Om en elev på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling kan fritidshem erbjudas efter att eleven fyllt tio år. Fritidshem erbjuds utifrån vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier, eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

3.1 Anmälan om önskemål av plats

Anmälan om önskemål av plats görs i e-tjänsten på www.botkyrka.se. Anmälan till fritidshem görs i samband med placering i förskoleklass eller grundskola/grundsärskola. Bekräftelse på anmälan skickas automatiskt med e-post eller sms till sökande vårdnadshavare.

Medborgarcenter kan hjälpa vårdnadshavare med att göra anmälan om önskemål av plats.

3.2 Erbjudan om plats i fritidshem

Erbjudande om plats skickas via e-post eller sms till vårdnadshavare. När plats erbjuds ska båda vårdnadshavarna, i de fall det finns två, acceptera erbjudandet inom angiven tid. Uteblivet svar betraktas som ett nej och därmed avslutas ansökan och erbjudandet om plats.

3.3 Fritidshem i kommunal eller enskild regi i annan kommun

Vårdnadshavare som önskar fritidshem i annan kommuns kommunala regi undersöker själva om det finns plats. Den mottagande kommunen upprättar ett avtal med Botkyrka kommun. Därefter placeras eleven. Avgiften betalas till Botkyrka kommun.

Vårdnadshavare som önskar fritidshem i fristående regi i annan kommun undersöker själva om det finns plats. Den fristående verksamheten och vårdnadshavarna undertecknar ett avtal där det framgår när eleven får påbörja sin placering. Intyget skickas till Botkyrka kommun eller lämnas till Medborgarcenter i Botkyrka kommun. Därefter får eleven påbörja sin placering. Avgiften betalas till Botkyrka kommun.

3.4 Öppettider

Fritidshem erbjuds i Botkyrka kommun helgfria vardagar. Grundprincip är att verksamheten är öppen 12 timmar och att tiden förläggs klockan 06.30-18.30.

Fritidshem på obekvämlig arbetstid erbjuds av kommunen på särskilda förskolor mellan klockan 05.30-21.30. Båda vårdnadshavarna, i de fall det finns två, behöver lämna in aktuellt anställningsbevis, arbetsschema och intyg styrkt av arbetsgivare. För att ha rätt till fritidshem på obekvämlig arbetstid krävs att vårdnadshavare uttömt möjligheten att ändra sina arbetstider. Behovet omprövas varje halvår.

3.5 Vistelsetider

Vistelsetider i fritidshem utgår ifrån vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier, eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Vid start skrivs en tidsöverenskommelse/ett schema över elevens vistelsetid i verksamheten. Denna undertecknas av både vårdnadshavare och rektor och är bindande. Ny överenskommelse ska göras vid förändring av arbets- eller studiesituation. Vid heltidsplacering på fritidshem gäller 4 timmar. Vid behov av vistelsetid utöver 4 timmar per dag är det obligatoriskt för vårdnadshavare att lämna arbetsschema och arbetsgivarintyg/studieintyg som styrker behovet.

Under skolloven erbjuds alla elever 7 timmar fritidshem per dag. Grund för vistelsetid utöver 7 timmar per dag under skolloven är vårdnadshavares arbetstid och/eller studietid samt restid.

Elever till vårdnadshavare som arbetar natt har rätt till fritidshem.

Den som får sjukpenning eller sjukersättning har rätt att behålla samma vistelsetider som före sjukskrivningen. Ålderspension likställs med heltidsarbete och ger rätt till heltidsplacering. Vid förtidspension krävs intyg för att visa på behov av vistelsetid.

3.6 Elevers ledighet och stängd verksamhet

Alla elever har rätt till sammanhängande ledighet och vila. Elevers ledighet vid semester, större helger och så kallade klämdagar ska anmälas i god tid till personalen. Sommarledighet ska meddelas under april månad. Vid tidpunkter då elevantalet är väsentligt reducerat, till exempel under juni, juli och augusti samt vid jul- och klämdagar, kan en sammanslagning av verksamheter ske.

Eleven har inte rätt till fritidshem om vårdnadshavare har semester, är tjänstledig eller har lov från studier.

Verksamheten har stängt 2–4 dagar under året för att ge utrymme för personalens utbildning samt utvärdering och planering av verksamheten. Rektor är ansvarig för att i god tid, dock senast två månader före dessa dagar, informera berörda vårdnadshavare.

All verksamhet håller stängt under röda dagar samt under jul-, nyårs- och midsommarafton.

3.7 Avgifter

Botkyrka kommun tillämpar maxtaxa. Avgiften beräknas utifrån vårdnadshavarnas gemensamma skattepliktiga inkomst. Botkyrka kommun gör avgiftskontroll. Den högsta avgiften betalas för det yngsta barnet i familjen. För det fjärde barnet betalas ingen avgift. Någon avgift utöver detta (för till exempel lovdagar eller mat) får inte tas ut från vårdnadshavarna.

Vid förändrade familjeförhållanden beräknar kommunen ny inkomst från familjens förändrade folkbokföringsdatum. Om vårdnadshavarna är folkbokförda på olika adresser får de varsin faktura. Även i de fall en vårdnadshavare betalar underhållsstöd gäller regeln att

båda vårdnadshavare faktureras om de är folkbokförda på olika adresser. Avgiften beräknas med procentuell fördelning utifrån respektive vårdnadshavares skattepliktiga inkomst. Den sammanlagda fakturan får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan.

Inkomst ska uppges av vårdnadshavare i Botkyrka kommuns e-tjänst.

Om vårdnadshavare har oreglerade skulder för tidigare avgifter aktualiseras dessa och kontakt tas med socialtjänsten.

3.8 Uppsägning av plats

1. Uppsägningstiden för fritidshem är en månad. Vårdnadshavare betalar avgift under uppsägningstiden. Placeringen sägs upp i kommunens e-tjänst. Är vårdnadshavarna folkbokförda på olika adresser måste båda vårdnadshavarna logga in och bekräfta uppsägningen innan den kan bli godkänd. Eleven är försäkrad under uppsägningstiden, om eleven vistas i skola i Botkyrka kommun. För elev med placering i fristående skola ansvarar huvudmannen för att kontrollera barnens rätt till fritidshem.
2. Frånvaro från verksamheten mer än en månad utan anmälan om särskilda skäl innebär att kommunen avslutar placeringen.
3. Önskar vårdnadshavare behålla platsen under en längre frånvaro, maximalt fyra månader, ska detta meddelas till verksamheten innan frånvaron. Avgiften kvarstår under frånvaron. Återkommer inte eleven till verksamheten efter fyra månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Detta gäller inte vid sjukhusvistelse och annan allvarlig sjukdom. Vid nytt behov av placering ska vårdnadshavarna göra en ny anmälan om fritidshem.
4. Vid utebliven betalning av avgiften blir vårdnadshavarna kontaktade för reglering av skulden enligt kommunens kravrutin. Om betalning trots detta inte sker tas kontakt med socialtjänsten.
5. För elever som är folkbokförda i Botkyrka kommun tillämpas ingen uppsägningstid vid byte av verksamhet. En viss tid för administration bör finnas. De ansvariga för respektive enhet avtalar med varandra om ett lämpligt datum för övergång.
6. Uppsägning från fritidshem av elev som är tio år och är födda innan skolstart på hösten sker automatiskt under våren. Uppsägningen gäller från och med skolstart på hösten.
7. Uppsägning från fritidshemmet av elev som är tio år och är födda efter skolstart när höstterminen börjar sker automatiskt under hösten. Uppsägningen gäller från och med skolstart i januari.

Godkännande av enskild pedagogisk omsorg, Labolina

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner delvis familjedaghemmet Labolinas ansökan om enskild pedagogisk omsorg. Godkännandet gäller för sex barn på Hundhamravägen 25 i Norsborg.
2. Godkännandet gäller under förutsättning att sökanden har åtgärdat brister gällande elsäkerhet i lokalen innan verksamheten startar.

Sammanfattning

Den 31 augusti 2022 ansökte familjedaghemmet Labolina om godkännande av enskild pedagogisk omsorg. Ansökan avser att öppna ett familjedaghem för åtta barn i åldern 1–5 år i den privata lägenheten på Hundhamravägen 25 i Norsborg.

Förvaltningens bedömning är att familjedaghemmet Labolina har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten utifrån kraven i styrdokumentet. Företrädaren bedöms i övrigt som lämplig att bedriva verksamheten.

Antalet ansökta platser överstiger det rekommenderade antalet barn per anställd i kommunens riktlinjer för pedagogisk omsorg. Förvaltningen bedömer vidare att de tilltänkta utrymmena inte är tillräckligt stora för verksamhet för åtta barn. Därför föreslår förvaltningen att godkännandet gäller för sex barn.

Vid besöket uppmärksammades att det saknas jordfelsbrytare och glasskydd runt propparna i proppskåpet. Innan barn kan tas emot i verksamheten behöver detta åtgärdas.

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Godkännande av enskild pedagogisk omsorg, Labolina

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner delvis familjedaghemmet Labolinas ansökan om enskild pedagogisk omsorg. Godkännandet gäller för sex barn på Hundhamravägen 25 i Norsborg.
2. Godkännandet gäller under förutsättning att sökanden har åtgärdat brister gällande elsäkerhet i lokalen innan verksamheten startar.

Sammanfattning

Den 31 augusti 2022 ansökte familjedaghemmet Labolina om godkännande av enskild pedagogisk omsorg. Ansökan avser att öppna ett familjedaghem för åtta barn i åldern 1–5 år i den privata lägenheten på Hundhamravägen 25 i Norsborg.

Förvaltningens bedömning är att familjedaghemmet Labolina har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten utifrån kraven i styrdokumentet. Företrädaren bedöms i övrigt som lämplig att bedriva verksamheten.

Antalet ansökta platser överstiger det rekommenderade antalet barn per anställd i kommunens riktlinjer för pedagogisk omsorg. Förvaltningen bedömer vidare att de tilltänkta utrymmena inte är tillräckligt stora för verksamhet för åtta barn. Därför föreslår förvaltningen att godkännandet gäller för sex barn.

Vid besöket uppmärksammades att det saknas jordfelsbrytare och glasskydd runt propparna i proppskåpet. Innan barn kan tas emot i verksamheten behöver detta åtgärdas.

Ärendet

Den 31 augusti 2022 ansökte familjedaghemmet Labolina om godkännande av enskild pedagogisk omsorg. Ansökan avser att öppna ett familjedaghem för åtta barn i åldern 1–5 år i den privata lägenheten på Hundhamravägen 25 i Norsborg.

En intervju har genomförts där sökanden gavs möjlighet att beskriva verksamheten. Därefter gjordes ett besök i lokalen för att kontrollera om den är ändamålsenlig för den verksamhet som ska bedrivas. Familjedaghemmet Labolina har kompletterat ansökan med godkännande från bostadsrättsföreningen.

Beskrivning av den planerade verksamheten

I ansökan beskrivs att verksamheten ska ge barnen stimulans genom trygghet och välbefinnande i ett mindre sammanhang. Målet är att barnen ska bli redo för övergång till förskoleklass och bli goda samhällsmedborgare. Läroplanen för förskolan och barnkonventionen uppges vara viktiga styrdokument som kommer att prägla arbetet.

Sökandens bakgrund

Företrädaren för familjedaghemmet Labolina (nedan företrädaren) har förskolläraryrket och lång dokumenterad erfarenhet av arbete i Botkyrka kommuns förskolor. I samband med ansökan skickade företrädaren in utdrag ur belastningsregistret. I belastningsregistret fanns inga uppgifter att redovisa.

Bemanning

Företrädaren kommer att bedriva verksamheten själv och är därmed både huvudman och personal. Hon uppger att hon har bra kontakt med andra familjedaghem i området runt Hundhamravägen och att de planerar att genomföra vissa aktiviteter tillsammans. Vid eventuell sjukdom och kortare frånvaro är det möjligt att lösa behovet av vikarie genom att barnen tillfälligt vistas i de andra familjedaghemmen. Företrädaren uppger vidare att familjedaghemmen kommer att samarbeta vid klämdagar och semesterperioder för att möta vårdnadshavares önskemål.

Inomhus- och utomhusmiljö

Familjedaghemmet kommer att bedrivas i företrädarens bostad på Hundhamravägen 25 i Norsborg. Lägenheten är 107 kvm och verksamheten kommer att bedrivas i köket, vardagsrummet och i ett av sovrummen.

I anslutning till lägenheten har företrädaren en egen uteplats. På gården finns även gungor och lekställningar som verksamheten kan nyttja. Företrädaren uppger att verksamheten kommer besöka lekplatsen på gården regelbundet och även en närbelägen skogsdunge.

Konsekvensanalys

I enlighet med kommunens riktlinjer har förvaltningen genomfört en konsekvensanalys för att identifiera vilka organisatoriska och ekonomiska konsekvenser den tillkommande verksamheten skulle ha på redan befintliga kommunala förskoleverksamheter.

Botkyrka kommun har ett överskott av förskoleplatser i området. Enligt befolkningsprognosen kommer ökningen av barn i åldrarna 1–5 år att avta i Norsborg under de närmaste åren. Företrädaren ansöker om godkännande för ett begränsat antal platser. Förvaltningens bedömning är därför att verksamheten inte kommer att medföra några påtagliga negativa konsekvenser för Botkyrka kommuns förskolor.

Förvaltningens bedömning

Företrädaren har en förskolelärarexamen samt lång erfarenhet av att arbeta med barn. Förvaltningens bedömning är att familjedaghemmet Labolina har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten utifrån kraven i styrdokumentet. Företrädaren bedöms i övrigt som lämplig att bedriva verksamheten.

Vid besök i lokalen kontrollerades att den är trygg och säker samt hälsosam för barn att vistas i. Kontrollen genomfördes av lokalsamordnare på förvaltningen och utgick från det underlag som används vid barnskydds rond i förskolor. Vid besöket uppmärksammades att det saknas jordfelsbrytare och glasskydd runt propparna i proppskåpet. Innan barn kan tas emot i verksamheten behöver detta åtgärdas. Utöver detta är den samlade bedömningen av det genomförda besöket att lokalen och närområdet är väl lämpade för den verksamhet som ska bedrivas.

Antalet ansökta platser överstiger det rekommenderade antalet barn per anställd i kommunens riktlinjer för pedagogisk omsorg. Förvaltningen bedömer vidare att de tilltänkta utrymmena inte är tillräckligt stora för verksamhet för åtta barn. Därför föreslår förvaltningen att godkännandet gäller för sex barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms medföra vissa ekonomiska konsekvenser för Botkyrka kommun på så sätt att befintligt platsöverskott i stadsdelen kommer att öka något. Förvaltningens bedömning är dock att beslutet inte innebär påtagliga negativa konsekvenser med anledning av det begränsade antalet platser som godkännandet avser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetsstöd

Expedieras till:

Familjedaghemmet Labolina

Redovisning av delegationsbeslut mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av besluten.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör februari 2023
Delegationsbeslut Kvalitetsstöd februari 2023
Delegationsbeslut S:t Botvids gymnasium januari 2023
Delegationsbeslut Skyttbrinks gymnasium februari 2023
Delegationsbeslut Tullinge gymnasium januari 2023
Delegationsbeslut Malmsjö skola januari 2023
Delegationsbeslut Skogsbacksskolan januari 2023
Delegationsbeslut Storstretsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Kvarnhagsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Falkbergsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Tallidsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Rikstens skola januari 2023
Delegationsbeslut Borgskolan januari 2023
Delegationsbeslut Kassmyraskolan januari 2023
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Eklidsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Tunaskolan januari 2023
Delegationsbeslut Karsby international school januari-februari 2023
Delegationsbeslut Örtagården januari 2023
Delegationsbeslut Prästkragen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Björkstugan januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Hjorten januari 2023
Delegationsbeslut förskola Kärrspiran januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Lövholmen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Skäcklinge gård januari 2023

Delegationsbeslut förskolan Trollet januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Älvan januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Vitsippan januari 2023
Delegationsbeslut förskola Vreta januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Blåsippan januari 2023
Delegationsbeslut Alby Östra förskoleenhet januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Vallmon januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Granen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Tunnländsgården januari 2023
Delegationsbeslut Språkcentrum januari-februari 2023

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör februari 2023
Delegationsbeslut Kvalitetsstöd februari 2023
Delegationsbeslut S:t Botvids gymnasium januari 2023
Delegationsbeslut Skyttbrinks gymnasium februari 2023
Delegationsbeslut Tullinge gymnasium januari 2023
Delegationsbeslut Malmsjö skola januari 2023
Delegationsbeslut Skogsbacksskolan januari 2023
Delegationsbeslut Storvretsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Kvarnhagsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Falkbergsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Tallidsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Rikstens skola januari 2023
Delegationsbeslut Borgskolan januari 2023
Delegationsbeslut Kassmyraskolan januari 2023
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan januari 2023
Delegationsbeslut Eklidsskolan januari 2023

Delegationsbeslut Tunaskolan januari 2023
Delegationsbeslut Karsby international school januari-februari 2023
Delegationsbeslut Örtagården januari 2023
Delegationsbeslut Prästkragen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Björkstugan januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Hjorten januari 2023
Delegationsbeslut förskola Kärrspiran januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Lövholmen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Skäcklinge gård januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Trollet januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Älvan januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Vitsippan januari 2023
Delegationsbeslut förskola Vreta januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Blåsippan januari 2023
Delegationsbeslut Alby Östra förskoleenhet januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Vallmon januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Granen januari 2023
Delegationsbeslut förskolan Tunlandsgården januari 2023
Delegationsbeslut Språkcentrum januari-februari 2023

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Enhet: Utbildningsdirektör**Månad: februari****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-02-10	C 13	Beslut om studieresa för elev utanför EU	UN/2023:0027	
2023-02-20	C 13	Beslut om studieresa för elever utanför EU	UN/2023:0028	
2023-02-21	A 6	Ansökan om distansutbildning som särskilt stöd	UN/2023:00104	

Enhet: Kvalitetsstöd**Månad: februari kvalitetsstöd****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-02-14	D1	Avslag av tillfällig ökning av familjedaghem Gabi och småpiraterna från 7 barn till 8 barn.	UN/2023:00090	
2023-02-14	D1	Beviljande av tillfällig ökning av familjedaghem Dockan från 6 barn till 7 barn.	UN/2023:00083	
2023-02-02	A18	Beslut om tilläggsbelopp	UN/2022:00576: 4	
2023-02-02	A18	Beslut om tilläggsbelopp	UN/2023:0076-2	
2023-02-02	A18	Beslut om tilläggsbelopp	UN/2023:0077-2	
2023-02-08	A18	Beslut om tilläggsbelopp	UN/ 2023:00078:2	
2023-02-08	A18	Beslut om tilläggsbelopp	UN/2023:00079: 2	

Enhet: Trädgårdsstadsskolan**Månad: Jan skickas in 5 feb 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-03	C1	EG Lärarass TIM		
2023-01-03	C1	EN Lärarass TIM		
2023-01-03	C1	EC Lärarass TIM		
2023-01-03	C1	TO Lärarass TIM		
2023-01-03	C1	EC Lärarass TIM		
2023-01-05	C1	AS Lärare NO		
2023-01-05	C1	LM Lärare FRA		
2023-01-23	C1	SG Lärarass TIM		
2023-01-09	C1	SR Lärarass TIM		
2023-01-19	C1	PT Lärarass TIM		

**Enhet: Karsby International
School
Månad: VT-23**

++

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-09-14	CI	Anställnings av lärare 4-6, 220901- 221231		
2023-01-10	CI	Anställning av Studie o yrkesvägledare 230508-tv.		
2023-01-11	CI	Aställning av Förskollärae 230109- 230811		
2023-01-12	C1	Anställnings av Måltidsbiträde, 230110- 230212		
2023-01-20		Anställning av lärareassistent 230109-23081		
2023-01-24	CI	Anställning av lärare 0-3, 230119-230630		
2023-01-24	C1	Anställning av 2 lärare 4-6, 230101- 230630.		
2023-02-03	C1	Anställning av Måltidsbiträde, 230123- 230203.		
2023-02-07	C1	Anställning av fritidsledare, 230102- 230630.		
2023-02-07	C1	Anställning av Måltidsbiträde, 230120- 230630.		

Delegat: Alexandra Ohlén

Alexandra Ohlén rektor

Enhet: Alby Östra förskoleenhet**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-19	C1	Anställningsavtal tv	TRAF/2022:0 0011-9	

Enhet: ...Tullinge gymnasium**Månad: ...Februari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegering s- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
20221220	C1	Beslut om tidsbegränsad anställning lärare svenska som andra språk	TULG/2022:00059	
20230124	C1	Beslut om tidsbegränsad anställning kurator	TULG/2023:00002	
20230124	C1	Beslut om tidsbegränsad anställning skolsköterska	TULG/2023:00003	
20230124	C1	Beslut om tidsbegränsad anställning speciallärare	TULG/2023:00004	
20230124	C1	Beslut om tidsbegränsad anställning gymnasielärare allmänna ämnen	TULG/2023:00005	

**Enhet: Norsborg Östra förskoleenhet
Förskolan Prästkragen****Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-10	C1	Anställningsavtal Fskl visstid 230101-230630	PRÄF/2023:00001	
2023-01-10	C1	Anställningsavtal Fskl visstid 230101-230630	PRÄF/2023:00002	
2023-01-16	C1	Anställningsavtal Bsk visstid 230101-230630	PRÄF/2023:00003	

Delegat: Izla Shamoon

**Enhet: Norsborg Östra förskoleenhet
Förskolan Örtagården****Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-16	C1	Anställningsavtal Ass visstid 230101-230630	ÖRTF/2023:0001	

Delegat: Izla Shamoon

S:t Botvids gymnasium

Månad: JANUARI 2023

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
3/1-23	C 1	Anställningsbeslut Biblioteksansvarig 80 % Tidsbegränsad anställning, särskild visstid Fr o m 2023-01-09 t o m 2023-06-21	STBG/ 2023:00001	Olof Svenhamn Bitr rektor
18/1-23	C 1	Anställningsbeslut Elevassistent 80 % Tillsvidareanställning Fr o m 2023-02-01	STBG/ 2023:00005	Gustav Wadman KTT
18/1-23	C 1	Anställningsbeslut Fritidsledare Lönetillägg Fr o m 2023-01-09 t o m 2023-06-13	STBG/ 2023:00006	Gustav Wadman Gruppchef KTT
19/1-23	C 2	Anställningsavtal IT - tekniker 60 % Tillsvidareanställning Fr o m 2023-08-01	STBG/ 2023:00007	Mats Lönn Admin Chef
19/1-23	C 1	Anställningsbeslut Kock Lönetillägg Fr o m 2023-01-01 t o m 2023-06-30	STBG/ 2023:00008	Gustav Wadman KTT
30/1-23	C 1	Anställningsbeslut Lärare i svenska som andra språk 100% Tillsvidareanställning Fr o m 2023-02-01	STBG/ 2023:00010	Charlotte Björnfot Bitr rektor
		- - -		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: BORGSKOLAN...

Månad: Januari -2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
20230109	C1	Anställ.avt.tidsbeg.Speciallärare Sär. 230109-230622- 100%	Borg/2023	
20230109	C1	Anställ.avt. tidsbeg, Lärare förskoleklass, 20 230109-- 100%	Borg/2023	
20230130	C1	Anställ.avt. TV, Skolsköterska, 20230130-- 80%	Borg/2023	

Enhet: Kassmyraskola**Månad: december 2022-februari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-09	C1	Tidsbegränsad anställning lärare, vikariat	Kass/2022:00076	Nej
2023-01-09	C1	Tillsvidareanställning elevassistent	Kass/2022:00083	Nej
2023-02-01	C1	Tidsbegränsad anställning förstelärare	Kass/2023:0003	Nej
2023-01-27	C1	Tidsbegränsad anställning musiklärare	Kass/2023:0004	Nej
2023-02-01	C1	Tidsbegränsad anställning lärare fritidshem	Kass/2023:00009	Nej
2023-02-01	C1	Tillsvidareanställning kock/arbetsledare	Kass/2023:00010	Nej

Enhet: Skyttbrinks gymnasium**Månad: Februari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230207	D4	Beslut om tidsbegränsad avstängning av elev i de frivilliga skolformena.	SKYG/2023:0001-1	Avstängning
230207	D4	Beslut om tidsbegränsad avstängning av elev i de frivilliga skolformena.	SKYG/2023:0002-1	Avstängning

Enhet: Förskolan Björkstugan**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Förskollärare – Månadsavlönad – tidsbegr. Enl. skollagen – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 27	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		
2023 01 27	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Hjorten**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 27	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Kärrspiran**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Månadsavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 10 30		
2023 01 12	C1	Anställningsavtal – Måltidsbidräde – Månadsavlönad – BEA – 2023 01 12 – 2024 01 11		
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 08 31		
2022 12 12	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad -VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		
2022 12 12	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad -VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		
2023 01 16	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad -VIK – 2023 01 16 – 2023 08 31		
2023 01 25	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Timavlönad -VIK – 2023 03 01 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Lövholmen**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Månadsavlönad – VIK - 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 27	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		
2023 01 27	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Skäcklinge Gård**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Förskollärare – Månadsavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2022 12 12	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 02 01 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Trollet**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – SÄVA – 2023 01 01 – 2023 06 30		
2023 01 10	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – SÄVA – 2023 01 16 – 2023 06 30		
2023 01 16	C1	Anställningsavtal – Assistent – Månadsavlönad – BEA – 2023 02 01 – 2023 12 31		
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 08 31		
2023 01 23	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Timavlönad – VIK – 2023 01 23 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Älvan**Månad: Januari 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Måltidsbiträde – Månadsavlönad – SÄVA – 2023 01 01 – 2023 12 31		
2023 01 01	C1	Anställningsavtal – Assistent – Timavlönad – VIK – 2023 01 01 – 2023 08 31		
2023 01 23	C1	Anställningsavtal – Barnskötare – Timavlönad – VIK – 2023 01 23 – 2023 08 31		

|

|

|

|

|

|

Skola: Falkbergsskolan

Månad: Januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts-Datum	Dele-gations - Punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Kopia av besluts-handl. bif.
	CI CI	Anställningsavtal Lärare i svenska och So from 6/2-23 tillsvidare. Uppsägnings/Avslut anställningsavtal Lärare svenska o So from 10/2-23.	FALS/2023:00001 FALS/2023:00002	

Delegat: _____
Namnförtydligande: Carolina Ejenäs bitr.rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Kvarnhagsskolan

Månad: 01 / 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-26	C1	Anställningsavtal	KVAS/2023:00006	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Språkcentrum

Månad 22/02/2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2023-01-24	C1	Utökning av tjänst - Litauiska 10%	UN/2023:00041	
2023-01-27	C1	Anställningsavtal	UN/2023:00046	
2023-02-23	C1	Utökning av tjänst – Ryska 5%	UN/2023:00102	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Skogsbacksskolan

Månad: Januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av beslutshandling bifogas
230111 230111	D9 D9	Kränkande behandling 11 januari Kränkande behandling 2, 11 januari	STOS/2023:00003 SKOS/2023:00004	

Enhet: Storstretskolan**Månad: December 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av beslut s- handl · bifog as
230116 230110	D9 C1	Kränkande behandling 16 januari Avtal lärare, åk 4-9 timanställning	STOS/2023:00002 STOS/2023:00003	

Enhet: Norsborg Central
Förskoleenhet
Förskolorna: Vallmon,
Ringblomman, Granen och Tal-och
Språk

Månad: Januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Vallmon	C1	Anställning av barnskötare, visstid 2023-01-30 - 2023-06-30		
Ringblomman	C1	Inga beslut att anmäla.		
Granen	C1	Anställning av förskollärare 2023-01-01 tillsvidare		
	C1	Anställning av förskollärare, visstid 2023-01-18 - 2023-03-31		
	C1	Anställning av förskollärare 2023-01-01 tillsvidare		
Tal- och Språk/ Blå Vinge	C1	Inga beslut att anmäla.		

Delegat: Mikaela Liedegren, rektor

Enhet: Norsborg Västra
Förskoleenhet
Förskolorna: Aspen, Blåsippan,
Vitsippan

Månad: Januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts- datum	Delegering s- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Aspen	C1	Inga beslut att anmäla.		
Blåsippan	C1	Anställning av barnskötare visstid 2023-01-23 - 2023-07-31		
Vitsippan	C1	Anställning av barnskötare visstid 2023-01-09 - 2023-06-16		
		Anställning av assistent visstid 2023-01-09 - 2023-06-30		
		Anställning av barnskötare visstid 2023-01-23 - 2023-06-30		

Delegat: Eva Uddheden, rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Tallidsskolan

Månad: Januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230125	C1	Fritidshemslärare avtal	TALS/202330 002	

ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Vreta

Månad: 230301

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230301	CI	Säva	VREF/2023:00 002	

Enhet: Rikstens skola**Månad: Jan 2023****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230109	C1	Anställning/Beslut lärare H.A		
230109	C1	Anställning/Beslut Fritidspedagog Y.A		
230109	C1	Anställning/Beslut lärare A.S		
230109	C1	Anställning/Beslut lärare J.B		
230110	C1	Anställning/Beslut fritidspedagog W.S		
230113	C1	Anställning/Beslut fritidspedagog P.A		
230123	C1	Anställning/Beslut Fritidspedagog C.B		
230131	C1	Anställning/Beslut fritidspedagog S.K		
230127	C1	Anställning/Beslut elevassisten F.O		
230130	C1	Anställning/Beslut elevassisten A.D		

Enhet: ...

Månad: januari 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
23-01-10	D 37	Dispens för utökad barnomsorg fritids	EKLS/2023:0 0001	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Ängsgården

Månad: Feb 2023

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230202	C1	SÄVA bsk 230201-230630	ÄNGF/2023:0 0001	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Vreta

Månad: 2301

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
230120	C1	Säva	VREF/2023:00 002	

Redovisning av anmälningssärenden mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Skolinspektionen- Tematisk kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser på Hammerstaskolan 2022:8799 (UN/2023:00069)
- Information om tillsynsbesök, uppföljning i tillsynsärende Dnr SI 2022:1941 (UN/2022:00133-14)
- (SEK) Begäran om yttrande med anledning av uppgifter om kränkande behandling vid Grindtorpsskolan (BEO) Dnr SI 2023:1800 (UN/2023:00107)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- Beslut begäran om yttrande med anledning av uppgifter om kränkande behandling vid Fittjaskolan 2022:11145 (UN/2022:00585)
- (SEK)Beslut från Barn- och elevombudet (BEO) - Anmälan om kränkande behandling vid Rikstens skola Dnr SI 20225128 (UN202200271)

Beslut från Skolverket

- Beslut Statsbidrag för digitalisering av nationella prov för 2022 Dnr 8.1.2-2022:003504 (UN/2023:00088)

Beslut från Förvaltningsrätten

Beslut från Migrationsverket

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Sammanträdesordning 2023 (UN/2023:00014)
- Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2023-02-13 Riktlinjer för beredande och rådgivande organ KS/2022:00518 (UN/2023:00014)

- Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2023-01-16 Reglemente för kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 (UN/2023/00014)

Övrigt

Referens

Mariam Behnam
mariam.behnam@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsförvaltningen

Redovisning av anmälningsärenden mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Skolinspektionen- Tematisk kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser på Hammerstaskolan 2022:8799 (UN/2023:00069)
- Information om tillsynsbesök, uppföljning i tillsynsärende Dnr SI 2022:1941 (UN/2022:00133-14)
- (SEK) Begäran om yttrande med anledning av uppgifter om kränkande behandling vid Grindtorpsskolan (BEO) Dnr SI 2023:1800 (UN/2023:00107)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- Beslut begäran om yttrande med anledning av uppgifter om kränkande behandling vid Fittjaskolan 2022:11145 (UN/2022:00585)
- (SEK)Beslut från Barn- och elevombudet (BEO) - Anmälan om kränkande behandling vid Rikstens skola Dnr SI 20225128 (UN202200271)

Beslut från Skolverket

- Beslut Statsbidrag för digitalisering av nationella prov för 2022 Dnr 8.1.2-2022:003504 (UN/2023:00088)

Beslut från Förvaltningsrätten

Beslut från Migrationsverket

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Sammanträdesordning 2023 (UN/2023:00014)
- Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2023-02-13 Riktlinjer för beredande och rådgivande organ KS/2022:00518 (UN/2023:00014)
- Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2023-01-16 Reglemente för kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 (UN/2023/00014)

Övrigt

Tematisk kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser på Hammerstaskolan

Botkyrka kommun har fått information om att Skolinspektionen under våren 2023 genomför en tematisk kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser och att Hammerstaskolan ingår i granskningen.

Skolinspektionen har i uppdrag av regeringen att följa upp och utvärdera garantin för tidiga stödinsatser (den så kallade "läsa-, skriva- räknagarantin") som började gälla den 1 juli 2019. Denna kvalitetsgranskning genomförs som en del av denna utvärdering. Mer information om uppdraget, garantin och om de rapporter som hittills publicerats finns här: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Vi planerar att besöka Hammerstaskolan den 24 februari. Granskningen genomförs av Roger Thuring och Therese Jakobsson. Nedan ges mer information om kvalitetsgranskningens genomförande.

Vad behöver ni göra nu?

Läs igenom förslag på bifogat besökschema (se information nedan om vilka intervjuer som ska genomföras). Återkom med eventuella synpunkter på schemat senast den 9 februari till roger.thuring@skolinspektionen.se.

Låt också förskollärare, lärare och den personal med specialpedagogisk kompetens som ska delta i intervjuerna få ta del av detta informationsbrev så att de är införstådda med vad granskningen handlar om inför Skolinspektionens besök.

Vad händer sen?

Skolinspektionen kommer att besöka skolan och genomföra intervjuer i syfte att få en bild av skolans arbete på det aktuella området. För intervjuerna kommer utredarna behöva ha tillgång till ett ostört rum som rymmer Skolinspektionens två utredare samt samtliga intervjudeltagare. Ni behöver sätta ihop grupper som ska intervjuas enligt nedan.

Två intervjuer med lärare

Vi vill intervju de förskollärare och lärare som undervisar elever i förskoleklass och som ansvarar för elevers språkliga och/eller matematiska utveckling (inte fler än sex personer).

I den andra gruppintervjun vill vi intervju lärare som undervisar elever i lågstadiet i svenska och/eller svenska som andraspråk och/eller matematik (inte fler än sex personer). Om det finns fler än sex sådana lärare på skolan, vill vi att ni prioriterar de lärare som undervisar i åk 1 och åk 3.

Vi önskar att förskollärare/lärare tar med sig klasslistor till intervjun.

Intervju med personal med specialpedagogisk kompetens

Vi vill intervju den personal med specialpedagogisk kompetens som har hela eller delar av sin tjänst i förskoleklass och årskurs 1-3.

Intervju med rektor

Vi vill intervju skolans rektor. Rektorn avgör om även någon annan ur skolledningen ska delta i denna intervju, t.ex. en biträdande rektor med ansvar för F-3 och arbetet med garantin.

Beslut och övergripande rapport

När kvalitetsgranskningen i er skola är avslutad utarbetar vi ett granskningsbeslut riktat till skolans huvudman. Innan beslutet är fattat skickar Skolinspektionen protokoll från intervjuerna till rektorn och huvudman för faktagranskning. Eventuellt yttrande om protokollet skickar sedan huvudmannen, eller tjänsteman med delegation att svara Skolinspektionen, till ansvarig utredare på Skolinspektionen.

Därefter fattar Skolinspektionen beslut som innehåller en bedömning av verksamhetens kvalitet inom det granskade området samt en beskrivning av de eventuella utvecklingsområden som identifierats. Om utvecklingsbehov framkommit gör Skolinspektionen en uppföljning av vilka åtgärder som vidtagits.

När alla granskningsbeslut är fattade redovisas de samlade resultaten i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras i december 2023.

Om du har frågor

Kontakta gärna ansvarig utredare, Roger Thuring, om ni har frågor om intervjuerna och vilka som bör delta. Vi är angelägna om att vårt besök ska fungera för alla berörda så vi tar gärna emot synpunkter och förslag på justeringar av de tider vi föreslår.

Vid frågor om granskningen är ni välkomna att kontakta projektledare Roger Thuring,

E-post: roger.thuring@skolinspektionen.se

Tfn: 08-586 302 11

Förslag till besöksschema på Hammerstaskolan

Fredagen den 24 februari

08:30 – 9.45	Intervju med lärare som undervisar i förskoleklass (max sex personer)
10.00 – 11.30	Intervju med personal med specialpedagogisk kompetens
11.30 – 12.30	Lunch
12.30 – 14.00	Intervju med lärare som undervisar i åk 1-3 (max 6 personer). Om det finns fler lärare, prioritera de lärare som undervisar i årskurserna 1 och 3
14.15 – 15.15	Intervju med rektorn

Hej!

Skolinspektionen genomför just nu en uppföljning av det tillsynsbeslut som delgavs Botkyrka kommun avseende Kvarnhagskolan den 3 november 2022. Huvudmannen har skriftligen redovisat vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av beslutet. Som en del i uppföljningen planerar Skolinspektionen att besöka skolan.

Efter dialog med rektorn har besöksdagarna förlagts till följande datum:

13 mars 12:00, dokumentstudier samt upphämtning av handlingar på plats på skolan.

Hämtas vid skolan den 13 mars 2023

- Sammanställning av kartläggningar av elevernas kunskaper i årskurs 1-5 (skolans ärgkartläggningar)
- Vt-22 –Kartläggningarna för de elever som gick i dåvarande årskurs 1-3 (vi har redan fått in kartläggningarna för vt-22 för årskurs 4-5 men saknar dessa tre årskurser.)
- Ht- 22 – Kartläggningarna för samtliga klasser årskurs 1-5.
- Vt-23 – Kartläggningarna för samtliga klasser årskurs 1-5.
- Sammanställning av elevernas resultat i den nationella kartläggningen av språk och matematik för förskoleklass hösten-22 (Hitta språket och Hitta matematiken).
- Ifylld, excelfil med information om vilka elever på skolan som har ett upprättat åtgärdsprogram samt vilka elever som skolan har startat och avslutat en utredning av särskilt stöd för under de senaste 12 månaderna. (11 mars 2022 – 10 mars 2023)

Granskas på plats den 13 mars 2023

- Samtliga anmälningar om kränkande behandling som inkommit från skolpersonal till rektor samt som skickats från rektor till huvudman de senaste 12 månaderna (11 mars 2022 – 10 mars 2023).

Tillsynsbesök på skolan med intervjuer och observationer 21-22 mars 2023. Schema över de två dagarna skickas senast två veckor innan besöket.

Digital rektorsintervjun är inbokad den 24 mars klockan 12:00-14:00.

Vid tillsynen kommer även områdena särskilt stöd och extra anpassningar att granskas så som angavs i beslutet.

Med vänlig hälsning

Maria Klasson
Utredare

Enhet Norr 4
Skolinspektionen
+46 8 586 086 53
E-post: maria.klasson@skolinspektionen.se

Växel: +46 (0)8-586 080 00
Besök: Sveavägen 159
Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm
www.skolinspektionen.se

För information om hur Skolinspektionen behandlar personuppgifter:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Om-oss/integritetspolicy/>

Beslut

Botkyrka kommun
147 85 Tumba

2023-01-18
1 (1)
Dnr SI 2022:11145

Saken
Uppgifter om missförhållanden enligt
6 kap. skollagen (2010:800)

Beslut

Barn- och elevombudet prövar inte ärendet.

Skälen för beslutet

Barn- och elevombudet har tagit emot uppgifter om missförhållanden rörande en elev vid Fittjaskolan Botkyrka Norra i Botkyrka kommun. Uppgifterna avsåg bland annat att eleven utsatts för kränkande behandling av skolpersonal.

Barn- och elevombudet skickade den 9 december 2022 en begäran till Botkyrka kommun att, i egenskap av huvudman för skolan, yttra sig över uppgifterna om att eleven upplevt sig utsatt för kränkande behandling av skolpersonal. Botkyrka kommun har inkommit med ett sådant yttrande.

Av ingivet yttrande framkommer att Botkyrka kommun har inhämtat information från skolan som har vidtagit viss utredning genom bland annat samtal med berörd skolpersonal, eleven och elevens vårdnadshavare varvid det inte har framkommit uppgifter som talar för att eleven har blivit utsatt för kränkande behandling av skolpersonal i strid med skollagen vid uppgivna tillfällen. Mot bakgrund av inkomna uppgifter finner Barn- och elevombudet inte skäl att utreda ärendet vidare. Ärendet prövas därmed inte.

Beslutet är fattat av juristen Louise Bengtsson efter föredragning av juristen Malin Schönmevr.

På Barn- och elevombudets vägnar,

X Louise Bengtsson

Signerat av: Louise Bengtsson

X Malin Schönmevr

Signerat av: Malin Schönmevr

BOTKYRKA KOMMUN
14785 Tumba

2023-02-01
1(2)
Dnr 8.1.2-2022:0035047

Statsbidrag för digitalisering av nationella prov för 2022

Beslut om redovisning

Skolverket beslutar att godkänna er redovisning utan återkrav. Beslutet om statsbidrag fattas med stöd av förordning (2017:1106) om en försöksverksamhet med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och medbedömning.

Beslutet får inte överklagas enligt förordning (2017:1106).

Motivering

BOTKYRKA KOMMUN har tidigare beviljats 140000 kronor i bidrag för Statsbidrag för digitalisering av nationella prov. Skolverket har begärt att ni ska redovisa hur ni har använt bidraget. Ni har redovisat 140000 kronor. Vi har godkänt 140 000 kronor.

Viktig information

Statsbidraget riktar sig till kommunala och fristående huvudmän som ingår i försöksverksamheten för digitala nationella prov. Bidraget fördelas proportionerligt till de verksamheter som deltar.

Statsbidraget kan användas till kostnader för:

- vikarier eller för att utbilda lärare och it-personal i den teknik som används
- registervård
- it-person som kan vara tillgänglig
- att anlita personal i syfte att höja den digitala kompetensen

- att finansiera en person som leder arbetet och organiserar försöksverksamheten på skolan.

Redovisning och uppföljning

Sökande som tagit emot statsbidrag är skyldiga att redovisa hur de har använt rekvirerade medel.

Återbetalning av statsbidrag

Rekvirerade medel i statsbidraget får endast användas för kostnader som kan kopplas till försöksverksamheten för digitala nationella prov. Vi ser gärna att rekvirerade medel används till största möjliga utsträckning. Överblivna medel kommer kunna betalas tillbaka efter redovisningstillfället år 2023.

Beslut har fattats av Elin Siroiney efter föredragning av Harun Mujakovic. Handläggare var Harun Mujakovic.

Kontaktuppgifter

För frågor om beslutet,
e-posta: statsbidrag.nationellaprov@skolverket.se eller ring: 08-527 33 200
(Skolverkets växel).

SAMMANTRÄDESDORDNING 2023

	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kommunfullmäktige	26	23	30	27	25	20*	-	-	28	26	23**	14
Kommunstyrelsen	9	13	13	11*	8	9*+***	-	-	11	9, 27*+#	27	-
- Beredningen för hållbar samhällsutveckling	-	23	30	27	23	-	-	31	26	11	16	-
- Centrala samverkansgruppen - CESAM	2	8	9	5	3	7	-	-	6	4, 25	22	-
- Dialog- och demokratiberedningen	-	28	27	26	23	-	-	30	28	11	15	-
- Funktionsrättsrådet	-	21	-	-	16	-	-	-	19	-	7	-
- Näringslivsrådet	-	-	2	-	11	-	-	-	7	-	9	-
- Pensionärsrådet	-	8	-	5	31	-	-	-	6	4	29	-
- Personal- och upphandlingsberedningen		23	29	27	25	-	-	31	28	12	16	-
- Rådet för civilsamhällesfrågor	Inga tider är fastställda ännu											
- Trygghetsberedningen	.	28	28	26	24	-	-	30	26	12	15	-
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	19	21	23	20	23	15	-	24	21	19	16	7
Kommunens revisorer	-	6	6	11, 12	8	12	-	-	11	9	6	11
Kultur- och fritidsnämnden	-	14	-	18	16	-	-	29	19	-	14	5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	30	13	20	17	15	12	-	21	18	16	13	11
Samhällsbyggnadsnämnden	31	14	21	18	16	13	-	22	19	10	14	12
- Bygglovsberedningen	18	1	8	5	3, 31	-	-	9	6, 27	-	1, 29	-
- Namnberedningen	-	16	-	-	4	-	-	-	7	-	9	-
Socialnämnden	2, 24	14	28	18	16	13	-	22	19	24	14	12
- Barnutskottet	23	20	20	24	22	19	-	14	18	16	13	11
- Ungdoms- och vuxenutskottet	9	6	6	11*	8	7*	10	28	25	30	27	-
Teknik- och fastighetsnämnden	31	21	28	25	23	13	-	29	19	24	21	12
Utbildningsnämnden	-	7	7	4	2, 30	-	-	29	19	17	14	5
Valnämnden	-	-	27	-		-	-	-	11	-	13	-
Vård- och omsorgsnämnden	-	20	20	17	29	12	-	21	18	16	13	11

* ändrad veckodag

**mål och budget 2024 med flerårsplan 2025-2027 start kl 9.00 - heldag

*** start kl 9.00

KS behandling av mål och budget 2024 med flerårsplan 2025-2027 start kl 9.00

§ 40

Riktlinjer för beredande och rådgivande organ KS/2022:00518

Beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinje för beredande och rådgivande organ.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun (dnr: KS/2021:00578).

Kommunallagen fastslår att fullmäktige eller nämnd får tillsätta utskott och att nämnden får tillsätta de nämndberedningar som behövs. Kommunallagen anger också att nämnderna ska verka för att samråd sker med de som brukar deras tjänster (brukarinflytande).

Syftet med riktlinjer för beredande och rådgivande organ är att ge förtroendevalda och tjänstepersoner stöd vid tillsättning av, och reglera arbetet i, beredande och rådgivande organ genom att tydliggöra de politiska organen, deras funktion, sammansättning och arbetsformer.

Riktlinjen innehåller definitioner och sammansättning samt reglerar gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunens beredande- och rådgivande organ.

Bedömningen är att riktlinjen stärker rättssäkerheten och enhetligheten för kommunens beredande- och rådgivande organ samt bidrar till tydlighet och effektivitet i kommunens ärendeberedning.

Expedieras till:

Samtliga nämnder
Kommunens revisorer
Kommundirektör
Kanslichef
Botkyrka kommuns styrdokument

§ 3

Reglemente för kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 KS/2022:00523

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar reglemente för kommunstyrelsen.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för sammanträde på distans för kommunstyrelsen och nämnderna. Riktlinjen ska beslutas senast 2023-04-30.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2023-01-09 § 4 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunallag (2017:725) kapitel 6 reglerar styrelse och nämnders uppgifter samt att fullmäktige ska anta reglementen om verksamhet och arbetsformer.

Kommunfullmäktige beslutade den 21 juni 2022 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå reglemente för kommunstyrelsen (dnr. KS/2021:00578).

Det föreslagna reglementet för kommunstyrelsen utgår från den skrift som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tagit fram som underlag för lokala bedömningar och fastslår styrelsens uppgifter utöver det som föreskrivs i lag eller annan författning. Reglementet består av tre delar, där del A innehåller för kommunstyrelsen specifika bestämmelser och del B och C innehåller gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna.

Förändringarna jämfört med gällande reglemente består främst i att struktur och innehåll följer SKR:s skrift, att kommunstyrelsens uppgifter anges utifrån kommunallagen och annan lagstiftning och att reglementet inte innehåller uppgifter som regleras i beslut och övriga styrdokument. Det föreslagna reglementet innebär ingen förändring av kommunstyrelsens uppgifter i sak jämfört med nuvarande reglemente.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2022-12-07.

I ärendet yttrar sig Max Möllerström (SD).

Yrkande

Max Möllerström (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:

Samtliga nämnder
Botkyrka kommuns styrdokument